

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

104'üncü Birleşim

17 Temmuz 2024 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	618
II.- GELEN KÂĞITLAR	624
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	632
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>632:635</i>
1.- Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez'in, Isparta'da üretilen gülün ekonomiye katkısına ilişkin gündem dışı konuşması	632:633
2.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, yas ve gömülme hakkına ilişkin gündem dışı konuşması	633:634
3.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, fındık sektöründe üreticinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	634:635

IV.- AÇIKLAMALAR

635,673,693,713,729,
731,732,749,758

- 1.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, 15 Temmuz yıl dönümüne ilişkin açıklaması 635:636
- 2.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın, TÜBİTAK'ın 1963 yılından bu yana ülkenin bilgi ve teknoloji çağında daha da güçlenmesine öncülük ettiğine ilişkin açıklaması 636
- 3.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Tarım Komisyonunda bugün görüşülen sokak hayvanlarıyla ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması 636
- 4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Yunan Savunma Bakanı Dendias'ın bugün Güney Kıbrıs'ı ziyaretinde yaptığı açıklamalara ve Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 636:637
- 5.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak İl Özel İdaresinde yapılacak 15 daimî personel alımına ilişkin açıklaması 637
- 6.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşla'nın, Yeniden Refah Partisi olarak Hükûmete en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesine yükseltilmesi ve ödenen prim gününe göre emekli maaşlarının artırılması hususundaki çağrılarını yinelediklerine ilişkin açıklaması 637
- 7.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 20 Temmuz 1974'te yapılan Kıbrıs Harekâtı'na ilişkin açıklaması 637:638
- 8.- Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy'un, Osmanlı Hassa Mimarbaşı Kayserili Koca Sinan'ın ölümünün 436'ncı seneidevriyesine ilişkin açıklaması 638
- 9.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, İnanç Özgürlüğü Girişimi tarafından hazırlanan Türkiye'de Din, İnanç veya İnançsızlık Temelli Nefret Suçları 2023 Raporu'na ilişkin açıklaması 638
- 10.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Delice-Çorum Hızlı Tren Projesi'ne ilişkin açıklaması 638
- 11.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Tarım Komisyonunda bugün görüşülen sokak hayvanlarıyla ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması 639
- 12.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, tüccarların süt üreticilerinden sütü almadığına ya da çok düşük fiyat teklif ettiğine ilişkin açıklaması 639
- 13.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, Tarım Komisyonunda bugün görüşülen sokak hayvanlarıyla ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması 639
- 14.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'da süt üreticilerinin yaşadığı sorunlara ilişkin açıklaması 639:640
- 15.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri'de yıllardır süren kooperatif sorunlarının büyüyerek devam ettiğine ilişkin açıklaması 640

- 16.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 19-21 Temmuzda düzenlenecek Uluslararası Uşak Tarhana Festivali'ne ilişkin açıklaması 640
- 17.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'in Balya, Bigadiç ve Dursunbey ilçelerinde 8.500 metrekare alanın dün gece Cumhurbaşkanlığı kararıyla orman sınırı dışında tutulduğuna ilişkin açıklaması 640:641
- 18.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Hatay Dörtöyl'da grevde olan Yolbulan Metal işçilerine ilişkin açıklaması 641
- 19.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, Adıyaman'da 6 Şubat depremi sonrası kentsel kalıcı konutların yanında kırsal tipi kalıcı konutların da hızla yükseldiğine ilişkin açıklaması 641
- 20.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Patnos Açık ve Kapalı Cezaevlerindeki sorunlara ilişkin açıklaması 641:642
- 21.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, halk eğitim merkezlerindeki kursların Osmaniye'de otuz saat iken on iki saate düşürüldüğüne ilişkin açıklaması 642
- 22.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Cumhuriyet Halk Partisi Gençlik Kollarının Uşak Belediyesi şirketlerinde çalışan gençleri tehdit ettiğine ilişkin açıklaması 642:643
- 23.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 643
- 24.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 643:644
- 25.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, yurt dışı çıkış harçlarının 500 lira olarak belirlendiğine, dün Genel Kurulda mülakatların kaldırılmasıyla ilgili kanun tekliflerinin reddedilmesine, 2023 yılında mülakatları yapılan kaymakamlık sınavının listesine, 15 Temmuzdan sonra yaşanan bazı mağduriyetlerle Türkiye'nin artık yüzleşmesi gerektiğine, dokuzuncu yargı paketine, görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'ndeki 29'uncu maddeye ve dün Türkiye Futbol Federasyonu Başkanına Genel Kuruldan verdikleri mesaja ilişkin açıklaması 644:646
- 26.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, çay üreticisinin battığına ilişkin açıklaması 646
- 27.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Çıldır Gölü kenarında yaşayan yurttaşların mağduriyetine ilişkin açıklaması 646
- 28.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin hazırladığı rapora göre Gaziantep'in iflas ettiğine ve Gaziantep'in kontrolsüz Suriye göçünün yolgeçen hanı olmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması 646

- 29.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, dün Genel Kurulda elektrik dağıtımının özelleştirilmesiyle ilgili verdikleri grup önerisine; Mardin, Diyarbakır ve Urfa'da sulamalı tarım münasebetiyle devam eden elektrik problemlerine, Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Maliye Bakanının "İngiltere'de kredi kartlarına taksit uygulanmıyor." açıklamasına ve en düşük emekli maaşına yapılacak zamma ilişkin açıklaması 647:648
- 30.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, dün Genel Kurulu yönetirken rahatsızlanan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya, üniversite tercihi yapacak gençlere, şehit Öğretmen Necmettin Yılmaz'a ve gazi Pilot Vecihi Hürkuş'a, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 649:650
- 31.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, muharrem orucuna, İnsan Hakları Derneğinin kuruluş yıl dönümüne, Suriye'den 800'ü aşkın paramiliter gücün Irak Kürdistan Federe Bölgesi'nde Türk Silahlı Kuvvetlerinin üniformasıyla operasyonlara katıldığına dair iddialara, "Esad'la görüşelim." meselesine, ekonomik krize ve ekonomik sorunların çözümünün barış siyasetiyle mümkün olacağına, Bağlar Belediyesinin kayyumu Hüseyin Beyoğlu'nun tutuklanmasına ve Hakkâri kayyumuna ilişkin açıklaması 650:652
- 32.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın 103'üncü Birleşimde Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, AK PARTİ Grup Başkanının en düşük emekli maaşının 12.500 liraya çıkarılmasıyla ilgili açıklamasına ve Türk Hava Yolları Genel Müdürünün maaşına ilişkin açıklaması 652:654
- 33.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 654:655
- 34.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 655:656
- 35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 656:657
- 36.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması 657
- 37.- Sakarya Milletvekili Lütfi Bayraktar'ın, Trabzon Milletvekili Sibel Suuçmez'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 657:658
- 38.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Sakarya Milletvekili Lütfi Bayraktar'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 658:659
- 39.- Sakarya Milletvekili Lütfi Bayraktar'ın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 659

- 40.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya Kemer'e bağlı Arslanbucak ve Kuzdere Mahalleleri arasında bulunan, orman deposu olarak geçen 360 dönümlük alanın lojman alanı olarak planlandığına ilişkin açıklaması 659:660
- 41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Sakarya Milletvekili Lütfi Bayraktar'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması 660
- 42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mimar Sinan'ın vefatının 436'ncı yıl dönümüne, Aydın'ın Nazilli ilçesinde sahipsiz köpeklerden kaçarken motosikletle çarpışarak hayatını kaybeden bisiklet sürücüsü Furkan Berk Şahin'e; İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 660:664
- 43.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 664:665
- 44.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 665:666
- 45.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 666
- 46.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması 667:668
- 47.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, yerel seçimlerde AKP'den CHP'ye geçen belediyelerin bıraktıkları borçların kamuoyunda şok etkisi yarattığına ilişkin açıklaması 668
- 48.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir çiftçisini ürün alım süreçlerinde mağdur eden yanlışlara ilişkin açıklaması 673
- 49.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Batman Milletvekili Serkan Ramanlı'nın satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 693
- 50.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, Uluslararası Olimpiyat Komitesinin, soykırımcı İsrail'in Paris 2024 Yaz Olimpiyatları'ndan men edilmesiyle ilgili hâlâ bir karar almadığına ilişkin açıklaması 713
- 51.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 729

- 52.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 731
- 53.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 731:732
- 54.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'ın Süleymanpaşa ilçesindeki olimpik havuza ve Atatürk Kapalı Spor Salonu'na ilişkin açıklaması 732
- 55.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, en düşük emekli maaşına getirilecek 2.500 liralık artışa ilişkin açıklaması 732
- 56.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, taş ocaklarının sebep olduğu toz ve toprak kirliliğinin Hataylıları canından bezdirdiğine ilişkin açıklaması 749
- 57.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Dicle Elektrik AŞ'nin uygulamalarına ilişkin açıklaması 758:759

V.- ÖNERİLER

668,673,681,694

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

668:673,673:680,681:692,

694

1.- Saadet Partisi Grubunun, Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün ile Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, Kayseri Melikgazi ilçesinde Suriyeli sığınmacılara karşı başlayan olayların tekrarının engellenmesi, örgütlü ırkçılıkla mücadelenin gereklerinin yapılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla 17/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

668:673,673:674

2.- İYİ Parti Grubunun, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ve 19 milletvekili tarafından, fındık üreticilerinin yaşadığı sorunların belirlenerek gerekli çözümlerin bulunması ve fındık fiyat politikasının yeniden belirlenmesi amacıyla 28/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

674:680

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, depremzedelerin sorunlarının çözümü için yürütülecek çalışmaların araştırılması amacıyla 17/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

681:687

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Türkan Elçi ve arkadaşları tarafından, Diyarbakır'da son günlerde yaşanan saldırıların araştırılması amacıyla 17/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

688:692,694

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**680,692**

1.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Ordu Milletvekili Mustafa Hamarat'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

680:681

2.- Batman Milletvekili Serkan Ramanlı'nın, Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Hür Dava Partisine sataşması nedeniyle konuşması

692:693

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**695,714,729,732,733,****750,759***A) KANUN TEKLİFLERİ*

695:713,714:729,

729:731,732,733:749,

750:758,759:763

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 100 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 143)

695

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156)

695:713,714:729,

729:731,732,733:749,

750:758,759:763

3.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 133 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2258) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 157)

763

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.03'te açılarak dört oturum yaptı.

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, muharrem ayına ve Kerbelâ'ya,

Samsun Milletvekili Murat Çan, Samsun'un sorunlarına,

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Mersin'in sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Konya Milletvekili Meryem Göka,

Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir,

Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer;

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 8'inci yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Ali Gökçek, iktidarın sokak hayvanlarıyla ilgili hazırladığı teklife,

Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun, Antalya'nın Döşemealtı ilçesindeki L Tipi Cezaevinde yaşanan su kesintisine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner, Akkaya Barajı için yapılan atık tesisinin tüm giderlerinin "katılım payı" adı altında Niğde halkından talep edilmesine ve Bor ilçesinin Mal Müdürlüğünün kapatılmasına,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl, 15 Temmuz hain darbe girişiminin 8'inci yılına, Kerbelâ'ya ve aşure gününe,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya ve 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'ne,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, vergi kanunlarında değişiklik yapan kanun teklifinde depremden ekonomisi çöken Hatay'ın olmadığına,

Konya Milletvekili Barış Bektaş, tarımsal sulama amacıyla kullanılan elektrikle yapılan yüzde 30'luk zammı,

Muş Milletvekili Sümeyye Boz, Muş'ta yıkılan Ermeni yapılarına,

Tunceli Milletvekili Ayten Kordu, Türkiye'de Din, İnanç veya İnançsızlık Temelli Nefret Suçları 2023 Yılı Raporu'na,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin sokak hayvanlarına yönelik hazırlanan kanun teklifine itirazlarının olduğuna,

Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar, Şanlıurfa'da Topçu Gündaş Sulama Birliği Başkanlığının vermediği sulama hizmetinden ücret talep etmesine,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, vatandaşların gelirleri hızla erirken borçlarının ise katlanarak arttığına,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, bugün açıklanan YKS sonuçlarına,

İstanbul Milletvekili Celal Fırat, Amasya'da Alevilerin yaşadığı Kirazlıdere Mahallesi'nde evlere kimliği belirsiz kişiler tarafından "hacet zamanı" başlıklı bildiriler bırakılmasına,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, Kars Kağızman Öğretmenevi inşaatına,

Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu, Bakan Şimşek sayesinde milletin ödediği vergilerin millete sefalet olarak döndüğüne,

Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit, Şakran T Tipi Kapalı Cezaevindeki ağır hak ihlallerine, İstanbul Milletvekili Çiçek Otlı,

Kocaeli Milletvekili Muhip Kanko;

Hayvan katliamlarıyla ilgili hazırlanmış yasa teklifine “hayır” oyu vereceklerine,

Samsun Milletvekili Murat Çan, şoför esnafının Meclisten ehliyet affı beklediğine,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Aydın’ın madde kullanımında sürekli 1’inci sıraya yerleştiğine,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, Kerbelâ’ya,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul, fındık üreticilerinin kaderlerine terk edildiklerine,

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, staj ve çıraklık mağdurlarına,

Mersin Milletvekili Ali Bozan, iş cinayetinde hayatını kaybeden 26 yaşındaki İlyas Bul’a,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca’ya, Kerbelâ’nın yıl dönümüne, aşure gününe, 15 Temmuz hain darbe girişiminin yıl dönümüne, en düşük emekli maaşının 12.500 lira yapılacağına ilişkin açıklamaya, İzmir’de elektrik akımına kapılarak hayatını kaybeden Özge Ceren Deniz ile İnanç Öktemay’a ve yapılacak olan Türkiye Futbol Federasyonu seçimlerine,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, 15 Temmuz’da emperyal güçlerin uzantısı çetelerin düzenledikleri alçak saldırının 8’inci yılına, İzmir’de 2 vatandaşın çok vahim bir şekilde hayatlarını kaybettiği olaya; Rauf Orbay’ın 60’ıncı, Vecihi Hürkuş’un 55’inci ölüm yıl dönümlerine ve İzmir’in Çeşme ilçesinde meydana gelen orman yangınında hayatını kaybeden 3 vatandaşa,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, 15 Temmuz’a ve Cumhuriyet’in aslında o gece meydanlarda kurulduğuna, Velican Oduncu’nun şehadet yıl dönümüne ve 10 Muharreme,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca’ya, hayvan haklarıyla ilgili kanun teklifine dair görüşlerini paylaşmak için Meclis kapısına gelen Yaşam İçin Yasa İnisiyatifi ve Hayvan, Yaşam, Özgürlük İnisiyatifi taraftarlarının darbedilmesine, 15 Temmuz’a, hak ihlallerine, tutuklanan Gazeteci Sadık Topaloğlu ile arkadaşı Mehmet Savaş’a, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Tokat Cezaeviyle ilgili hazırladığı rapora, iktidarın işçi cinayetindeki performansına, Çin’in Türkiye’de 1 milyar dolarlık yatırım yapma sebebine, işverenden alacağını alamayan Vedat Kurt’a, son vergi paketiyle gelen düzenlemelere ve en düşük emekli maaşının 12.500 lira olacağıyla ilgili açıklamaya,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca’ya, aşure gününe, İzmir’de ihmaller zinciri içerisinde hayatını kaybeden Özge Ceren Deniz ile İnanç Öktemay’a, AKP Grup Başkanı tarafından en düşük emekli aylığının 12.500 lira olarak ilan edilmesine ve 15 Temmuz darbe girişiminin 8’inci yıl dönümüne,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca’ya, 15 Temmuz uluslararası darbe ve işgal girişiminin yıl dönümüne ve o gün kendiliğinden oluşan Cumhuriyet’in yaptığı hizmetlere, sokak hayvanları sorununun milletin talebine uygun bir şekilde çözümleneceğine, en düşük emekli maaşının 12.500 liraya tamamlanmasıyla ilgili kanun tekliflerine, İzmir’in Konak ilçesinde elektrik akımı sonucu vefat eden vatandaşlara, 10 Muharrem aşure gününe, Kerbelâ’ya ve YKS sonuçlarının açıklandığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının;

Avrupa Birliği (AB) Konseyi Macaristan Dönem Başkanlığı tarafından Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de "AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ile Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası" konulu parlamentolar arası konferansa katılımın sağlanması hususuna,

Dışişleri Komisyonunun; Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun ve Plan ve Bütçe Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne,

İlişkin tezkereleri kabul edildi.

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, Sungurlu halkının iktidardan verdiği sözleri tutmasını istediğine,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez, hukuka ve Anayasa'ya aykırı düzenlemelere karşı milletin vekillerine seslerini duyurmak için Meclisin yanındaki parkta toplanan milletin kendisinin engellenmesine ve darbedilmesine,

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya, İzmir'de ihmaller ve sorumsuzluklar sonucu hayatını kaybeden Ceren Deniz'e,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış, AKP'nin ekonomi kurmaylarının emekliye 2.500 TL artışı layık gördüğüne,

Antalya Milletvekili Aliye Coşar, HES'lerin yarattığı tahribatın sonuçlarını Antalya çiftçisinin çektiğine,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in deprem bölgesindeki okulların sorunlarıyla ilgili sorumluluklarını ertelememesi gerektiğine,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Antalya'nın Aksu ilçesindeki çiftçilerin sorunlarına,

Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş, Giresun'un yaylalarının elektrik ve yol sorununa,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, Hatay'ın Altınözü ilçesinde Kardeşlik Çarşısı esnafına kaçak elektrik kullanımı nedeniyle yazılan cezaya ve rezerv alan sorununa,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Saadet Partisi Grubunun, 16/7/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, belediye şirketlerinde çalışan taşeron işçilerin sorunları ve işe alımlardaki akraba kayırmacılığı hakkında alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 16/7/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, elektrik dağıtım işlerinin özelleştirilmesi sonrası ortaya çıkan sorunların sebeplerinin tespit edilerek giderilmesi, yaşanan vahim hadiselerin tekrarlanmaması için alınacak önlemlerin belirlenmesi ve özel sektör tarafından yürütülen bu işlemlerin denetiminin en iyi şekilde yapılmasının sağlanması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 11/7/2024 tarihinde Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan ve arkadaşları tarafından, cezaevlerinde yaşanan infaz yakma uygulamaları ve hasta tutsakların yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 16/7/2024 tarihinde Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, elektrik dağıtım sisteminin özelleştirilmesiyle ortaya çıkan sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 16 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının sırasıyla 2’nci ve 3’üncü sıralarına alınmasına, bu kısımda bulunan 144, 145, 120, 121 ve 122 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 4, 5, 6, 7 ve 8’inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine, 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak maddeler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent, Adapazarı Evrenköy Mahallesi’nde oturan vatandaşların tapu sorununa,

Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal, Alevi toplumunun aşure gününün tatil olması talebine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven’in DEM PARTİ grup öneri üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, kendisinin de depremzede öğrencileri selamladığına ve Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu’nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, İYİ Partinin ve CHP’nin aynı konuda verdikleri grup önerilerinin reddedilecek olmasına ve önerilerin önemine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Kahramanmaraş'tan gelen depremzede 25 öğrenci ile Antalya'dan gelen iş insanlarına "Hoş geldiniz." denildi.

Danışma Kurulunun, 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılmasına ilişkin önerisi kabul edildi.

Karabük Milletvekili Cevdet Akay, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in vatandaşın sorununu popülizm olarak görmesini kesinlikle reddettiklerine,

Batman Milletvekili Zeynep Oduncu, Batman'ın Gercüş ilçesine bağlı Dereiçi köyünde 22 Haziranda başlatılan operasyon sonrası tutuklanan 9 kişiye,

Uşak Milletvekili Ali Karaboba, Türkiye Cumhuriyeti'nin üniformasını hak etmeyen Özel Harekât Daire Başkanının derhâl emekliliğe sevk edilmesi gerektiğine,

Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun, mazot ve gübre fiyatlarının çiftçiler için düzenlemesine ihtiyaç olduğuna,

Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu, Kahramanmaraş'ın sağlık hizmeti düzeyinin Türkiye ortalamasının altına indiğine,

Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever, girdi fiyatları ikiye katlamışken buğday fiyatının yerinde saydığına,

Kayseri Milletvekili Aşkın Genç, konut yapı kooperatifleri konusundaki mağduriyetlere,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, (2/1893) esas numaralı Öğretmenlik Meslek Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in doğrudan gündeme alınması önergesiyle ilgili yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın;

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez;

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin bir açıklamada bulundu.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 100 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 143) görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasına alınan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 156) görüşmelerine başlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, Özel Harekât Daire Başkanının Devlet Bahçeli'nin elini öperek saygısını sunmasından doğal bir şey olamayacağına,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'yle çift maaş uygulamasının yasal hâle getirildiğine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Adıyaman'ın merkeze bağlı Akçalı, Ahmethoca ve Kayaönü köylerinde çıkan yangına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 17 Temmuz 2024 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 21.55'te birleşime son verildi.

Gülizar BİÇER KARACA

Başkan Vekili

Elvan IŞIK GEZMİŞ

Giresun

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Yasin ÖZTÜRK

Denizli

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 167

17.07.2024 Çarşamba

Milletvekili Teklifi

1.- Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup Başkanvekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin; Gıda Güvenliği Kurumunun Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (2/2291) (Plan ve Bütçe ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:17.07.2024)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)

1.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından organize edilen bir umre ziyaretine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13072)

2.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından organize edilen bir umre ziyaretine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13073)

3.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, Sosyal Güvenlik Kurumunun ilan alt sınırını yükseltmesinin yerel basın kuruluşlarına etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13074)

4.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, kamuda tasarruf uygulamaları nedeniyle yerel basın kuruluşlarının yaşadığı sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13077)

5.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ilinde gerçekleştirilen yatırımların akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13078)

Adalet Bakanlığı

6.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır Lise Asliye Ceza Mahkemesinde görülen bir davada verilen karara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13079)

7.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmaz'in, Afyon T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13080)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri 1 Nolu Kadın Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13081)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/13082)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 5 Nolu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan engelli bir mahkumun taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13083)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13084)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13085)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13086)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13087)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13088)

16.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, annesiyle birlikte cezaevinde kalan çocukların psikolojik ve sosyal yönden korunması için alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13091)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

17.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, kadına yönelik şiddet vakalarının önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13092)

18.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, 2003-2023 yılları arasında kamuda çalışan eski hükümlü ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13093)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

19.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, hayat pahalılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13094)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir şirkette çalışan işçilerin haksız nedenlerle işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13095)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır'ın Bismil ilçesindeki mevsimlik tarım işçilerinin yevmiyelerinin artırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13096)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir fabrikanın çalışma koşulları ile ilgili şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13097)

23.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, 2003-2023 yılları arasında kamuda çalışan eski hükümlü ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13098)

24.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, staj ve çıraklık yapılan dönemde başlatılan sigortanın ilk işe başlama tarihi olarak esas alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13099)

25.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, kadın istihdamının artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13100)

26.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana ilinde son iki yılda çalışmaya başlayan ve işten ayrılan kişilerin sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13101)

27.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, işverenlerin emzirme odası ve kreş açma yükümlülüğüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/13102)

28.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, emekli maaşı bağlanma oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13103)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

29.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'deki altın madeni işletmesinin çevreye verdiği zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13104)

30.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, Sakarya'nın Hendek ilçesindeki bir arsanın satışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13105)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Başiskele ilçesinde denizin renginin değişmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13106)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dilovası Belediyesinin ilçedeki birçok yerde çöpleri toplamadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13107)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde bir şirket tarafından yapılacak projenin çevreye olumsuz etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13108)

34.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, 31 Mart 2024 tarihinden bu yana Diyarbakır Büyükşehir Belediyesince işten çıkarılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13109)

35.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, TOKİ tarafından Hatay'da yapılan deprem konutlarının teslim tarihine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13110)

36.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Yatağan Termik Santralinin çevreye ve insan sağlığına etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13111)

37.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Hakkari'de bulunan Pesan Çayı'nda yaşanan kirliliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/13112)

38.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, iş kazası sonucu hayatını kaybeden bir belediye işçisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13113)

39.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde bulunan bir üst geçidin zarar gören zemininin onarılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13114)

40.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin ilçe belediyelerinde çalışan personelin maaşlarına zam yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13115)

41.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze, Çayırova ve Darıca ilçelerindeki sinek sorununa karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13116)

42.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesine bağlı Köseköy İstasyon Mahallesi'nden geçen tırların oluşturduğu sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13117)

43.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sapanca Gölü çevresinde çalışma yapan ruhsatsız bir işletme olduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13118)

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesinde bulunan bir sokağın asfaltlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13119)

45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Darıca Bayramoğlu Halk Plajının temizlenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13120)

46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Başiskele ilçesindeki bir yolda düzenleme yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13121)

47.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında depremzedelere teslim edilen konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13122)

48.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, denizlerde görülen müsilajın nedenlerine ve önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13123)

49.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Bakanlık tarafından 2024 yılına kadar Adana ilinde yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13124)

50.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası depremzedelere verilen kira yardımlarının kesileceği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13125)

51.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında inşa edilecek konutların ihalelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13126)

52.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat'ın Niksar ilçesine bağlı Hüseyin Gazi köyünde yapılması planlanan maden ocağı olup olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13127)

53.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Bakanlık tarafından Aydın ilinde kuralık tehlikesine karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13128)

54.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Efeler ilçesine bağlı Kardeşköy Mahallesi'nde yapılması planlanan toplu konut projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13129)

Dışişleri Bakanlığı

55.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Schengen vize başvuruları reddedilen vatandaşlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13130)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

56.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, TPAO tarafından kurulan TP-OTC isimli şirkete dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13131)

57.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ilinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13132)

58.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, elektrik iletim hatlarının orman yangınlarına sebep olmaması için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13133)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

59.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, bir stadyumun adının Gazi Mustafa Kemal Atatürk Stadı olarak değiştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13134)

60.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Bakanlık tarafından 2024 yılına kadar Adana ilinde yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13135)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

61.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, bir suç örgütü liderine bir kamu bankasından usulsüz kredi verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13136)

62.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, bir suç örgütü liderine bir kamu bankasından usulsüz kredi verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13137)

63.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, kamuda tasarruf uygulamaları nedeniyle yerel basın kuruluşlarının yaşadığı sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13138)

64.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, imalat sanayiinde ara malı ithalatının azaltılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13139)

65.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, vergi oranlarındaki artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/13140)

66.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 10 Haziran 2024 tarihi itibarıyla Osmaniye ilindeki icra takiplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13141)

İçişleri Bakanlığı

67.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, polis intiharlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13142)

68.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, fay hatları üzerinde bulunan şehirlerde olası bir depreme hazırlık için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13143)

69.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hastaneye sevk edilmediği iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13144)

70.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze Kaymakamlığının internet sitesindeki ilçe protokol listesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13145)

71.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası depremzedelere verilen kira yardımlarının kesileceği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13146)

72.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Kızılay tarafından işletilen bazı sağlık kuruluşlarının kiraya verileceği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13147)

73.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası depremzedelere verilen kira yardımlarının kesileceği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13148)

74.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası depremzedelere verilen kira yardımlarının kesileceği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13149)

75.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'da son 5 yılda uyuşturucuyla mücadele kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13150)

76.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'da son 5 yılda intihar eden kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13151)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

77.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, erişim engeli getirilen bir haberin yayınlanması ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13152)

78.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Mardin ilinde yer alan Mar Yakup Kilisesi ve Kültür İnanç Parkı alanına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13153)

79.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde bulunan Surp Sarkis Kilisesinin restorasyonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/13154)

80.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Adana ilinin turizm altyapısının geliştirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13155)

Milli Eğitim Bakanlığı

81.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, İzmir'de inşaat halinde olan bir lise binasının farklı bir liseye devredileceği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13156)

82.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Darıca ilçesindeki bir okulda velilerin öğretmene saldırmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13157)

83.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesindeki Muallimköy KYK Yurdu'nun depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13158)

84.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, ÇEDES Projesi kapsamında görevlendirilen öğretmenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13159)

85.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Harran Üniversitesi Tıp Fakültesinin derslik ve eğitim materyali eksikliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13160)

86.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2024 yılında ataması planlanan engelli öğretmen sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13161)

87.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, otizmli bir çocuğun eğitim kurumunda yaşadığı mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/13162)

88.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Bakanlık tarafından 2024 yılına kadar Adana ilinde yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13163)

89.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, 2019-2024 yılları arasında Kocaeli iline Bakanlık ve bağlı kuruluşlar tarafından yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13164)

90.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, sözleşmeliden kadroluya geçen öğretmenlerin yaşadığı mağduriyetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13165)

91.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, Kocaeli'nin Gölcük ilçesinde bulunan bir okulda yaşanan usulsüzlüklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13166)

92.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, MESEM aracılığıyla çalıştırılan öğrencilere ve gerçekleşen iş kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13167)

Sağlık Bakanlığı

93.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Şahinbey Araştırma ve Uygulama Hastanesi bünyesinde nöromusküler birimi açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13169)

94.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, şehir hastanelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13170)

95.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa Şehir Hastanesinde tıbbi malzemelerin kaybolmasıyla ortaya çıkan kamu zararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13171)

96.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de özel bir hastanede yaşanan olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/13172)

97.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tedavi süreci ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13173)

98.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesine yeni bir hastane yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13174)

99.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Bakanlığın havuzda başkanlık ve havuzda başkan yardımcılığı uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13175)

100.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir Şehir Hastanesinin güvenliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13176)

101.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir Şehir Hastanesinin fiziki yetersizliklerine ve randevu sisteminde yaşanan aksaklıklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13177)

102.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, boğmaca hastalığına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13178)

103.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, İluh Devlet Hastanesinin yıkım kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13179)

104.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, internet üzerinden satışı yapılan gıda ve besin takviyelerinin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13180)

105.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, aile hekimlerinin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13181)

106.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, Antalya Atatürk Devlet Hastanesinin yerine yeni bir hastane yapılıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13182)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

107.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Bakanlık tarafından 2024 yılına kadar Adana ilinde yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13183)

108.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, imalat sanayiinde ara malı ithalatının azaltılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13184)

109.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, 2005-2023 yılları arasında ülkemize gelen doğrudan yabancı yatırımlarla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13185)

Tarım ve Orman Bakanlığı

110.- Aksaray Milletvekili Turan Yıldırım'ın, TMO tarafından açıklanması beklenen 2024 yılı hububat alım fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13186)

111.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13187)

112.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, TMO tarafından açıklanan 2024 yılı hububat alım fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13188)

113.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Çukurova Bölgesinde yaşanan afetlerden etkilenen çiftçilerin desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13190)

114.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, ayçiçeği ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13191)

115.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Andırın ilçesine bağlı Mehlepçik Obasında bulunan mera alanına tomruk deposu yapılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13192)

116.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından incir üretimini geliştirmek için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13193)

117.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, 2018-2023 yılları arasında ülke genelinde imar izni verilen tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13195)

118.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, son 20 yılda ekili tarım alanlarında yaşanan değişime ilişkin yazılı soru önergesi (7/13196)

119.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Şanlıurfa ilinde artan kuduz vakalarına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13197)

120.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, internet üzerinden satışı yapılan gıda ve besin takviyelerinin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13198)

121.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Adana ilindeki tarımsal üretimle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13199)

122.- Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'ın, yangın söndürme amacıyla kiralanan hava araçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13200)

123.- Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'ın, Aydın ilinde son 5 yılda meydana gelen orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13201)

124.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, TMO'nun belirlediği 2024 yılı hububat alım fiyatlarına ve fark ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13202)

125.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, Kocaeli'nin İzmit ilçesine bağlı köylere fındık üretimi için destek verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13203)

126.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat'ın Niksar ilçesinde açılan bir taş ocağının çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13204)

127.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur ilinde kuraklık ile mücadele için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13205)

128.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ilinde kuraklık ve çölleşmeye karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13206)

129.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, ülke genelinde ve Aydın'da orman yangınlarına yönelik alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13207)

130.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ilinde obruk oluşumunun engellenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13208)

131.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Didim ilçesinde yapımına başlanan mermer ocağı kırma eleme tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13209)

132.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Bolaman Nehri Havzası Rehabilitasyon Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13210)

133.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, elektrik iletim hatlarının orman yangınlarına sebep olmaması için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13211)

Ticaret Bakanlığı

134.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, KOBİ'lerin desteklenmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13213)

135.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, küçük esnafın yatırım yapması için sağlanan teşviklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13214)

136.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Bakanlık tarafından 2024 yılına kadar Adana ilinde yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/13215)

137.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, Suudi Arabistan'a ihracatı yapıldıktan sonra ülkemize iade edilen ürünlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13216)

138.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020-2024 yılları arasında Bakanlık tarafından gerçekleştirilen gümrük müdür yardımcılığı görevinde yükselme sınavlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13217)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

139.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, THY ve iştiraklerinde müdür ve üstü yöneticilere ödenen ücretlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/13219)

140.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, demiryolu taşımacılığının ulaştırma türleri içindeki payının artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13220)

141.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, ülkemizin lojistik performans endeksindeki sıralamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13221)

142.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, araç muayene istasyonlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13222)

143.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, Osmangazi Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Çanakkale Köprüsü ve Avrasya Tüneli'nden geçiş yapan araç sayısına ve yapılan garanti ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/13223)

17 Temmuz 2024 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Kurtcan ÇELEBİ (Ankara), Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Isparta’da üretilen gülün ekonomiye katkısı hakkında söz isteyen Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez’e aittir.

Buyurun Sayın Sönmez. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez’in, Isparta’da üretilen gülün ekonomiye katkısına ilişkin gündem dışı konuşması

HASAN BASRİ SÖNMEZ (Isparta) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Isparta’mız Türkiye’nin gül ve gül yağı üretiminin merkezidir. Isparta gülü ihracat geliri, istihdam yaratma, turizm, bölgesel kalkınma gibi çeşitli alanlarda katkı sunarak Türkiye ekonomisinin önemli bir unsuru hâline gelmiştir. 2023 yılında Türkiye’de üretilen gül üretim miktarı 20 bin tondur. Bu üretimin yüzde 85’i olan 17.114 tonu Isparta’mızda üretilmektedir. Isparta’da 2024 yılı gül dikim alanı 24 bin hektar olup gül üretim miktarının 10 bin ton olduğunu değerlendirmekteyiz. Türkiye dünya gül yağı üretiminin yüzde 65’ini karşılamakta olup ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır. Ülkemizde üretilen gül yağının yüzde 95’i ihraç edilmekte olup 2023 yılında yaklaşık olarak ihracat rakamı 30 milyon dolara ulaşmıştır. 2023 yılında en çok gül yağı ihracatı yaptığımız 3 ülke ise Fransa, İngiltere ve İsveç’tir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Isparta gülü önemli bir geçim ve istihdam kaynağıdır. Aynı zamanda bu durum yerel ekonominin de canlanmasına katkı sağlamaktadır. Sadece bölge ekonomisine değil, Türkiye ekonomisine çok büyük katkı sağlayan Isparta gülü sektörünün devamlılığı ve rekabetçiliği açısından önerilerimizi buradan dile getirmek istiyorum.

Konu, mevsimlik işçi konusu. Yerel halkın bu konuda, sektörde çalışma konusunda bilgilendirilmesinin, teşvik edilmesinin işçi açığının kapatılmasına yardımcı olacağına inanıyorum. Çocuk işçiliğin önlenmesi için daha sıkı denetimler yapılmalı, çiftçiler ve üreticiler çalışma izni ve diğer yasal prosedürler konusunda bilinçlendirilmelidir

Diğer bir husus, sentetik gül suyu. Son dönemlerde piyasada sentetik gül ürünlerinin artması Isparta’mızın marka değerini düşürmekte olup gül sektörüne büyük zarar vermektedir. Doğal gül ürünlerinin üretim maliyetleri sentetik ürünlere göre daha yüksek olduğundan, sentetik ürünlerin daha düşük fiyatlara satılması doğal gül üreticilerimizin pazar kaybına sebep olmaktadır. Bu durum, sektördeki üreticilerimizin devamlılığını da aynı zamanda tehlikeye sokmaktadır ve bunun zaman içerisinde sektörün bitmesine neden olacağını düşünmekteyiz. Devletimiz tarafından yapılan denetimlerin hız kazanmasının yanı sıra sentetik gül suyuyla ilgili gerekli çalışmaların yapılması önem arz etmektedir.

Diğer bir konu, fiyat istikrarının sağlanması. Gül sektöründe firmalar arasında rekabet nedeniyle taban fiyatların uygulanması ve hayata geçirilmesi gerekmektedir. 2023 yılı gül yaprağı fiyatı kilogram başına 55 TL olarak gerçekleşmiş olup 2024 yılı için öngörülen kilogram fiyatı 80 ila 90 TL olarak beklenmektedir fakat bu yeterli midir? Tabii ki değil. Maliyet ve diğer kalemlere baktığımızda fiyatın 100 TL veya 100 TL üzeri olmasını önemsiyoruz. Ayrıca, fiyatın ne zaman belirleneceğini bilmeyen küçük firmalar daha ucuz satışlarla sezonu zarar ederek kapattıklarını da ifade etmişlerdir. Bu durum, küçük firmaların ihracat rekabet sürecini de olumsuz etkilemektedir. Taban fiyatının yükseltilmesi ve hasat öncesi fiyatının belirlenmesi, sektördeki firmaların daha öngörülebilir ve sürdürülebilir bir üretim planı yapmalarına olanak tanıyacaktır.

Son olarak, devletimizin üreticilerimize destekleri konusu: ÇKS kayıtlı yağlık gül üreticilerimize Bakanlığımızca mazot ve gübre desteği 107 TL, organik tarım desteği 90 TL, iyi tarım uygulama desteği 36 TL, küçük aile işletmeleri desteği olarak 200 TL verilmektedir. Üreticilerimize destek hususunda bu yeterli midir? Tabii ki değil. Buna ilave olarak ise gül çiçeği üreticilerimize kilogram başına destek verilmesi ve aynı zamanda gül çiçeği imalatçılarımıza KGF, kredi desteği sağlanmasını önemsiyoruz. Teşviklerin artırılmasının gülcülük sektörünün büyümesine katkı sağlayacağına inanıyor, Gazi Meclisimizi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, yas ve gömülme hakkıyla ilgili söz isteyen Muş Milletvekili Sümeyye Boz’a ait.

Buyurun Sayın Boz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz’un, yas ve gömülme hakkına ilişkin gündem dışı konuşması

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; size bugün yıllardır gündemde olması gereken ancak bir türlü üzerinde yoğunlaşılmamış olan bir sorundan bahsetmek istiyorum: Ölülere yönelik işkence. Tarihsel bir geçmişi de olan ve özellikle Türkiye’de farklılıklara ve “öteki” olarak belirlenmiş kesimlerin ölülerine yönelik hakaret ve eziyetler, saldırılar söz konusu. 2015’te Şırnak’ta Hacı Lokman Birlik’in cenazesinin zırhlı aracın arkasına bağlanarak sokaklarda sürüklenmesini umarım hatırlıyorsunuzdur acı bile olsa; aynı şekilde, Varto’da cansız bedeni çıplak bir şekilde teşhir edilen Ekin Van, cenazesi kargoyla annesine teslim edilen Agit İpek ve geçtiğimiz günlerde ise otopsi sonrası yarıklar dikilmeden cenazesi ailesine teslim edilen Şefik Esen’i.

Bunlar tabii ki hem toplumsal hem vicdani anlamda, ahlaki anlamda ciddi yaralar ve çürümeler meydana getiren meselelerdir ancak iktidarın buna karşı tutumunu ne yazık ki varlığını yine aynı nekropolitik nekroiktidar ekseninde sürdürmeye devam ettirmekte çünkü Türkiye’de ölülere yönelik saygısızlık bir devlet politikası. Ülkede, egemenler karşılarında konumlandıkları kesimlerin ölülerine bile bir intikam duygusuyla yaklaşıyor. O yüzden ki ölen bir Kürt, Ermeni, yabancı uyrukta biri ya da kadın olduğunda işte cenazeler bu şekilde nekropolitik yaklaşımlara ve eziyetlere maruz kaldı.

Tabii, siviller de bu konudaki cezasızlığın farkındalar. Hacı Lokman Birlik’in cenazesini aracın arkasına bağlayıp sürükleyen polisle ilgili herhangi bir yaptırım ve ceza işlemi yapılmadığını gören bir sivil kalkıp bir kadını vahşice katlederek yakabiliyor, Pınar Gültekin mesela. Şimdi, bu yüzden şunu söylemekte fayda var: Hacı Lokman Birlik, Agit İpek örnekleri ne kadar politikse bunlardan, cezasızlıktan güç alarak devam eden katliamlar, Pınar Gültekin ve Özgecan meselesi de bu olaylar da örnekler de o kadar politiktir. Egemenin ölüler aracılığıyla diriler üzerinde kurduğu bu tahakküm süreci, geride kalanlara bir gözdağı verme mesajını içerir. Bakınız “İbretiâlem için kellesi vurula! Meydanda üç gün sallana!” fermanlarını hatırlarsanız, bilirsiniz de. Ortaçağ karanlığının en sadistçe politikalarından biri olan bu ölüm biçimi, geride kalanları terbiye etme amaçlıdır.

Bakınız, daha birkaç gün önce Gabar’da, Basret köyünde bulunan bir mezarlık, korucular ve askerler tarafından balyozlarla parçalandı. Garzan’daki mezarlık bombalanmıştı. Bununla beraber, Van’da Ermeni mezarlığının üzerine kayyım marifetiyle tuvalet yapıldı ve birkaç kilometre ötemizde, Ulus’ta başka bir Ermeni mezarlığının üzerine dükkânlar yapılmak isteniyor. Bu da bize şunu gösteriyor ki bütün bunlar kalıcılaştırılmış bir rejim politikasıdır. Kimin yaşayacağına ve kimin öleceğine devlet karar veriyor tıpkı Cumartesi Annelerinde olduğu gibi. Otuz yıldır bu insanlar bir cevap bekliyor, çocukları ölü mü diri mi, sadece bunu bilmek istiyorlar ancak devlet akli, iktidar onların bu soru hakkını bile karşılamıyor; böyle bir rejimle karşı karşıyayız.

Gömülme hakkı, yas hakkı, ölümlerden sonra ritüellerin yerine getirileceği taziye hakkı, hatta ve hatta bazı cenazelerde namaz kılmak için imamın görevlendirilmesi ya da taziyeevlerinin kapatılması meselesi bile söz konusu. Siz bir halkın elinden gömülme ve yas hakkını da bu şekilde alıyorsunuz.

Bugün, yine, 90’lı yıllarda olduğu gibi özel savaş politikalarının ürünü olan bu ölüm alanına yönelik müdahaleler ne yazık ki bu Meclis çatısı altında sadece bizim grubumuzun gündemi olabiliyor. Bakın, Filistin, Afrika, Kosova ve Ruanda’da ölümlere yönelik işkenceler dünya tarihine geçti, geçiyor; kürdistan da yapılanlar da aynı sürecin bir parçası olarak devam ediyor. Ama biz, o gün gelince, uluslararası hukuk normları ve toplumsal ölçüleri esas alacağız. Bir gün elbette bunlar bu şekilde devam etmeyecek, gün gelecek devran dönecek ancak biz, uluslararası hukuk normlarını ve bu ölçüleri esas alacağız.

Saygıyla selamlıyorum Genel Kurulu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, fındık sektöründe üreticinin sorunları hakkında söz isteyen Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez’e ait.

Sayın Suiçmez, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez’in, fındık sektöründe üreticinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Yine yeşillendi fındık dalları, yine geldi fındığı konuşmanın zamanı. Fındıkta hasat zamanı yaklaşırken üreticiler alım fiyatlarının belirlenmesini bekliyorlar. Yüksek girdi maliyetleri, döviz kuru ve dizginlenemeyen enflasyon gibi faktörler yanında açıklanacak fındık alım fiyatını belirleyici değişken 2 ana aktör, rekolte tahmini ve o yıl gerçekleşen verimdir. Fiyat açıklamada ön koşul, önce gerçek tahmini rekolte ve verim açıklamasıdır. Geçmiş yıllarda sanayicinin isteği üzerine açıkladığı rekolte tahminini sonradan değiştiren Bakanlığın bu yıl rekolte ve verim tahminini merakla bekliyoruz. Yıllardır uygulanan üretimi yani rekolteyi ve verimi yüksek gösterip alım fiyatını düşürme politikası fındık üreticilerimizi ve üretimimizi olumsuz etkilemektedir. Bu yıl, bu yanı sıra artık “Dur!” deyin; buğday, arpa, çay üreticisine yapılanı yapmayıp fındıkta üretenin emeğinin karşılığını verin. Yaş çay alım taban fiyatını 17 TL olarak açıkladınız, bugün üretici özel sektöre 12 TL’den ürün vermek zorunda kaldı. Uluslararası Sert Kabuklu Meyveler Konseyi 2024-25 tahminine göre Türkiye rekoltesi 785 bin ton. Konsey Türkiye’nin 2023 yılı fındık rekoltesini 810 bin ton olarak açıklamıştı, gerçekleşen 650 bin ton rekolteye karşın alım fiyatını yönlendirme pahasına tahmininde ciddi olarak yanılmıştı. Bu yıl yine yanı ve yanı sıra yönlendirmeye devam ediyor. TÜİK Bitkisel Üretim 1’inci Tahmini’nde 2023 yılında 650 bin ton olan rekoltenin yüzde 5,4 artışla 685 bin olacağını duyurdu. Ülkemizde bu yıl fındıkta var yılı olsa da kahverengi kokarca zararlısı ve olumsuz hava koşulları nedeniyle rekolte düşüşleri gündemdedir. Ordu Ziraat Odaları İl Koordinasyon Kurulu Başkanlığına göre, 2023 rekoltesine göre 2024 yılı alım fiyatı beklentisi en az 160 TL’dir. TMMOB Ziraat Mühendisleri Odasına göre girdiler dâhil üretim maliyetlerindeki artışlar, enflasyon, döviz kuru, işçilik gibi unsurlar da dikkate alınarak, gerçek maliyet üzerine çiftçi kârı da eklenerek ortalama fındık alım fiyatı en az 180 TL olarak belirlenmiştir. Alım fiyatını açıklamak kadar önemli olan diğer bir konu, kamunun yeterli alımı yapması ve üreticinin serbest piyasanın insafına bırakılmaması, fiyatların düşmemesidir.

Ülkemiz fındığından üretici zarar ederken ve tüketici yeterli fındık tüketemezken kim kâr ediyor? En büyük ihracat kalekimiz olan fındıkta gelir, tekelleri İtalyan şirketine değil, ülkemize kalmalıdır. Yabancı bir tekelin ülkemizde fındık piyasasını yönlendirmesine artık son verilmelidir. Bu aşamada Toprak Mahsulleri Ofisi, uzmanlığı olmayan fındık alanında artık alım yapmamalı; asıl alanı olan hububat ve bakliyata, fındıksa ana vatanına dönmelidir. Fındıkta FİSKOBİRLİK, alım, işleme, ihracat boyutunda yeniden gündeme gelmeli, son taşınmazları da satmaktan vazgeçmelidir. FİSKOBİRLİK, mevcut siyasi vesayetten arındırılarak özerk, güçlü ve demokratik yapısıyla yeniden üreticinin kooperatifi olmalı, piyasayı yerli üretim ve üretici lehine düzenlemeli, ürününü değerinden alarak ve katma değerli işlenmiş ürün satarak zarar etmek bir yana liyakatli kadrolarla yönetilerek ortaklarına kâr dağıtmalıdır.

FİSKOBİRLİK Başkanı aynı zamanda AKP Milletvekili çift maaşlı Lütfi Bayraktar açıklama yapmış: “Çok iyi bir yöneticiyim. On yedi yıldır FİSKOBİRLİK Başkanıyım. Dünyada ve Türkiye’de fındık fiyatlarını da çok yakından takip ediyorum. Fındık fiyatında uçmayı beklemeyin.” demiş. İyi ki çok iyi bir yöneticisiniz, maşallah, FİSKOBİRLİK’i bitirdiniz! Bence siz uçmayı bekleyin. Zira, fındık alım fiyatı 160 TL’nin altında olursa merak etmeyin, bu millet sizi uçuracak. (CHP sıralarından alkışlar)

(Hatibin kürsüye getirdiği balonları patlatması)

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) – Tekrar söylüyorum: Buğdayda üreticiyi patlattınız, arpada patlattınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu olmadı, bu olmadı.

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) – Eğer fındıkta da patlatırsanız bu millet AKP’yi patlatacak, Karadeniz AKP’yi patlatacak. (CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu olmadı.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ya, bunlar mı iktidar olacak ya! Allah’ım, Ya Rabb’im, bizi koru Ya Rabb’i.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren 20 milletvekiline yerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Işık Ercan...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan’ın, 15 Temmuzun yıl dönümüne ilişkin açıklaması

TUĞBA IŞIK ERCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuz 2016 sadece bir tarih değil, aynı zamanda bir dirilişin ve yeniden doğuşun simgesidir. Milletimiz demokrasisine ve millî iradesine sahip çıkmanın ne demek olduğunu o gece tüm dünyaya bir kez daha göstermiştir. Tankların, mermilerin ve bombaların karşısında göğsünü siper ederek demokrasimize ve bağımsızlığımıza sahip çıkan aziz milletimizin gösterdiği bu fedakârlık vatan sevgisinin ve birliğimizin benzersiz bir ifadesi olmuştur.

Milletimizin direniş ve kahramanlık destanını yazdığı 15 Temmuzun yıl dönümünü idrak ettiğimiz bugünlerde, millî iradenin tecellîgâhı Gazi Meclisimizin çatısı altında hür ve özgür olarak sizlerle birlikte olmanın gururunu yaşıyor, o gün bağımsızlık mücadelesini başlatan başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve milletvekillerimize minnet ve saygılarımı sunuyorum. Şehitlerimizi rahmetle anıyor, gazilerimize uzun ömürler diliyorum.

“Türkiye geçilmez!” diyerek istiklaline ve istikbaline sahip çıkan milletimizin her bir ferdine şükranlarımı sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Yerebakan...

2.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın, TÜBİTAK'ın 1963 yılından bu yana ülkenin bilgi ve teknoloji çağında daha da güçlenmesine öncülük ettiğine ilişkin açıklaması

HALİT YEREBAKAN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilim ve teknolojinin toplumlar üzerindeki etkisini anlamak, gelişim ve refah yolunda atılacak adımları belirlemekte hayati bir rol oynamaktadır. Her bir inovasyon, her bir buluş milletimizin gücünü ve bağımsızlığını pekiştirir, yüce Meclisimizde çıkarılan kanunla kurulan TÜBİTAK bu yolculuğun en büyük kılavuzu olmuştur.

1963 yılından bu yana altmış bir yıllık yolculuğunda ülkemizin bilgi ve teknoloji çağında daha da güçlenmesine öncülük etmiş, âdeta bir bilim meşalesi olarak her daim yolumuzu aydınlatmıştır. Unutmayalım ki bilimin ışığında ilerleyen toplumlar sadece bugünün değil, yarının da kazananlarıdır. Bizler Türkiye'nin kalkınma hedeflerine ulaşması ve ulusal bilim ve teknoloji politikalarının güçlendirilmesi için hep birlikte çalışmalıyız. Yüce Meclisimizin kararlı duruşuyla bilim ve teknolojiye yapılan her yatırım geleceğe atılan sağlam temellerdir ve Türkiye Yüzyılı bu temeller üzerinde yükselecektir.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Ertuğrul...

3.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Tarım Komisyonunda bugün görüşülen sokak hayvanlarıyla ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar tarafından sokak hayvanları için hazırlanan ve bir katliam yaratacak olan yasal girişimin kesin olarak karşındayız. Bir sokak hayvanını yakalayıp katletmenin adı ötanazi değil, cinayettir. Sorunların çözümü katliam değildir, çözüm asla öldürmek olmamalıdır. Doğaya ve insanlara saygısızlık eden, ağaç dallarını kıran, böcekleri öldüren, hayvanlara veya başkalarına şiddet uygulayan zalimlerden yana olmayın. Yapılması gereken, önce hayvan üretimi ve ticaretinin kesin olarak yasaklanması, bu konuda caydırıcı yaptırımların uygulanması ve merkezi ve yerel yönetimlerin eş güdüm içerisinde bir ulusal kısırlaştırma projesini hayata geçirmeleri ve kısırlaştırılan canlarımızın oldukları yerde yaşatılmasıdır. Kanun yaparken her zaman olduğu gibi halkımızı dinlemiyorsunuz, bugün Komisyon toplantısına “Yer yok.” diye STK'leri almıyorsunuz. Bu, çok yanlıştır, lütfen halkı dinleyin ve bu kanunu geri çekin.

BAŞKAN – Sayın Aksakal...

4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Yunan Savunma Bakanı Dendias'ın bugün Güney Kıbrıs'ı ziyaretinde yaptığı açıklamalara ve Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Güney Kıbrıs'ı ziyaretinde Yunan Savunma Bakanı Dendias'ın Kıbrıs Barış Harekâtı'nın yıl dönümü kutlamalarını utanç şenlikleri, Türk askerini de “işgalci” olarak nitelemesini Türkiye Büyük Millet Meclisinden şiddetle kınıyorum. Bu densiz Bakan unutmamalıdır ki Türk askerinin adaya ayak bastığı gün kendi ülkesinde bir faşist cunta yönetimi vardı ve aslında savaş için değil barış için ve yalnız Türklere değil Rumlara da barış getirmek için yapılan harekât sonrasında Yunanistan'daki cunta devrilmiş, oraya da demokrasi gelmiştir. Şimdi, buradan tüm siyasi parti Genel Başkanlarına bir çağrıda bulunmak istiyorum: Gelin, 20 Temmuz günü hepimiz Kıbrıs Türkünün bu kutlu gününde kol kola yanlarında olalım ve bu densizlere güçlü bir yanıt verelim. Bu vesileyle, Kıbrıs Adası'nın huzur, güven ve özgürlük ortamına kavuşmasını sağlayan Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümünü yürekten kutluyor,

dönemin Başbakanı Bülent Ecevit başta olmak üzere, 37'nci Hükûmet Bakanlar Kurulu üyelerini, bu uğurda canlarını ortaya koymuş tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi minnet ve şükranla yâd ediyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın İrmez...

5.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak İl Özel İdaresinde yapılacak 15 daimî personel alımına ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) – Teşekkürler.

Şırnak Belediyesini hıyeyle, taşımali seçmenle gasbeden AKP iktidarı, oya karşılık iş vaadini devreye koymaya başlamıştır. Türkiye'nin en genç 2'nci nüfusuna sahip olan, işsizliğin had safhada olduğu, insanların ekmekleriyle sınıandığı Şırnak'ta İl Özel İdaresi 15 daimî personel alımına çıktı ama gelin görün ki hakkaniyet terazisinin işletilmesi gerektiği işe alımlarda eş, dost, akraba kayırmacılığı yine devreye girmiş, AKP'li olmak şart koşulmuş, liyakat yerine AKP'ye sadakat gözde şart olmuştur. Şırnak İl Özel İdaresinin kura usulüyle alım yapması gerekirken az önce bahsettiğim şartlar ön koşulmuştur. Bu haksızlığın bir an önce ortadan kalkması, istihdamın şeffaf yöntemlerle gerçekleşmesi gerekmektedir. Bu ve benzeri tüm hukuksuz işe alımların takipçisi olacağız.

BAŞKAN – Sayın Aşıla...

6.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Yeniden Refah Partisi olarak Hükûmete en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesine yükseltilmesi ve ödenen prim gününe göre emekli maaşlarının artırılması hususundaki çağrılarını yinelediklerine ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Emeklisine, topladığı verginin binde 4'ü kadar zam yapan bir hükûmetin bütçe yükü gibi mazeretlere sığınmasını asla kabul etmiyoruz. Bununla birlikte Maliye Bakanı Şimşek'i kamuda çift maaş alanların haklarını savunduğu kadar emeklilerimizin de haklarını savunmaya davet ediyoruz. Yeniden Refah Partisi olarak Hükûmete en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesine yükseltilmesi ve ödenen prim gününe göre emekli maaşlarının artırılması hususundaki çağrımızı da yineliyoruz. Emeklimize reva görülen bu haksız ve adaletsiz tutumdan acilen geri dönülmelidir. Türkiye, kısa bir koalisyon döneminde dahi emekliye, emekçiye refahı getiren millî görüş iktidarını bekliyor. Yeniden Refah Partisi olarak millî görüş ruhuyla işbaşına geleceğiz ve ilk işimiz paylaşımında adaleti sağlayarak dar gelirlinin refah sayısını artıracacağız diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Çakır...

7.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 20 Temmuz 1974'te yapılan Kıbrıs Harekâtı'na ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) - Sayın Başkan, Doğu Akdeniz'in en büyük adası olan Kıbrıs, ülkemize 70 kilometrelik bir mesafede olduğundan çoğu zaman Anadolu'nun devamı olarak görülmüştür. Kıbrıs'ın bulunduğu coğrafya dikkatle incelendiği zaman önemi daha iyi anlaşılacaktır. Tarihî bir anekdot olarak Sokullu Mehmet Paşa'nın Venedik Büyükelçisine “Biz sizden Kıbrıs'ı almakla kolunuzu kestik, siz donanmamızı yakarak sakalımızı tıraş ettiniz.” ifadesi bu önemi izah etmektedir. 20 Temmuz 1974'te yapılan Kıbrıs Harekâtı, Türklere yapılan zulüm, tecavüz ve yağmanın yanı sıra, garantör ülkelerin ilgisizliği ve pervasızlığı hatta Rumların adayı “enosis” adı altında Yunanistan'a ilhakını planlamasının sonucuydu. Bu Barış Harekâtı'yla hevesleri kursaklarında kalmış, ayrı bir devlet olarak bağımsız bir cumhuriyetin kuruluşunun önu açılmıştır.

Bu vesileyle Kıbrıs Harekâtı'nda şehit olan kahraman Mehmetçiklerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özsoy...

8.- Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy'un, Osmanlı Hassa Mimarbaşı Kayserili Koca Sinan'ın ölümünün 436'ncı seneidevriyesine ilişkin açıklaması

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Osmanlı Hassa Mimarbaşı Kayserili Koca Sinan'ı ölümünün 436'ncı seneidevriyesinde rahmet ve minnetle anıyorum. Mimar Sinan, 29 Mayıs 1489 tarihinde Kayseri'nin Ağırnas köyünde doğdu. Asker yetiştiren Acemi Oğlanlar Ocağına 22 yaşında alındı. Bu dönemde dönemin en önde gelen mimarlarının yanında çalışma fırsatını yakaladı. Mimar Sinan mesleğinde katettiği aşamaları 3 büyük eseriyle tanımladı: Şehzade Camisi'ni çıraklık, Süleymaniye'yi kalfalık, Selimiye'yi ise ustalık eseri olarak niteledi. 81 cami, 51 mescit, 55 medrese, 25 darülkurra, 17 türbe, 17 imarethane, 3 darüşşifa, 5 su yolu, 8 köprü, 20 kervansaray, 35 saray, 8 mahzen ve 48 hamam olmak üzere 375 eser inşa etmiştir.

“Yaptığın işi gönlünden hissedersen ırmaklar çağlar içinde.” diyen büyük usta Mimar Sinan'ı rahmet ve minnetle anıyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Fırat...

9.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, İnanç Özgürlüğü Girişimi tarafından hazırlanan Türkiye'de Din, İnanç veya İnançsızlık Temelli Nefret Suçları 2023 Raporu'na ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, Türkiye'de inançları nedeniyle en çok saldırı ve nefret suçuna maruz kalan kesimlerin başında Aleviler, Hristiyanlar, Yahudiler ve Yezidiler gelmektedir; ibadethane ve mezarlıklara yönelik saldırılar, evlerinin işaretlenmesi ve tehdit içeren yazıların yazılması gibi pek çok saldırıyla karşı karşıyadırlar.

İnanç Özgürlüğü Girişimi tarafından hazırlanan Türkiye'de Din, İnanç veya İnançsızlık Temelli Nefret Suçları 2023 Raporu'na göre din, inanç veya inançsızlıkla bağlantılı tespit edilebilen 47 nefret suçunun 22'si Hristiyanlara, 14'ü Yahudilere, 7'si Alevilere, 4'ü Müslümanlara, 2'si Ezidilere ve 1'i de ateistlere karşı işlenmiştir. Nefret suçu işleyen faille ilgili cezazırlık politikalarının ortadan kaldırılması, söz konusu söylem ve suçlulara karşı gerekli hukuksal düzenlemelerin yapılması toplumsal yaşam ve iç barış açısından elzemdir.

BAŞKAN – Sayın Tahtasız...

10.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Delice-Çorum Hızlı Tren Projesi'ne ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Uraloğlu seçimden önce Samsun'da yaptığı konuşmada “Kırıkkale-Delice-Çorum Hızlı Tren Hattı'nın ihalesini 2024 yılında yapacağız ve 2029 yılında da tamamlayacağız.” dedi. 28 Mayıs tarihinde Komisyon toplantısında Sayın Bakana sorduğum soru üzerine “Delice'den Çorum ve Merzifon'dan Samsun'a incek olan hızlı tren hattının ihalesini önümüzdeki ay yapabiliriz.” demişti. İhale bu ay yapılacaktı. Dün de AKP Milletvekili Mehmet Muş Samsun'da yaptığı açıklamada “Delice-Çorum Hızlı Tren Projesi'nde Çorum'dan kaynaklı bir pürüz çıktı.” diye açıklama yaptı. Akabinde AKP Çorum milletvekilleri tarafından “Hızlı tren projesinde sorun yok.” şeklinde açıklamalar yapıldı ancak Çorumlu hemşehrilerimizin ve bizlerin kafası karıştı, hangi açıklamaya itibar edeceğimizi şaşırdık. O nedenle, en yetkili ağızdan net bir açıklama bekliyoruz. Ulaştırma Bakanına soruyorum: Delice-Çorum Hızlı Tren Projesi'nin ihalesi ne zaman yapılacak? Çorumlular yıllardır hayalini kurduğu hızlı trene zaman binecek?

BAŞKAN – Sayın Boz...

11.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Tarım Komisyonunda bugün görüşülen sokak hayvanlarıyla ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Meclise sunulacak olan hayvan yasasının insan ırkının egemenlikçi saiklerle hazırladığı bir katliam yasası olduğunun farkındayız. Demokratik ve ekolojik bir düşünce sistematüğinden nasibini almamış olan bu yasanın teorisyenleri, keşke zarar ve fayda arasındaki farkları bilebilecek bilince sahip olsalardı. Belki o zaman topluma hiçbir zararı olmayan, doğanın bir parçası olan hayvanları uyutmak yerine, uyuşturucu baronlarının, tecavüz faillerinin, kadın katillerinin ve politik hırsızların dejenere olmuş duygularını uyuturlardı. En azından topluma ahlak tesis etmek adına bir adım atmış olurlardı ancak bunu yapmak için de ciddi bir kültür, vicdan, medeniyet ve beşerî kıstaslara sahip olmak gerekiyor. Biz bu yasanın temel amacının sadece hayvanlara yönelik bir katliam olmadığını, rejimi giderek gericiliğın merkezi hâline getirmeye dönük çabalar olduğunu biliyoruz. O yüzden de sonuna kadar direneceğiz.

BAŞKAN – Sayın Akbulut...

12.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, tüccarların süt üreticilerinden sütü almadığına ya da çok düşük fiyat teklif ettiğine ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Burdur’umuzun dört bir yanından süt üreticileri telefon açmakta, tüccarlar sütü ya almamakta ya da çok düşük fiyat teklif etmekte. Bu anlamda, birçok ilden de milletvekillerimizin arandığını düşünüyorum. Süt üreticilerinin, biliyorsunuz, sütlerini saklamak gibi bir durumları yok, muhakkak ki o sütü ürettiklerinde teslim etmek durumundalar ve birçoğının sütü şu anda elinde kalmakta ve şikâyet durumundalar ya döküyorlar ya da bir şekilde o sütün heba olmasına neden oluyor bu fiyat düşüklüğü ya da tüccarların sütü almayışı. Tarım Bakanlığı, Et ve Süt Kurumu aracılığıyla bu duruma derhâl el atmalı ve süt üreticilerimizi içinde bulunduğu çıkmazdan kurtarmalıdır diyorum.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Öneş Derici...

13.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, Tarım Komisyonunda bugün görüşülen sokak hayvanlarıyla ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarım Komisyonunda bugün hayvan hakları kanun teklifini görüşeceğiz, bilahare Genel Kurula sunulacak. İktidarın sokak hayvanlarının kontrolü ve sokak hayvanlarından vatandaşlarımıza gelen negatif etkiler konusundaki başarısızlığını, hayvanları toptan yok etme metoduyla yeni bir plan, proje, teklif olarak sunduğunu görüyoruz; bu, çok enteresan. O zaman, bir sonraki kanun teklifi yaşlılarımızı Eskimolar gibi dağlara terk etmek mi olacaktır? Elbette yaşama hakkına saygı duyuyoruz, yaşam hakkından yanayız. Sokak hayvanlarının “ötanazi” ifadesiyle yok edilmesine, katliamına elbette sessiz kalmayacağız. “Ötanazi” kelime anlamıyla rızayla olur, bizim rızamız yok; Genel Başkanımızın söylediğı gibi bu teklifin sonuna kadar karşındayız.

BAŞKAN – Sayın Bektaş...

14.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'da süt üreticilerinin yaşadığı sorunlara ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin en çok süt üreten, toplam üretimin beşte 1'ini sağlayan Konya'da süt üreticilerimizin yaşadığı sorunlar bitmek bilmiyor. Üreticilerin fabrikalara verdiği sütlerin ücretleri iki aydır ödenmiyor. Üreticilere düzenli ödeme yapılmadığı gibi, geçtiğimiz yıl belirlenen fiyattan -yani sıcak süte- 13,20 TL'den alım yapılmaktadır

ancak yem fiyatı kilogram bazında 13,5 lira civarındadır. Üretimin devam edebilmesi için üreticinin 1 litre süt satışıyla 1,5 kilo yem alabilmesi gerekmektedir ancak süt üreticileri 1 litre süt satışından elde ettiği bedelle 1 kilo yemi almakta dahi zorlanmaktadır. Hayvanların kesime gönderilmemesi, dişi hayvan varlığımızın korunması için süt/yem paritesinin sağlanması ve beklenen ödemelerin ivedilikle yapılması gerektiğini Meclisimizin dikkatine sunuyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

15.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri'de yıllardır süren kooperatif sorunlarının büyüyerek devam ettiğine ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kayseri'de yıllardır süren ve bir türlü çözülmeyen kooperatif sorunları büyüyerek devam etmektedir. Bugün sadece Kayseri'de 30 binin, Türkiye'de ise 100 binin üzerinde vatandaşımız bu haksızlıkların kurbanı olmuştur. Bu durum, AKP Hükümetinin basiretsizliği ve ihmalkârlığı yüzünden yıllardır çözümsüz kalmıştır. Nitekim defalarca dile getirdiğimiz bu mağduriyetlerin çözümü için 2022 yılında çıkarılan kanun, uyarılarımızı dinlemeyen AKP'nin Anayasa'ya aykırı düzenlemeleri nedeniyle Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Bu durum, Hükümetin hukuku nasıl hiçe saydığını, vatandaşların sorunlarını çözme konusundaki samimiyetsizliğini gözler önüne sermiştir. Bundan sonra ise sorunlar daha da derinleşmiş, mağduriyetlerin çilesi daha da artmıştır. Buradan iktidara sesleniyorum: Kayseri kooperatif mağdurları başta olmak üzere Türkiye'deki tüm mağduriyetleri kökten çözecek yeni kanun bir an önce çıkarılmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

16.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 19-21 Temmuzda düzenlenecek Uluslararası Uşak Tarhana Festivali'ne ilişkin açıklaması

ALİ KARAoba (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türk Patent ve Marka Kurumunca tescillenen, halk arasında “bin derde deva” olarak adlandırılan Uşak tarhanamız sadece Ege Bölgesi ve Türkiye'de değil, dünyada da ün salan önemli bir kültürel değerimizdir. Başışıklık sistemine iyi gelen, yaz aylarında organik ürünlerle ve özenle hazırlanan tarhanamız, Covid-19 salgını boyunca Uşaklıların şifa deposu olmuştur. Tarhanamızın Türkiye'de ve dünyada daha iyi tanıtılması için Uşak Belediyemiz tarafından bu hafta sonu düzenlenecek Uluslararası Uşak Tarhana Festivali'nde 30 tonluk dev kazanda pişecek Uşak tarhanası Guinness Rekorlar Kitabı'na geçecektir. Bu hafta sonu tüm vatandaşlarımızı sofrasında bir kâse tarhana içilecek, insanıyla, efesiyle, Yörük'üyle, âşıklar, ilklere ve Kuvayimillîye şehri Uşak'a davet ediyorum. Tarihi, kültürü, coğrafi güzellikleri ve misafirperverliğiyle 19-21 Temmuzda Uşak'ta görüşmek üzere. Uşak, hakkını alacak. Herkes davetlidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sarı...

17.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'in Balya, Bigadiç ve Dursunbey ilçelerinde 8.500 metrekaare alanın dün gece Cumhurbaşkanlığı kararıyla orman sınırı dışında tutulduğuna ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – AKP iktidarı orman düşmanı iktidar olduğunu kanıtlamış bir iktidardır. Önleme politikalarınız olmadığı için ormanlar cayır cayır yanıyor. Diğer yandan, vahşi ve sürdürülebilir olmayan madencilik için ağaçların katliamlarına izin veriyorsunuz. Meclise getirdiğiniz her torba yasa içinde orman alanları talanı var. Bununla da yetinmiyorsunuz, Balıkesir'in de aralarında olduğu, ormanlarıyla zengin 8 ilimizde ormanlık alanların vasfını değiştirdiniz. Cumhurbaşkanlığı

kararıyla dün gece Balya, Bigadiç, Dursunbey ilçelerimizde 8.500 metrekaare alanı orman sınırı dışında tuttunuz. Millî Emlak Genel Müdürlüğüne tahsis edilen bu alanlar umarım Balıkesirliler için faydalı bir işe hizmet eder. Orman Kanunu gereği bu alanın 2 katından fazlasını yani en az 17 bin metrekaare devlet arazisini orman yapmanız gerekiyor. Buradan sizi uyarıyorum: Yeter artık, orman talanına son verin. Bu konunun takipçisi olacağız, Balıkesir'in ormanlık alanlarını talan etmenize izin vermeyeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Karaca Demir...

18.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Hatay Dörtyol'da grevde olan Yolbulan Metal işçilerine ilişkin açıklaması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Hafta sonu Hatay Dörtyol'da grevde olan Yolbulan Metal işçileriyle birlikteydik. Yolbulan Metal işçileri pandemide, depremde 700 derece sıcaklığın önünde, sıfıra yakın işçi sağlığı, iş güvenliği önlemleriyle günde on dört saat çalıştı, alın teri akıttı; karşılığında bugün aldığı ücret 19 bin lira yani açlık sınırı. Yoksulluk sınırının 60 bin lira olduğu ülkede ağır sanayi işçisi olan Yolbulan işçisi bu ücreti “insanlık dışı” olarak nitelendiriyor. Yolbulan patronu ise internet sitesinde ülkenin ilk 500 sanayi kuruluşu arasında olmakla övünüyor. Kâr rekorları kıran patron, işçiye kirasını ödeyip çocuğuna 1 kilo meyve alabileceği ücreti bile çok görüyor. Yolbulan Metal işçileri bu sefalet ücretlerine ve ağır çalışma dayatmasına karşı ÖZÇELİK-İŞ Sendikasında örgütlendi ve taban ücretlerinin en az 30 bin lira olması için günlerdir grevde, ekmekleri ve gelecekleri için direniyorlar. Yolbulan işçisinin kazanması ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Alkayış...

19.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, Adıyaman'da 6 Şubat depremi sonrası kentsel kalıcı konutların yanında kırsal tipi kalıcı konutların da hızla yükseldiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Adıyaman ilimizde 6 Şubat depremi sonrası kentsel kalıcı konutlarımızın yanında kırsal tipi kalıcı konutlarımız da hızla yükseliyor. İlimizde yerinde dönüşüm ve toplu alanlarda betonarme ve çelik olmak üzere 2 farklı türde konut yapılmaktadır. Adıyaman köylerimizde toplam 9.291 kalıcı konut yapılarak teslim edilecektir.

Hafta sonu Adıyaman ziyaretimizde yapılan çalışmaları görmek üzere merkeze bağlı Hasankendi, Güzelyurt, Büyükkavaklı, Kuyucak, Hacıhalil, Yazıcı ve Bozhüyük köylerimizde yapılan kalıcı konutlarımızı inceledik. Bütün altyapı ve çevre düzenlemesi eksiksiz yapılan konutlarımız, anahtar teslim vatandaşlarımızın hizmetine sunulmaktadır. İnşallah, ihalesi yapılmış olan kırsal konutlarımızı yıl sonunda teslim edeceğiz.

Göreve geldikten sonra ilimizi ziyaret gerçekleştiren Çevre ve Şehircilik Bakanımız Sayın Murat Kurum'a ilimize olan ilgisinden ve desteğinden dolayı teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bozdağ...

20.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Patnos Açık ve Kapalı Cezaevlerindeki sorunlara ilişkin açıklaması

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) – Patnos Açık Cezaevinde bulunan hükümlülerce tarafıma aktarılan bilgilere göre, geçen haftalarda yaşanan şiddetli fırtına sonrası cezaevi çatısı zarar görmüştür. Onarım yapılmadığı için yağmur yağdığı zaman koğuşlar su almaya devam etmektedir. Artık kronikleşmiş olan su ve yemek sorunu hâlâ çözülmemiş değil, mahpuslar kötü yemekler sebebiyle, özellikle de çarşamba ve cumartesi günleri çıkan tavuk eti nedeniyle aç kaldıklarını, yüksek kantin fiyatları sebebiyle de

birçoğunun kantinden yiyecek temin edemediğini söylüyorlar. Patnos Açık ve Kapalı Cezaevleri mahpusların kantinden en fazla su satın almak zorunda kaldıkları cezaevlerinden biri çünkü artılmadan verilen ve kokan su kullanılmıyor. Açık cezaevinde kalanlar cezaevinde en ağır işlerde çalıştırılıyorlar, infazlarının yakılması korkusuyla bu duruma ses çıkaramıyorlar; cezaevi yönetimine verdikleri dilekçelere yanıt verilmiyor, sorunlar çözülüyor.

Adalet Bakanlığına sesleniyoruz: Mahpusların başta sağlık olmak üzere temel haklarının tesisi için ivedilikle harekete geçin.

BAŞKAN - Sayın Kaya, buyurun.

21.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, halk eğitim merkezlerindeki kursların Osmaniye'de otuz saat iken on iki saate düşürüldüğüne ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı halk eğitim merkezlerinde pek çok konuda kurslar açıldığını biliyoruz. Bu kurslarda ders saati ücreti karşılığında çalışan çok sayıda eğitim fakültesi mezunu öğretmenimiz var. Türkiye'de kırk saat olan kurslar Osmaniye'de otuz saat iken öğreniyoruz ki on iki saate düşürülüyor. Bu durumdan kaynaklı bu eğitimcilerimizin aldıkları ücretin yaklaşık 7 bin liralara kadar düştüğü söyleniyor. Millî Eğitim Bakanı Sayın Tekin'e soruyorum: Bu eğitimcilerimiz kira ödemiyor mu, ev geçindirmiyor mu? Halk eğitim merkezlerinde görevli öğretmenlerimizin bu sorununu ne zaman göreceksiniz? Eğitimcilerimizle uğraşmaktan ne zaman vazgeçeceksiniz?

BAŞKAN - Sayın Güneş, buyurun.

22.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Cumhuriyet Halk Partisi Gençlik Kollarının Uşak Belediyesi şirketlerinde çalışan gençleri tehdit ettiğine ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Uşak Belediyesi şirketlerinde çalışan bazı gençlerimiz beni aradı. Özellikle Cumhuriyet Halk Partisi Gençlik Kollarından kendilerinin aranarak 2 fotoğraf, bir de nüfus cüzdanı fotokopilerini getirmeleri ve üye olmalarını... Eğer üye olmazlarsa ne olacak? Tabii, üye olmazsa akıbet belli. Tabii ki buradan Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Özgür Özel'e seslenmek istiyorum: Lütfen, bu zulmü durdurun ve burada insanların ekmekleriyle oynamayın, ekmekleriyle tercih zorunda bırakmayın.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Zulüm sizin adınız, soyadınız.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Burada insanlar zorla bir partiye üye olamaz, eğer sizi seviyorlarsa gelip üye olabilirler ama bunu yapmak son derece yanlıştır.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sizin bildiğiniz işler onlar. Onları yıllarca siz yaptınız, onları siz bilirsiniz, siz, onlar sizin uzmanlık alanlarınız.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Dolayısıyla da bizi gençler arıyor ve sizin gençlik kollarınız gençlerimizi tehdit ediyor. Başkanın haberi vardır, yoktur. Ben buradan Genel Başkanınıza sesleniyorum: Eğer “hak” “adalet” diyorsanız bunu durdun ve onların işlerine sahip çıkın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bravo, bravo(!)

BAŞKAN – Şimdi, söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkanım, Uşak Belediyesiyle ilgili bir şey söyledi, doğru bilgi değil, cevap vermek istiyorum Uşak Milletvekili olarak.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sana bir şey demedim ki ya.

BAŞKAN – Gökhan Bey, ne diyorsunuz?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Lütfen, konuşsun Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden söz veriyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sataşma yok ki. Başkanım, bir sataşma yok ki orada.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – İftira var, saptırma var, adını ne verirsen onlar, kendi yaptıklarını bize yapıyormuş gibi gösterme var. Daha ne olsun yani! Daha ne olsun! Daha ne olsun!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ya, arkadaşlar telefonla arıyor beni, arıyor, arıyor! İsimleri... Seni götürüp yüzleştirebilirim, yüzleştirebilirim!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ha, ver ver, telefonumu ver, beni arasınlar.

23.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkanım, Sayın İsmail Güneş'e bir iki soru sormak isterim: Devlet Hastanesine kendisinden izin almadan kimse işe girebiliyor mu, bir? İkincisi, hiç olmazsa fotoğraf istiyorlarmış; siz insanların TC kimliğini alıp üye yapıyorsunuz. Üçüncüsü, yıllardır yaptığınız şeyi sanki biz yapıyormuş gibi yansıtmamız hiç yakışmıyor. İnsanların özgür iradesi vardır, akli fikri vardır, isteyen üye olmaz, bunu net bir şekilde söyleyelim.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Kişi kendinden bilir işi (!)

ALİ KARAOBA (Uşak) – Siz iktidarı 31 Marttan sonra Uşak'ta kaybedince üye sayınız kaç kadar düştü, bir de bunu hesaplayın; niçin düştüğünü de oturup sorgulayın, ilk seçimde de genel cevabı size verecek bütün Uşak halkı. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şahin, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım... Başkanım ama sataşma var.

BAŞKAN – Ne yapacağız şimdi.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, böyle bir şey... Başkanım ama bak bana iftira attı...

ALİ KARAOBA (Uşak) – İftira değil.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – ...ve dedi ki Uşak Devlet Hastanesine giren hiç kimse benden habersiz giremiyormuş. Bunu, bunu...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sen neyin iftirasını attın, sana cevap verdi. Senin iftirana cevap verdi.

BAŞKAN – Zapta geçti bunların hepsi.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ya, Başkanım, şöyle bir şey, o zaman şöyle. Açarsanız bir dakika ben bunu söyleyiveririm.

BAŞKAN – Bir dakika... Sataşmadan mı konuşacaksınız?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sataşmadan.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sen Uşak'taki emeklinin hâlini anlat önce! Bırak masalları, Uşak'taki emeklinin hâlini anlat!

24.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Şimdi, Uşak Devlet Hastanesine aşağı yukarı taşeron yasasından beri...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Uşak'ta çalışaydın da Belediyeyi kaybetmeseydin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – ...giren insanların hepsi noter huzurunda kurayla girmektedir, bunu bir kere söylemek istiyorum.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Uşak'ta meydanda emeklinin hâlini konuşmaya var mısın! Var mısın Uşak'ta emeklinin hâlini konuşmaya meydanda!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diğer taraftan, Ali Bey geçen günlerde bizim akrabalarımızın yönetici olduğunu söyledi.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Bırak, masalları bırak!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Benim Uşak Sağlık Müdürlüğünde...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Emeklinin hâlini konuşmaya var mısın Uşak meydanında! Cesaretin var mı, meydana çıkabilecek misin!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – ...birinci derecede, ikinci derecede, üçüncü derecede herhangi bir akrabamın yönetici değil, çalıştığını ispatlamayan müfteridir, müfteridir!

BAŞKAN – Sayın Şahin, buyurun.

25.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, yurt dışı çıkış harçlarının 500 lira olarak belirlendiğine, dün Genel Kurulda mülakatların kaldırılmasıyla ilgili kanun tekliflerinin reddedilmesine, 2023 yılında mülakatları yapılan kaymakamlık sınavının listesine, 15 Temmuzdan sonra yaşanan bazı mağduriyetlerle Türkiye'nin artık yüzleşmesi gerektiğine, dokuzuncu yargı paketine, görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'ndeki 29'uncu maddeye ve dün Türkiye Futbol Federasyonu Başkanına Genel Kuruldan verdikleri mesaja ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, notlarımın arasında yoktu ama son konuşmacı Sayın İsmail Güneş belediyelerdeki işe alımlarla ilgili bir konuyu dile getirdi. Gerçekliğinden ayrı olarak ilkesel bir şey ortaya koyacağım: Dün biz bu konuyu burada gündeme getirdik; genel olarak bu tür sorunların araştırılması için bir Meclis araştırması önergesi verdik, Sayın Güneş ona "hayır" oyu verdi. Bu çelişkiyi de kendilerinin takdirine sunmak isterim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ben, sizin önergede burada değildim bir kere.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Keşke bunları, bu konuları siyasi partilerden bağımsız olarak araştırabilirsek, sağlıklı, makul bir zemine birlikte oturabilirsek diyorum.

Gençlerimizle devam etmek istiyorum, yurt dışı çıkış harçlarına değineceğim. Yurt dışı çıkış harçları 500 lira olarak belirlendi. Bu uygulamayı adaletsiz bir uygulama olarak görüyoruz yani maddi varlığı yüksek olan insanlar ile yurt dışına sadece gezmek için gitmeye çalışan, harçlıklarını biriktiren gençlerimiz arasında büyük bir adaletsizlik oluşmuştur. Bu anlamda, gençlerimizin bu durumlarının gözetilerek bu konunun yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. Tabii ki "500 lira nedir ki?" diyebilir sokaktan kopan insanlar, bunun ne anlama geldiğini bilmeyebilir ama ben eğitim öğretimdeki harçlıklarını biriktirerek, kıt kanaat imkânlarla yurt dışını gezmeye, dünyayı tanımaya çalışan yüzlerce genç arkadaşımı tanıyorum. Onlar için bu konunun bir daha gözden geçirilmesinde fayda olduğunun altını çizmek istiyorum.

Yine, gençlerimize devam etmek istiyorum. Dün burada mülakatların kaldırılmasıyla ilgili kanun teklifimiz vardı, tabii ki reddedildi. İktidardaki bazı arkadaşlar "Ya, bu konuyu çok dile getiriyorsunuz." diye sitem diyorlar ama arkadaşlar, gençler de bize sitem ediyor, onların temsilcileri olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki temsilciler olarak bize ve devleti yöneten yetkililer olarak da size sitem ediyorlar ve bu sitem eden gençlerimiz kayırmacı bir anlayıştan dolayı ülkelerine gönül koyuyorlar. Allah aşkına, bir genç ülkesine neden gönül koyar? Umudu çalınıyorsa, umudunu kaybediyorsa, umudunu yurt dışında aramak zorunda kalıyorsa bir genç ülkesine gönül koyar değerli milletvekilleri. Anlatmak istediğimiz husus budur yoksa buradan iktidar partisini yıpratmak, buradan siyasi bir çıkar elde etmek değildir; tek derdimiz, ülkenin geleceğiyle ilgili bir kaygıdır.

Bakın, elimde 2022 yılında yapılan, 2023 yılında da mülakatları yapılan kaymakamlık sınavlarının listesi var. Arkadaşlar, bu listeyi sizin incelemenizi rica ediyorum. Hangi siyasinin yakınları burada kaymakamlık sınavını kazanmış, buradan tek tek isim vererek farklı bir tartışma yaratmak istemiyorum, ilkesel bir şey ifade etmeye çalışıyorum. Hangi siyasilerin, hangi devlet görevlilerin yakınları şu listeye kolayca girebilmiş, derdimiz budur değerli milletvekilleri. Şuradaki şu kayırmacılığı gören gençlerimiz, az önce söylediğim gibi, umudunu kaybediyorlar ve gençlerimizin umudunu kaybetmesi de benim nazarımda bu ülkenin en büyük siyasi, en büyük beka sorunudur; bunu özellikle belirtmek istiyorum.

Dün burada 15 Temmuz gerçeğini konuştuk. Hiç şüphesiz ki 15 Temmuz bu ülkenin asil bir duruşudur ve bizler de o asil duruşun bir parçası olmaktan gurur duyuyoruz, onu özellikle ifade etmek istiyorum. Ancak 15 Temmuzdan sonra yaşanan bazı mağduriyetlerle de Türkiye'nin artık yüzleşmesi gerekiyor. Bizim buradaki temel bakış açımız: Suçlu insanlar ile suçsuz insanların ayırt edilmediği, masum insanların ayırt edilmediği bir süreci yaşadık. Burada maalesef, hiçbir günahı olmadığı hâlde devlet görevinden uzaklaştırılan insanlar var. Yargı organının “Masumdur.” dediği beraat eden, takipsizlik alan insanların kesinlikle görevlerine dönmesi gerektiğini, Türkiye'nin artık bu adımı atması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Bir de yargılamaların adil yapılmadığını görüyoruz. Suç vasfı taşımayan gazete aboneliği, dergi aboneliği, sendika üyeliği, dernek üyeliği, devletin yasal olarak müsaade ettiği bankaya para yatırmaktan dolayı insanlara cezalar verildi ve bu adil yargılamalar konusunda da bir adım atılması gerektiğini, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları doğrultusunda bir adım atılması gerektiğini, Türkiye'nin de bu gerçekle, bu sosyal yarayla artık yüzleşmesi gerektiğini ve adalet temelinde bu sorunu çözmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Dokuzuncu yargı paketinde büyük bir beklenti vardı. Özellikle dörtte dört diye anılan mükerrer suçlar ve 31 Temmuz covid yasası diye anılan, geçen yılki yargı paketinde 31 Temmuz itibarıyla kesinleşmeyen cezalarda, uygulanmayan konularda bir infaz rejimi değişikliği beklentisi vardı. İktidar bunu yapacağını ifade etmişti ama yapılmadı. Şimdi onuncu yargı paketinde diye ifade ediliyor. Bu konuda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Başkanım, beş dakika bitti.

Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bu konuda yargı paketine bu düzenlemelerin girmesi önem arz ediyor diye düşünüyorum. Bu anlamda da onuncu yargı paketine bırakmadan bu konuda iktidarın bir adım atmasının anlamlı olacağını da ifade etmek istiyorum.

Yine, görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'ndeki 29'uncu maddede bir sorun ifade etmiştik. Çift maaş uygulamasının yasal hâle getiriliyor olmasına itiraz etmiştik. Bu konuda da bir düzeltme gerekliliğini ifade etmek istiyorum.

Son olarak, dün, Federasyon Başkanına buradan sert bir mesaj vermiştik. “Çok sert olmadı mı?” diyenler oldu. Aslında az bile dedik değerli milletvekilleri. Söylemek istediğimiz, bu Federasyon Başkanı ve ekibinin anlayışıyla Türk futbolunun gideceği bir adım yol yoktur. Türkiye Futbol Federasyonu üzerindeki siyaset etkisi ortadan kalksın. Siyaset, futbola baskı yapmasın. Türkiye Futbol Federasyonunu vizyonel bir şekilde geleceğe taşıyacak bir ekip iş başına gelsin diyorum.

Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Ocaklı...

26.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, çay üreticisinin battığına ilişkin açıklaması

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çay üreticisi batıyor, ÇAYKUR'u batırıyorlar; çay üreticisinin hakkını dekar başına 50 kilogramdan başlayıp 30 kilografa, 25 kilografa düşürdüler. Şimdi, bugün itibarıyla da çay almayarak üreticiyi zor durumda bırakıyorlar. Bakın, özel sektörün 17 TL ilan edilen çayı 11-12 TL'ye almasına karşılık bu iktidar hiçbir şey yapmamakta. Sabah saat altıda tarlaya giren işçi, gece saat onda çayı da kendisi yükleyerek, bütün zorluklara rağmen tarımı sürdürmeye çalışırken iktidar hiçbir şey yapmamaktadır. Yapılacak bir tek şey var: Bizim verdiğimiz çay kanunu teklifini kabul edin; çayın yaş çay taban fiyatının ÇAYKUR'ca veya Tarım Bakanlığına açıklanmasını kabul edin. Her şey buna bağlı, bu yapılmadığı sürece “altın çağı” dedikleri çay üreticisi işte batıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Meclisin gözünü, dikkatini buna çekip... Lütfen, buna duyarlılık istiyorum, ne diyeyim ama...

BAŞKAN – Sayın Akgün Alp...

27.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Çıldır Gölü kenarında yaşayan yurttaşların mağduriyetine ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın Başkanım, eğer kabul ederseniz, sizi Çıldır Gölü'müzü ziyarete davet ediyorum çünkü dışarıdan gelenler için cennetten bir köşe ama yanında yaşayanlar için bir azap gölüne döndü. Çıldır Gölü hassas alan olarak tescil edildiğinden beri göl kenarında yaşayan vatandaşlarımız çocuğuna iki göz oda yapamıyor, harmanına bir dam yapamıyor çünkü Cumhurbaşkanı kararında gösterilen koordinatları taşıyacak şekilde uygulama yapılıyor. Çıldır Gölü kenarındaki yurttaşlarımızın bu mağduriyetlerinin giderilmesini Çevre Bakanından delaletinizle talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztürkmen...

28.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin hazırladığı rapora göre Gaziantep'in iflas ettiği ve Gaziantep'in kontrolsüz Suriye göçünün yolgeçen hanı olmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin 2024 yılının ilk beş ayına ilişkin hazırladığı rapora göre Gaziantep iflas ediyor. Verilere göre kentimizde bu yıl kurulan şirket sayısı geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 6 azalırken kapanan şirket sayısı yüzde 40 oranında artmıştır.

Gaziantep'te sanayici ve esnaf bir yandan Suriyeli esnafın yarattığı haksız rekabet ortamından şikâyetçiiken “Dolarla iş yapıyorlar, ceplerinde TL yok, birbirlerinden alışveriş yapıyorlar, paralarını Türk bankalarına bile göndermiyorlar.” diye isyan ediyorlar.

Diğer yandan, Gaziantep'imiz kontrolsüz Suriye göçünün yolgeçen hanı olmaya devam ediyor. Sınırımızı geçen sığınmacılar “Çok güzel yol güzergâhı” diyorlar. Öksüz Gaziantep, sınırsız Gaziantep, çaresiz Gaziantep.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Söz sırası İYİ Parti Grubu adına Sayın Çömez'de.

Buyurun.

29.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, dün Genel Kurulda elektrik dağıtımının özelleştirilmesiyle ilgili verdikleri grup önerisine; Mardin, Diyarbakır ve Urfa'da sulamalı tarım münasebetiyle devam eden elektrik problemlerine, Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Maliye Bakanının "İngiltere'de kredi kartlarına taksit uygulanmıyor." açıklamasına ve en düşük emekli maaşına yapılacak zamma ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; dün burada elektrik dağıtımının özelleştirilmesiyle ilgili bir önerge vermiştik. Aynı, benzer önergeyi CHP Grubu da vermişti, her zaman olduğu gibi reddedildi. Eğer kabul edilseydi aslında birçok şeyi araştırma ve gün yüzüne çıkarma fırsatımız olacaktı ama maalesef olmadı. Onunla ilgili bir gerçeği ya da bir fotoğrafı sizlerle paylaşmak istiyorum ve bağlantılı sorunları da dile getirmek istiyorum.

Bakın, Mardin, Diyarbakır, Urfa... Bu bölgenin tarımı ağırlıklı olarak yer altı sulamasına bağlı ve bu bölgede bazı ürünlerde çift ürün alınıyor. Mesela, buğday ile mısır çift ürün, keza pamuk yine sulamalı tarım olarak burada hizmet veriyor ve buradan önemli ürünler elde ediliyor. Yıllardır bu sulamalı tarım münasebetiyle elektrik problemleri bölgede devam ediyor. Geçtiğimiz yıllarda devletin yüzde 35 gibi bir katkısı vardı, bu katkı ortadan kalktı. Bununla beraber birçok insan elektrik borçlarını ödeyemediği için şu anda çok yoğun elektrik kesintileri var ve bu kesinti olduğu için de şu anda birçok köylü, birçok üretici mağdur durumda, tarlaların yarıya yakını şu anda ekilmemiş durumda. Peki, bunun sebebi ne? Aslında böyle bir neden olmaması lazım ama oradaki özel sektör, o hatlar üzerinde bulunan bazı köylülerin ödeyememesi sebebiyle o hatta bulunan herkesin elektriklerini kesiyor ve vatandaş ciddi bir mağduriyet yaşıyor. Tabii, gece dört saat, gündüz dört saat verildiği için elektrikler, bu saatlerde de yoğun elektrik akımı olmasından dolayı da birçok teknik arızalar ortaya çıkıyor. Buradan şuraya geleceğim: Uzunca bir süredir devam eden bu problem sebebiyle köylü artık tarlasını yüzde 30-40 ekemez hâle geldi. Bakın, bölgede 1 milyon 500 bin ton mısır üretiliyordu. Keza, yine buna yakın oranda pamuk üretiliyordu fakat maalesef üretim bu dönem ve muhtemelen bu sorun devam ederse bundan sonra da devam edecek ve azalarak devam edecek. Bakın, Türkiye genelinde bizim mısıra ödediğimiz, ithalatına ödediğimiz para 1 milyar dolar geçen sene. Pamuğa ödediğimiz para ise 1,2 milyar dolar. Yani kendi ülkemizde üretilen ürünleri biz ciddi manada ithal ettiğimiz için para ödemek durumunda kalıyoruz. Az önce çok değerli milletvekillerinden birisi, değerli arkadaşım, CHP Konya Milletvekilimiz, Türkiye'de süt problemiyle ilgili önemli şeyleri ortaya koydu. Bakın, şu anda Türkiye'de yemin yüzde 60-70 ithalata bağlı olduğunu biliyoruz. Yem girdi maliyetleri çok yüksek olduğu için şu anda hayvan yetiştiricisi, süt üreticisi ciddi bir sıkıntı içerisinde. İşte, biz mısırımızı dışarıdan getirdiğimiz için, soya dışarıdan geldiği için, hatta kepek dışarıdan geldiği için, yemin yüzde 60-70 maliyeti dışarıya bağımlı olduğu için çok yüksek maliyetle süt üretimi maalesef gerçekleşmiyor ve şu anda Türkiye'de geçen yıl itibarıyla -bu TÜİK'in rakamlarına da yansdı- 1 milyon süt ineği kesime gitti. Tabii, kesime gitmekle birlikte süt üretiminde de yüzde 10-15 civarında bir azalma oldu. Bunlardan dolayı maalesef bunların danaları, düveleri oluşamadığı için, yetişemediği için et problemi ortaya çıktı ve bugün Türkiye ciddi bir et skandalıyla ya da et fiyat problemiyle karşı karşıya.

Buradan başka bir noktaya geleceğim. Bakın, Maliye Bakanı geçtiğimiz günlerde bir açıklama yaptı, dedi ki: "İngiltere'de kredi kartlarına taksit uygulanmıyor." Ben, buradan Sayın Maliye Bakanına seslenmek istiyorum ve Türkiye ile İngiltere'nin fiyatlarını mukayese etmek istiyorum. Türkiye'de şu anda kıymanın fiyatı İstanbul'da 600 lira, Londra'da 250 lira. Yine, muzun kilosu İstanbul'da 100 lira maalesef, Londra'da 35 lira. Şekerin kilosu İstanbul'da 60 lira ama Londra'da 40 lira. Zeytinyağı... Bakın, İngiltere'de bir dal zeytin yetişmez ama zeytinyağının litresi 400 lira, maalesef İstanbul'da

500 lira civarında. Keza, sütün fiyatı da Türkiye’de Londra’ya göre 2 kat pahalı. Peki, bunun sebebi ne? Bunun sebebi girdi maliyetlerindeki aşırı yükseklik ve bundan dolayı Türkiye’de birçok sektör çok önemli problemlerle karşı karşıya. Geçtiğimiz günlerde özellikle Akdeniz ve Ege Bölgelerindeki birçok otelin ciddi sıkıntı çektiğine dair önemli bilgiler yansıdı kamuoyuna ve birçok otelin şu anda kriz yaşadığı ve bazılarının da konkordato ilan ettiğine dair bilgiler yansıdı. Birçok turizmciyle görüştüm, temel problemlerinin girdi maliyetlerinin yükselmesi olduğunu söylüyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Yani şu anda Türkiye’de yüzde 70’in üzerinde bir gıda enflasyonu var, bunun fiyatlara yansımaları münasebetiyle, en son elektrik fiyatlarına da yüzde 38’lik bir fiyat artışının gelmesi münasebetiyle artık Avrupa’yla rekabet edemeyecek duruma geldiklerini ifade ediyorlar ve Türkiye’deki turizm sektörüne şu anda gelecek birçok müşterinin Mısır’a, İtalya’ya, Yunanistan’a, İspanya’ya gittiklerini ifade ediyorlar. Aynen şunu söylediler: Geçen yıl bir günlük yemek maliyetinin 6 euro olduğunu ama bu yıl yemek maliyetinin 10 euroya çıktığını ifade ettiler. Bu şekilde dayanmanın, bu şekilde bu süreci götürmenin imkânsız olduğunu söylediler.

Tabii, sadece turizmde değil, geçtiğimiz yıl Türk tekstil sektöründe çok önemli bir kayıp yaşandı. Maalesef Türk yatırımcısı Türkiye’deki 3 milyar dolarlık yatırımlarını söktü, Mısır’a gitti ve 3 milyar dolar yatırımın karşılığında Mısır’da 100 bin kişilik bir istihdam sağlandı. Bunlar Türkiye’nin önemli kayıplarından bir tanesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

Yine, dün veya evvelsi gün emekli maaşlarına yapılan zamdan bahsedildi, birkaç rakam vereceğim. Bakın, en düşük emekli maaşı 10 bin liradan 12.500 liraya çıktı, bunun Türkiye’ye maliyetinin 33 milyar lira olduğu ifade edildi iktidar yetkilileri tarafından. Sadece kur korumalı mevduatla Türkiye’ye 45 milyar dolarlık bir fatura geldi. Yani biz önümüzdeki dönemde emeklilerimize 1 milyar dolarlık bir zam yaparak aslında ne kadar küçük bir zam yaptığımızı ifade ettik ama öte yandan, KKM’ye tam 45 milyar dolarlık bir fatura ödedi Türkiye ve bunun karşılığında da Merkez Bankası geçtiğimiz yıl 818 milyar lira zarar etti.

Onun dışında, İstanbul Havalimanı, İGA’nın 1 milyar 195 milyon euroluk borcu tam yirmi yıl ötelendi. Bir daha söylüyorum: İGA’nın kira borcu yirmi yıl ötelendi. Bakın, bir firmanın, bir şirketin kira borcunu yirmi yıl öteleyen bu iktidar tam 3 milyon 600 bin emekliye hemen hemen aynı parayı, çok daha azını reva gördü ve 1 milyar dolarlık bir zam yaptı, yapabildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - 12.500 lirayla Türkiye’de insanların geçinme şansının olmadığını hepimiz biliyoruz. Bu ülkede insanların açlık sınırı 20 bin lira, yoksulluk sınırı da 65 bin lirayı geçti.

Tabiiatıyla, Türkiye’nin gerçek bir ekonomi modeline, üreten bir ekonomi modeline, rasyonel bir ekonomi modeline ihtiyacı var ve sadece Londra tefecilerinden alınmış, yüksek faiz-düşük kurlu parayla hazineyi doldurarak bu ekonominin sürdürülemeyeceği çok ortada. Özellikle, tarımın desteklenmesi, imalat sektörünün desteklenmesi son derece kıymetli, bunu da not etmek istiyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kılıç’ın.

Buyurun Sayın Kılıç.

30.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, dün Genel Kurulu yönetirken rahatsızlanan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya, üniversite tercihi yapacak gençlere, şehit Öğretmen Necmettin Yılmaz'a ve gazi Pilot Vecihi Hürkuş'a, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; dün Genel Kurulumuzu yönetirken rahatsızlanan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilimiz Gülizar Biçer Karaca'ya acil şifalar diliyorum öncelikle.

Değerli milletvekilleri, kıymetli gençlerimize Türkiye Büyük Millet Meclisinden, Gazi Meclisimizden seslenmek istiyorum: Uzun soluklu eğitim ve öğretim hayatınızın kritik bir eşiğine gelmiş bulunuyorsunuz. Belki de geri kalan hayatınızı bütünüyle şekillendirecek tercihi yapmak üzeresiniz. Verdiğiniz emeklerin, çürüttüğünüz dirseklerin meyvesini toplama zamanı geldi çatı. Epey yorulduunuz, artık biraz dinlenmek ve sonrasında kampüs havası solumak istiyorsunuz. “Keşke” dememek için tüm dikkat ve motivasyonunuzu bir kez daha toplayın diyorum. Üniversite tercihi, çok yönlü düşünme gerektiren, ciddi ve emek isteyen bir seçimdir.

Nelere dikkat etmeniz gerektiğinden çok kısaca bahsetmek istiyorum sizlere. Yeteneklerinizin farkında olun, sıralama ve yüzdelik dilimlerinize çok dikkat edin, ilgi alanı ve sıralamanızın ilişkisi çok önemli. Gitmeyeceğiniz üniversite ve bölümleri hiç yazmayın, en düşük başarı sırası uygulaması olan programları araştırın, mutlaka uzman desteği alın, tercih tarih aralıklarına dikkat edin, yurt dışı olanaklarını mutlaka göz önünde bulundurun, tercih kılavuzunuzu iyi okuyun, tercihlerinizi internette detaylı olarak araştırın. Şehri değil, üniversiteyi tercih etmeye özen gösterin diyor, her zaman yanınızda olduğumuzu bir kez daha belirtmek istiyorum. Şimdiden, gelecek olan sonuçların hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yedi yıl önce bugün hain teröristlerce kaçırılıp işkence edilen, henüz 23 yaşında ve sekiz aylık öğretmenken şahadet şerbetini içen şehit öğretmenimiz Necmettin Yılmaz'ı rahmet ve minnetle anıyorum. Aziz ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; düşmanlara kara tehlike bizim için ise havacılık tarihimizin ilham kaynaklarından olan Türkiye'nin ilk baştayyarecisi, ilk yerli uçak üreticimiz gazi pilot Vecihi Hürkuş'u rahmetle, minnetle anıyorum. Gençlerimiz onun gibi gerçek kahramanları örnek alacak ve güzel işlere imza atacaklar; buna inanıyor, bunun için çalışıyoruz. Hürkuşlara saygı ve rahmetle.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Turan'ın incisi, Türk'ün kanıyla ve canıyla yoğurduğu vatan olan Kıbrıs'ımız... “Kıbrıs Türk'tür, Türk kalacak.” şiarıyla barış iklimini hâkim kılmak amacıyla 20 Temmuz 1974 günü gerçekleştirilen harekât bir bağımsızlık ve mücadelenin eseridir. Kıbrıs'ın kaderi Helenizm değil, Türklüktür; Türk varsa barış vardır, kardeşlik vardır. Kıbrıs Türklüğünün hak ve çıkarları ile eşitliğe ve egemenliğe dayalı devlet ve toplum hedefi sürekli engellenmiş, sürekli yokuşa sürülmüştür. Bugüne kadarki tecrübelerle somutlaşan yalın gerçek şudur: Kıbrıs'ta çözümünden korkan, barış ve uzlaşmadan kaçan yegâne taraf Rumlar olmuştur. Kıbrıs Türklüğü kendi kaderini kendi tayin etmeye, kendi göbek bağıını kendi kesmeye hazırdır, buna da karardır. Kurulan müzakere masalarını dağıtan, uzlaşmaya yanaşmayan, çözüm ümitlerini dinamitleyen Rumların tüm çabaları beyhudedir. Kıbrıs'ta iki ayrı devlet varlığı artık herkesçe kabul edilmelidir. Ankara ile Kıbrıs'ın kaderi birdir; Anadolu coğrafyası nasıl vatanımızsa Kıbrıs da öyledir. Kıbrıs Türklüğü iradesine sahip çıkacak, Türkiye de sonuna kadar arkasında duracaktır; herkes hesabını buna göre yapmak zorundadır. Kıbrıs Türk devletinin tezahürü geri dönülemez bir amaçtır.

Kıbrıs davasının yol başçıları olan merhum Doktor Fazıl Küçük'ü, merhum Rauf Denktaş'ı, Beşparmak Dağları'na kanlarını döken aziz şehitlerimizi, ebediyete irtihal eden mücahitlerimizi rahmetle ve minnetle anıyorum.

Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümü münasebetiyle Kıbrıslı Türk soydaşlarımızla kucaklaşmaktan duyduğumuz memnuniyeti bir kez daha ifade ediyor, Genel Kurulu hürmet ve muhabbetlerimle selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Temelli.

Buyurun Sayın Temelli.

31.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, muharrem orucuna, İnsan Hakları Derneğinin kuruluş yıl dönümüne, Suriye'den 800'ü aşkın paramiliter gücün Irak Kürdistan Federe Bölgesi'nde Türk Silahlı Kuvvetlerinin üniformasıyla operasyonlara katıldığına dair iddialara, "Esad'la görüşelim." meselesine, ekonomik krize ve ekonomik sorunların çözümünün barış siyasetiyle mümkün olacağına, Bağlar Belediyesi'nin kayyumu Hüseyin Beyoğlu'nun tutuklanmasına ve Hakkâri kayyumuna ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, bildiğiniz gibi, muharrem orucu tutuluyor. Muharrem orucu, Kerbelâ'da Yezid tarafından katledilen İmam Hüseyin ve arkadaşları için tutulan bir oruç, bir yas ibadetidir. İmam Hüseyin'in şahsında bütün mazlumlara adanan bir oruçtur. On iki gün boyunca Alevi canların tuttuğu bu oruç aslında bütün mazlumların, bütün adaletsizliğe uğrayanların bir anda duygusal olarak da çok önemli bir karşı duruşudur. Evet, Alevi toplumu bu ülkede defalarca çok büyük saldırılara, haksızlıklara, adaletsizliklere maruz kaldı. Çorum'un, Maraş'ın, Sivas'ın acıları hâlâ canlılığını koruyor ama bu toplumun, Alevi canların dik duruşu her zaman için bu ülkede belki de barışın, bir arada yaşamanın en önemli güvencesi olmuştur. Ben bir kez daha muharrem orucu tutan canların orucunun ve yapılacak aşure lokmasının şimdiden Hak katında kabul olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 17 Temmuz. "17 Temmuz 1986" deyince İnsan Hakları Derneğimizin kuruluş yıl dönümü aklımıza geliyor; ben bir kez daha derneğimizi kutluyorum. 1986'dan bugüne kadar vermiş oldukları mücadele gerçekten bu ülkenin yüz akı bir mücadeledir. O günden bugüne kadar mücadeleyi sürdüregelen bütün insan hakları savunucularını, bütün dernek çalışmalarına emek veren herkes emeklerinden dolayı saygıyla kutluyorum. Bu süreçte yitirdiğimiz bütün arkadaşlarımızı da minnetle, saygıyla anıyorum.

Gerçekten İnsan Hakları Derneği, 12 Eylül karanlığından çıkarken en önemli sorumluluğu sırtlanmış, en önemli mücadeleyi Türkiye'de vermiş, her konuda, her türlü hak ihlaline karşı bu mücadelede öncü olmuştur. Başörtüsü yasağından basın özgürlüğüne, cezaevleri ihlallerinden her türlü hak ihlallerinin olduğu duruma kadar İnsan Hakları Derneğini gördük. Bugün de mülteci meselesindeki tavrıyla aslında belki de Türkiye'deki bu ırkçı anlayışa karşı çok önemli bir mücadeleyi kararlılıkla sürdürüyor. Evet, dediğim gibi, İnsan Hakları Derneği bu ülkenin yüz akıdır; iyi ki İHD var, iyi ki insan hakları savunucuları var.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi, uluslararası kamuoyunda da Türkiye'deki kamuoyunda da çok çeşitli medya mecralarında da iddialar var, önemli iddialar var. Nedir bu iddia? Suriye'den 800'ü aşkın paramiliter gücün, çetenin Irak Kürdistan Federe Bölgesi'nde Türk Silahlı Kuvvetlerinin üniformasıyla operasyonlara katıldığına dair iddialar. Bu iddiaları yetkililere soruyoruz, herhangi bir yanıt alamıyoruz. Bu iddialar ciddi iddialardır. Dolayısıyla, bu bölgedeki bu 800 paramiliter gücün, çetenin gerçekten bu operasyonlara katılıp katılmadığı, katıldıkları bu operasyonlara Türk Silahlı Kuvvetleri üniformalarıyla katılıp katılmadıkları ya da başka bir gücün üniformasını giyip giymedikleri konusunda yetkililerden bir açıklama bekliyoruz.

Tabii, bu iddialar ortaya çıkınca şu mesele önemli; neden önemli? Hem Irak Kürt Federe Bölgesi'nde hem kuzeydoğu Suriye bölgesinde yaşananlara baktığımızda aslında Türkiye'nin sürekli olarak bu bölgeye yönelik bir savaş siyasetini ısrarla sürdürmesi, dolayısıyla bu yaşadığımız sorunların en temel nedenini oluşturuyor.

Şimdi, bugün dönüp baktığımızda neredeyse komşusuz kalmış durumdayız, her gün bir komşuyla bir sorun yaşamaktayız. Bu militarist akıl sadece güneyimizde değil, tüm bölgede aslında çok ciddi bir sorun yaratıyor ama bu sorunun temel kaynağı tabii ki tartışmasız Kürt sorununun demokratik çözümünden kaçmaktır. Kürt sorununun demokratik çözümünden kaçtıkça bu sorun hem küreselleşti hem derinleşti. Dolayısıyla Türkiye bu sorunu barışçıl yollarla çözmek yerine hâlâ bir militarist akılla meseleye yaklaşmakta ve bölgeyi sürekli istikrarsızlaştırmaktadır. Bugün, hem Irak Kürt federe bölgesinde yaşananlar hem kuzeydoğu Suriye bölgesinde yaşananlar bize bunu fazlasıyla gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bu bir çözüm yolu değildir. Bu yolun bizi nereye getirdiğini, aslında geriye dönüp baktığımızda tarihsel olarak da son dönem yaşadıklarımızda da çok iyi görüyoruz.

Bakın, şimdi, dönüp dolaştık nereye geldik; “Esad’la görüşelim.” meselesine geldik. “Kardeşim Esad”dı sonra “katil Esad” oldu, Emevi Camisi’nde namaz kılmaları, şimdi “Tekrardan görüşebiliriz...” Ne görüşeceksiniz? Ben biliyorum, görüşmenizin başlığı şu: “Kürt, annesini görmesin.” görüşmesi. Şimdi, Kürtlerle barış üzerinden yol almak yerine Kürtlere karşı bir siyaseti örgütlemek üzerinden hareket ettiğiniz için şimdi de “Gelin, Esad’la görüşelim...” Ne yapalım? “Kürtlere rağmen, Kürtlersiz bir çözüm üretelim.” Bakın, Orta Doğu’nun barışı da Türkiye’nin demokrasisi de Kürtlerle birlikte ancak mümkün olabilir. Artık, bu yolu açma zamanı gelmiştir; bu düşmanlıktan, bu savaş siyasetinden kurtulma zamanı gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim.

Bakın, bunun bedeline farklı farklı etkiler altında hep birlikte katlanıyoruz.

Ekonomik krizden bahsediliyor. İşte, Hazine ve Maliye Bakanı sürekli paket açıklıyor. Bu paketin kime, ne hayrı var, belli değil. Tasarruf paketi açıklıyor, diyor ki: “100 milyar lira tasarruf edeceğiz. İşte, şu kadar vergi toplayacağız.” Ya, bütün bu rakamları alt alta yazsanız, bunu her gün, her gün hayata yeni yeni paketlerle geçirseniz bile şu savaşa harcadığınız kaynağın yüzde 1’i bile etmiyor. Bugün uluslararası kuruluşların bile açıkladığı rakam 4 trilyon dolar. Yani son 40 yılda 4 trilyon doları biz almışız, savaşa ayırmışız, silaha ayırmışız, mermiye ayırmışız. “Bir mermi kaç paradır, siz biliyor musunuz?” meselesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Tamamlıyorum.

Dolayısıyla, sürekli soframızdan eksilen ekmek, emeklilerin durumu, emekçilerin durumu, asgari ücretlilerin durumu, engellilerin durumu yani toplumun yüzde 80’i yoksul, mağdur. Oysa bu 4 trilyon dolar bir savaş siyaseti yerine barış siyasetine harcarsaydı, bugün konuştuğumuz bu ekonomik sorunların hiçbirini konuşmayacaktık ya da en azından bu kadar can yakıcı bir yerden konuşmayacaktık. Bu sorunların birçoğu çözülebilirdi ama bu ancak bir barış siyasetiyle mümkün olabilir; bir savaş siyasetiyle,

bu akıl tutulmasıyla mümkün olamaz. Hâlâ aynı deneyi yapıp farklı sonuç elde etmeye yönelik bu aptalca yaklaşımdan kurtulamadığımız sürece biz bu savaş girdabında boğulmaya devam edeceğiz. Ve öyle boğuluyoruz ki Türkiye’deki bu siyasi krizi de aslında besleyen bir şeyle de karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Dokuzuncu dakikadayız, buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bakın, Hüseyin Beyoğlu’nu tanıyorsunuz, değil mi? Arkadaşınız. Hüseyin Beyoğlu, Bağlar Belediyesinin aslında mazbatalı kayyımı çünkü Bağlar Belediye Başkanımız seçildi, YSK seçilmesine onay verdi 2019 yılında. Fakat sonra dediler ki: Sen KHK’lisin. E? O yüzden yerine kayyum atıyoruz ama bu kayyum vali, kaymakam olmadı, bu sefer işte 2’nci sıra oldu. Bu arkadaş bugün tutuklandı. Evet, arkadaşınız Hüseyin Beyoğlu tutuklandı. Neden, biliyor musunuz? İnanılmaz sayıda yolsuzluktan tutuklandı. İlk defa yargı, nasıl olduysa, artık herhâlde o da dayanamadı, bağımlı ve taraflı yargınız, çaresiz kaldı ve tutukladı. Durum bu kadar vahim. O yüzden Meclisi acilen göreve davet ediyoruz. Tüm kayyumlar hakkında muhakkak bir araştırma komisyonu kurulmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Son defa.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Buradan İçişleri Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı müfettişlerini göreve davet ediyoruz: Tüm kayyumların geçmişe doğru bütün dosyaları araştırılmalıdır.

Son olarak, Hakkâri kayyumu 395 milyon lira Hakkâri’yi borçlandırmıştır, şaibelidir, bir an önce görevden alınması, orada Meclisin seçtiği belediye başkanımızın göreve getirilmesi ve o kayyum vali hakkında da soruşturma açılmasını istiyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın.

32.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz’ın 103’üncü Birleşimde Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Uşak Milletvekili İsmail Güneş’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, AK PARTİ Grup Başkanının en düşük emekli maaşının 12.500 liraya çıkarılmasıyla ilgili açıklamasına ve Türk Hava Yolları Genel Müdürünün maaşına ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Türkiye’nin önemli gündemlerine odaklanma kararlılığı içerisindeyiz. Bu bağlamda hep söylediğimizi bir kere daha tekrar edelim: Cumhuriyet Halk Partisi muhalefete muhalefet etmeyecek ancak yanlış kanaat oluşturmaya yönelik gerçek dışı söylemleri yanıtlama zorunda kalıyoruz. Bu çerçevede, dün burada bir Mersin Milletvekili şöyle bir konuşma yaptı: Doping ve sürgün olmak üzere her türlü baskı uygulanıyormuş belediye çalışanlarına -doping ne demekse- “Performansı düşük.” denilerek istifaya zorlanıyormuş. Bunları söyledikten sonra genel olarak diyor ki: “Mesela, Mersin Büyükşehir Belediyesinde bizden sonra çeşitli baskılarla 4 binin üzerinde belediye çalışanının işine siyasi saiklerle son verildi, ne mahkeme kararı uygulandı ne de tazminat ödendi.” Şimdi, bu nasıl bir Belediye Başkanymış ki Vahap Seçer mahkeme kararını canı istiyor uyguluyor, canı istemiyor uygulamıyor. İş hukukunun farkındayız değil mi? Tazminat ödememe, bu bir takdir yetkisi midir? İstersek öderiz, istemezsek ödemeyiz. 12 binden fazla çalışanının

istirakleriyle beraber olduğu bir belediyede personel hareketliliği son derece doğaldır. Bu siyasi saiklerle yapılıyorsa belediye başkanına siyaseten döner. Peki, ne olmuş Mersin’de? Mersin’de Vahap Seçer, sevgili Başkanımız, 2019’da yüzde 45,1 oy oranıyla seçilmiş, 2024’te oyunu yani siyasi saiklerle iş yaptığı iddia edilen zaman diliminde oyunu yüzde 59,5’a arttırmış. Mersin’de 1 milyon 50 bin insan oy kullanmış, bunun 625.102’si Vahap Seçer’e oy kullanmış, başka bir deyişle 10 kişiden 6’sı “Vahap Başkan” demiş. Kendisinden sonra gelen ilk siyasal partinin adayı ise 326 bin oy alabilmiş yani 300 bin oy gerisinde kalmış. Kişisel husumetlerimizi Meclisi meşgul edecek şekilde kullanmayalım. Milletin takdiri esastır, Vahap Başkan milletin takdiriyle orada oturmaktadır, görevini layıkıyla yapmaktadır; buradan kendisine teşekkür ediyorum.

Gelelim Uşak meselesine, bir arkadaş burada konuştu, sonra... Konuşup gitme moda oldu. Burada kaç tane AKP’li milletvekili oturuyor bilmiyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Buradayım, burada.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Burada mı? Öne gel de dinle, öne gel de dinle.

Şimdi söyleyelim, arkadaşın doktor olduğunu biliyoruz. Uşak’taki İl Sağlık Müdürlüğüyle ilgili atamaların tamamının doğrudan arkadaşın kontrolü altında yapıldığını da biliyoruz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Nasıl biliyorsun?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Peki, ne olmuş? 1 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla aynı soyadına sahip 9 eş -karı-koca- orada çalışıyor, sen yapmadıysan kim yaptı? 2 kardeş orada çalışıyor, sen yapmadıysan kim yaptı? Bir anne-kız orada çalışıyor, sen yapmadıysan anne-kızı kim oraya soktu? (CHP sıralarından alkışlar) Bir amca-yeğen orada görev yapıyor, kim bunları oraya soktu? Arkadaşlar, bir eve taş atmadan evvel kendi evinizin camdan olduğuna bir dönüp bakacaksınız. Kaldı ki dün burada bir araştırma önergesi verdik; bu, Türkiye’nin kanayan yarasıdır, milletvekilleri böyle işlerle muhatap olmasınlar, bu işleri beceremesinler. Ne yapalım o zaman? O zaman, gelin, mülakatı ortadan kaldıralım. Eski doktor, eski başhekim, bilmem ne sağlık müdürlüğünün atamalarında yetki sahibi olmasın; adı ister AKP vekili olsun ister CHP vekili olsun. Ne yapalım?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bunu ispatlamayan müfteridir. Hadi bakalım, hodri meydan!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Tümüyle mülakatı ortadan kaldıralım ve Kamu Personel Seçme Sınavı’na göre adam alalım, dolayısıyla hiç kimse etki edemesin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bunların herhangi birinde benim müdahalem olduğunu...

BAŞKAN – Bir dakika... Bir dakika... Bir dakika, size söz vereceğim. Laf atmanıza gerek yok.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Tamam, tamam.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, arkadaşın heyecanlanması normal, o heyecanlansın sabaha kadar, sorun yok,

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Heyecanlanmıyorum, ne münasebet. Hadi bakalım!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Neden “hayır” dedin kardeşim, neden “hayır” dedin? Bu kadar basitti bak. Uşak’taki bütün sorunları çözecektik, Türkiye’deki bütün sorunları çözecektik. Neden “evet” diyemiyorsunuz, sorunu ortadan kaldırmaya niye yoksunuz? Çünkü bu sorundan besleniyorsunuz. Üstelik de burada, geleceksin, propaganda yapacaksın, biz de sana müsaade edeceğiz, öyle mi? O işler geçti kardeşim, o işler geçti, bunu iyi bilin. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Tehdit etmeyin, tehdit etmeyin milleti.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Gelelim bir başka hususa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, burada oturuyoruz 600 milletvekili -gerçi 600 milletvekili falan yok da... Sabahleyin, işte, kravatlarımızı takıp geliyoruz- neyi çözeceğiz? Memleketin sorunları bizi bekliyor, bizi. Birbirimizle uğraşmayacağız, memleketin sorunlarını çözeceğiz; mesela, 10 bin lira aylık alan 8-9 milyon emekli var. Uğraştınız, uğraştınız, haftalarca toplantılar yaptınız, sonra müjde verdiniz: “12.500 liraya çıkarttık.” ve bu 12.500 lirayı da Grup Başkanınız şöyle açıkladı: Bütçeye etkisi 33 milyar 200 milyon liraymış, büyük fedakârlıklar yapıyorlarmış, vatandaşı enflasyona ezdirmeyeceklermiş. Ya, bir taneniz ayda 12.500 lirayla bir geçinin de enflasyona eziliyor musunuz ezilmiyor musunuz, bir görelim. Bir de bunun propagandasını yapmaya çalışıyorsunuz. Söyleyelim, bu 33 milyar 200 milyon lira büyük para mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, siz kur korumalı mevduata “Epistemolojik yaklaşımlar, ontolojik bilmem neler...” diye diye 1 trilyon 200 milyar TL’yi gömmediniz be kardeşim? 1 trilyon 200 milyar liranın yalnızca yüzde 2,75’idir 16 milyon emekliye verdiğiniz 2.500 lira zam; insan biraz hayâ etmez mi ya? İnsan biraz ayda 12.500 liraya mahkûm olacak 8-9 milyon emekliden utanmaz mı? Bu polemikler yerine onların derdiyle hemhâl olmaz mı?

Bir de şunu söyleyeyim: Bundan on beş-yirmi gün evvel “Ya, Türk Hava Yollarının Genel Müdürü 1 milyon 400 bin lira maaş alıyormuş; anlatıp duruyoruz, kuzuların sessizliğine bürünüyorsunuz, cevap veren yok.” demiştim. Ya, ben rakamı vallahi yanlış biliyormuşum ya, çocukların günahını almışım!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yüzde 38 zam almış; geçinebilir mi? Türk Hava Yollarının Genel Müdürü gariban, nasıl geçsin? Yüzde 38 zam almış, şimdi 1 milyon 820 bin lira alıyormuş. Genel Müdür onu alır da Genel Müdür Yardımcısı eksik kalır mı? Aylık 1 milyon 600 bin lira da Genel Müdür Yardımcısı alıyormuş. Arkadaşlar, hani parası yoktu ya devletin? Bu devletin parası yandaşlarınıza gelince, Bilal Ekşi’ye gelince var da 16 milyon emekliye gelince mi yok? Bunun hesabını size sormayacak mıyız? (CHP sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla bu Meclis beyhude işlerle, laf kalabalığıyla zaman geçirme yeri değildir. Gelin, geriye kalan zamanınızda -ne kadar kaldıysa- memleketin derdiyle hemhâl olmaya çalışın, size tavsiyem budur. Yoksa biz bu meselenin nasıl çözüleceğini biliyoruz. Yakında halk iktidarı geliyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akbaçoğlu cevap verir isterse.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım ama direkt sataşma var.

BAŞKAN – Buyurun mikrofonunuzu açıyorum, bir sataşma olmasın.

33.- *Uşak Milletvekili İsmail Güneş’in, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, bir kere sağlık müdürlüğünde 300 kişi civarında çalışan var; bunların hepsi ya KPSS’yle gelmiştir veya diyelim ki noter huzurunda kurayla gelmiştir. Bunların içinde geçici görevlendirmeler vardır. Yirmi yılda oraya aşağı yukarı 4-5 sağlık müdürü gelmiştir; bunların yaptığı işlemlerdir. Bunlardan bir tanesinde dahi benim dahlim olduğunu ispatlayın, ben ne gerekirse yaparım, tamam mı, bakın, ne gerekirse yaparım.

Diğer taraftan şunu söylediniz... Benim ne bir akrabam, birinci, ikinci, üçüncü dereceden hiçbirisi yönetici de değildir, sağlık müdürlüğünde de çalışmamaktadır. Uşak Milletvekili Ali Bey bunu iddia ediyor. Diyorum ki ben: İddiasını ispatlamayan müfteridir kardeşim, böyle bir şey olamaz.

Yirmi yıl boyunca burada insanlar diyelim ki noter huzurunda çekilen kurayla çıkarsa veya diyelim ki kamu personeli olursa çalışmayacak mı? Belediyelerde kaç kişi çalışıyor sizde? Buna da bir bakın. Böyle bir şey mi olur!

Diyelim ki sağlık, hastanede insanlar oraya tayini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, mülakatı kaldırmaya niye “evet” oyu vermiyorsun kardeşim ya! Ne anlatıyorsun! Mülakata niye “evet” oyu vermiyorsun ya! Ne anlatıyorsun sen ya!

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkanım, adım geçtiği için bir cevap vermek...

BAŞKAN – Bölge milletvekilleri olarak Uşak’a hizmet etmek için Uşaklılar sizi gönderdiler. 2 milletvekilinin böyle karşılıklı konuşması doğru değil beyler ya.

AYHAN SALMAN (Bursa) – Size mi soracağız ya ne oy vereceğimizi.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bize sormazsan bu savunma olmaz işte.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkanım, benim ismimi telaffuz etti, rica ederim...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Gökhan Başkan, ben size soru soruyorum, ben size şunu soruyorum: Gençleri niye tehdit ediyorsunuz kardeşim?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – “Gel, ispat et.” diyor yani ispatın sorumlusu buna “evet” oyu kaldırmandır. Niye “evet” oyunu kaldırmıyorsun? Çünkü bunu yapmaktan hoşlanıyorsun, bu kadar basit. Aynı dünyada yaşıyoruz ya, aynı memlekette yaşıyoruz. Ne yaptığınızı yirmi iki yıldır bilmiyor muyuz biz!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Gençleri tehdit etmeyin, gençleri. İnsanları işinden etmeyin.

BAŞKAN – Evet, Sayın Çömez, buyurun.

Bir Grup Başkan Vekiline söz verdim arkadaşlar.

Buyurun.

34.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Temelli az önce yaptığı değerlendirmede Türkiye'nin savaş siyaseti güttüğünü ifade etti, bölgeyi istikrarsızlaştırdığını söyledi, Kürtlere karşı bir siyaseti örgütlediğinden bahsetti. Yine, eğer yanlış anlamadıysam -tutanaklara bakacağım- Türk ordusunun çetelere kendi üniformasını giydirdiğini söyledi; eğer yanlışsam cevap verirken düzeltebilir.

Şimdi, bakın, bunlar son derece ağır, temelsiz ve karşılıksız iddialar. Türkiye şu anda sınırında önemli bir tehditle karşı karşıya, önemli bir güvenlik problemiyle karşı karşıya. Büyük Ortadoğu Projesi'nin ilk aşaması olan Irak'ın kuzeyinde bir defakto yapının kurulması bir anlamda tamamlandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Suriye'nin istikrarsızlaştırılması, Suriye'de iç savaşın yaşanması ve Suriye'nin kuzeyinde bazı örgütlerin nüfuz alanı oluşturması, tamamen, bu büyük Ortadoğu Projesi çerçevesindedir. Suriye'nin kuzeyinin doğusunda yaşayan Kürtlerin oradaki PYD/YPG terör unsurlarından ayrılması şart. Oradaki PYD/YPG 80 bin kişilik terör unsuru, emperyalter tarafından desteklenen, beslenen, yıllardır eğitilen, donatılan bir yapıdır.

Gelelim Türkiye'ye; bakın, Türkiye'de yaşayan her bir bireyin, etnik kökeni ne olursa olsun, inancı ne olursa olsun, eşit ve birinci sınıf olması gerektiğini defalarca söyledik ve savunduk. Fakat ısrarla, bir ayrımcılık siyaseti üzerinden Parlamentoda bu görüşleri dile getirmek, bir Kürt ayrımcılığı şeklinde yorum yapmak bizim kabul edeceğimiz bir yaklaşım tarzı değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu ülkede yaşayan Kürtler eşit ve birinci sınıf vatandaşlardır, hiç kimsenin birbirinden ayırımı yoktur; olamaz, olmamalıdır. Bunun en büyük savunucusu biz olacağız ama ısrarla bir ayrımcı dil kullanarak sadece Türkiye'yi değil, dışarıdan da orada yaşayan Kürtleri de bir anlamda olaya katarak yorum ve değerlendirme yapmak bizim kabul edeceğimiz bir yaklaşım değil. Suriye'de yaşayan Kürtler Suriye'nin vatandaşlarıdır, oradaki PYD ve YPG terör unsurları, oradaki güvensizliğin temelidir; Türkiye'nin orada bulunmasının temeli de Türkiye'nin ulusal güvenliğidir. Bunun ötesinde yapılan yorumlar bence tekrar gözden geçirilmesi gereken ve tartışılması gereken yorumlardır.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Temelli, buyurun.

35.- *Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz iktidara soru sorduk, muhalefetten yanıt üretilmeye çalışıldı, bu da ilginç bir şey çünkü biz bu soru önermesini verdik, bu iddiayı sorduk, bu 800 kişiyle ilgili böyle haberler var; dolayısıyla Millî Savunma Bakanlığına soruyu sorduk ve aylar oldu bir tek yanıt gelmedi, onu dile getirdik, iddianın yanıtını bekliyoruz; dolayısıyla ortada böyle bir iddia var.

Ha, Büyük Orta Doğu Projesi'yle ilgili bir şey söyleyecekse, eş başkanlarının orada olduğu bir kurum, yapı orada onlara söyleyin, büyük Orta Doğu Projesi'nin ne olduğunu en iyi onlar bilir; bunun bizimle alakası yok.

İkincisi, Kürt düşmanlığı meselesi “Asılsız iddiadır, şudur budur...” Nasıl asılsız iddiadır? Bu ülkenin en temel sorunu bu meseleyi çözmek için bunca bedel ödenmiş, bunca kaynak gitmiş, bu meseleyi çözmek için bunca çaba harcanmış. Şimdi, bu mesele yokmuş gibi yapmak mümkün mü?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – PKK sorunu var, PKK!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bakın, burada istikrar, istikrarsızlık meselesine bakınca, belki de Suriye'nin en istikrarlı bölgesine yönelik bir gelişmeden bahsediyoruz. Yani “Rojava” dediğimiz kuzeydoğu Suriye'de, orada halkların bir arada oluşturmuş olduğu aslında bir irade var ve Suriye'nin toprak bütünlüğü içinde bir çözümün mümkün olabilirliğinden bahsediyoruz biz ve Türkiye açısından da Türkiye demokrasisi ve barışı açısından da ne kadar büyük önem taşıdığından bahsediyoruz. Dünün “katil Esad”ı bugün “Esad” oluyor. PYD'den bahsettiniz. PYD Eş Başkanının Türkiye'de ağırlandığını unuttunuz mu? O yüzden, yarın ne olacağını bugünden kestiremezsiniz. Bugünden, böyle, ezbere, alışılmış klişelerle meseleye yaklaşılamaz. Bu mesele, Türkiye'nin geleceği, Orta Doğu'nun geleceği, bir arada yaşayacağımız bir geleceğe dair bir konuşmadır. Dolayısıyla bugünden PYD'yi terör örgütü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Temelli.

Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - PYD Eş Başkanı Türkiye'ye geldiğinde o demokratik çözüm süreçlerinde yaşananlar hâlâ hafızamızda, bu hafızayı silemezsiniz. Bu hafızayı silmek yerine aslında hep birlikte demokratik çözümü arama zamanıdır. Meclisin sorumluluğu budur. Meclis, burada, bu kavganın orta yerinde, kavgayı büyüten yerde değil kavgayı sonuçlandıracak yerde olmalıdır, silahları susturacak yerde sorumluluk almalıdır çünkü Meclis demokratik siyasetin merkezidir. Demokratik siyaseti görmezden gelip savaş siyasetinin arkasına takılan Meclis, zaten kendisini inkâr etmiş bir Meclistir.

BAŞKAN – Cevap hakkı doğurmadan...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok kısa...

BAŞKAN – Buyurun.

36.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Temelli, ben iktidar adına söz almadım, muhatabınız iktidardır. Büyük Orta Doğu Projesi'yle ilgili de iktidarın yıllardır yapmış olduğu hatalara dair çok kereler değerlendirmeler yaptım ve çok sert ifadelerle eleştirdim. Hatta 22'nci Dönemde Milletvekiliyken Sayın Erdoğan "Ben Büyük Orta Doğu Projesi'nin Eş Başkanıyım." dediğinde partinin mensubu olarak ilk itiraz edenlerden biriydim.

Öte yandan "Kürt düşmanlığı yapılıyor." ifadenizi kabul etmiyorum. Bir kere daha söylüyorum, bu Parlamento çatısı içerisinde her şeyi açık yüreklilikle konuşuyoruz, bir kere daha vurgulayarak ifade ediyorum: Bu ülkede Kürtler bu ülkenin asil ve birinci sınıf insanlarıdır, öyle olmalıydılar. Bu ülkede herkes eşit ve birinci sınıf olarak dostça, kardeşçe yaşayacağız ama ısrarla birtakım meseleler üzerinden politika üreterek bir ayrışma dili kullanılmasını reddediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim, son bir cümle...

BAŞKAN – Toparlayın.

Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Öte yandan, YPG/PYD konusunda iktidarın hatalarını defalarca söyledik. İktidar buna zemin hazırlamıştır ve maalesef, Büyük Orta Doğu Projesi'nin bir parçası olarak süreç buraya gelmiştir ama Türkiye'nin güney sınırındaki var olan tehdide Türkiye'nin tavır koyması, kendi ulusal güvenliğimiz için bir tavır koyması vazgeçilmezdir. Bir kere daha söylüyorum, altını çizerek ifade ediyorum: Suriye'de yaşayan Kürtler Suriye'nin vatandaşlarıdır. Oradaki o yapılar terör faaliyetleri sürdürdüğü sürece Türkiye için tehdittir. Bu ülkede yaşayan herkes eşit ve birinci sınıf vatandaşdır. Kim hangi argümanı kullanırsa kullansın, kim bu meseleyi kaşımaya ve istismar etmeye çalışırsa çalışsın Türkiye huzur, barış, dostluk ve kardeşlik içerisinde yaşamaya devam edecektir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bayraktar Komisyon toplantısına katılacağı için mazeret belirtti.

Buyurun Sayın Bayraktar.

37.- Sakarya Milletvekili Lütfi Bayraktar'ın, Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Trabzon Milletvekili Sayın Sibel Suiçmez'in biraz önceki konuşmasına binaen bir iki beyanda bulunmak istedim.

Öncelikle söylemek isterim ki FİSKOBİRLİK’i 2007 yılında devraldığımız zaman bütün değer ifade eden gayrimenkulleri Samsun Çarşamba 3. İcra kararıyla satışa çıkmıştı. Zaman zaman bizim bir kısım gayrimenkulleri sattığımız söyleniyor; evet, yüzde 100’e yakını satışa çıkan gayrimenkullerden yüzde 90’ını kurtardık biz. Evet, sattık çünkü kurumun 140 milyon -dolar karşılığı- borcu vardı; bunu belirtmek isterim.

Ayrıca, on yedi yıldan bu yana Başkanlığını yaptığım kurumdan tam olarak hiçbir zaman maaş almadım, harcırah almadım yani otel, yemek vesaire masrafı almadım; bunun bilinmesi isterim. Ayrıca, konuşmamda iyi bir üretici olduğumu söyledim çünkü otuz yıllık bir üreticiyim ben, 25 ton fındığımız olur. Hayatımın her alanı fındık bahçesinde geçti, dolayısıyla “İyi bir üreticiyim.” demek de bu memlekette suç olmamalı. Ben orada iyi bir yöneticiyim demedim; o takdir, delegasyonundur. Delegasyon da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – FİSKOBİRLİK’in delegasyon yapısı, yüzde 80’i AK PARTİ’ye muhalif delegasyondan oluşur. Sayın Sibel Suiçmez’e Trabzon’da, Ordu’da, Giresun’da ve batıda CHP’ye üye olup, yönetici olup Lütfi Bayraktar’a destek verenleri izahata çağırarak isteyenler... Önce gidip onları ikna etsin Lütfi Bayraktar’la ilgili diyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Günaydın, buyurun.

38.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, Sakarya Milletvekili Lütfi Bayraktar’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bir yöneticinin başarılı olup olmadığına 2 objektif özellik üzerinden karar veririz, yöneticinin kendisini anlatması üzerinden değil. Birincisi, iştiğal alanındaki üretici kendisi hakkında ne düşünüyor acaba? Bunu test etmek mümkündür; Ordu’da, Giresun’da gidelim konuşalım “Fındık fiyatları nasıldır?” “Fındıktan memnun musunuz?” “Son yıllarda işler iyiye mi gidiyor?” diye sorun, kendisi hakkındaki değerlendirmeyi üretici zaten söyleyecektir. İkinci önemli değerlendirme ise fındığın katma değeri ve uluslararası alandaki düzeyi üzerinden ölçülür. Fındığın yüzde 80’i bu memlekette üretiliyor, üretilen katma değerın ellide 1’ini bile bu ülke alamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yani yirmi küsur yıllık iktidarınızda fındığın katma değerının dünyada artırılabilmesi ve dünya piyasalarındaki payının artırılabilmesi için bir tırnak ucu kadar iş yapamadınız, hâlâ çıkıp “Ben buralarda başarılıyım.” diye konuşuyorsunuz.

Dolayısıyla, bizim burada söylememiz boş, vatandaş zaten değerini ortaya koymuştur.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi Sayın Akbaşoğlu bunu toparlar.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Bir cümle söyleyeyim, bir şey...

BAŞKAN – Tamam, anladım da sana söylediği bir şey yok, fındığı anlattı.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Başkanım, “yönetici” diyor ya, ona binaen bir cümle söylemek istedim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Üretici adına mı konuşacaksınız?

BAŞKAN – Sataşmadan bir değerlendirme yapın.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Tamam.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

39.- Sakarya Milletvekili Lütfi Bayraktar'ın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tekrar söylüyorum: Ben zaten iyi bir yönetici olduğumu söylemedim, ben de katılıyorum Sayın Grup Başkan Vekiline. Fındıkla iştigal eden, kooperatifçilik yapan 50 kooperatifin yönetimi ve delegasyonu belirliyor. Yine ısrarla söylüyorum: Çamaş'ta Kani Uygun, CHP -Ordu'yu kastederek söylüyorum- Ordu merkezde Turgay Cörüt, CHP; Ulubey'de Cemil Temiz, CHP; bunun gibi bir sürü şey de sayabilirim. Dolayısıyla bu arkadaşlarımızın tamamı CHP'de aktif görev alıyor ve Lütfi Bayraktar'a destek veriyor, takdir onlarındır, bunu söylemek isterim.

BAŞKAN – Peki, tamam.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Bir şey daha Başkanım, ikincisi: Biz geldiğimiz zaman -bunu daha önceden de defaatle söyledim- fındıktan ihracat gelirimiz ortalama 500 milyon dolar civarındaydı. Her şeyi iyi yaptığımızı söylemiyorum ama bugün ihracat gelirimiz 2,5 milyar dolar civarında. Bunda tabii ki bizim de tüm aktörlerin de katkısı var.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar).

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yani şimdi ben de cevap mı vereyim Başkanım buna? Hani, söz verdiğinizde bana da söz vermeniz lazım.

BAŞKAN – Esasında Bayraktar geldi “Komisyonda toplantıya katılacağım, acil bir durum var; bir dakika konuşayım.” dedi ama... Seni komisyondan çağırıyorlar artık.

Sayın Günaydın, bir şey söyleyecek misiniz?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yani bir şey demeyeyim Başkanım ya, gereksiz polemiklere gerek yok yani.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Bence de.

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bir dakika... Ben söz alayım “Bence de.” dediği için ben söz alayım; öyle arkadan konuşma falan yok.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Bence değil(!)

BAŞKAN – Sayın Günaydın, Sayın Kaya'ya söz vermiş oldum siz istemeyince.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Öyle mi? Peki.

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun.

40.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya Kemer'e bağlı Arslanbucak ve Kuzdere Mahalleleri arasında bulunan, orman deposu olarak geçen 360 dönümlük alanın lojman alanı olarak planlandığına ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Kemer ilçemize bağlı Arslanbucak ve Kuzdere Mahalleleri arasında bulunan, 360 dönümlük orman deposu olarak geçen alan son derece yanlış bir kararla turizm alanı olarak ilan edilip akabinde burası lojman alanı olarak planlanmıştır. Arslanbucak ve Kuzdere Mahallelerimizde yaşayan Kemerli hemşehrilerimiz bu durumdan oldukça rahatsızdırlar. Bu karara yönelik olarak Kemer Belediyemizin

itirazları da reddedilmiştir. Arslanbucak Mahallemiz yaklaşık 12 bin, Kuzdere Mahallemiz yaklaşık 7 bin kişilik nüfusa sahiptir. 19 bin kişilik toplam aile nüfusuna ilaveten 8 bin kişinin lojmanlarda konaklatılmasına yönelik bu çalışmanın söz konusu mahallelerimizin altyapısını, sosyolojisini ve diğer hizmet alanlarını olumsuz etkileyeceği ortadadır. Bu yanlış kararın yeniden gözden geçirilmesini diliyor, lojmana ayrılacak alanın iki mahallemizden değil yerleşimin olmadığı diğer bölgelerden verilmesi gerektiğinin öneminin altını çiziyoruz.

BAŞKAN – Sayın Günaydın...

41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Sakarya Milletvekili Lütfi Bayraktar'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Bayraktar, gitmediğinize sevindim çünkü arkanızdan konuşmak olmaz, olmasını istemem.

Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin yöneticileri yirmi küsur yıldır orada, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin yöneticileri yirmi küsur yıldır orada, Esnaf Kefalet Kooperatifleri Birliklerinin Başkanı yirmi küsur yıldır orada, FİSKOBİRLİK'in Başkanı da yirmi küsur yıldır orada. Bunun sebebi başarılı olmalarından değil kurdukları şebekeden kaynaklanıyor, bunu bilmeyen var mı? Dolayısıyla bunu “Ahmet bana oy veriyor, Mehmet bana oy veriyor.” diye anlatmanın bir anlamı yoktur.

Size bir tane tavsiyem var: Ben Ziraat Mühendisleri Odası Genel Başkanırken çok geldim, fındıkta yaptıklarınızı anlattım. Lisanslı depoculuğu size ben öğrettim, onu bile bilmiyordunuz, uluslararası alanda hiçbir etkiniz yok, bunu bile bilmiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ama şunu tavsiye ederim: Çıkın, “160 lira çok fazladır, fındık gayet iyidir, bizim dönemimizde de fındık çok iyiye gitti.” deyin, “500 milyon dolardan yirmi yıl içinde 2,5 milyar dolara çıkardık, bu şanlı bir zaferdir.” deyin, Ordu’da sizi alkışlayacak bir tane vatandaş bulursanız ben haksızım. Ne anlatıyorsunuz siz bize? Dolayısıyla bu gerçeklerin altını çizelim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu artık cevap versin.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Başkanım, “şebeke” dediği için...

BAŞKAN – Verir cevabını şimdi, Akbaşıoğlu verir.

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Mimar Sinan'ın vefatının 436'ncı yıl dönümüne, Aydın'ın Nazilli ilçesinde sahipsiz köpeklerden kaçarken motosikletle çarpışarak hayatını kaybeden bisiklet sürücüsü Furkan Berk Şahin'e; İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Bugün 17 Temmuz 2024 Salı. Bugün, aynı zamanda Mimar Sinan'ın vefatının 436'ncı yıl dönümü. O büyük mimari deha, sadece Osmanlı İmparatorluğu'nun değil, dünya mimarlık tarihinin de en önemli simalarından, isimlerinden birisidir. Onun eserleri asırlardır ayakta duran birer mühendislik harikası ve estetik şaheserlerdir. Süleymaniye Camii, Selimiye Camii, Şehzade Camii, hanlar, hamamlar, köprüler, imaretler hep onun dehasının en güzel numunei imtisâlleridir. Bu eserler sadece mimari açıdan değil, aynı zamanda bir medeniyet, bir kültür ve bir tarih hazinesi olarak da hâlâ ayakta dimdik hizmet vermektedir.

Bu vesileyle, Mimar Sinan'ı ve bu millete hizmet eden bütün ecdadımızı rahmetle ve minnetle yad ediyorum. Ne güzel ifade etmiş “Yapmak zordur ama yıkmak kolay...” Millî şairimiz Akif demiş ki: “‘Hadi gel yıkalım şu Süleymaniye’yi.’ desen iki kazma kürek, iki de ırgat gerek/Ancak ‘Hadi gel yapalım şunu geri.’ desen bir Sinan, bir de Süleyman gerek.” Evet, işte bu yaklaşım bizim rehberimiz oldu ve Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde ak kadrolar yirmi iki yıldır kuzeyden güneye, doğudan batıya hizmet ve eserlerle yurdumuzu donattı. Bu noktada Mimar Sinan'ın yaklaşımı rehberimiz olmaya devam edecek, bu aziz ve asil millete hizmet ve eser kazandırmaya hep beraber devam edeceğiz.

Bugün üzücü bir hadiseyi paylaşmak istiyorum. Aydın'ın Nazilli ilçesinde sahipsiz köpeklerden kaçarken motosikletle çarpışan bisiklet sürücüsü 24 yaşındaki Furkan Berk Şahin kardeşimiz ne yazık ki hayatını kaybetti. Bu elim olay bir kez daha yüreğimizi dağladı. Genç kardeşimize Cenab-ı Hak'tan rahmet ve mağfiret, kederli ailesine başsağlığı diliyorum. Böylesi trajik hadiselerin bir daha yaşanmaması için şu anda Komisyonunda görüşülen kanun teklifiyle milletimizin talepleri doğrultusunda, hayvanların da hakkını koruyarak, insanımızın hakkını ve hukukunu koruyarak ve çevrenin de hak ve hukukunu koruyarak sokaklarımızı güvenli hâle getirmemiz gerektiği aşikâr bir sorumluluktur. Bu sorumluluktan hiç kimsenin kaçmaması gerektiği de şu hadiselerle tekrar bize hatırlatılmıştır.

Birçok farklı mevzu vardı ancak bugün farklı bir gündem oluştu. Dolayısıyla bu konuşulanlar çerçevesinde hem değerli milletvekili arkadaşlarımızın şahıslarına hem de grubumuza, Hükümetimize yönelik birtakım eleştiriler ve haksız ithamlarda bulunuldu. Değerli milletvekili arkadaşlarımız kendileriyle ilgili müdellol olmayan iddialarla ilişkili “İspatlamayan müfteridir.” diye çok açık bir şekilde durumu ortaya koydular, zabıtlara geçirdiler. İftira olmaması açısından iddia sahiplerinin iddialarını ispatlamasını hem Genel Kurul olarak hem de ekranları başındaki milyonlar olarak herhâlde takip edeceğiz ve bekleyeceğiz.

Şunu ifade etmek istiyorum: Bu mülakat meselesi gündeme geliyor ama gerçek dışı bilgilerle dezenformatik olarak kamuoyu aldatılıyor. Hepimizin malumu değil mi Sayın Mehmet Moğultay'ın ve Sayın Seyfi Oktay'ın “Yahu, ben şu kadar bin hâkim ve savcı kadrosunu tabii ki CHP'lilere verecektim, SHP'lilere verecektim.” diyen...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – İspatla o zaman, ispatlanmadan...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – CHP, SHP kongresinde bizzat kendisi değil miydi?

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Öyle bir malumat falan yok!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “MHP'lilere mi verecektim?” diyen...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Otuz yıllık iftira bu, otuz yıldır devam eden...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...hâkim ve savcılarla ve kaymakamlıklarla ilgili mülakatın devam edegeldiğini herkesin bildiği hâlde...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Şimdi de sen ispatla bakalım! Otuz yıldır aynı iftirayı atıyorsunuz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...kariyer meslekleriyle ilgili her zaman sınavların yapıldığı, mülakatların yapıldığı hepimizin malumu olduğu hâlde...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Çobanlara mülakat yapıldı, burada ispat ettik; sesin bile çıkmadı! Çobanlık kariyer mesleği mi? Hâlâ konuşuyor!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...bu konuyla ilgili tamamen farklı bilgilendirmelerin kamuoyunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tamamen farklı noktadaki “bilgilendirme” adı altındaki dezenformatik, manipülatif ve yanlış bilgilerle kamuoyunun başka noktalara çekilmesinin doğru olmadığını bir kez daha vurgulamak istiyorum. KPSS sınavları çerçevesinde mülakatsız da kamuya alımlar söz konusudur. Biraz evvel örneğini gördüğümüz sağlık mensuplarıyla ilgili, doktorlarla ilgili, hemşirelerle ilgili kamuda birçok kura yöntemiyle ve noterlerin huzurunda yapılan alımlarda mülakat olmadan da yüz binlerce insanın kamuda çalışma imkânı var.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Başkanım, soru önergesi verdik, siz de takip edin bunları. 200 kişinin çalıştığı yerde 9 karı-koca var ya, dalga mı geçiyorsunuz ya?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bununla beraber, kariyer mesleği niteliğindeki mesleklerle ilgili eskiden beri, AK PARTİ iktidarlarından önceden bu tarafa doğru her daim mülakatların yapıldığı da bir gerçektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KARAOBA (Uşak) – Çobana mülakat yapıyorlar.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu söyleyeceğim: Bu konuda kamuoyuna yansıyan birçok bilgi, belge, kendi itirafları söz konusu. Bu konuda CHP’li belediyelerdeki eş dost atamaları her zaman gündeme geldi, hatta, Sayın Özgür Özel bu konuda birtakım beyanlarda bulundu, ikazlarda bulundu ama ön kapıdan ikazlarda bulunuluyor, arka kapıdan bu konuda her türlü alımlar devam ediyor.

Bakın, Esenyurt’la ilgili biraz evvel bizim arkadaşlarımıza ve AK PARTİ Grubumuza yönelik taş atmadan önce camdan sırça köşkerlerimiz olduğuyla ilgili birtakım hatırlatmalardan, birtakım cam, çerçevelerden bahsedildi, taş atmaktan bahsedildi ancak dönüp kendinize bakmanız gerekir. Bu konuda bizi suçlayanların eş dost atamalarını nasıl mülakatsız bir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...ancak parti disiplini içerisinde CHP İl Başkan Yardımcısı Özgür Nas Bey’in, bizzat kendisinin ifadeleriyle “Yüzde şu kadar, yüzde 35 oranında CHP’ye ait; diğer oranlamalarla şu şu partilere ait bir kontenjan söz konusudur.” sözleri kamuoyunun huzurunda gerçekleşmiş sözlerdir. Dolayısıyla bu konuda bizim arkadaşlarımız propaganda yapmıyor, bir gerçeği ifade ediyor ancak burada tam tersine, gerçekler tersine çevrilerek başka propagandalar yapılmaya çalışılıyor, bunlara da bizim müsaade etmeyeceğimiz çok aşîkârdır. Söz verip, namus sözü verip, on binlerce insana “Hiçbir şekilde İstanbul Büyükşehir Belediyesinde işten çıkarmayacağız.” demelerine rağmen İstanbul Büyükşehir Belediyesi yönetiminin on binlerce insanı kapı önüne koyduğu ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Dokuzuncu dakikadayız.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – On binlerce insanı namus sözlerine rağmen kapının önüne koydukları bütün kamuoyunun bilgisi dâhilinde değil mi? Bunu herkes hatırlıyor ve biliyor.

Şunu ifade edeceğim: Burada tabii, Odalar Birliği Başkanı, Ziraat Odaları Birliği Başkanı; bunlar yakışsız birtakım yaklaşımlar, “şebeke” gibi birtakım ifadeler kullanıldı. Bunları reddettiğimizi, hem değerli arkadaşlarımızla ilgili hem de bu kurumların başındaki insanlarla ilgili bu tür tavsifleri reddettiğimizi ifade etmek isterim.

Aynı zamanda, bu konuda terörist ağzıyla ordumuza, bu milletin ordusuna dil uzatılmasını zinhar reddediyoruz ve aynen iade ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bu konuda şunu ifade edeceğim: Bu eş başkanlık falan, herkes iyi anlamalı. Bakın, bizim ne yaptığımız ortada, biz Amerika’ya da, Rusya’ya da, İsrail’e de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – 10’uncu dakikadayız.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, bizden önce on beş dakika konuştular...

BAŞKAN – Değil, hayır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben hepsine beraber cevap veriyorum. Hepsine beraber cevap vermeye çalışıyorum.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Hakaret ediyorsun sen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – O zaman kırk dakika verin, kırk dakika verin hepsine beraber olduğuna göre.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Buna “cevap” denmez.

BAŞKAN – Bir dakika...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Müsaadenizle...

BAŞKAN – Bir dakika, bir dakika... Bana cevap vermeyin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Size değil efendim, size değil...

BAŞKAN – Bir dakika... Bir dakika... Bir dakika... Ben size...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Buna “cevap” denmez, hakaret ediyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika...

Sözünüzü kesmiyorum, diyorum ki 10’uncu dakikadasınız.

Buyurun, devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tamam efendim, bitiriyorum.

BAŞKAN – Ama 10’uncu dakikayı bulan Grup Başkan Vekili yok. Ben hepsini yazdım burada. Turhan Çömez, altı...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Biz alacaklı konuma geçiyoruz Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, birkaç kere konuşuldu ancak. Ondan sonra birkaç kere konuşuldu.

BAŞKAN – Bir dakika, bir şey söyleyeceğim. Ben sana yaptığımı bütün Grup Başkan Vekillerine söylüyorum. Turhan Bey’e de 6’ncı dakika dedim, Sayın Şahin’e de dedim, Sayın Temelli’ye de dedim, Gökhan Bey’e de dedim.

10’uncu dakika, toparlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şunu ifade edeceğim: Türkiye, Suriye’de, Irak’ta, bu ülkelerin ve devletlerin toprak bütünlüğüne hâlel gelmemesi için oradadır ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...uluslararası hukuktan kaynaklı bir şekilde 85 milyon insanımızın -Tür, -Kürt, Arap, Sünni, Alevi- bütün yurttaşlarımızın hepsinin can, mal, ırz, namus güvenliğini muhafaza için oradadır ve bu konuda PYD’siyle, YPG’siyle, DAESH’iyle, PKK’sıyla, bütün teröristlerin başını ezmektedir ve ezecektir. Ve burada teröristan geçiş devletli, emperyalistlerin ve siyonistlerin Nil’den Fırat’a Büyük İsrail ve Büyük Ermenistan projelerini tarihin çöp sepetine atan liderin adı Recep Tayyip Erdoğan’dır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Recep Tayyip Erdoğan’dır!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet. Dolayısıyla bunu herkes bilmektedir, sizler de öğreneceksiniz. Sizler de öğreneceksiniz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bravo!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu vesileyle bu konuda milletin, devletiyle ve vataniyle bölünmez bütünlüğü çerçevesinde Türk, Kürt, Arap, bütün halkların kardeşliği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Türk, Kürt, Arap, hangi ırktan, hangi renkten olursa olsun, hangi kökenden olursa olsun, hangi inanca sahip olursa olsun, Türkiye Cumhuriyeti devletine vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesin eşit yurttaş olduğunu ve bunun dışındaki yaklaşımların hepsinin bu duygudaşlığı ortadan kaldırmaya, bu topraklara, bu millete ve bu devlete, bu medeniyete aidiyet bilincini ortadan kaldırarak emperyalistlerin ve siyonistlerin uşağı hâline getirmeye dönük propaganda olduğunu da açık yüreklilikle ifade ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Önce Gökhan Bey söz istedi.

Buyurun Sayın Günaydın.

43.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, bir bilginin Sayın Akbaşoğlu'nun deyimiyle “dezenformatif” ya da manipülatif olup olmadığı verinin nasıl ortaya koyulduğuyla ilişkilidir. Deniliyor ki: Kaymakamlık sınavında bu adam sınavı ilk 5’te bitirdi sonra mülakattan çok düşük puan aldı, elendi; adı, soyadı bu. Sonra deniyor ki: AKP’li bir vekilin bilmem yeğeni, kızı, damadı çok düşük bir puan almasına rağmen mülakattan 91 aldı ve kaymakam olarak atandı. RTÜK üyesinin, kontenjanınızdan RTÜK üyesi olmuş insanın oğlu atandı, milletvekilinizin danışmanı atandı. Siz bunlara dilediğiniz kadar “dezonformatif” demeye devam edin, dilediğiniz kadar “manipülatif” demeye devam edin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Gökhan Bey.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – O kaymakamlık sınavına girmiş, hakkı yenmiş olan insanlar sizin ne yaptığınızı biliyorlar. Siz şimdi bana diyorsunuz ki: “Kanıtlayın.” Nasıl kanıtlayacağım acaba? “Hayatın olağan akışı” denilen bir şey yok mudur hukukta? “Karine” denilen bir şey yok mudur hukukta? Sen bana diyorsun ki: “Seyfi Oktay döneminde şunlar yapıldı.” 94’tü, 94’ten bu yana otuz yıl geçti. Sen kanıtlarla, ne yapıldığını sen kanıtlarla. Kanıtlayabilmen mümkün değil ama ben şunu söylüyorum:

Bizim dönemimizde ne yapıldıysa, sizin döneminizde ne yapıldıysa bu yanlışlar birikti, birikti 2002’de rahmetli Ecevit “Bu mülakatı kaldırıyoruz.” dedi ve şak diye kaldırdı. Ya, söz veriyorsunuz, seçim öncesinde söz veriyorsunuz, niye yapamıyorsunuz? Çünkü hâlâ bu işlerle meşgulsünüz. Sonra sen, bana anlatacaksın ki kanıtla da bilmem nerede.

Gelelim başka bir hikâyeye “Yakışksız ifadeler”miş.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Gündeme geçmemize yardımcı olun.

Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Son dakikam Başkanım, çok haklısınız.

Arkadaşlar, demokrasiden bahsediyoruz. Bir adam bir yerde otuz yıl oturuyorsa, otuz yıl oturmasını demokrasiye bağlayamazsın. Sen istediğin kadar bunu “yakışksız ifade” diye tanımla, istediğin kadar başka bir şey... Mesela, hakkı yenen, süpermarketlerde ezilen ama savunulamayan esnaf TESK’in nasıl yönetildiğini biliyor be kardeşim. Hakkı yenen çiftçi, bir türlü mücadelesine katkı verilemeyen çiftçi TZOB’un nasıl yönetildiğini biliyor be kardeşim. Hakkını alamayan fındık üreticisi FİSKOBİRLİK’in ne hâlde olduğunu biliyor be kardeşim, sen istediğin kadar başka şeyler söyle. Biz Türkiye’ye demokrasi gelsin diyoruz. Bırakın bu subjektif, hamasi nutukları, kurallara bağlayalım, bu kurallar da herkes için geçerli olsun, varsan “Evet.” de, yoksan geriye kalan mugalatadır; bunu ifade edelim.

BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yani gündeme geçmemize katkı sağlamanızı rica ediyorum.

Buyurun.

44.- Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim.

Şimdi “terörist ağzı” gibi yakışksız, bu Meclis çatısı altında ağza alınmayacak bir sözle bize hakaret eden bu yaklaşımı kabul etmiyoruz ve aynen iade ediyoruz. Zaten, kendileri her konuşmasında Meclisi yeterince terörize ediyor, bağırımlarıyla, hamasetiyle aslında esas meseleyi konuşmak yerine üste çıkmaya çalışıyor ki bütün halk bunu izliyor. Bu hamasetin ne kadar boş bir şey olduğu da ortadadır ama hakaret kabul edebileceğimiz bir şey değildir, asla da kabul etmiyoruz. Biz kimseyi itham etmedik, iddialar var, iddiaları sorduk. İddialara ya yanıt verirsiniz ya da susarsınız, öyle bağıra çağıra, hakaret ederek o iddiaları geçiştiremezsiniz. Ortada bir itham yok, iddia vardır, tutanaklar da ortadadır. Biraz önce de bu konuda sözümüzü söyledik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Gelelim, bölgenin istikrarı meselesine, gelelim bölgede yaşananlara. Şimdi, bu bölgenin tarihine bakın bakalım, Irak’a bakın bakalım, Irak’ın toprak bütünlüğü korunuyor mu bugün? Korunuyor. Nasıl korunuyor? Saddam sonrası orada Irak halklarının bir arada yaratmış olduğu bir sistemle korunuyor. Dolayısıyla Suriye’de de Suriye halkları evet, Türk, Kürt, Arap, Türkmen, orada yaşayan bütün halklar bir arada bir çözüm üretebilir. Bu çözümün üretilmesine katkı vermek başka bir şey, bu çözümü engellemek başka bir şey. Siz bunu ifade etmek yerine, buna buradan, doğru yerden yaklaşmak yerine siz bölgeyi istikrarsızlaştırmaya devam ediyorsunuz, sorun burada saklı. Yoksa, ülkelerin toprak bütünlüğüyle ilgili bir tartışma yok ama orada çeteler var, ÖSO var. Dolayısıyla bunların ne olacağı var, bunlar soruluyor, bunlara yanıt veremiyorsunuz, zaten esas sıkıntı burada. Yoksa, sıkıntı kuzeydoğu Suriye’de falan değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Son defa, toparlıyorum.

Esas sıkıntının halledilebilmesi Suriye halklarının bir arada çözüm üretmesinden geçer. Ben, Sayın Akbaşıoğlu'na bir şey daha hatırlatayım, hatta 2 şeyi hatırlatayım: Sinan'ı andı ama Sinan'ı andıktan sonra gidip bir İstanbul'a bakın bakalım, bir Sinan'ın yaptığı köprülere bakın, bir kendi yaptığınız köprülere bakın, bir de Onaltı Dokuz'un Sinan'ın silüetini, eserlerinin silüetini nasıl bozduğuna bakın. Bir de tarihin çöp sepetinden bahsetti. "Tarihin çöp sepeti" sözü Komünist Manifesto'da geçer ve o manifestoda çok iyi, tarihin çöp sepetine kimlerin gideceğı belirtilmiştir.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Evet, buyurun.

İsterseniz satışmadan söz vereyim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yok, kısaca...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Satışmadık ki hakaretini iade ettik.

BAŞKAN – Peki, toparlayalım.

45.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Muş Milletvekili Sezaî Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim.

Şimdi, her 2 Sayın Grup Başkan Vekilinin söyledikleriyle ilgili, satışmaya da mahal vermeden, açıklama istediler. Açıklama Sayın Seyfi Oktay ve Sayın Mehmet Moğultay'ın kendi beyanlarıdır, kamuya açıktır, kendi beyanlarıdır, SHP'nin kongresindeki kendi beyanlarıdır. Onlar otuz sene öncedendi doğru, şimdi de örnekler verdim, CHP'li belediyelerden, eş dost atamalarından, kendi sözlerinden güncel olarak da verdim. Tarihte değişiklik olmadığıyla ilgili 94'te de 2024'te de yaklaşımların değişmediğıyle ilgili bir vurguda bulundum.

İkincisi, biz teröristlerin iddialarının buraya taşınmasını zaten reddettik, onların doğru olmadığını ifade ettik, zaten kendileri de bunu beyan ettiler, iddia olduklarını.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Siz basını izlemiyor musunuz ya?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Teröristlerin iddialarıyla ne ordumuza ne grubumuza ne milletimize ne devletimize ne 85 milyon insana birtakım yakışksız ifadeler kullanmanın doğru olmadığıyla ilgili beyanda bulundum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Beyanda bulunmadın, hakaret ettin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bizi Kürt düşmanlığıyla tanımlamak ancak PKK'nın bir yaklaşımı olabilir.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sen dünya basınına bile izlemiyorsun, hiçbir şey izlediğın yok senin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biz, Kürtlerin düşmanı değil Kürtlerin dostuyuz dedim. Türklerin, Kürtlerin, Arapların, halkların, bölgenin dostu olan bir hükümetiz, bir partiyiz, bir grubuz, bir Meclisiz diyorum.

Hepinize teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN - Bir satışma olmadan...

Buyurun Sayın Günaydın.

46.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Akbaşoğlu'nun deyimiyle, bir sataşmaya mahal vermeden, sadece konuya bir vuzuhat getirmek için söz alıyorum efendim.

Ben Akbaşoğlu'nu dinlerken -gerçekten bunu samimiyetle söylüyorum- bazen gözüne bakıyorum inanarak mı konuşuyor diye.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok inanarak, çok inanarak... Bakabilirsiniz efendim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, yirmi iki yıldır bu belediyelerde kayırmacılığın tarihini yazdınız. Bu belediyelerde kamu hazinesine el uzatmanın tarihi yazıldı, akrabayla iş tutmanın tarihi yazıldı ve bütün bunları yok sayarak İstanbul Belediyesine lafı getiriyorsun. Bir İçişleri Bakanınız vardı, hatırlıyor musun? İstanbul Belediyesinde teröristler çalışıyordu, yanına bütün güvenlik bürokrasisini alarak konuşup duruyordu, 800 tane terörist vardı. İçişleri Bakanınız değişti. Yeni gelen İçişleri Bakanı teröristi mi koruyor? Niye hiçbir işlem yapılmadı? Bu iftiralarla daha nerelere varılacak ya. Bunlardan bir vazgeçelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bir kere daha söylüyorum: Objektif kurallar koymadığınız sürece lafûgüzaftır, tarihini yazdığınız şeyin burada propagandasını yapmanıza izin vermeyeceğiz, bu kadar basit.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Namus sözü verip de tutmamak yalan mı?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Namus sözünü nasıl tutmadığınızı bu memleket biliyor ya! (CHP sıralarından alkışlar) Yani “katil Esad”dan “Kardeşim Esad”a nasıl geçtiğinizi biliyor ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Cevap veremiyorsunuz. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, Genel Başkanınız namus sözünü yemedi mi?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Daha bugün açıklama yaptım, 5 milyar doları sadece Kuzey Marmara Otoyolu'nda hiç ettiniz be! Kuzey Marmara Otoyolu'nda 5 milyar doları hiç ettiniz yani, daha bu sene hiç ettiniz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – On binlerce vatandaş, işçileri...

BAŞKAN – Bu değerlendirmeler ışığında...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – On binlerce vatandaş değil, sizin trollerinizi, çalıştırdığınız trolleri attık, biliyor musun?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hiç alakası yok, bak, bak.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Maaş verdiğiniz trolleri attık, bundan sonra belediyede trol çalışamaz; anlatabiliyor muyum?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Siz bizimle hiç ilgisi, alakası olmayan normal, evine ekmek götüren işçiye attığınızı itiraf ediyorsunuz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bize küfrediyordu, bizimle çalışanlar bize küfrediyordu; onların tamamını attık, tamamını attık.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kabul ediyorsunuz bakın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – İş yapmayan hiç kimse çalışmayacak belediyede, bir trol çalışmayacak bizim belediyede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Gençlik kolları başkanının altına çekilen arabaları geri aldı belediyede.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Trol ordusu kurmuşlar, ben onlara maaş vereceğim ha!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Trol ordusu sizin içinizde.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Trol ordusu sizde, sizde, sizde; bakanlarınız trol, bilmiyor muyuz, bakanlarınız trolbaşı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekillerimizin hiçbirisinin sözünü kesmiyoruz, kesmeyeceğiz.

Bana göre bu düşüncelerle ilgili kamuoyu hangi siyasi partinin durduğu yeri gayet rahat bir şekilde bilmektedir.

Çok teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Kış.

47.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, yerel seçimlerde AKP'den CHP'ye geçen belediyelerin bıraktıkları borçların kamuoyunda şok etkisi yarattığına ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Yerel seçimlerde AKP'den CHP'ye geçen belediyelerin bıraktıkları borçlar kamuoyunda şok etkisi yaratmıştır. İller Bankasında en çok kredi borcu olan iller sıralamasında ilk 5'te Sayıştay raporlarına göre AKP'li belediyeler yer almıştır. Belediyelerin CHP'ye geçmesiyle, devralınan ağır borçlar için hızlı bir şekilde tahsilata girilmiş, gelir kaynakları üzerinden kesintiler yapılmaya başlanmıştır. Örneğin Mersin Toroslar Belediyemizin Mart 2023 döneminden başlayan yaklaşık 24 milyon liralık vergi borcu, hiçbir uyarı yapılmadan, merkezî yönetim bütçesinden gelen paydan tek seferde kesilmiştir. Yirmi beş yıldır MHP'deyken tahsil edilmeyen borç, CHP'ye geçince mi akillara gelmiştir? Soruyorum: Aynı durum AKP'li belediyelere uygulanmakta mıdır?

İktidara sesleniyorum: Belediyeleri cezalandırarak milleti cezalandırmaktasınız, bu millet de ilk genel seçimde sizi cezalandıracaktır.

Çok teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

V.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün ile Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, Kayseri Melikgazi ilçesinde Suriyeli sığınmacılara karşı başlayan olayların tekrarının engellenmesi, örgütlü ırkçılıkla mücadelenin gereklerinin yapılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla 17/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

17/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/7/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün ile İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından, Kayseri Melikgazi ilçesinde Suriyeli sığınmacılara karşı başlayan olayların tekrarının engellenmesi, örgütlü ırkçılıkla mücadelenin gereklerinin yapılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla 17/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 17/7/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Sema Silkin Ün konuşacaktır.

Buyurun Sayın Silkin Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaklaşık iki hafta önce, Kayseri’nin Melikgazi ilçesinde Suriyeli bir göçmenin 7 yaşındaki bir çocuğu taciz ettiği iddiasıyla başlayan ve pek çok mahalleye yayılan olaylar zinciri Suriye uyruklu göçmenlerin ev, dükkân ve arabalarının ateşe verilmesiyle vahim boyutlara ulaştı, hatta Antalya Serik’te 17 yaşında bir gencin, Ahmet El Naif’in yolunun kesilip bıçaklanarak öldürülmesiyle sonuçlandı. Güvenlik güçlerinin müdahalelerinin yetersizliği ortada oldu ve itfaiye erleri, Emniyet mensupları da bu saldırılardan nasibini aldı.

1 Temmuzda yaşanan ve yüzlerce göçmenin ciddi zararlara uğratılıp mağdur edilmesine neden olan olaylar zinciri, maalesef ülkemizde yabancı düşmanlığıyla mücadelede ne kadar yetersiz olduğumuzu bir kez daha gözler önüne serdi. Bir yanda hukuk ve demokrasi alanındaki başarısızlıklarına kutuplaşma ve kötü ekonomi yönetimini ekleyen ve bu başarısızlıklarını örtmede günah keçisi ilan edilen sığınmacıları hedefe koyup hukuksuzluklarla malul bir geri gönderme siyasetini izleyen iktidarı görüyoruz, diğer yanda iktidarın göç politikasındaki başarısızlığını eleştirmenin ötesinde sığınmacıları hedef gösterip göçmen karışıklığını körükleyen, dahası ırkçılığa, nefrete, halkı kin ve düşmanlığa tahrik eden, kişisel verileri hukuka aykırı olarak yayan bazı medya organlarını ve muhalif siyasi partileri görüyoruz.

Maalesef 1 Temmuz olayları bir ilki de temsil etmiyor, daha önce de İkitelli’de, Altındağ’da, Torbalı’da, Güzelbahçe’de benzer hadiseleri yaşadık. Kimi siyasiler ve sivil toplum kuruluşları o vakitte de yetkilileri uyarmışlardı ancak cezasızlık ve makropolitikadaki ayak sürümeler maalesef meseleyi bu raddeye getirdi.

Eğer 1 Temmuz olaylarının üzeri örtülür ve gereken tedbirler alınmazsa ciddi bir beka sorununun önü alınamayacaktır. 6-7 Eylül olaylarını hatırlatan, trajik 1 Temmuz hadisesinin tekrarlanmamasına yönelik olarak bir Meclis araştırması komisyonunun oluşturulması elzemdir. Cevabının aranmaya da şu sorulardan başlanması gerekir: Kayseri’de gözaltına alınan 855 kişinin 468’i -burası gerçekten önemli- yani yarından fazlası 50 farklı yüz kızartıcı suçtan sabıkalı. Bu ifadeler doğru ise bu sabıkalı kitlenin ev, dükkân yakmak amacıyla olay mahalline vinç getirecek seviyede örgütlenmesini yönlendiren bir siyasi mekanizma, örgütlü ırkçı bir provokasyon ya da yabancı istihbarat örgütlerinin gücü var mıdır? Olaylara 8 bin kadar kişinin katıldığı, 855 kişinin gözaltına alındığı bilgisine karşın yüzlerce ev, dükkân yakıp yağmalayan linççi ekibin içinden sadece 13 kişinin tutuklanmış olması normal midir?

1 Temmuz olaylarından iki ay evvel bir siyasi parti liderinin de sosyal medyadan paylaştığı bir videonun Kayseri’deki Suriyelilerin dükkânlarını hedef gösterir tarzda hazırlanmış olduğu bilgisi İçişleri Bakanlığında ve Adalet Bakanlığında mevcut muydu? Mevcut idiyse âdeta olay mahallini ve kurbanları mimler tarzda yapılan bu faaliyetin soruşturma konusu olmuş muydu? Toplumun sinir uçlarıyla oynayan, toplumsal barış ve huzuru tehdit eden, yabancı düşmanlığı, nefret ve ayrımcılık, özel hayata ilişkin bilgilerin servis edilmesi, hedef gösterme, hakaret ve suç teşvik konularında tedbirler alınacak mıdır? 1 Temmuz olayları esnasında “Ayaklanış Türkiye” adlı bir hesaptan sözde 14 yaşında

bir çocuk tarafından Göç İdaresinin uhdesinde olup belli ki içeriden sızdırılmış olan sığınmacı isim ve adres bilgilerini yayanlara, yayılmasına katkı sağlayanlara yönelik herhangi bir müeyyide uygulanmış mıdır? Bu konuda savcılıklar harekete geçmiş midir? İçişleri Bakanlığınca, bu bilgileri sızdıran ve açıkça suç işleyen Göç İdaresi bürokratları tespit edilip, görevden el çektilirip haklarında soruşturma açılmış mıdır? Adını anmak istemiyorum ama OHAL ilan ettirecek vahamette yaşanan hadiseler havaya ısıklık çalarak izleniyor âdeta. İrkçı dalgayı oluşturanlar kadar bu dalga karşısında sessizlikleriyle pasif teşvike neden olan siyaset kurumunun da sorumluluğunu hatırlama vaktidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – İrkçı şiddeti hafife almanın sonu takvimlere yeni utanç tarihleri düşmekten başkası değildir. Daha fazla facia yaşanmadan araştırma komisyonunun kurulması teklifimize desteğinizi bekliyor, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu ve Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem Kayseri’de Suriyeli bir sığınmacının küçük yaşta bir kız çocuğunu taciz etmesiyle başlayan ve şehrin geneline hatta başka şehirlere yayılan olayların üzerinden yaklaşık iki hafta geçmiştir. Bu olaylar yaşanmadan, hem Mecliste hem de pek çok farklı mecrada bu tip olaylar yaşanmadan önlem alınsın diye defalarca açıklama yaptım. Nitekim yaşanan bu olayların tek başına bir olayın tepkisi olmadığını, Kayseri’de birçok mahallenin sığınmacıların eline geçtiğini, yoğun gettolaşmanın olduğunu, buralarda hemen hemen her gün huzursuzluk yaşandığını, iktidardan yerel yöneticilerine kadar yapılan ayrımcılığın, haksızlığın sonucu toplumsal bir sinir boşalması yaşandığını burada yine anlattım. 150 bin sığınmacıya yani nüfusunun neredeyse yüzde 10’una bakmak zorunda kalan, gettolaşma yüzünden eskiden huzurla oturdukları, çalıştıkları mahallelerden taşınmaya mecbur bırakılan, çocuğunu tek başına dışarı dahi gönderemez duruma gelen, Türkiye ortalamasının üzerinde yüzde 14 yoksulluğa mahkûm edilmiş Kayserili hemşehrilerimin bu yaşadıklarını görmezden gelip sığınmacı işgaline değil de bu işgale itiraz edenlere laf söylemek, koca bir şehri provokatörlükle suçlamak, ırkçılıkla suçlamak en hafif tabirle utanmazlıktır, aymazlıktır, hadsizliktir. Yanlış anlaşılmasın, yaşanan olayları tasvip etmiyoruz ancak birkaç provokatörün, kendini bilmezini yaptığı şeylerden dolayı asıl sorunun üstünü kapatmaya çalışmanın, yıllardır sığınmacılara bakan Kayserilileri ırkçılıkla suçlamanın ihanet olduğunu anlatıyoruz. Ayrıca, bugün ırkçılıkla suçlanmak on sene sonra vatansız olmaktan da daha iyidir, onu da antreprantez söyleyeyim.

Değerli milletvekilleri, yaşanan olaylardan sonra İçişleri Bakanı Sayın Yerlikaya şehrimize gelmiştir; mülki idare amirleri, AKP teşkilatları, sivil toplum kuruluşları ve siyasetle toplantı yapmıştır. Kayseri’ye gelip en güvenli yerlerde pastırma kesip kayısı dağıtmak yerine keşke olayların yaşandığı gettolaşan mahallelere gitseydi, orada azınlıkta kalmış hemşehrilerimden olayları dinleseydi, sığınmacıları gönderemeyeceğini, onların yüzüne söyleyebilseydi. Sığınmacıların gitmesini istemeyen bir AKP Hükûmeti, bir de İHH, MAZLUMDER gibi STK’ler kalmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – “Onlar ensar, onlar misafir.” gibi bu işgali güzelleyen STK'lere soruyorum: Sığınmacılar üzerinden topladığınız yardımlar için mi bu işgali destekliyorsunuz? TÜİK'e göre bile yüzde 14'ü yoksul olan Kayseri'deki ihtiyaç sahiplerini görmeyip devletin, belediyelerin yardım yağdırdığı sığınmacıları korumanızın altında ne yatmaktadır? Sayın Bakanım, bu işgale karşı ne yapacaksınız? Bu işten nemalanan üç beş STK'yi mi yoksa Türk milletini mi dinleyeceksiniz? “Birkaç provokatör yüzünden oldu.” diyerek sorunun üstünü mü kapatacaksınız yoksa sorunu kökünden çözecek misiniz? Bu işgale “Dur.” demenin, bu sorunu çözmenin yolu belli ve açıktır. Misafirlik bitmiştir, milletimizin sabrı tükenmiştir, sığınmacılar geri dönmelidir; bunu Türk milleti ve Kayseri halkı istemektedir. Siz bunların cevabını vermelisiniz. Hükûmetin tutumu ne olacaktır? “Birkaç provokatör”le bu iş geçiştirilecek iş değildir.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1 ve 2 Temmuz günleri Kayseri'de Çorum, Sivas, Maraş katliamları gibi bir görüntü yaşanmıştır. 70 bin sığınmacı yaşıyor ve binlerce insan bu 70 bin kişinin üzerine yürümüştür ve dehşet verici görüntüler olmuştur; yüzlerce ev yakılmıştır ve onlarca dükkân yağmalanmıştır. Basit bir olay değildir, devamı da gelebilir; bakın, son derece vahimdir.

Şimdi, İYİ Partili Vekilimiz Sayın Dursun Ataş dedi ki: “Kayseri'de olanlardan dolayı bir toplumsal sinir boşalması yaşanmıştır.” Ardından da dedi ki: “Birkaç provokatör yapmıştır.” Bir karar versin yani basit ve normal bir hadise mi yaşanmış veyahuda da işte, provokatörler mi? Böyle olmaz arkadaşlar, iktidarı da bu konuda yanlış bir dil kullanan muhalefeti de ben eleştiriyorum.

Bakın, İçişleri Bakanı Kayseri'ye gitti. Bekledik ki saldırıya uğrayan 70 bin sığınmacı Suriyeliden en azından 3-5 kişinin evine gidip “Ya, geçmiş olsun. Biz İçişleri Bakanlığı olarak sizin de güvenliğinizden sorumluyuz.” desin; demedi, birkaç esnaf ziyaret edip Ankara'ya gitti. Göç İdaresi Müdürlüğüne bakıyoruz, Göç İdaresi Müdürlüğünde de büyük bir skandal oldu. Suriyeli sığınmacıların kişisel verileri, isimleri, adresleri “Uyanış Türkiye” isimli bir hesaptan kamuoyuna verildi; olacak bir iş mi arkadaşlar bu? Yeni katliamların önünü mü açmaya çalışıyorsunuz? İktidarın yaptığı zaten belli: “Ben görmüyorum, yapanlar yapsın. Nasıl olsa politikayı değiştirdim; ekonomik bir kriz var, emekliye doğru dürüst zam veremiyorum. Halk öfkeli, halkın öfkesi sığınmacılara boşalsın.” İktidarın zaten niyeti bu. Muhalefetimiz de sağ olsun “toplumsal sinir boşalması” diyerek durumu izah etmeye çalışıyor. Ardından da bakıyorsunuz, binlerce insanın iş yerine saldırı yapılmış, bir sürü zarar var. Ya, bu insanlar insan yani. Bu insanların zararları var; tazmini konusunda devlet bir adım atmayacak mı iktidar bir adım atmayacak mı, güvenlikten sorumlu olan İçişleri Bakanlığı gerekeni yapmamış, bir adım atılmayacak mı? Hayır, adım atan falan yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Yine, bakın, Zafer Partisi Genel Başkanı Ümit Özdağ bir “tweet” attı bir iki ay önce. Saldırıya uğrayan Kayseri'deki iş yerleri hedef gösteriliyordu videoda; işte “Burada şu Suriyeli var, şu dükkânda şu Suriyeli var...” ve bütün bu hedef gösterilenlere saldırı yapıldı 1 ve 2 Temmuz günü, utanç vericidir. “2 Temmuz” dediğim zaman insanların utanması lazım. Yani ders alınmadı mı arkadaşlar? Sivas katliamının olduğu gün bir de Kayseri'de katliama varacak fiillerin işlenmesinden dolayı rahatsız olmuyor muyuz? Hâlâ bunu toplumsal bir sinir boşalması olarak mı izah edeceğiz? Yani bir dahaki bir saldırıda 30-40 kişi öldüğü zaman mı aklımız başımıza

gelecek? Bunu sorarım size. Ya, bunlar basit görülebilir mi arkadaşlar? Öyle “toplumsal sinir boşalması”, “vatandaşımızın masum tepkisi” olur mu? Karşımızdaki insan, arkadaşlar, insan; beğenmeyebilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ben de bu siyaseti eleştiriyorum ama bir insan hakları savunucusu olarak insani muamele yapılması gerektiğini söylüyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Aşkın Genç.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada seçim bölgem Kayseri’de yaşanan ve hepimizi derinden sarsan olaylar hakkında konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım.

30 Haziran Pazar günü Kayseri’de bir Suriyeli sığınmacının küçük yaşta bir kız çocuğunu taciz ettiği iddiasıyla başlayan olaylar, şehrimizi âdeta bir kaos ortamına sürüklemiştir. Şehrimizde yaşananları, ülkemizin sosyal dokusunun ne kadar hassas bir noktada olduğunu, olayın başından itibaren, sahada, vatandaşların arasında, bir milletvekili olarak yerinde gözlemledim. Orada her kesimden, her siyasi görüşten, her yaşta ve her meslektan vatandaşlarımız mevcuttu; 80 yaşında hacı annelerimiz, hacı babalarımız da vardı, 17-18 yaşında gençlerimiz de vardı.

Değerli milletvekilleri, yaşanan bu olaylar iktidarın göç politikalarının ne denli başarısız olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Göç İdaresinin verilerine göre, Kayseri’de 84 bin Suriyeli düzensiz göçmen yaşamaktadır. Ancak sahada durumun çok daha vahim olduğunu, Kayseri’deki Suriyeli sığınmacı sayısının 150 bine ulaştığını, olayların başladığı mahallede ise yaklaşık 30 bin Suriyelinin yaşadığını söyleyebiliriz. Böyle bir yükü ne benim şehrimin ne de ülkemizin taşıyabilmesi artık mümkün görünmemektedir. Halkımızın bu denli büyük bir öfkeyle sokaklara dökülmesi, yıllardır biriken ve artık taşma noktasına gelen toplumsal huzursuzluğun bir yansımasıdır. AKP Hükümetinin yıllardır süregelen yanlış politikaları ülkemizi bu noktaya taşımış ve vatandaşlarımız Hükümetin bu sorumsuz politikalarının bedelini ödemek zorunda bırakılmıştır. Canı ve mala kast etmeyi şiddetle kınıyoruz ancak Hükümetin, protesto eden, eleştiren herkesi “Vandallar” ve “teröristler” olarak yaftalamasını da asla tasvip etmiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Suriyeli sığınmacılar ekonomik anlamda da ülkemiz üzerinde büyük bir yük oluşturmuş durumdadır. İş gücü piyasasında düşük ücretlerle çalıştırılarak istihdamda ciddi sorunlar doğurmaktadır. Bu durum, işsizlik oranlarının artmasına, haksız rekabete ve barınma krizine neden olmaktadır. AKP Hükümetinin yanlış politikaları sonucu ülkemiz âdeta barut fıçısına dönmüştür. Suriyeli sığınmacılar kendi ülkelerindeki savaştan kaçıp buraya sığınmış insanlardır ancak Türkiye’nin de sınırsız bir ev sahipliği kapasitesi yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AŞKIN GENÇ (Devamla) - Bu nedenle Suriyeli sığınmacıların güvenli ve insani bir şekilde geri dönmelerini sağlamalıyız. Savaşın yıkıcı etkilerinden kaçan bu insanlara insanlık dışı muamele yapılması asla kabul edilemez ancak onların da ülkelerine dönerek kendi topraklarında yeni bir yaşam kurmalarını desteklemeyiz desteklemeliyiz. Bu noktada Suriye Hükümetiyle ilişkilerimizi yeniden gözden geçirmeli, diplomatik kanalları yeniden açmalıyız. Barışın ve istikrarın sağlanması yalnızca Türkiye’nin değil, bölgenin de huzur ve güvenliği için elzemdir. Suriye Hükümetiyle yeniden kurulacak sağlam ilişkiler, sığınmacıların güvenli ve onurlu bir şekilde ülkelerine dönmelerini kolaylaştıracaktır. Bu hem Türkiye’nin iç huzurunu hem de bölgedeki istikrarı güçlendirecektir.

İktidarı bu soruna derhâl bir çözüm bulmaya ve gerekli tüm adımları atmaya davet ediyor, Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın İlhan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir çiftçisini ürün alım süreçlerinde mağdur eden yanlışlara ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bu yıl bilindiği üzere hububat alım fiyatları çiftçimizin beklentisini karşılamamış, rekorla düşüklüğüne ek olarak yeni bir sorunu ortaya çıkarmıştır. Geçen sene TMO'nun ürün alım süreçlerinde yaşanan sorunlarla ilgili olarak alımlar başlamadan tüm yetkililerle bizzat görüşmeme rağmen ne yazık ki istenilen düzeyde azaltılamamıştır. Durum o kadar vahim hâle gelmiştir ki Kırşehir Ziraat Odası açıklama yaparak merkezdeki TMO depolarına ürünlerini teslim etmemeleri konusunda üyelerini uyarmak zorunda kalmıştır. Zira lisanslı depo 9.250 lira verirken TMO ise aynı ürüne 8 bin lira fiyat vermiştir. Bu, kabul edilebilir seviyede bir fiyat değişkenliği değildir. Bu sebeple, Kırşehir çiftçisini ürün alım süreçlerinde mağdur eden bu ve benzeri yanlışlıklardan bir an önce dönülmeli ve ürün alımları ivedilikle tamamlanmalıdır.

Teşekkür ederim.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün ile Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, Kayseri Melikgazi ilçesinde Suriyeli sığınmacılara karşı başlayan olayların tekrarının engellenmesi, örgütlü ırkçılıkla mücadelenin gereklerinin yapılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla 17/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Atay Uslu...

Buyurun Sayın Uslu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Kayseri’de provokatif bir olay olmuştur. Kamu düzenini bozma girişimi içinde bulunanlar, hem şahadaker hem sosyal medyadaki provokatörler yakalanmış, gereği için yargıya teslim edilmiştir. Devletimiz güçlüdür, kudretlidir, gereğini yapar, yapıyor bu konuda da. Hiçbirimizin kin ve nefreti artırıcı söylemlere prim vermememiz gerekiyor. İtidalli davranmak hepimizin üzerine düşen bir görevdir. Nefret dilini kullanarak bu ülkeye nifak tohumu ekmek isteyenler var; onlar dün amacına ulaşamamıştır, bugün de yarin da ulaşamayacaklardır. Türkiye Cumhuriyeti, hukuk devleti çerçevesinde, suçla mücadele, suçluyla mücadele adımları çerçevesinde gereğini yapmaktadır ki adalet de bu konuda çalışmalarına devam ediyor.

İçişleri Bakanımız bu olaydan sonra bir açıklama yaptı, bu açıklama önemli; 79 bin hesaptan 350 binin üzerinde paylaşım yapılmış bu olaydan hemen sonra, bu hesapların yaklaşık yüzde 40’ının bot hesap olduğunu, yüzde 68’inin provokatif ve negatif olduğunu, 63 ayrı hesap hakkında da soruşturma açıldığını ifade etmişlerdir. Tabii, bu olaylar sonunda da 934 şahsa işlem yapılmış, 21 şahıs tutuklanmış, 247 şahıs adli kontrole tabi tutulmuştur. Kim olursa olsun, evleri yakmak, sokakları ateşe vermek kabul edilemez bir durumdur. Siyasi kazanım uğruna nefret söylemine tevessül etmek acizliktir, bizim medeniyetimizde yoktur.

Bugün, nefret söylemi, ırkçılık, beraberinde yabancı düşmanlığı, İslam düşmanlığı Avrupa’da bir siyasi geçim kaynağı olmuştur, bir hastalıktır ama bu hastalık bizim medeniyet kodlarımızda yoktur; içimize nifak tohumu ekmek isteyenler bunu zaman zaman kullanıyor, buna gelmeyelim. Sığınmacılar üzerinden bu çokça dillendiriliyor, yalan ve yanlış bilgilerle sığınmacılar alet edilerek ortada provokasyonlar oluşturulmak isteniyor. Türkiye’deki sığınmacı sayısının 10 milyonlar olduğu söyleniyor, onların hastanelerde sıraya girmediği söyleniyor, onlara devlet kaynaklarıyla para verildiği söyleniyor; bunların hepsi yalan ve yanlış bilgiler arkadaşlar. Türkiye’deki Suriyelilerin sayısı 3,1 milyondur. 2021 tarihinde bu 3,6 milyondur yani 500 bin Suriyeli azalmıştır çünkü güvenli bölge modelini uyguluyoruz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yalan.

ATAY USLU (Devamla) – Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan Birleşmiş Milletler kürsüsünden dünyaya dedi ki: “Gelin, kaynak ülkedeki sorunu çözecek güvenli bölge modeline destek verin.” Hiç kimse bize destek vermedi ama biz kendi çözümümüzü ürettik. Bugün 650 binden fazla Suriyeli kendi ülkesine dönmüştür. Bakın, Lübnan’da ve Ürdün’de toplamda 2,5 milyona yakın Suriyeli vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATAY USLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ATAY USLU (Devamla) – Onların şu ana kadar 10 bini bile dönememiştir ama Türkiye 700 bine yakın Suriyelinin dönüşünü gerçekleştirmiştir. Nasıl? Güvenli bölge politikasıyla, kaynaktaki sorunu çözmeye yöntemiyle. Bizim farklı politikalarımız da vardır.

Arkadaşlar, Suriyeliler hastanelerde sıraya girerler, Suriyeliler Türkiye’de oy kullanamazlar, herkes biliyor, Türk vatandaşı olmayan hiç kimse oy kullanamaz. Suriyeliler bütün sınavlara girerler, sınavlara girmeden üniversiteye giremezler; Suriyelilere Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti bütçesinden nakit destek verilmemiştir, verilmez. Suriyeliler TOKİ’den ev alamazlar, bırakın TOKİ’den ev almayı, Suriyeliler parasıyla bile Türkiye’den ev alamazlar çünkü Suriyelilerin Türkiye’de mülk edinmeleri yasaklanmıştır; bu, kanunla yasaklanmıştır. Daha önceden de var olan bir şeydir, TOKİ’den nasıl ev alsın ki? Bunlar spekülasyon şeylerdir, hepsi kayıtlıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ve 19 milletvekili tarafından, fındık üreticilerinin yaşadığı sorunların belirlenerek gerekli çözümlerin bulunması ve fındık fiyat politikasının yeniden belirlenmesi amacıyla 28/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

17/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/7/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ve 19 milletvekili tarafından, fındık üreticilerinin yaşadığı sorunların belirlenerek gerekli çözümlerin bulunması ve fındık fiyat politikasının yeniden belirlenmesi amacıyla 28/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 17/7/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, sizleri yerli ve millî ürünümüz olan fındıkla tanıştırmak istiyorum. Gördüğünüz gibi, bu yeşil fındık, fındığın dalında olan; bu da fındık toplandıktan sonra harmana inmiş hâlidir yani buradan buraya gelene kadar büyük bir emek vardır.

İktidar fındığa ne kadar yerli ve millî gözle bakıyor. şimdi ona bakacağız; Ayşe teyzenin, Fadime ablanın, Temel amcanın emeği üzerinde kim tepiniyor, şimdi ona bakacağız. Fındık 500 bin üreticisi olan, yan faktörlerle birlikte 5 milyon kişiyi kapsayan bir sektördür. 1 milyar 900 milyon yani 62 milyar lira ihracatı yapılan millî bir ürünümüzdür.

AK PARTİ iktidarı ne yazık ki fındık üreticisine üvey evlat muamelesi yapmıştır. Fındık üreticisi Hükûmete kızgın, fındık üreticisi Cumhuriyet'e dargın, fındık üreticisi bölge milletvekillerine kırılgan. Ezcümle, fındık üreticisi Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a hem küskün hem de kızgındır.

AK PARTİ 2002 yılında iktidara geldikten sonra FİSKOBİRLİK'i etkisiz hâle getirmiştir; işte, film tam da burada kopmaktadır. Üreticinin hak ve hukukunu koruyan, destek sağlayan, fiyat politikalarında önemli rol oynayan FİSKOBİRLİK'i saf dışı bırakarak üreticiyi yalnızlaştırmıştır, bunun sebeplerine birazdan değineceğim. Fındık üreticisini TMO'ya, Toprak Mahsulleri Ofisine mahkûm ettiniz. Hayatında hiç fındık bahçesi görmemiş Toprak Mahsulleri Ofisi çalışanları ne yazık ki fındık alımında görevlidir ve randıman bakmaktadır, fındığın nem oranına bakmaktadır; Muğlalı, Urfalı, Maraşlı, Adanalı TMO çalışanları fındık üreticisine racon kesmektedir; hâliyle, fındık üreticisi çile çekmiştir, sağlıklı bir diyalog kurulamamıştır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarı millî ve yerli ürünümüz olan fındığı gayrimillî şirket olan Ferrero'ya teslim etmiştir. Acaba, FİSKOBİRLİK'i etkisiz hâle getirmenin sebebi, İtalyan şirket Ferrero'ya fındık piyasasını ve sektörü teslim etmek midir? Acaba bu ilişkinin arkasında hangi siyasiler vardır?

Şimdi rekolte açıklaması ve tespiti yapıyor. Bu tabloda görüldüğü gibi, en son 2023 yılında yapılan rekolte açıklamasında 720 bin ton rekolte açıklaması var ama pazara inen fındığın kilogram tutarı 360 bin ton yani yüzde 50,2 yanılma var. Böyle bir yanılma olabilir mi? Tarım Bakanını buradan uyarıyorum: Amaç, İtalyan şirket Ferrero'ya düşük fiyatla fındık alımı sağlamak mı? İşte emeğin üzerinde Ferrero şirketinin tepindiğini hep birlikte gözlemliyoruz. FİSKOBİRLİK'in fındık politikasındaki acziyeti de ortadadır. Sakarya Milletvekilimiz, aynı zamanda FİSKOBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanından...

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Buradayım ağabey.

YAVUZ AYDIN (Devamlı) - ...bu FİSKOBİRLİK'in neden acziyet içerisinde olduğunu buradan açıklamasını özellikle istirham ediyorum.

Fındığın maliyeti 130 lirayken açıklanacak taban fiyat maliyetler hesaplanarak yapılmalıdır. İYİ Parti olarak Genel Başkanımız Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun talimatlarıyla fındık komisyonunu kurduk, Tarım Politikaları, Ekonomi ve Kalkınma Politikaları Başkanımız ve bölge milletvekillerimiz bir maliyet çalışması yaptı. Bütün giderler hesaplandığında 130 lira maliyeti olan fındığın fiyatı Genel Başkanımız Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun da açıkladığı gibi 170 liranın altında olmamalıdır. Altını çizerek bir kez daha söylüyorum: 170 liranın altında bir fiyatın açıklanmaması gerekmektedir. Buradan Sayın Cumhurbaşkanına ve Tarım Bakanına sesleniyorum: Fındık üreticisini İtalyan Ferrero'ye teslim etmeyiniz, teslim edemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Sağ olun Sayın Başkanım.

Acilen Tarım Bakanının bir fındık politikası oluşturma mecburiyeti olduğunu da buradan ifade etmek istiyorum. Özellikle Karadeniz Bölgesi milletvekillerinin önergemize destek olmaları çağrısında bulunuyorum. Destek olmayan Trabzon, Giresun, Ordu, Samsun, Sakarya, Düzce, Zonguldak milletvekillerinin, 600 milletvekili içerisinde bu bölgedeki, fındık bölgesindeki milletvekillerinin bu öneriye sahip çıkmamalarını milletimize şikâyet edeceğiz. Hiçbir parti ayrımı yapmaksızın, AK PARTİ, CHP, MHP, Saadet Partisi gruplarından özellikle destek bekliyoruz.

Genel Kurulu ve fındık üreticilerini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Mehmet Karaman.

Buyurun Sayın Karaman. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

İYİ Partinin, fındık üreticileri ve fiyatlarına yönelik vermiş olduğu Meclis araştırması önergesine binaen söz almış bulunuyorum. Öncelikle -bir Karadenizli olarak- bu kanayan yarayı gündeme getirdikleri için önerge sahibi İYİ Partili kardeşlerime teşekkür ediyorum.

Kıymetli milletvekilleri, dünyanın en çok fındık üreten ülkesiyiz. Elimizde öyle yararlı bir tarım ürünü tutmamıza rağmen biz bunu bir katma değere dönüştürebiliyor muyuz acaba? Maalesef. Bunun birçok sebebi var ama en önemli sebebi, tekelleşen, çeteleşen, baronlaşan bir tüccar ekibinin olması. Bunlar ve adamları fındık borsasını baskılamaktadırlar. Mesela, bakınız, bir ay önce 120 Türk lirası dolaylarında olan fındık, şimdi 100-105 Türk lirasına kadar düşmüş durumda. Neden bu fiyatlar bu düzeylere düşüyor? Stokların azaldığı ve tüketimin arttığı bu dönemlerde fiyatların bu şekilde düşmesi normal mi sizce? İşte, bu fındık üreticisinin emeğini sömürenler, dolar bazlı ihracatı olan bir ürün olmasına rağmen, yıl boyu fiyatı belli bir seviyenin üzerine maalesef çıkarttırmıyorlar.

Kıymetli milletvekilleri, Toprak Mahsulleri Ofisi geçen yıl piyasaya başlangıçta 85 lira fiyat belirledi, fındık ise 130-140 Türk lirası dolaylarına kadar yükseldi ama Toprak Mahsulleri Ofisi fiyat güncellemesi yapmadı. Devletin alım yapmadığı bir yerde çiftçi fındığını nereye verecek? Siz, çiftçiye tüccarın ve yabancı menşeli şirketlerin insafına bırakıyorsunuz, bu yapılanlar doğru değil. Tarımda FİSKOBİRLİK gibi saygın ve parlak kurumlar sizin baskı ve müdahalenizle zayıflatıldı. Peki, sonra meydan kimlere kaldı? Ferrero'ya, Nutella'ya kaldı. Adamlar şimdiden fiyat belirleme cüretinde bulunuyorlar. Kim veriyor bunlara bu gücü? Milletimizi bu gibi şirketlere mecbur bırakmamalıyız.

Rahmetli Erbakan Hocamızın fındığa verdiği önem ve uyguladığı politikalar ortadadır. “Bu fındık bizde değil İsrail’de yetiştirmiş olsaydı ilaç niyetine eczaneden tane işi alırdınız.” demişti ve bu yüzden “Fındık borsasının ne işi var Hamburg’da, Samsun’a getireceğim.” diye söz vermişti ve gerekeni yaptı; fındık ithalatını durdurdu ve fındık fiyatını hak ettiği düzeye çekmek için yüzde 250 artırarak ihraç

etti. Bu güç hâlâ elimizde. Dünyada neredeyse yüzde 65'ini ürettiğimiz bir mahsulün fiyatını Gazi Meclisimizin çatısı altında belirleyecek irademiz yoksa yazıklar olsun demek zorundayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri, sorun ortada ve çözüm sizlerin elinde. Fındık, çoğunluğu ihraç edilen bir üründür. Geçen yıllarla kıyaslandığında artan üretim maliyetleri, artan yevmiye ücretleri, Türk lirası ve dolar bazlı enflasyon baz alındığında bu yıl için kilogram başına en az 5 dolar olmalıdır. İYİ Partinin de söylediği gibi, 170 TL'den aşağı olmamalıdır. Bu fiyat çiftçimizin beklentisidir ve de hakkıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Mehmet Zeki İrmez.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Değerli milletvekillerini ve tüm Türkiye halklarını, ayrıca, cezaevinde rehin tutulan tüm siyasi tutsakları selamlıyorum. Ayrıca, Karadeniz fındık üreticisi emekçi kardeşlerimi de saygıyla selamlıyorum.

Yarın, AKP-MHP zulüm ittifakı ve iktidarı son bulduğunda, “AKP’li yıllar” belgeseli çekildiğinde iktidarın tarım politikası Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Mersinli emekçi çiftçiye sarf ettiği “Ananı da al, git.” sözleriyle anılacaktır. Tarım emekçilerinin, çiftçilerin yok sayıldığı, görülmediği, seslerini duyurmalarına dahi tahammül edilmediği bir dönemden geçiyoruz. “Türkiye’de tarım bitti.” demek cehaletin ve art niyetin işareti değil hakikatin ve yaşatılanların özetidir. Bugün tarlada, bahçede ürünü olan çiftçi dertli, limon üreticisi dertli, domates üreticisi dertli, çay üreticisi dertli ve fındık üreticisi dertli. Tabii, tüm bu dertlerin tek bir sebebi var; o da bu iktidar, AKP iktidarı ve onun tarım politikasıdır. Neden? Çünkü kooperatifler işlevsizleştirildi, iktidarın desteğiyle fındık politikasını tarım ve gıda tekelleri belirler oldu. Dünyada fındık üretiminin yüzde 70’ini karşılayan Türkiye’li fındık emekçisinin emeği maalesef gasbedildi, ürettiği fındığı şirketlere peşkeş çekildi. Toprak Mahsulleri Ofisi kuyruklarında çile çeken fındık üreticisinin dertlerine son verilsin. TMO’nun fındık alım fiyatlarını açıklamayı son güne bırakması engellensin çünkü geç açıklanan taban fiyatı çiftçilerin zararını daha da artırmaktadır.

Sonuca gelecek olursam, elbette ki biz bu araştırma önergesini destekleyeceğiz. Sadece fındık değil tarıma dair tüm ürünlerde tarım politikasında Meclisin etkin rol almasını istiyoruz. AKP’nin tarıma ilişkin oldubitti politikasını kabul etmeyeceğiz. İlk elden yapılması gerekenler neler: Tarımın eski günlerine dönmesi, çiftçilerin üretimlerine devam edebilmesi için çiftçiye düşük faizli krediler sağlanması ve destek ödemelerinin artırılması, sermayeden ziyade çiftçiye ve üreticiyi merkeze alan bir tarım politikası benimsenmesi, tarımsal girdi maliyetlerini düşürmek için gerekli adımların atılması gerekir. Bu vesileyle Mardin başta olmak üzere tüm halkımızı, Ekmek ve Adalet Kampanyası kapsamında, 19 Temmuz saat 18.00’de Mardin Kızıltepe Otogar Meydanı’nda tarım mitingine davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Devamla) – Gelin, emeğimize ve ekmeğimize sahip çıkalım. DEDAŞ zulmüne çanak tutan bu iktidara, tarımı yok etmek isteyen bu iktidara, sermayedarı büyütüp üreticiyi bitiren bu iktidara karşı hep birlikte mücadele edelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Sayın Elvan Işık Gezmiş.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ben fındığın başkenti Giresun'un milletvekili olarak fındık konusunun bizzat hak savunucusu olarak söz almış bulunuyorum. Biz Karadenizlilerin fındık toplamak için bahçelerimize girmemize üç haftadan kısa bir süre kaldı. Uzun ve yorucu bir emek sürecinin ardından kollarını sıvayacak olan üreticimiz bir kez daha emeğinin ve alın terinin hakkını istiyor. Dünya pazarında payı 130 milyar dolara ulaşan fındığın yüzde 70'ini biz üretiyoruz. 8 milyon yurttaşımız bu işten geçimini sağlıyor fakat fındık üreticisi yıllardır artan maliyetler karşısında mağdur ve umutsuz. Gençler ise ekonomik sebeplerden dolayı -elimizdeki altın- fındığa olan ilgisini kaybetmek üzere. Hâlbuki fındık bizim baş tacımızdır, yaşam biçimimizdir. Bizler, yaz gelir, gurbetçilerimizle birlikte köylerimize gideriz, fındık hasadında buluşuruz; şenlik zamanıdır bizlere fındık zamanı. Gelin görün ki dünyanın en kaliteli fındığını ürettiği hâlde mağdur olan tek üretici de maalesef, son yıllarda fındık üreticisi olmuştur. Maliyetler aldı başını gitti; gübre, ilaç, budama maliyetleri fahiş oranda arttı. 1 ton gübre 2012'de 761 lira iken 2024 yılında 10 bin lirayı aştı fakat nedense üreticiye verilen alan bazlı destek on yıldır 170 TL; sizin insafınıza bırakıyorum. Üretici fındığını üretmesin mi? Bu mu isteğiniz? Açık ve net olarak söylüyorum ki fındık fiyatı geciktirilmeden, en geç temmuz ayı sonunda, üretici bahçeye girmeden açıklanmalıdır ve buna bağlı olarak fındık işçisinin yevmiyesi ayarlanmalıdır.

Ayrıca, dik ve engebeli arazide yetişen, yağ oranı ve etken maddesi yüksek Giresun kalite fındık Levant kaliteden ayrılarak en az yüzde 10 fazla fiyat verilmelidir. Çünkü grup toplantımızda fındık üreticisinin haklı mücadelesini gündeme getirerek bir kez daha emekçinin umudu olan Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel'in belirttiği gibi, en az 160 liranın altında verilen fiyat bizim için kabul edilemez.

Sayın milletvekilleri, fındık üreticisi nefesini tuttu, fiyat bekliyor. Bu hakkı güvence altına almak, alın terinin karşılığını vermek devletin boynunun borcudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Devamla) – Hakkımızı istiyoruz ve Hükûmete sesleniyoruz: Fındıktan geçim olmazsa gündemde seçim olur. Fındık üreticisine hakkını vermezseniz bütün meydanlar bizim olur.

Meclis kürsüsünden güzel Karadeniz'ime ve tüm fındık üreticilerine selam ve sevgilerimi sunuyorum. Fındık üreticisi hakkını alacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ordu Milletvekili Sayın Mustafa Hamarat.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA HAMARAT (Ordu) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun fındıkla ilgili verdiği öneri üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve fındık üreticilerimizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

AK PARTİ iktidara geldiği günden bu yana hep üreticinin yanında olmuş, desteğini hiç eksik etmemiş, fındık üreticimizi piyasa şartlarına ezdirmemiştir, hep yanında yer almaya devam etmiştir. Bu bağlamda, başta en temel konulardan biri, alan bazlı destekleme ilk defa bizim dönemimizde uygulanmış, şimdiye kadar -2009'dan bu yana- 4 milyar TL'nin üzerinde alan bazlı ödeme desteği yapılmıştır. Mazot, gübre desteği yine bizim dönemimizde devam etmiştir ve 650 milyon TL'nin üzerinde mazot, gübre desteği ödemesi yapılmıştır. TMO'nun fındık alımı bizim dönemimizde başlamıştır ve devam ediyor, her sene fiyat açıklaması yapılıyor, piyasaya müdahale edilmiş oluyor. Üreticimiz piyasa şartlarına bırakılmasın diye TMO fındık alımına yine bu sene de inşallah devam edecek.

FİSKOBİRLİK ilk defa kendi imkânlarıyla fındık alır duruma gelmiştir bizim dönemimizde yani bütün enstrümanlar devrededir. Fındık üreticimizi ezdirmemek için her türlü şart zorlanmıştır. Bunun yanında, Tarım Bakanlığımızın çok ciddi çalışmaları devam etmektedir. Yürütülen projelerden birkaç tanesinden bahsedeyim: Eskiyen fındık bahçelerimizi yenileme projesi devam etmektedir. Yine, Örnek Bahçe Projemiz devam etmektedir, Budama Elemanı Yetiştirme Projemiz devam etmektedir. Son yıllarda fındığa musallat olan kahverengi kokarca mücadelesinde çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. Hatta başka ülkelerde yapılan çalışmalardan, tecrübelerden de istifade edilerek Türkiye en son gelişmiş teknolojiyi, en son gelişmiş imkânları kullanarak kahverengi kokarcayla mücadelesini devam ettirmektedir.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Fiyatı ne açıklayacaksınız Sayın Vekilim?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Fındık aynı zamanda sanayi ürünüdür ve işlenmektedir. Türkiye bu konuda da çok ciddi destekler vermiş, fındık çikolatanın ham maddesi hâline gelecek şekilde işlenmektedir Türkiye’de.

Zaman çok kısa olduğu için hızlı geçmek istiyorum.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Maliyet hesabı yaptınız mı Sayın Vekilim?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Fındık biz iktidara geldiğimizde 90 sentti. Şimdi o konuya girersem hiç çıkamazsınız.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Yok, çıkarız, çıkarız.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Gir, gir... Gir, bekliyoruz; girmeni bekliyoruz.

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – 1 doların üstüne çıktı diye bayram etmiştik. Bugün, en zor şartlarda bile 3,5 dolardır. Fındığa bizim dönemimizde sahip çıkılmıştır. Bizden önce fındık gerçekten sahipsizdi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Fındığın sadece...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ondan mı herkes ağlıyor ya? Ya bırak Allah’ını seversen!

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Bugün burada iki tane şov izledik, iki tane fındık şovu izledik.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Millet izliyor seni, vallahi izliyorlar.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bu sene kaç para vermeyi planlıyorsunuz? Bu sene kaç para?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – İki tane fındık şovu izledik.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Kaç para açıklanacak?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Bizden önce de şov yapanlar vardı ama sahip çıkan sadece biz olduk. Fındık...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Kim şov yaptı sana?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Kaç para açıklanacak? Mugalataya gerek yok. Kaç para açıklanacak?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Ve fındığa verilen en büyük zarar da bu yapılan şovlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, bırak da somut bir şey söyle! Kaç para açıklayacaksınız?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, sen ne biçim adamsın!

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Evet, bunların fındığa hiç faydası olmadı şimdiye kadar ve fındığı, sadece ve sadece muhalefet bize fındık fiyatı kavgası yaptırarak fındığın diğer konularını hiç konuşurmadı...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Konuşsaydınız, elinizden tutan mı var?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – ...ama biz yine de durmadık, diğer konularda da çalıştık.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Katma değer in ellide 1'ini üretiyorsunuz ya!

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Dünyada fındığı en çok üreten ülkeyiz. Fındığı en çok üreten ilin milletvekiliyim ben.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 2 milyar dolardan yukarıya çıkamadınız, hâlâ konuşuyorsunuz ya! Hâlâ konuşuyorsunuz ya!

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Beni fındık üreticisine şikâyet etme üzerine gibi bir cümle kullanıldı burada.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 98 milyar doları başkaları alıyor, hâlâ konuşuyorsunuz ya!

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Biz üreticimizle hep beraberiz; Onun için, Meclis araştırması falan yapmaya gerek yok

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sen bize bakma, gerekeni yap! 98 milyar doları yabancıya kaptırma.

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Biz, daha bu hafta sonu yine fındık üreticimizle beraberdik. Biz beraber dert ortağıyız, çözümde de ortağınız fındık üreticileriyle, bundan sonra da beraber olmaya devam edeceğiz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Güzelce dolaş Ordu'da(!)

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Bir cümle daha söyleyeyim: Fındık üreticilerimizle aramıza girmeye çalışan hiç kimse şu ana kadar başarılı olmadı, bundan sonra da olmayacak.

Ben saygılarımı sunuyorum. Çok teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Başkanım... Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – 60'ıncı maddeden söz alabilir miyim?

Şov yapmakla suçladı bizi.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden vereyim söz.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Kürsüden söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sataşmadan, buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Ordu Milletvekili Mustafa Hamarat'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önceki hatip burada iki tane şov izlediğini söyledi. Buradan ilan ediyorum: Fındık üreticilerinin hakkını hukukunu savunmak, üreticilerimizi İtalyan şirket Ferrero'ya teslim etmemek için şov da yaparız, gerekirse davul zurna, kemençeyle horon da tepemiz. Burada amaç fındık üreticilerine sahip çıkmaktır. Ben size şunu teklif ediyorum, diyorum ki: Tarım Bakanlığının bir fındık politikası uygulaması lazım, bir fındık politikası belirlemesi lazım.

Şimdi, FİSKOBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı orada. Sayın Başkan, siz iktidara geldikten sonra FİSKOBİRLİK etkisiz hâle getirildi mi? Neden getirildi, neden getirildi? Amaç neydi, amaç neydi? Şu anda fındık üreticilerini kime teslim ettiniz? TMO'ya teslim ettiniz. TMO ne anlar fındıktan? Konuşmamı dinlediyseniz, TMO'nun çalışanları, hiç Karadeniz Bölgesi'nden olmayan çalışanları gelmiş, fındık randımanı bakıyor ya! Sayın Vekilim, neyden bahsediyorsunuz?

MUSTAFA HAMARAT (Ordu) – Şov bu işte!

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Sayın Vekilim, neyden bahsediyorsunuz? Lütfen, fındık üreticisiyle -söylemedim, şimdi söyleyeceğim- dalga geçiyorsunuz, fındık üreticisiyle dalga geçiyorsunuz, emeğini yiyorsunuz.

MUSTAFA HAMARAT (Ordu) – Siz dalga geçiyorsunuz.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Bizi şov yapmakla suçladınız.

MUSTAFA HAMARAT (Ordu) – Suistimal ediyorsunuz.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Şuraya yaş fındık ile kuru fındığı getirmenin şov yapmakla ne alakası var, ne alakası var?

MUSTAFA HAMARAT (Ordu) – Bal gibi var, bal gibi var.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Bakın, AK PARTİ iktidarını ve sizleri uyarıyorum: Şayet iş şov yapmaya gelirse o zaman gerekli şovu yapmasını da biliriz. Fındığa 200 lira fiyat verin, horon tepelim ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Kilogram başına fındığa 200 lira verin, 200 lira fiyat verin, horon tepelim, horon tepelim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUSTAFA HAMARAT (Ordu) – Şov yapma işte bu!

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, depremzedelerin sorunlarının çözümü için yürütülecek çalışmaların araştırılması amacıyla 17/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

17/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/7/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

17 Temmuz 2024 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından, depremzedelerin sorunlarının çözümü için yürütülecek çalışmaların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (6362 grup numaralı) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 17/7/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Adalet Kaya.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEMPARTİGRUBUADINAADALET KAYA (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; depremin üzerinden bir buçuk yıl geçti, depremzedelerin sorunları çözüleceğine daha da büyüdü. Hâlâ konteyner kentlerde yaşayan yurttaşlar var. Deprem konutları tamamlanmadı ama depremzedelere verilen kira desteği kesildi. Hatay’da hâlâ daha doğru dürüst elektrik dağıtımı bile yapılamıyor ama ilk aylarda ertelenen faturalar şimdi misliyle halka kesiliyor. Konut sorunu hâlâ çözülmediği gibi rezerv alan kanunuyla depremzedeler mülksüzleştiriliyor, rezerv alan ilan edilen mahallelerin haritaları yerel halkla ve kamuoyuyla paylaşılmıyor. Rezerv alan içinde kalan sağlam binaların da bütünlüklü olması için yıkılacağı söyleniyor. Yani hasarlı binaların yıkımını, güçlendirilmesini tamamladınız, şimdi de sağlam binaları yıkıyorsunuz.

Vekili olduğum Diyarbakır da depremten etkilenen kentlerden. En çok etkilenen ilçelerimizden biri de Bağlar ilçemiz. Şimdi, Bağlar ilçemizde pek çok bina hasar gördü. Ben sormak istiyorum: Hüseyin Beyoğlu’nu tanıyor musunuz? Ben AKP’li vekillere soruyorum. Şimdi, Diyarbakır’da herhangi bir sokakta, herhangi bir mahallede herhangi bir yurttaşa “Hüseyin Beyoğlu” dediğiniz zaman önce size diyorlar ki: “...” (*) (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon kapatıldı)

ADALET KAYA (Devamla) – Ne demek biliyor musunuz? “Hırsız” demek, yanındaki ek de daha küçümseyen, daha aşağılayan bir ektir yani onu daha şey bir hâle getiriyor.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Başkanım, Kürtçe de olsa Türkçe de olsa her yerde hırsız hırsızdır. Yani mikrofonu niye kapatıyorsunuz?

BAŞKAN – Buyurun.

ADALET KAYA (Devamla) – Siz Hüseyin Beyoğlu’nu şuradan hatırlarsınız: 2019 seçimlerinde yüzde 80’e yakın oy alan adayımız Zeyyat Ceylan’ın yerine atadığınız kayyum başkan, ikinci aday.

Şimdi, bu Hüseyin Beyoğlu’nun ardı arkası kesilmeyen yolsuzluk ve rüşvet iddialarından bahsetmek istiyorum size. Geçtiğimiz hafta Organize Suçlarla Mücadele Şubesinin evine baskın düzenlediği ve hakkında tutuklama kararı çıkan Hüseyin Beyoğlu’nun kabarık suç dosyasına bakalım. Hüseyin Beyoğlu kurucusu olduğu sürücü kursuna kaçak elektrik bağladığı için altı ay hapis cezası alıyor. Sonrasında, imamlığa başlayıp sahte “Akıl sağlığı yerinde değil.” raporu olarak malulen emekli oluyor. Soyadını değiştirerek kendine yeni yolsuzluklar için yepyeni bir sayfa açıyor. Belediye Başkanlığı döneminde suç kataloğunda yok yok, gerçekten yok yok. İmarlı arsaların değerinin çok altında satılarak kamunun zarara uğratılması var, 54 milyon lira bedelinde usulsüz araç kiralama var,

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

yakınlarına mülk edindirme var. Depremde bu kadar çok can kaybetmemizin temel sebeplerinden olan imar yolsuzluğu zaten kayyumların olmazsa olmazı. Bu da yetmiyor, deprem sonrasında hasar gören mahallelerde kaçak, ruhsat dışı, imar yönetmeliğine aykırı yapılaşmalara göz yumuyor kayyumlar, bu da onlardan biri. Soruşturmanın detaylarına siz bakarsınız.

Bir de depremzedeleri dolandıran 2016 kayyumundan bahsetmek istiyorum. Kayapınar ilçemize atanmıştı Mustafa Kılıç. Mustafa Kılıç, Kayapınar Kaymakamlığından sonra, onlarca yolsuzluk dosyasından sonra Adana Yüreğir’de depremzedeleri 50 milyon TL dolandırmış ve şu anda mahkemesi görülüyor. Davacı olan kişilerden birinin avukatına şunu söylüyor: “İlk celsede tahliye olurum, uçağa biner, gider, sevgiliyle İngiltere’de parayı yerim.” Tabii ki yapar bunu çünkü biliyor, Kayapınar’da yaptığı yanına kaldı, cezasızlık zırhı var; bir daha yapar, bir daha aklanır, gider, başka bir yere tayin olur.

Şimdi, “imar barışı” diyerek, çürük binalara ruhsatlar dağıtarak, imara açılması tehlikeli arazilere beton dikerek yurttaşların hayatına kastedenlerin çözüm üretmesini zaten beklemiyoruz da depremzedeleri dolandırmak nedir ya? Bu kişiler bu cesareti elbette cezalandırılmayacaklarını düşündükleri için buluyor. Bakın, daha yeni Van Büyükşehir Belediyesinde yolsuzluk iddiaları arşa çıkmış; daha sonra, Trabzon’da AKP Belediye Başkanlığı yapmış Murat Zorluoğlu Diyarbakır’a vali olarak atandı. Biz bütün kayyumların önce yolsuzluk soruşturmasından geçirilmesini talep ediyoruz. Bu, Diyarbakır halkının rahatsız olduğu bir atamadır; bunu da buradan ifade edelim.

Şimdi, depremzede yurttaşların burada süre kısıtı nedeniyle sayamayacağım eğitim, sağlık, ulaşım gibi pek çok sorunu var. Artık onlara unutturulmadıklarını göstermeli, sorunlarını bir an önce çözmeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ADALET KAYA (Devamla) – AKP’li, MHP’li vekiller her muhalefet önerisinde olduğu gibi bu öneriyi de kendi oylarıyla reddedecekler ancak yapılacak ilk seçimlerde de yurttaşlar sizi veto edecek.

Hepinize teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurunuz Sayın Çalışkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kaçıncı defadır deprem bölgesinin sorunlarına ilişkin önerge gündeme geliyor, her seferinde reddediliyor. Şunu belirtmek isterim ki arkadaşlar, bizim deprem bölgesinden size aktardığımız sözler buralarda, gerekçede yazılanların hiçbirisi şaka değil, hiçbirisi deney değil; fiilen yaşanan olaylar. Deprem bölgesinde bir buçuk yıldan beri sorunların birçoğu artarak devam ediyor. Bazı sorunlar elhak çözüldü ama başladığımız günden çok fazla farklı yerde değiliz.

Bakın, burada Sayın Cumhurbaşkanına iletmek üzere bir mesaj arz edeyim: Sayın Cumhurbaşkanı Hatay’a geldi, 2 Şubat 2024. Deprem konutları kurası yapıldı, “Şu kadar bin kişiye anahtar teslim ediyoruz.” denildi, anahtar verildi ama hâlen tek bir kişi evine yerleşmedi. Altı aydan beri sadece anahtarcılar zengin oldu, 2 anahtarın biri bende, diğeri ne zaman teslim edilirse. Yolu bitmemiş, boyası bitmemiş, altyapısı bitmemiş. Sayın Cumhurbaşkanı burada bürokratlar tarafından mı, kimler tarafından bilmiyorum, kandırılıyor. Burada, bu konuyu özellikle hatırlatmak isterim. Bu vesileyle deprem konutu alan insanlar “Ev aldım.” diye imza da attıkları için yardımlar kesildi.

Değerli milletvekilleri, deprem bölgesinin önemli bir sorunu, rezerv alanı. Aslında Hükûmetin belki de yaptığı en iyi iş rezerv alanı ama en fazla eline yüzüne bulaştırdığı, halkı kendine düşman ettiği alan rezerv alanı sorunu. Deniyor ki: “Acele tahliye et.” “Nereye gideyim?” “Bütün evler yıkılacak.” “Niye yıkılacak?” Bu alandaki sağlam binalar bütünlüğü bozuyormuş. Sonra “Kamu binalarını yıkmayız...” Ya, mübarekler, millî servet gidiyor. Buranın alın terinde, göz nurunda sizin emeğiniz mi var? “Tebligat gönder, hemen alelacele yıkalım.” deniliyor. Başka bir belirsizlik, sağlam evin var, kamu istimlak edecek, el koyacak, yıkacak, sana yeni daire yapıp verecek. Peki, bunu kaç sayacak? Belli değil. Peki, ben yeni ev alıyorum, kaç alıyorum? Belli değil. Hepsı meçhul, ortada hiç belli bir şey yok.

Burada anlaşılamayan husus şu: Sadece Hatay’da 70 bin dava açıldı. 70 bin aile eğer bu yapılan işlerden rahatsızsa, mahkemeye gidiyorsa burada bir düşünüp durmak gerekiyor değerli milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Burada şunu net ifade edelim ki bakın, konteyner kentler... Daha dün Hatay’ın Altınözü ilçesinde konteyner çarşısındaki esnafa 11 bin ila 24 bin arası ceza yazıldı “Kaçak elektrik kullanıyorsunuz.” diye. Esnaf gidiyor “Biz abone olacağız.” Enerjisi diyor ki: “Sistemde böyle bir adres görünmüyor.” Yani deve misin, kuş musun; bir hırsız yakaladım, bıraktım, gitmiyor hesabı.

Başka bir hadise, Afrin’deki tırlar. “Harekât bölgesi güvenli alan” diye Türk şirketleri, nakliyeciler karşıya yük taşıdı. Bu olumsuz politikalar neticesinde, Suriye’deki, o güvenli bölgedeki tırlar zarar gördü, mallar imha edildi, gasbedildi; şoförler -sigorta şirketleri tazminat ödeyemiyor “Bu bölge alanımıza girmez.” diyor- iki arada bir dereye kaldılar ve değerli milletvekilleri, 2000 yılında Hatay’da otoban kesildi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Selamlamak için tamamlamayayım mı Başkanım?

BAŞKAN – Gerek yok, vermiyoruz.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım, Grup Başkan Vekili mi olmamız lazım? Yirmi beşer dakika her biri konuştu inanın ki sıramızı bekledik.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Mehmet Mustafa Gürban, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ Grubunun vermiş olduğu önerge üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım.

Deprem bölgesinde rezerv alanı problemi giderek derinleşiyor. İnsanların evlerine, arsalarına “rezerv alan” denilerek el konuluyor, haksızca uygulamalar yapılıyor. Bazı binaların elektrik sözleşmeleri tek taraflı feshediliyor, elektrikleri tamamen kesiliyor. Binaları güçlendirmek için gerekli izinleri olanlar var ancak elektrik olmadığı için çalışmıyorlar. Ayrıca, güçlendirmek için de güçlendirme kredisi verilmiyor.

Sayın milletvekilleri, depremlerde vatandaşlarımız en temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanıyorlar. “Kış gelmeden konteyner kentteki sorunları çözelim, gerekli altyapı çalışmalarını bitirelim.” diye defalarca dile getirdik ama henüz, hâlâ bir gelişme olmadı. Üzerinden iki kış geçti, hâlâ çözülmedi;

yağmur yağdığında konteynerlerin hâlini görüyoruz. Vatandaşlarımıza bir daha bu çileleri yaşatmayıp hızlıca, yeterli sayıda kalıcı konutlar inşa edilmelidir. Malumunuz, deprem felaketi sonrası “Türkiye Tek Yürek Kampanyası” kapsamında bağışlar toplandı. Bazı bağışçılar konteyner taahhüdünde bulundu; taahhüdünü yerine getirmeyen şahıs ve şirketler var mı? Sözünü yerine getirmeyen şahıs ve şirketler hakkında ne gibi yaptırımlar uygulanacak? Hani bu kişiler ifşa edilecekti. Bu konuda hassasiyet gösterilerek sözünü yerine getirmeyen kişi ve kurumlar bağış yaparken olduğu gibi bütün TV kanallarında alt yazıyla ilan edilmelidir.

Sayın milletvekilleri, konteyner kentlerde güvenlik, sağlık ve eğitim hizmetleri aksamaktadır; eğitimde ne yazık ki fırsat eşitliği ortadan kalkmıştır. Merkezî sınavlara hazırlanan çocuklarımız materyal ve kitap sıkıntısı yaşamaktadır; konteyner kentlerde elektrik kesintileri çok sık yaşanmaktadır. Gerekli internet altyapısı sağlanarak çocuklarımızın EBA ve diğer eğitim programlarından da yararlanması sağlanmalıdır. Depremzede öğrencilerimiz için merkezî sınav puanlamalarında da yaşanan bu aksaklıklar göz önüne alınarak ek puan verilmelidir, netice itibarıyla bu aksaklıklar öğrencilerimizden kaynaklı değildir; ayrıyeten ek kontenjanlar açılarak yaşanabilecek olası mağduriyetler giderilmelidir.

Değerli milletvekilleri, bazı konteyner kentlerde sağlık merkezleri iki-üç gün çalışmaktadır; bu kabul edilemez. Şehir merkezlerindeki gibi sağlık merkezleri nasıl beş gün çalışıyorsa konteyner kentlerdeki sağlık hizmetleri de beş gün olmalıdır. Deprem travması sonrası çocuklarımızın ruh sağlığı gelecek hayatları açısından da kritik öneme sahiptir. Eş, dost, akrabaları kayba uğrayan çocukların ruh sağlığının bozulma riski çok daha fazladır ancak deprem bölgesinde ne yazık ki çocuk psikiyatri sayısı çok az.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Devamla) – Çocuklarımız en değerlilerimiz, geleceğimiz; en yüksek ihtimamı göstermemiz gerekiyor.

İçişleri Bakanlığına bazı sorularımız olacak. Depremde kaç çocuk vefat etti? Uzun kaybı yaşayan çocuk sayısı kaç? Kayıp olan çocuk sayısının net rakamı kaçtır?

Konteyner kentlerde çok ciddi güvenlik sorunu vardır. Bölgeden gelen haberlere göre eğitim kursu, gezi gibi faaliyetlere götürme bahanesiyle kaçırılan çocuklar olduğu iddia edilmektedir. Bu vahim iddialar araştırılarak gerekli güvenlik önlemleri alınmalıdır.

Değerli hazırun, deprem bölgesinde sığınmacılar ticari hayatı çok olumsuz etkilemektedir. Depremde mağdur olan esnaf bir de vergi vermeyen, birçok şeyi kaçak kullanan sığınmacılarla mücadele etmektedir. Türk esnafının rekabet gücü bu durumda kalmamakta, fiyat dengesini bozan sığınmacıların işletmeleri tespit edilip kapatılmalıdır.

Yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Servet Mullaoglu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERVET MULLAOĞLU (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat depremlerinden bugüne kadar bir buçuk yıl geçmiş olmasına rağmen sorunlar çözülmemiş, bütün yakıcılığıyla devam etmektedir. Depremden önce Hükûmetin hiçbir hazırlığının olmamış olması, hükûmet sisteminin merkezîleşmiş olması, yerel dinamiklerin devre dışı bırakılmış olması ve en önemlisi kamu personelinin “mülakat sistemi” adı altında liyakata göre değil, sadakate göre şekillenmiş olması depremleri daha yıkıcı hâle getirmiştir.

“Mülakat sistemini kaldıracagız.” dediniz ama henüz kaldırmadınız. Daha geçenlerde Adalet Bakanlığının yapmış olduğu hâkimlik sınavında 2’nci olan bir depremzede, bütün soruları bilmesine rağmen maalesef elenmiştir. Bu mülakat sistemi, arkadaşlar, hukuk devletine yapılan bir saldırdır ve gerçekten kaldırılması gerekmektedir. Siz “Milliyetçiyim.” diyorsunuz ama milliyetçilikten sadece AK PARTİ’ye oy veren insanları anlıyorsanız çok büyük haksızlık ediyorsunuz. Bu ülkenin bütün evlatları bu devletin şerefli evlatlarıdır; doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine kadar kim hakkıyla bir sınavı elde etmişse kamu hizmetlerinde görevde bulunmaya ve o hizmetlerden yararlanmaya hakkı vardır. Siz bu hakkı ellerinden alıyorsunuz, öncelikle bunu ifade etmek isterim. Zaten mülakata önem verdiğiniz için, liyakate önem vermediğiniz için Kızılay Başkanı depremde çadır satmıştı. Depremden sonra hayatta kalanların birçoğu “Keşke ben de ölseydim!” demeye başlamıştır çünkü evini kaybetmiş, iş yerlerini kaybetmiş ve maalesef sahipsiz bırakılmışlardır.

Bir rezerv alanı rezaleti çıktı; gerçekten, aslında, belki iyi niyetle bir şeyler yapılmaya çalışılıyor ama bir mesele ancak bu kadar ellere yüzlere bulaştırılabilir. Şimdi, Bakanın sözüne güvenerek “Az hasarlı binalarda oturabilirsiniz.” dendi, vatandaşlar az hasarlı binalarını tamir ettiler, oturdular; “Orta hasarlı binaları da güçlendirerek oturabilirsiniz.” dendi, vatandaşlar onu da yaptı, sonra dendi ki: “Kusura bakmayın, burasını biz rezerv alanı ilan ettik, buraları yıkacağız.” Niye? Plan bütünlüğü bozuluyor diye. Böyle bir kamu anlayışı olabilir mi? Depremden zaten mağdur olmuş vatandaşları sizin öngörüsüzlüğünüz yüzünden bir kere daha mağdur etmek asla kabul edilebilir bir şey değildir. O vatandaşların mağduriyetlerinin giderilmesi gerekmekte ve kesinlikle sağlam binaların rezerv alanları içerisinde asla yıkılmaması gerekmektedir.

Yine, “Kalıcı konutları bir yıl içerisinde teslim edeceğiz.” dediniz, edemediniz. “Depremde eşyalarını kaybeden vatandaşlarımızın eşya bedellerini ödeyeceğiz.” dediniz, onu yapmadınız ve maalesef vatandaşlarımızı mağdur etmeye devam ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SERVET MULLAOĞLU (Devamla) - Olası depremlerin yıkıcı sorunlarını çözmek için gerçekten depremleri bir millî güvenlik sorunu hâlinde algılamak lazım. Millî güvenlik algısı sadece askeri tehditlerden ibaret olmamalıdır. Vatandaşın can ve mal güvenliğinin korunması noktasında, depremi o noktada değerlendirmek ve deprem bakanlığının acilen kurulması, deprem riski yüksek illerde ise şimdiden gerekli tedbirlerin alınması zaruridir çünkü en son depremde 2 bin nükleer bombanın yarattığı tahribat oluştu ve maalesef resmî rakamlara göre 50 binin üzerinde vatandaşımızı kaybettik. Dolayısıyla, ciddi bir devletin bu işe siyasetüstü bir yaklaşım sergileyerek gerçekten el atması ve deprem riski yüksek olan illerde gerekli tedbirleri alması gerekmektedir.

Genel Kurulu, hepinizi saygıyla selamlıyoruz ve önergeye “evet” diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ömer Oruç Bilal Debgici. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÖMER ORUÇ BİLAL DEBGİCİ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat'ta Kahramanmaraş merkezli asrın felaketi sonrasında aziz milletimiz ve devletimiz deprem bölgesinde seferber oldu. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan deprem bölgesini hiçbir zaman yalnız bırakmadı. Deprem bölgesinde hane başı destek, taşınma yardımı, yakınları vefat edenlere

vefat yardımı olmak üzere şu ana kadar 59 milyar 714 milyon lira nakdi yardım yapılmış, 27 milyar 62 milyon lira da kira yardım desteği sağlanmış ve devam etmektedir. Çadır kentlerin kurulmasının ardından konteyner kentler de kurulmuş ve geçici yaşam alanları oluşturulmuştur. Esen kartlar dağıtılmış; gıda, barınma ve buna benzer ihtiyaçlar karşılanmış, karşılanmaya devam etmektedir. Mücbir sebep hâli ilan edilerek vergi ve sigorta ödemeleri başta olmak üzere birçok alanda ertelemeler yapılmıştır. Esnaflarımıza konteyner çarşılar kurularak kredi destekleri verilmiştir. 14 milyon insanımızın doğrudan etkilendiği deprem bölgesinde 680 bini konut, 170 bini iş yeri olmak üzere toplam 850 bin bağımsız bölüm ağır hasar alarak kullanılmaz hâle gelmiştir. Asrın felaketi sonrasında hukuki ve idari süreci devam edenler dışında enkazlar kaldırılmış, şehirlerin yeniden inşasında önemli mesafe katedilmiş, kardeşlerimizin hayata yeniden tutunmaları için gerekli tüm çalışmalar yapılmıştır. Devletimiz tüm imkânlarıyla çalışmalarını aralıksız sürdürmekte, yaraları hızla sarmaktayız.

Deprem bölgesinde sadece konut, cadde, meydan yapmıyoruz; bu şehirlerimizi üretimiyle, istihdamıyla, ihracatıyla geleceğe hazırlayacak atılımların altyapısını kuruyoruz. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızca deprem bölgesinde konut ve iş yerlerinden oluşan toplam 441.732 bağımsız bölümün ihale ve yapım süreci devam etmektedir. 17.592'si şehrimde olmak üzere 11 ilimizde 76.624 adet konut hak sahiplerine teslim edilmeye devam edilmektedir. Yıl sonuna kadar 200 bin konutun teslimi planlanmaktadır. Deprem bölgesinde zarar gören altyapının tadilat ve yenileme çalışmaları yine Bakanlığımızca devam etmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığımızca hasar gören 1.200'ün üzerinde okulumuzun yapımı ve tadilatları hızla planlamaya alınmış ve hızla öğrencilerimizin istifadesine sunulmuştur. Sadece Kahramanmaraş'ta 23 okul deprem sonrası hemen faaliyete geçmiştir. Bir örnek olması açısından, şehrimizden ayrılan 64 binin üzerinde kardeşimizin 60 bini aileleriyle birlikte tekrar şehrimize dönmüş ve 2023-2024 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş'ta eğitimini tamamlamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖMER ORUÇ BİLAL DEBGİCİ (Devamla) – Yine, Gençlik ve Spor Bakanlığımız üniversite öğrencilerimizin yüz yüze eğitimlerinin aksamaması için yurtların tadilatlarını yapmış, yenilerini ilave etmiştir ve bu projeler de hızla devam etmektedir.

Sağlık Bakanlığımız, Hatay Defne Hastanesinde örnek olduğu gibi, hasar gören sağlık binalarını ve yenilerini hızla kazandırmanın yoluna gitmiş ve binalar tamamlanmak üzeredir. Allah'ın izniyle bu sene içerisinde tamamlanacaktır.

Deprem bölgesinde ihtiyaçlarımız her geçen an değişmektedir, yeni sorunlar oluşmaktadır. Değişimlere rağmen Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları ve dirayetli liderliğinde tüm devlet kurumlarımız koordineli çalışmakta, eksikleri gidermek için olağanüstü gayret göstermektedir. Yaşanabilir, depreme dayanıklı şehirlerimizi hep birlikte ihya ve inşa edeceğiz.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlarken bir kez daha depremde hayatını kaybeden kardeşlerimize yüce Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul Edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Türkan Elçi ve arkadaşları tarafından, Diyarbakır’da son günlerde yaşanan saldırıların araştırılması amacıyla 17/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

17/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/7/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Türkan Elçi ve arkadaşları tarafından, Diyarbakır’da son günlerde yaşanan saldırıların araştırılması amacıyla 17/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (714 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 17/7/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Türkan Elçi.

Buyurun Sayın Elçi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TÜRKAN ELÇİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; son dönemlerde Diyarbakır’da meydana gelen, kadınların giyim tarzına yönelik tehditlerle toplumsal ve aynı zamanda ekonomik hayatı engellemeye çalışan olaylar hepinizin malumudur. 11 Temmuzda 2 kafeye ses bombası ve silahlı saldırı gerçekleştirilmiş olması toplumsal hayatın idame ettirilmesi açısından oldukça kaygı vericidir. Bu olaylar farklı zamanlarda kamusal alanlarda bir silsile hâlinde meydana gelmiştir. Özellikle kadınların yaşam biçimine yönelik saldırıların vakayiyade olarak değerlendirilmek istendiği görülmektedir. Bu durum, yapılmak istenen saldırıları esas mahiyetinden uzaklaştırma, yapılanları örtbas etme gibi kötü bir niyet barındırmaktadır. Gerekli önleyici tedbirleri almakla mükellef görevlilerin görevlerini yerine getirmemeleri hâlinde yaşanacak mağduriyetlerin toplumsal faturasının ağır olacağını daha önce deneyimlemiş bir toplum olarak öngörmek zor değildir. Her ne kadar cezasızlık politikalarıyla toplumda yargıya karşı güven erozyonu yaşanmışsa da hukukun belirlediği sınırların dışına çıkmaya cüret edecek olanlar hakkında gerekli tahkikat yapılmalıdır. Yargısal sürecin etkin ve tarafsız sürdürülmesine olanak sağlanmalıdır. Diyarbakır her etnik köken ve inançtan kimliği kucaklayabilen bir kent mirasına sahiptir; aynı zamanda, bile isteye her türlü haksızlığa, hukuksuzluğa maruz bırakılmış bir kent olma özelliğine de sahiptir.

Değerli arkadaşlar, inanç ve etnik köken çeşitliliğinden müteşekkil toplumların farklılıklarından rengârenk bir cennet yaratılabileceği gibi, aksine, ateşi sürekli harlanan bir cehenneme de çevrilmesi mümkündür; hiç kimse yaratılmak istenen bu cehenneme müsaade etmemelidir. (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye’nin doğusu, batısı fark etmeksizin yaşanan problemleri toplumun temsilcileri olarak bu çatının altında dile getirmek mecburiyeti hepimizin kabulüdür fakat problemleri dile getiriş biçimimiz de oldukça önem arz etmektedir. Aidiyet hissettiğimiz etnik köken ve inançlarımızdan kaynaklı problemlerin hassas konular olduğu hatırdta tutularak hiçbir kesimin töhmet altında kalmayacağı bir eleştiri çizgisinde durabilmek, bizi ayrıştıracak, aramızdaki farklılıkları körükleyecek toptancı bir yaklaşımla haklı ile haksız, suçlu ile suçsuzu aynı kefeye koyacak bir dilden imtina etmek, olayların

değerlendirilmesinde basiretli olmayı elden bırakmamak, insan olmanın inceliğine ve yüceliğine sahip bir dille bu durumlara çözüm bulmak hepimiz açısından bir zorunluluktur ve her siyasi parti bu bilinçle hareket etmelidir. (CHP sıralarından alkışlar) Hiç kimse bir başkasının ne inancına ne de yaşam tarzına müdahale hakkına sahiptir, kimse kendini hukuk dışı bir güç olarak telakki edemez. Üstelik, insanların çoluğunun çocuğunun rızkını temin ettiği ekmek teknelerine mâni olmaya hiç hakları yoktur. Tüm siyasi partiler yaşanan saldırıların ne Allah'ın ne kulun ne de hukukun kabul etmeyeceği çağrısını yapmakla mükelleftir.

2015'te Diyarbakır'da yaratılmak istenen kaosa, şiddet ortamına karşı “Hayır.” dediğimiz gibi, bugün de toplumu kaosa sürükleyecek her türlü şiddete zemin hazırlayacak saldırıların karşısında olacağımızı bir kez daha yeniliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Suçluların cezasız bırakılmayacağı, ilgili makamların görevlerini hakkıyla yerine getireceği, demokrasinin, temel hak ve özgürlüklerin hâkim kılınacağı bir ülke umuduyla sizleri selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Serap Yazıcı Özbudun.

Buyurun Sayın Özbudun. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilimiz Sayın Gülizar Biçer Karaca Hanımefendi'ye geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, sözlerime başlarken, peşinen, Saadet-Gelecek Grubu olarak Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği bu önergeyi desteklediğimizi ifade etmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Biliyorsunuz, Türkiye, tarihiyle, coğrafyasıyla, kültürel dokusuyla ve insan topluluğuyla, milletiyle çeşitlilik arz eden çok zengin bir ortama sahip. Hâliyle, aslında bizler bu farklılıkları bir zenginlik olarak görmeliyiz ve bu farklılıkları koruma yönünde özel bir itina sarf etmeliyiz. Ne var ki böyle olmuyor, zaman zaman bizim korumamız gereken bu değerler bazı provokatif grupların karanlık emellerine vasıta ediliyor ve toplumsal huzuru, toplumsal barışı tehdit eden olaylar sergileniyor. Nitekim, haziran ayında Diyarbakır'da ortaya çıkan 2 eylem bu nitelikte ve keza 11 Temmuzda yine Diyarbakır'da ortaya çıkan 2 kafeye sergilenen silahlı eylemler de aynı mahiyette. Bizlere düşen görev, bu tür saldırılar karşısında bir dayanışma sergilemek ve bunları önleyecek tedbirleri almak. Neden? Çünkü inanç hürriyeti, ifade hürriyeti ve inandığımız gibi yaşama hürriyeti hepimizin ortak değerleri ve Anayasa'yla da garanti altına alınmış durumda. Hâliyle bütün bu açıklamalar bizim omuzlarımızda ağır bir sorumluluğun olduğunu gösteriyor. Bu araştırma önergesine destek vermeliyiz ki bu tür problemlerin temelindeki faktörlerin neler olduğu araştırılabilsin ve biz de asıl görevimiz olan yasama yetkisini bu sorunları çözecek şekilde kullanabilelim ama şunu hepimiz biliyoruz: Meclis çoğunluğumuz her zaman olduğu gibi buna da aynı duyarlılığı sergileyecek ve ittifakla “ret” oyu verecek ve sonra da toplumsal paydaşlarıyla müzakere edilmeyen, bir çırpıda kaleme alınan, bol sayıda madde içeren, kötü hazırlanmış kanun metinlerini önümüze getirecek, gece yarlarına ve sabahlara kadar bizi verimsiz bir şekilde çalıştırarak Türkiye Büyük Millet Meclisini bir onay makinesine dönüştürecek. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Biz bunu protesto ediyoruz, bu soruna karşı duyarlılık göstermemiz gerektiğini söylüyoruz. Ve bakınız, hepimizin omuzlarında büyük bir vebal olacaktır, Türkiye'nin tarihi bu tür farklılıkların çok olumsuz olaylara dönüştüğü örneklerle dolu; Kahramanmaraş katliamı, Çorum katliamı ve Madımak Oteli katliamı bunlardan sadece bir kısmı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) – Eğer bu ölçüde vahim boyutlara ulaşmasını istemiyorsak bu tür sorunların, henüz daha derinleşmeden gerekli tedbirleri almamız gerekiyor. Bu sebeple, bu önergeye “Evet.” demek hepimizin sorumluluğu.

Sizleri saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyarbakır’da işletmeler son dönemde sistematik olarak şiddet olaylarına maruz kalıyorlar. Şiddet olaylarının nasıl geliştiğine baktığınızda, o işletmelerde bulunanların giyim ve yaşam tarzlarına bir müdahale var orada. Bunlardan birkaç örnek vermek istiyorum: 9 Haziran 2024, Diyarbakır Kayapınar’da dans kursuna 50 kişilik bir grup saldırıyor; 24 Haziran 2024’te yine Kayapınar’da Starbucks ve Burger King işletmeleri basılıyor, çalışanlar ve müşteriler darbediliyor.

Bakın, ben buradan özellikle AK PARTİ’yi destekleyen gençlere sesleniyorum: Yanlış adresesiniz siz ya! Starbucks’ın sahibi Kuveytli bir kuruluş yani Müslüman, Yahudi değil, Hristiyan değil; Burger King de Brezilyalı bir kuruluş. Aynı, Hollanda’yı protesto ederken portakalı soyduğunuz gibi burada da onu yapıyorsunuz. Adresi doğru tespit edin, bir şey yapacaksanız doğru iş yapın.

11 Temmuzda da bir işletmeye silahlı ve bombalı saldırıda bulunuldu. Arkadaşlar, biz bu filmleri gördük, haberiniz olsun, benim yaş grubum bu filmleri gördü. Sonra nerede buluştuk, biliyor musunuz? Aynı zindanlarda beraber yan yana olduk. Bu filmlere kanmayın ya, bu filmler sizi aldatıyor, bu filmler hep böyle “Karşıındayız.” dediğiniz emperyalistlerin kurguladığı filmler, bu filmlere lütfen kanmayın.

1990’ları hatırlayın, başörtüsüne saldıran insanlar vardı, sadece yaşam kültürleri başka diye, kendilerine uymuyor diye o insanların başörtülerine otobüslerde, sokaklarda sarılıp açanlar vardı. Okullarına almayanlar vardı, okullara girerken tehdit edenler vardı, tehdit edenler vardı. E, ne farkı kaldı şimdi bunun? Bizden olmayana saldırmak gibi bir kültür gelişirse yarın öbür gün bu saldırıları yapanlar mutlaka karşılığını görürler. O zaman, sizlere kim yapıyorsa bunu, bunları kim destekliyorsa bunlara destek olanlar yanlarında olmayınca size acıyacak olan da olmayacak; bunları da iyi düşünmeniz lazım. Bu rövanşist tavırları da bırakmak lazım. Diyarbakır’da toplumun bir arada olan yaşam kültürü, hoşgörüsü ve kişisel özgürlükleri sistematik olarak hedef alınıyor. Burada kardeşlik türküleri söylemek, “Biz kardeşiz.” demek yetmiyor. Yaşam kültürlerine de yaşam şekillerine de saygı duymaktan geçiyor. (İYİ Parti, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Şimdiki bu vesayet düzeninde yer alanların şımarıklığı artık son bulmalı. Bu saldırıların hedefindeki aslında Türkiye Cumhuriyeti ve cumhuriyetin milletimize sağladığı bu anayasal düzen -bunların hedefleri bu- çünkü domuz bağı geçmişi olanların önünde tek ve yegâne engel Türk milleti ve cumhuriyettir, bunu ortadan kaldırmaya çalışıyorlar. Biliniz ki milletimizin yaşam hakkını, kişisel hak ve özgürlüklerini elinden almak isteyen bu yapılar, bir zamanlar Gaffar Okan’ı ve 5 polisi şehit eden bu yapılar... Karşılaştığımız bu çirkin tabloyu bu necip millet savuracaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Osman Cengiz Çandar.

Buyurun Sayın Çandar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; önce bir haberle konuşmama başlayayım. Bugün Diyarbakır'ın Bağlar Belediye Başkanı olarak atanmış olan AK PARTİ'li Hüseyin Beyoğlu'na tutuklama ve yakalama kararı çıktı. Tabii ki fikir suçu, siyasi suçlamadan ötürü değil, rüşvet, yolsuzluk; bunlarla ilgili olarak çıktı bu karar.

HALUK İPEK (Amasya) – Gözün aydın...

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) – Evet, elbette gözümüz aydın... Türkiye'nin şu hâldeki yargısı bile tutuklama ve yakalama kararını, AK PARTİ'li, atanmış, kayyım rolüne girmiş olan, Bağlar'ın bir önceki Belediye Başkanı sıfatını taşıttığınız kişi için vermiş durumda. Niçin atanmış diyorum çünkü 2019 seçimlerinde Zeyyat Ceylan HDP adayı olarak yüzde 70 oy almıştı, ona mazbata verilmedi; şu anda yakalama ve tutuklama kararı çıkmış olan, yüzde 25 oy almış olan AK PARTİ'li adaya verildi, o da rüşvetten bugün tutuklama ve yakalama kararıyla karşı karşıya kalmış oldu. Şimdi, bunun Cumhuriyet Halk Partisinin bugün az önce dile getirdiği öneriyle ilişkisi nedir? İlişkisi şudur: Diyarbakır'da 31 Marttan sonraki gelişmelerde hiç beklenmedik bir şekilde halk iradesi ortaya konulduktan sonra halkın yaşam biçimine müdahaleler başladı. Bu müdahalelerin başında 9 Haziranda az önce dile getirilen saldırı, sonra 23 Haziranda tekrar eden kafelere saldırı ve en sonunda 11 Temmuzdaki saldırılar arka arkaya geldi. Öyle ki ilk iki saldırı Kayapınar'da, son saldırı Suriçi'nde oldu ve Kayapınar'daki ilk saldırıdan sonra saldırganlar “Sizin ağababalarınızı öldürmüşüz, daha mezarları belli değil. Siz kiminle konuşuyorsunuz?” diye tehdit ettiler saldırıya karşı çıkmak isteyenleri ve bu saldırıları da daha sonra en son 11 Temmuzda olmak üzere iki kez devam ettirdiler. Şimdi, Diyarbakır'ın “Kent ve Dayanışma Platformu” diye bütün sivil toplum örgütlerinin üye olduğu bir kuruluşu var, bütün Diyarbakır halkını temsil ediyor ve son depremde de olağanüstü, hem Diyarbakır'ın yaralarını sarmakta hem de diğer illere yardıma koşmakta çok örnek bir rol oynadılar. Bu saldırıları toplumsal barış için tehlike ve kentimizin birlikte yaşam kültürü için tehlike olarak niteledi. Geleceğim nokta şudur: Bu saldırılar Diyarbakır'da 90'lı yıllarda terör estiren, o domuz bağlarıyla birtakım suikastları gerçekleştiren Hizbullah'ı hatırlara getiriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) – Bütün Diyarbakır bu son saldırıların faillerini böyle algılıyor. Şimdi, ben buradan Hizbullah'ın devamı olduğunu şiddetle reddeden ve meşruiyet sınırları içine girmekte ısrar eden HÜDA PAR'a ve HÜDA PAR'ı bu sıralara taşıyan AK PARTİ'lilere seslenmek istiyorum çünkü daha bir yıl önce seçimler sırasında sizin eski İçişleri Bakanınız HÜDA PAR'ı devletin stratejik akli olarak ilan etmişti. Eğer Hizbullah'ın devamı değilse, bu saldırılarla hiçbir alakası yoksa HÜDA PAR bunları şiddetle buradan kınamalıdır ve siz de AK PARTİ'si olarak kınamalısınız, karşı çıkmalısınız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Ve bunu ispatlamak için de öncelikle yapacağınız Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği bu önergeyi desteklemektir; oradan samimiyetinizi görelim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Önce siz PKK'yı kınayın, önce PKK'yı kınayın.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) – Siz müdahale etmeyin; dinleyin, dinleyin, dinleyin...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Önce PKK'yı kınayın.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) – Siz alışksınız müdahale etmeye; oturun, dinleyin ve bütün bunlardan ibret alın da yolunuzu değiştirin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Sait Yaz.

Buyurun Sayın Yaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin önergesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Sizleri saygılarımla selamlıyorum.

Önergede Diyarbakır ilinde kamuoyuna ve basına yansıdığı, bazı işletmelerin son dönemde şiddete maruz kaldığı, silahlı saldırıya varan eylemlerin olduğu, şehirde yaşayan bireylerde korku ve paniğe neden olduğu ifade edilmektedir. Her şeyden önce şunu belirtmek isterim ki Diyarbakır’da endişe ve panik yoktur, unutmayalım ki en fazla AK PARTİ iktidarları döneminde huzura kavuşmuştur. Yapılan son istatistiklere göre büyükşehirler içerisinde suç işleme oranının en az olduğu il Diyarbakır’dır. Elbette şehrimizin bu denli huzurlu olması, her şeyden önce şer güçlerin ve karanlık odakların huzurunu bozmuştur. Bilinmelidir ki karanlıktan ve şiddetten beslenen hiç kimseye Diyarbakır’dan, bu şehirden ekmek çıkmaz çünkü bu şehir geçmişteki misyonuyla her zaman hak ve hakikate ışık tutmuş, bağrında yatan peygamberleri, sahabe ve şehitleriyle anılması birilerini rahatsız etmiştir. Şehrimiz birçok medeniyete beşiklik etmiş, her türlü düşünce ve inanca sahip insanlar burada her zaman kardeşçe yaşamış ve yaşamaya da devam edecektir, bu gücünü de güçlü geleneğinden ve manevi değerlerinden almaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu necip halkımız hiçbir zaman huzuru bozacak fitnecilere de asla fırsat vermeyecektir. Bu vesileyle, söz konusu işletmelerin birinde saldırganın sakallı olması, suçun dindarlarla ilişkilendirilmeye çalışılması, görevlilerce yapılan tahkikatta mevcut şahsın uyuşturucu ve hırsızlıktan birçok kaydının bulunması perde arkasındaki karanlık güçlerin ortaya koymak istedikleri imajı da ele vermiştir. İşletmelere yapılan saldırıyı kimlerin niçin ve nasıl yaptığı güvenlik güvenlik güçlerimiz tarafından detaylı bir şekilde araştırılmış, failler kısa bir süre içerisinde tespit edilmiş, adli mercilere teslim edilmiştir.

Bu tür olayların bir daha tekrarlanmamasını diliyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Araştırılsın o zaman, araştırılsın. Onaylıyorsunuz herhâlde?

SERKAN RAMANLI (Batman) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Serkan Ramanlı.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- *Batman Milletvekili Serkan Ramanlı’nın, Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Hür Dava Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

SERKAN RAMANLI (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benden önce DEM PARTİ adına söz alan sayın hatibin sataşması üzerine, aslında sataşma da demeyeceğiz, bize aslında pas atması üzerine söz almış bulunuyorum diyeyim.

Bizler, bu Meclis çatısı altında milletimizi temsil eden, her birisi birbirinden değerli, millet adına burada söz hakkına sahip olduğu için birbirinden kıymetli vekilleriz; asillerimizin güvenliğini de huzurunu da sağlığını da temin etmekle yükümlüüz.

HÜDA PAR olarak 2012 yılının Aralık ayında kurulduk. 2023 yılı Genel Seçimleri’nde Cumhuriyet Halk Partisi ve Millet İttifakı’nın bazı bileşenleri tarafından sürekli terör örgütleriyle, yasa dışı örgütlerle, kadın düşmanlığıyla, hasılıkelam aklınıza gelecek her türlü karalamayla, maalesef, muhatap olduk. Sesimiz belki yeterince duyulmamış olabilir ama bizi izleyenler, bizi takip edenler, bizi duyanlar açısından bunların tamamının birer bühthan olduğunu anlatmaya aslında gerek yok.

Bugün Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun verdiği önerge üzerine birkaç kelam etmek gerekiyor; aslında fazla söze de hacet yok. Türgan Hanım Tahir Elçi'nin bize bir yadigârı ve ve Tahir Elçi bizim gönlümüzde bir yaradır. Barışın, huzurun ve tarihin korunması adına yaptığı bir basın açıklaması sırasında hayatını kaybetmiştir, katledilmiştir ve failleri de bulunamamıştır. Bizler, bir bütün olarak bütün vekiller, milletimizin huzurunu, sağlığını, selametini ve en önemlisi adaletini korumakla yükümlüyüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN RAMANLI (Devamla) – Bir arada yaşayabilmenin şartları var. Bu ülkede iyi kötü işleyen bir hukuk var. Aksaklıklarını gidermek de bunu burada gündem etmek de hepimizin sorumluluğu, mesuliyeti ve bunu sonuna kadar da savunmak hepimizin boynunun borcudur. Çeşitli saiklerle, çeşitli vesilelerle farklı toplumsal olayları bulunduğu mahalle itibarıyla gündemleştiren yada tam tersi, bulunduğu mahalle itibarıyla da gündemleştirmekten uzaklaştıran bir anlayışı da terk etmemiz lazım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

SERKAN RAMANLI (Devamla) – Efendim, müsaadenizle birkaç...

BAŞKAN – Ama sürenizi doldurdunuz.

Buyurun.

SERKAN RAMANLI (Devamla) – Tamam.

Her türlü olayda, hangi kesime yönelirse yönelsin, bulunduğumuz konumdan ari olarak adaleti ayakta tutmak hepimizin boynunun borcudur.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Bu önergeye “evet” oyu verin.

SERKAN RAMANLI (Devamla) – Adil şahitler olarak geçmişte de 6-8 Ekim olaylarında da 6-7 Eylül olaylarında da her toplumsal sorunda da üzerimize düşen vazifeyi yerine getirmemiz ve en nihayetinde toplumsal adaleti, toplumsal huzuru sağlamayı bir görev addetmeliyiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, 60'a göre pek kısa bir söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- *Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Batman Milletvekili Serkan Ramanlı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçmişten bugüne bu hafızaya sahip olan bu Parlamentonun üyesi olarak konuşuyorum. Diyarbakır, Türkiye'nin bir kenti ama herhangi bir kent değil; çok kimlikli, çok kültürlü, geniş siyasal hoşgörüye sahip bir kent ama geçmişte de çok ağır travmalar yaşamış bir kent. Dolayısıyla aktarılan tarihlerde gerçekleşen olayları basit bir protesto hakkı, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı veya ifade özgürlüğü gibi değerlendirmek son derece yanlıştır, doğru değildir; arkasındaki güçleri hesaplamamaktır, Diyarbakır üzerinden bu çatışmayı, bu iklimi başka bir yere taşımayı görmemektir. Dolayısıyla en azından benim arkadaşlarımızdan beklentim, çok açık bir biçimde bu silahlı saldırıyı, bombalı saldırıyı burada kınamaktır. Diyarbakır endişelidir ve kaygılıdır, bu olayların başka bir yere taşınmasından kaygılıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

V.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Türkan Elçi ve arkadaşları tarafından, Diyarbakır'da son günlerde yaşanan saldırıların araştırılması amacıyla 17/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Temmuz 2024 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Biz daha fazlayız.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Çoğunluğuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Burası daha fazla Başkan.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Kapıları kapatın Başkanım.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Başkanım, oylama yapın.

BAŞKAN – Bu durumda elektronik oylama yapacağız.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.49

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Kurtcan ÇELEBİ (Ankara), Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 100 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

**VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER****A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 100 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 143)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan, İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü Birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 156 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalarda kalınmıştı.

Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı’da.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Ülkemizin makroekonomik göstergelerinde olumlu gelişmeler devam etmekte, ekonomi programı başarılı bir şekilde sonuçlarını vermektedir. IMF “Küresel Ekonomi Zor Bir Durumda” başlığıyla yayımladığı Dünya Ekonomik Görünüm Raporu’nun temmuz sayısında Türkiye ekonomisine ilişkin büyüme beklentisini yüzde 3,1’den yüzde 3,6’ya çıkarmıştır. Türkiye 2023 yılında yüzde 4,5 büyüme

(*) 156 S. Sayılı Basmayazı 16/7/2024 tarihli 103’üncü Birleşim Tutanağı’na eklidir.

oranıyla OECD ve G20'de 2'nci, 2024 yılı ilk çeyreğinde ise yüzde 5,7 büyüme oranıyla OECD'de 1'inci, G20de 2'nci ülke olmuştur. Millî gelirimiz 2023 yılında ilk defa 1 trilyon doları aşarak 1 trilyon 119 milyar dolara ve kişi başına millî gelirimiz de 13.110 dolar düzeyine yükselmiştir. Dünya Bankasına göre üst orta gelirli ülkeler arasında yer alan Türkiye, yüksek gelirli ülkeler ligine geçişin eşiğindedir. En son açıklanan verilere göre sanayi üretimi mayıs ayında aylık yüzde 1,7 artmıştır. İstihdam mayıs ayında 273 bin kişi iken yıllık 1 milyon 267 bin kişi artarak 32 milyon 920 bin kişiyle yeni bir rekora ulaşmıştır. İşsizlik oranı ise yüzde 8,4 olup Eylül 2012'den bu yana en düşük seviyeye gerilemiştir. İhracat haziran ayı itibarıyla yıllık yüzde 2,5 artarken ithalat yüzde 6,7 azalmış; dış ticaret açığı yüzde 26 oranında, 31 milyar dolar gerilemiştir. Cari açık ise mayıs ayı itibarıyla yıllık yüzde 56 oranında, 31,8 milyar dolar azalarak 25,2 milyar dolara inmiştir. Merkez Bankası brüt rezervleri 153,8 milyar dolarla yeni bir tarihî rekor seviyesine ulaşmıştır. Bankacılık sektörünün sermaye yeterliliği oranı yüzde 17 düzeyinde olup sağlam bir bünyeye sahiptir. Kredilerin takibe dönüşüm oranı yüzde 1,5'e kadar inmiştir. Bütçe açığı bu yılın ilk altı ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 54,6 oranında artmakla birlikte, faiz dışı açık aynı dönemde yüzde 16,9 oranında azalmıştır.

Kuşkusuz, ekonomide en önemli sorunumuz, insanımızın refahını ve geçim standartlarını olumsuz etkileyen enflasyondur, hayat pahalılığıdır. Enflasyonla mücadele kararlı bir şekilde sürdürülmektedir. Yıllık enflasyonda en kötü geride kalmıştır, enflasyon tek hanelere mutlaka düşecektir. Önümüzdeki dönemde fiyat istikrarını sağlamaya dönük politikalarla birlikte başta üretim, tasarruf, vergi, harcama, gelir dağılımı, çalışma hayatı ve tarım alanı ile dijital ekonomiye ve iklim değişikliğine uyum gibi temel alanlarda yapısal reformlar hayata geçirilmelidir. Kamu kaynakları küresel düzeyde rekabetçi, AR-GE ve yenilik yapabilme kabiliyeti yüksek, sermaye yapısı güçlü, ölçek ekonomisinden azami düzeyde faydalanılabilecek üretim yapılarını oluşturacak şekilde kullanılmalıdır. Başta emekliler, çalışanlar, küçük esnaf ve çiftçiler olmak üzere dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın alım gücünü ve refahını artıracak düzenlemeler yapılmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bir proje hâline getirdiğimiz asgari refah seviyesinin endeks üzerinden hesaplanması ve ailelere asgari gelir desteği verilmesi uygulamaya konulmalıdır.

Değerli milletvekilleri, kamuda yeni bir tasarruf seferberliği başlatılmıştır. Bu kapsamda 13 Mayıs 2024 tarihinde "Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi" adıyla bir program açıklanmıştır. Program kapsamında kamuda yeni araç satın alınmaması ve kiralama yapılmaması, ihtiyaç fazlası ve ekonomik ömrünü tamamlamış taşıtların tasfiyesi, personel servisi hizmetinin toplu taşıma olan yerlerde kaldırılması, yeni hizmet binası alımı ve yapımının durdurulması, yeni bina kiralanmaması, mevcut kiralamaların bir takvimle sonlandırılması, yeni personel istihdamının emekli olanlarla sınırlandırılması, yönetim Kurulu ücretlerine sınır getirilmesi, temsil ve tanıtma ödeneklerinde yüzde 25 kesinti yapılması, zorunlu hâller hariç demirbaş alımlarının durdurulması, harcamaların gözden geçirilmesi ve verimsiz harcamaların sonlandırılması, mal ve hizmet alım ödeneklerinde yüzde 10, yatırım ödeneklerinde yüzde 15 kesinti yapılması gibi çok önemli tedbirler öngörülmüştür. Bu tedbirlerle ilgili olarak 17 Mayıs 2024'te Cumhurbaşkanlığı Tasarruf Genelgesi yayımlanmıştır. Kanun gerektiren tedbirlere yönelik bazı düzenlemelere ise bu kanun teklifinde yer verilmiştir. Bu kapsamda her statüdeki kurum ve kuruluşlara ait yönetim kurulu, denetim kurulu ve benzeri organlarda görev alan her statüdeki personel ile belediye başkanları, belediye meclisi ve il genel meclis üyelerine bu görevlerden sadece biri için ödeme yapılması düzenlenmektedir. Her ne ad altında olursa olsun aylık ödemelerin toplam net tutarı 108.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemeyecektir. Bugün itibarıyla 98.042 lira olan üst sınırı aşan ödemeler bütçeye gelir kaydedilecektir. Kamu görevi bulunmamakla birlikte kamuyu temsilen görev alanların da bu kapsama alınması doğru olacaktır.

Teklifle mahallî idareler hariç kamu idarelerine ait taşıtların Özelleştirme İdaresi Başkanlığı aracılığıyla satılması öngörülmektedir.

Merkezi yönetim idarelerinin il özel idarelerine yatırım ödemelerinin hak ediş raporlarına göre yapılması düzenlenmektedir.

Ayrıca, tasarruf tedbirlerine uyumun idarelerce ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca izlenmesi ve denetlenmesi sonucunda alınan tedbirlere aykırı iş ve işlemleri tespit edilenler hakkında disiplin hükümleri uygulanacağı düzenlenmektedir. İzleme ve denetim yapılması, tasarruf tedbirlerine uyum konusuna etkinlik sağlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, teklifte, istasyonlar dışında akaryakıt satışlarına dair hükümler netleştirilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Yeterli depolama ve kendi araçlarına akaryakıt ikmal kapasitesine sahip olmaları ve kendi ihtiyaçları için kullanmaları şartıyla sadece kamu kurum ve kuruluşları ile fabrika, şantiye, maden veya taş ocaklarının akaryakıt istasyonları dışında satış yapması düzenlenmektedir. Bu düzenlemeyle, akaryakıt teslimlerine ilişkin denetim kapasitesinin artırılması, sahte veya yanıltıcı belgeyle yapılan usulsüzlüklerle mücadele, meskûn mahaller ile tır ve otobüs garajlarında yanıcı ve parlayıcı özellik taşıyan akaryakıtın depolanmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Teklifte MASAK idari para cezaları için sulh ceza mahkemesi yerine idari yargı yoluna başvuru yönteminin uygulanması düzenlenmektedir. Zira idari para cezası uygulanan fiiller, idare hukuku kapsamında uzmanlık gerektiren, karmaşık ve teknik konulardır.

Teklifle, Anayasa Mahkemesinin iptal kararı da dikkate alınarak serbest avukatlar belirli güvencelerle tekrar MASAK yükümlüləri arasına alınmaktadır. Bu düzenleme, mali eylem görev gücünün tavsiyesi bakımından da bir gereklilik arz etmektedir.

Teklifte, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Türk Standartları Enstitüsünün gelirleri arasında sayılan “genel bütçeden yapılacak hazine yardımları” ibaresi Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca kanuna taşınmaktadır.

Yine, Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesine uygun olarak öğretim elemanı kadroları yeniden ihdas edilmektedir.

Teklifle, BOTAŞ’ın doğal gaz ithalatından kaynaklanan Ticaret Bakanlığı tahsil dairelerine olan borçlarının hazineden görevlendirme bedeli alacaklarına mahsup edilmesi öngörülmektedir. Benzer düzenlemeler 2021 ve 2022 yıllarında da yürürlüğe konulmuştur. Ayrıca BOTAŞ’ın doğal gaz alımları Kamu İhale Kanunu kapsamı dışına alınmakta, Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca, bu alımlara dair ihaleler için ilkeler belirlenmekte ve bu ilkeler doğrultusunda ihale sürecine ilişkin esas ve usullerin Kamu İhale Kurumu görüşü üzerine BOTAŞ tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir. Kamu İhale Kanunu âdetâ “istisnalar kanunu” hâline gelmiştir. Günümüz şartlarına uygun ve her kurumun ihtiyacını karşılayabilecek yeni bir ihale kanunu hazırlanması ihtiyacı bulunmaktadır. Kamu ihale ve sözleşme süreçleri iyileştirilerek rekabetin artırılması kamu tasarrufu açısından da önemli olacaktır.

6 Şubat depremleri dolayısıyla genel hayata etkili afet bölgesi kabul edilen 11 ilde yer alan belediyelerden nüfusu azalanlara genel bütçe vergi gelirlerinden pay dağılımının deprem öncesi nüfus verilerine göre yapılmasına yönelik geçici düzenleme yapılmaktadır. İller Bankası Kanunu’nda 9 milyar lira olarak yer alan banka sermayesi 60 milyar liraya yükseltilmektedir. Kamu bankalarının sermayelerinin güçlendirilmesi amacıyla Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi Piyasa İstikrar ve Denge Alt Fonuna ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihraç etme hususunda Hazine ve Maliye Bakanına yetki verilmektedir.

Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin Japonya Hükûmeti veya kuruluşlarından sağlayacağı dış finansmana hazine geri ödeme garantisi verilebilmesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanına yetki verilmektedir.

102 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle devlet yardımları alanında Strateji ve Bütçe Başkanlığı çatı yapı hâline geldiğinden Hazine ve Maliye Bakanlığının bu alandaki görev ve yetkileri devredilmektedir. 161 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatı defterdarlıklar şeklinde yeniden yapılandırıldığından kanundaki atıflar ve yetkilerde gerekli değişiklikler yapılmaktadır. Ayrıca defterdar kadrosu özlük hakları bakımından vergi dairesi başkan kadrosuna denk sayılmakta ve mevcut defterdar yardımcılarının gelir idaresi grup müdürü kadrolarına atanması sağlanmaktadır.

Gelir uzmanları ile gelir uzman yardımcılarının müdür yardımcısı ve müdüre karşı yükümlü ve sorumlu oldukları hükmü yönetmelikten kanuna taşınmaktadır.

Vergi başmüfettişi kadrolarına atanmada performans değerlendirme süresinin 2019 yılında altı yıla çıkarılması nedeniyle on yılını doldurduğu hâlde vergi başmüfettişliğine atanamayan 3.438 vergi müfettişine önceden olduğu gibi performans değerlendirme süresinin üç yıl olarak uygulanması öngörülmektedir.

Kariyer meslek mensuplarının özlük haklarında iyileştirme ihtiyacı bulunmakta olup, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye ekli 3 sayılı cetvelde yer alan tazminat göstergeleri mutlaka artırılmalıdır. Ayrıca denetim elemanlarına verilen konaklama bedeliyle küçük şehirlerde dahi makul bir otelde kalabilmek mümkün değildir. Harcırahlar günün koşullarına uygun hâlde getirilmeli ve denetim elemanlarının mağduriyeti giderilmelidir.

Değerli milletvekilleri, teklifte sadece araç dışından şarj edilebilen hibrit elektrikli araçlardan karbondioksit emisyonu 25 gramın altında ve elektrik enerjisiyle kat edilebilir menzili 70 kilometre ve üzerinde olanlara motor silindir hacmi ve matrah eşiklerine göre ÖTV oranları ayrıca belirlenmektedir. Buna göre motor silindir hacmi 1.600 santimetreküpü geçmeyen araçlardan ÖTV matrahı 1 milyon 350 bin lirayı aşmayanlar yüzde 30, diğerleri yüzde 60, motor silindir hacmi 1.600 santimetreküpü geçen fakat 1.800 santimetreküpü geçmeyenlerden ÖTV matrahı 1 milyon 350 bin lirayı aşmayanlar yüzde 70 oranında ÖTV'ye tabi olacaktır. Ayrıca, Sanayi ve Teknoloji Bakanıyla -Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'nda tanımlanan- yabancı yatırımcılar arasında imzalanan ve yatırım teşviklerine ilişkin hükümler içeren yatırım sözleşmelerine damga vergisi istisnası getirilmektedir. Diğer taraftan, Çin menşeli araçlara getirilen yüzde 40 veya 7 bin dolardan yüksek olanı kadar ilave gümrük vergisinden Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında gümrük vergisi muafiyetinden yararlanılarak gerçekleştirilen ithalat muaf tutulmuştur.

Geçen hafta Çinli bir otomotiv firmasıyla yapılan anlaşmayla Türkiye'de yaklaşık 1 milyar dolar yatırımla yıllık 150 bin araç kapasiteli elektrikli ve şarj edilebilir hibrit otomobil üretim tesisi ve AR-GE merkezi kurulmasının, 2026 sonunda üretime başlaması hedeflenen tesiste 5 bin kişiye kadar doğrudan istihdam sağlanmasının planlandığı açıklanmıştır. Sanayi ve Teknoloji Bakanımız yeni yatırım konusunda bir firmayla daha imza atma ihtimalinin yakın zamanda olabileceğini açıklamıştır.

Ülkemize doğrudan yatırımlar yapılması elbette çok önemlidir ve memnuniyet vericidir. Bununla birlikte, yüksek tutarda avantaj sağlayan ÖTV indirimi ve ilave gümrük vergisi muafiyetinin Türkiye'ye yapılan yatırımın "üretime başlaması" şartına bağlanması daha doğru olacaktır. Milletimizin gururu, millî otomobilimiz Togg'un rekabet gücünü korumak zorundayız. Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Türkiye'ye yeni şirketin gelmesinin Togg için endişe kaynağı olmayacağını söylemekle birlikte konuya hassasiyet gösterileceğine ve gerektiğinde tedbirler alınacağına inanıyoruz.

Buradan yatırımcılara da bir çağrıda bulunmak istiyorum: Konya, bir otomotiv üretim tesisi kurmak için en önemli gereklilikleri karşılayan, otomotiv endüstrisi açısından son derece hırslı bir inovasyon alanıdır. Konya bir otomobil için gerekli tüm parçaları üretebilme kapasitesine ve büyük ölçekli yatırımlar için duyulan yeterli alanlara fazlasıyla sahiptir. Ayrıca, Konya deprem riski en düşük iller arasındadır. Konya aynı zamanda Kalkınma Yolu Projesi güzergâhında bulunmaktadır. Projenin stratejik hedefi Basra Körfezi'nden Avrupa'ya ulaşım için Irak ve Türkiye üzerinde demir yollarını, kara yollarını, limanları ve şehir merkezlerini kapsayan entegre bir ulaşım ağı oluşturmaktır. Konya-Mersin güzergâhında Konya-Karaman hızlı tren yolu tamamlanmış olup Karaman-Ulukışla arası yatırımı hızla devam etmektedir. Bu sayede Konya'mızın limanlara uygun maliyetle ve hızlı ulaşımı da yakın zamanda sağlanacaktır. Ayrıca, Konya'nın Akdeniz sahillerine daha hızlı ve kolay erişimi için 4 ayrı güzergâhtan Toros Dağları'nı delip tüneller ve bağlantı yolları yapımına dair çalışmalar da bulunmaktadır. Bunlardan Konya-Antalya arasını iki buçuk saate düşüren Demirkapı Tüneli hizmete açılmış, yine Konya-Antalya yolunda Alacabel Tüneli, Konya-Alanya arasını iki saate indirecek olan yolda Kuşyuvası tünelleri, Konya-Silifke arası Sertavul Tüneli ve bağlantı yollarının yapımları hızla devam etmekte olup bitiş heyecanla beklenmektedir. Diğer taraftan, Marmara havzası ağır sanayi yatırımlarından ve nüfus yoğunluğundan dolayı sıkışmıştır. Sürdürülebilir kalkınma için sanayinin Konya gibi Anadolu'daki yeni merkezlerle doğru kaydırılmasının Türkiye'nin ekonomi güvenliğine katkı sağlayacağı, bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltacağı, fiyatlama davranışlarına olumlu katkı sağlayacağı ve ülke kalkınmasının önündeki potansiyel riskleri en aza indireceği değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, Konya, gelişmiş sanayi altyapısı, modern organize sanayi bölgeleri, AR-GE merkezleri, Teknokent, InnoPark ve Teknoloji Endüstri Bölgesi'yle; teknik üniversitesi, yüksek hızlı treni ve lojistik merkeziyle; KOBİ'lere dayalı altyapısı, nitelikli iş gücü, üretim ve ürün çeşitlendirme potansiyeliyle yatırım yapmak için çok uygun bir yerdir. Konya'ya yatırım yapan kazanır.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak "kabul" oyu vereceğimiz kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini niyaz ediyor, sizlere ve aziz Türk milletine saygılarımı sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk konuşmacı Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigıt.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Ekranları başında bizleri izleyen halklarımızı ve cezaevlerinde rehin tutulan, hukuksuzluğa karşı mücadele eden her bir yoldaşımızı saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Görüşüğümüz yasa teklifi kamuoyuna tasarruf tedbirleri yasası olarak yansıtıldı. Bunun bizzat AKP Hükümeti tarafından yapıldığını, bir algı oluşturulmak istendiğini biliyoruz. Birincisi, bu bir torbadır, içine birbiriyle alakasız maddeler doldurulmuş durumda. İkincisi, tasarrufla ilgili olabilecek madde sayısı da maalesef 3'ü geçmiyor.

Teklifle ilgili genel değerlendirmeye geçmeden önce emekçiler, emekliler adına sayın AKP ve MHP vekillerine şu soruları sormak istiyorum: Ya, Allah aşkına, yirmi iki yıldır kim iktidarda? Devletin imkânlarını har vurup harman savuranlar kimler? Yerde araç filoları kimin eseri? Göklerde uçak konvoyları neden? Kasayı boşaltan AKP ve MHP iken neden kasayı doldurması gereken toplum oluyor? Bu sorulara gerçekten halklar adına sizden cevap bekliyoruz. Ekonomik krizin müsebbipleri "savaş" diyerek halkın ekmeğini, emeğini, silaha yatıranlardır; hukuku çiğneyip adaleti yok ederek ülkeyi otoriter bir noktaya getirenlerdir, sizlersiniz yani. Dolayısıyla, AKP'nin öncelikle toplumdaki özür dilemesi, beceriksizliğini itiraf etmesi beklenirdi. Aksi takdirde, AKP'nin AKP'ye muhalefet etmesinin bir izahı olmaz, olsa olsa bunun çok güzel mizahı olur.

Hatırlanacağı üzere ekonomi yönetiminin enflasyonla mücadele programı kapsamında uygulamaya aldığı Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek tarafından açıklanmıştı. İddiaya göre, bu paket hem tasarruf genelgesiyle hem de bazı yasal düzenlemelerle hayata geçirilecekti. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek paketi açıklarken şunu söyledi: “AK PARTİ hükümetlerinin en önemli özelliklerinden bir tanesi mali disiplindir. Yirmi yıllık performansa baktığımız zaman mali disiplinin AK PARTİ’nin önemli özelliği olduğu ortaya çıkacaktır.” ifadesini kullanmış, ayrıca bunun son tasarruf paketi olmayacağını da dile getirmişti ancak hiçbir inandırıcılığı olmayan Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi’nin kendisi de bu torba yasada bulunan yasal düzenlemeler de asla gerçek anlamda tasarruf uygulamaları değildir. Aldığı ekonomik kararlarla ekonomiyi derin bir krizin içerisine sokarak çürüten AKP ve MHP iktidarı, mali disiplini güçlendirmek ve kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak gerekçesiyle bu torba yasa teklifini getirmiştir. Sanki bu israf düzenini yirmi iki yıldır ülkeyi yöneten AKP inşa etmemiş gibi bu tür gerçeklerle kanun teklifini getirmek yurttaşın aklıyla alay etmekten başka bir şey değildir. AKP’nin yirmi iki yıldır elini kim tutmuş, kim engel olmuştur ki AKP kamu kaynaklarını neden etkin ve verimli bir şekilde kullanamamıştır? Dolayısıyla, yirmi iki yıldır iktidarda başkası varmış gibi mali disiplini güçlendirmek ve kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını sağlamaktan söz ederek tasarruf paketi sunmak bir aldatmacadır, bir aymazlık örneğidir. AKP ve MHP iktidarı tasarruf söylemiyle kamuoyunda rıza yaratmaya çalışırken olması gerekeni ise yapılması gereken olarak sunmaya devam ediyor. Örneğin, tasarruf paketinin vaatlerinden biri olan kamuda ihtiyaç fazlası taşıt alınmayacağı meselesi zaten olması gereken bir şeydir yani kamuda zaten ihtiyaç fazlası araç olmamalıdır ve olamaz. Yıllardır neredeyse her kamu makamına fuzuli araçlar tahsis eden AKP, şimdi de kamuya ihtiyaç fazlası taşıt alınmaması gerektiğini yeni bir şeymiş gibi halka sunmakta. Kaldı ki taşıtlar üzerinden kamuda tasarrufu konuşmanın kendisinin absürt olduğunu bizzat Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek de dile getirmiş ve kamudaki araç kaleminin çerez parası olduğunu ifade etmişti.

Sayın milletvekilleri, işin gerçeği şudur ki: AKP-MHP iktidarı, kamu kaynaklarını israf etmek üzerine kurduğu ekonomi politik anlayışının sonucunda kasada kaynak bırakmamış, bu nedenle de geçtiğimiz mayıs ayında kamu tasarruf paketi açıklamak zorunda kalmıştır ancak açıkladıkları tasarruf paketinde ne kadar tasarrufun hedeflendiği belirtilmediği gibi, belirlenen tasarruf hedefleriyle ilgili idareler ve ita amirleri tarafından da dikkate alınmamışlardır. Bunun en iyi göstergesi ise Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından haziran ayında açıklanan bütçe harcama kalemlerindeki tutarlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Mayıs ayında açıklanan tasarruf paketinden sonra açıklanan ilk bütçe harcama kalemlerinde harcamaların tam gaz devam ettiği net bir şekilde zaten ortaya çıkmakta. Örneğin, kesinti yapılması gereken ve pakette “Tasarruf yapılacak.” denilen temsil ve tanıtım giderleri ile kira harcamalarında mayıs ayında ciddi bir artış yaşanmıştır. Mayıs ayında sadece temsil ve tanıtım giderlerine 418 milyon lira para harcanmış, bütçe giderleri bir önceki yıla nazaran yüzde 97,9 artış göstermiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan ocak-haziran bütçe verileri de bunu net bir şekilde ortaya koymaktadır çünkü 2024 yılının ilk altı ayında bütçe açığı 747 milyar 183 milyon olarak açıklanmış, yine Erdoğan tarafından kullanılan örtülü ödenek harcaması 5 milyar lirayı aşmıştır. Tasarruf paketinde, azaltılacağı dile getirilen temsil ve tanıtım harcamaları ile kira harcamaları da artmaya devam etmiştir. Kamunun israf harcamaları arasında gösterilen bir diğer harcama kalemi olan kiralama işlemlerinin de son sürat devam etmesi dikkat çekicidir. Ocak ve mayıs döneminde 7 milyar 470 milyon lira tutarında kira harcamasına imza atılmış, sadece mayıs ayında 395 milyon lira taşıt kiralalarına, 169,4 milyon lira ise uçak kiralalarına harcanmıştır. Ocak-mayıs döneminde yapılan kira harcamalarının yüzde 35’i taşıt ve uçak kiralalarından kaynaklanmıştır. AKP’li yıllarda özelleştirme tercihinin sonucu olarak elden çıkarılan kamuya ait hizmet binaları nedeniyle kamu kurumlarının kiracı hâline gelmesiyle artan hizmet binası kira giderlerine ocak-mayıs döneminde 1 milyar 63 milyon lira para aktarıldı. Kira giderlerinin yüzde 14’ünü ise hizmet binası kiralaları oluşturmuştur.

Denetimsizliğin, israfın simgesi olarak öne çıkan ve sadece AKP’li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan tarafından harcanabilen ve hesabı sorulamayan örtülü ödeneği de biraz açmak istiyorum çünkü biraz önce ifade ettiğim gibi, yılın ilk beş ayında harcanan para 5 milyar geçmiş durumda. Tek başına mayısta 920 milyon liralık örtülü ödenek harcamasına imza atılmıştır. Bu harcama şubat ve nisan aylarının ardından yılın 3’üncü en büyük harcaması olarak kayıtlara geçmiştir. Örtülü ödeneğin aylara göre dağılımı ise şu şekilde olmuştur: Ocak 285,5 milyon lira, şubat 1 milyar 896 milyon lira, mart 322,3 milyon lira, nisan 1 milyar 609 milyon lira ve mayıs ayı da 920,6 milyon lira. Aynı şekilde, geçen yıl nisan ayında 198 milyon 560 bin lira harcayan saray, bu yılın aynı ayında 1 milyar 603 milyon 986 bin lira para harcamıştır. Dolayısıyla, kamuda tasarruf, bir dakikalık harcaması 2 asgari ücretlinin maaşını aşan, en düşük 4 emekli maaşına yaklaşan saraya hiç uğramamıştır. Bu sebeple, toplum adına sizlere sormak istiyorum: Bu tasarruf neden saraya ve elitlere uğramıyor? Bunun da cevabını sizden bekliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sadede gelecek olursak israfın asıl sebebi savaştır, tecrit politikalarında ısrardır. Kürt sorununda çözümü ıskalamaktır asıl sorun. “Rojava ve Irak Kürdistan bölgesi” derken her yerde, çözümün adresi olarak silahın namlusunu gösteren bir akılla karşı karşıyayız. Halk “Yoksuluz.” dedikçe “Bir merminin fiyatı kaç lira biliyor musunuz?” diyen, toplumun isyanına karşı akıllı bombaların maliyetini hesaplayan bir iktidar akıllı var karşımızda. Elbette bununla toplumsal bir rıza üretmek istiyorlar; bu sebeple, ülke bütçesinin yaklaşık yüzde 11’ini savunma ve güvenlikçi politikalar için çok rahat bir şekilde harcayabiliyorlar. Yoksulluğun, sefaletin, işsizliğin tarihin en yüksek seviyelerine çıktığı günümüzde refah ve huzurun savaşta olmadığını anlamak için daha ne olması gerekiyor? Elbette keyfi yerinde olan iktidar ve yandaşlar bu kötü gidişattan tabii ki etkilenmiş değiller, hatta saltanatlarını sürdürmek için bir düşman yaratmaktan, gerginliği arttırmaktan da geri durmuyorlar çünkü milyonların ekonomik performansa odaklanmaması için savaşın iyi bir dikkat dağıtıcı görevi gördüğünün çok iyi farkındalar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) - Ama deniz bitti, kara göründü. Onlar savaştan beslendiler, toplum inadına barıştan beslenecek. Bu umudu halklarla büyütüp yoksulluğu hep birlikte bitireceğiz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) – Değerli Genel Kurul, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine “tasarruf paketi” adı altında bir torba yasayla karşı karşıyayız. Biliyorsunuz, burada da bahsedildi, mayıs ayında bir tasarruf paketi açıklanmıştı ama akabinde, tasarrufla ilgisi olmayan pratiklerle karşılaştık. Açıklamadan hemen sonra bu Meclis, Dışişleri Teşkilatını Güçlendirme Vakfının kurulmasını ve buraya kuruluş sermayesi olarak 10 milyon lira transfer edilmesini onayladı. Diyanet İşleri paketin açıklandığı dönemde en düşük konaklama ücretinin 6.980 lira olduğu lüks bir otelde toplantı yapıyordu, 92 milyar liralık bir bütçesi var, tabii ki doya doya harcarlar. Ardından, sarayın harcamalarının hızla devam ettiğini izledik. Yine, kira harcamaları dâhil olmak üzere temsil ve tanıtım giderleri mayıs ayında nisan ayının yaklaşık 7 katı kadardı ve bu ödeneğin yüzde 74’ü ilk altı ayda, şu anda bitmiş durumda. 2024 yılı savunma ve güvenlik bütçesi 1 trilyon 133 milyar lira, bu da bütçenin yüzde 10’undan fazlası demek. Oysaki biz biliyoruz, Orta Doğu’da komşularıyla barış içerisinde, ülke iç barışını sağlamış bir iktidarın bu kadar büyük bir savunma harcamasına ihtiyacı yok. Milyar dolarlık bir kaynak maalesef ki savunmaya harcanıyor ve bugün sadece 100 milyar liralık bir tasarruf paketi için asgari ücrete zam yapılmadığını hatırlatmak isterim.

Barışa yaptığımız yatırım hiçbir zaman heba olmayacaktır. Tasarrufu barışta değil savaşta yapmak lazım. İnsanın, insanlığın, canlılığın ve ekolojik yaşamın tahribatı da düşünüldüğünde, otoriter ve militarist dili terk ettiğimizde yaşamın çok şey kazanacağı çok açık.

Sayın vekiller, tasarrufu başka yerde aramaya gerek yok, garanti ödemelerine bakalım: 2024 yılı bütçesinde kamu-özel iş birliğiyle inşa edilen köprüler, otoyollar ve Avrasya Tüneli ile şehir hastanelerine toplam 162 milyar lira ödenecek. Şehir hastaneleri için 2024 yılında 83 milyar lira, 2025 yılında 98 milyar lira, 2026'da ise 99 milyar lira kira bedeli ödenecek. Şehir hastanelerinin bütçeye yükünü ve sağlık sistemine maliyetini defalarca anlattık. Eğer tasarruf yapılması düşünülüyorsa bu garanti ödemelerine tekrardan dönüp bir bakmak gerekiyor.

Söz konusu emekçiler olduğunda kuruş hesabı yapılıyor, yandaşlara milyarlarca lira kaynak aktarmaktan ise hiçbir zaman imtina edilmedi, edilmiyor. Dolar garantisi verilen bu projelerde kur artışlarından zarar etmesinler diye yılda 4 defa enflasyon zammı güncellemesi yapılıyor fakat asgari ücretliye hak ettiği zam çok görülüyor çünkü asgari ücretli enflasyonun sebebi olarak görülüyor.

Biliyorsunuz, Merkez Bankası bu konuda çok ısrarcıydı. Merkez Bankası “2023 enflasyon hedefinden sapıldığı için asgari ücretin yılda 1 kez güncellenmesi öngörülen dezenflasyon patikasının tesis edilmesi açısından kritik önem taşımaktadır.” diyordu. Sayın Şimşek de aynı şeyin vurgusunu defalarca yaptı, şöyle demişti o da: “Biz asgari ücretliyi vergi dışı bıraktık diye bize yaklaşık olarak 690 milyar lira yük olmaya başladı. Peki, o zaman bakalım, asgari ücretten vergi almayınca ne kadar yük oluyormuş devlete? 100 liradan vazgeçmiş oluyorsunuz. Peki, bu garanti ödemeli projeler ne durumda? Mesela, Osmangazi Köprüsü, 1 Temmuzdan itibaren Osmangazi Köprüsü'nden geçen bir araçtan müteahhit 399 lira geçiş ücreti alıyor. Devlet bu ücret dışında yaklaşık 1.409 lira daha müteahhide ödeme yapıyor. Köprüden toplamda geçiş ücreti 1.808 lira. Bakınız, tek bir araç için devletten yapılan ödeme 1.409 lira. Asgari ücretliden kesilen verginin devlete maliyeti ise 100 lira ve siz tutup asgari ücretlinin vergi muafiyetini yük olarak ifade edebiliyorsunuz. Yük arıyorsanız dönüp Osmangazi Köprüsü'ne bakın. İşçiye, emekçiye görmeyen, yoksulluğu anlamayan bir hesabın öyle vurdumduymaz bir kalemi olmuşsunuz ki bu gidişat maalesef ki toplumu daha zor durumda bırakacak günleri işaret ediyor. Enflasyonun sebebi kim biliyor musunuz? En yoksul yüzde 20 içinde olan, ortalama yüzde 8 oranıyla en az tüketen asgari ücretli veya emekli değil, en zengin yüzde 20 içerisinde yer alan ve yaklaşık yüzde 40 oranında tüketen varlıklı kesimler ve zenginler.

Peki, faiz ödemeleri... Bu yıl faize ödenecek miktar 1 trilyon 200 milyar lira. Niye ödeniyor bu faiz? Devlet borç almış. “Kim için almış peki borcu?” diye baktığımız zaman, eğer alınan borç emekliye, işçiye, yoksula dağıtılıyor olsaydı bilirdik, asgari ücrete zam yapılırdı, halk için harcanırdı. Bir yıl sonra 1 trilyon 810 milyon lira, 2026'da ise yaklaşık 2 trilyon 295 milyar lira faiz giderlerine harcanacak. “Bütçe açığı” diyoruz, “tasarruf” diyoruz, o zaman niye var bu kadar faiz ödemesi? Şimdi, ülkede yaklaşık 1 milyon 100 bin kurumlar vergisi mükellefi var. Peki “Büyük kazananın vergi alınıyor mu?” diye bir bakmak gerekiyor. Büyük kazananların kârlarının yüzde 25'ini vergi olarak vermeleri gerekiyor fakat gelin görün ki bunun ancak yüzde 2,5'i tahsil edilebiliyor. Vazgeçilen vergilerin yaklaşık yüzde 75'i gelir ve kurumlar vergisi. Bunlara “Muaf.” denilmiş, “İstisna.” denilmiş ve alınmamış. Bu yıl da 2,2 trilyon lira vergiden vazgeçilecek. Bunlar yokmuş gibi yine de asgari ücretli iktidarın gözüne batmaya devam ediyor. Görülüyor ki iktidar tasarrufu sadece emekçiden, asgari ücretliden yapıyor.

Bir de tasarruf nereden yapılıyor? Kamuya personel alınması noktasında, eğitimden, sağlıktan yapılıyor. Ben en yakın örneğini İstanbul'da Kanuni Sultan Süleyman Eğitim ve Araştırma Hastanesinden biliyorum: 2021 yılı aktif radyoloji teknisyeni sayısı 58 kişi iken bu yıl 46'ya gerilemiş durumda. Neden gündem oldu bu? Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası burada artan şiddet

vakaları nedeniyle çok sayıda beyaz kod verilmesi üzerine bunu gündem yaptı. Hasta sayısı çok artıyor fakat bu hizmeti yürütecek radyoloji teknisyeni sayısı ise düşürülmüş durumda. 2024 yılı atamalarında da tüm bu sıkıntılara rağmen düşük tutulduğunu görüyoruz. Hasta ile sağlık çalışanları karşı karşıya getiriliyor ve devletin tüm politikalarındaki gibi sağlık politikalarındaki ve bu tasarruf politikasındaki sorunların ceremesini halk ve sağlık emekçileri çekiyor.

Şimdi “Bu gelir garantili olan şirketler peki vergi veriyorlar mı?” diye bir bakalım. Bu şirketlerin şu tasarruf günlerine bir katkıları var mı? Mesela, Osmangazi Köprüsü’nü işleten Otoyol Anonim Şirketi onca ödemeye rağmen 2021, 22, 23 yıllarında hiç vergi ödememiş. Ankara-Niğde Otoyolu’nu işleten ERG İnşaat, aynı zamanda Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Yolu’nun projesini de almış bu şirket ve 2021, 2022, 2023’te kurumlar vergisi sıfır.

Yine Ankara Yüksek Hızlı Tren Garı’nı işleten hazine garantili ATG İşletmeciliği Anonim Şirketinin ortakları Limak, Kolin, Cengiz İnşaat, onlar da 3 yılda hiç vergi vermemişler.

Bir diğeri Cumhurbaşkanlığı sarayını inşa etmiş olan ve neredeyse iktidarla özdeşleşmiş olan Rönesans Holding. Evet, vergi paketi geliyor ama vergisini alamadığımız zaman vergi düzenlemesi yaptığımızda da maalesef ki sonuç alamayacağız. Bu sermaye yanlısı düzenlemeyle, bu tasarruf tedbirleriyle de sonuç alınması pek gerçekçi görünmüyor. Zaten “tasarruf” diye getirilen bu düzenlemelere baktığımızda da tasarrufa dair bir düzenlemeye değil, muafiyetlere ve garantilere rastlıyoruz. Mesela, BOTAŞ’ın her türlü doğal gaz alımı Kamu İhale Kanunu’ndan istisna tutulacak. Oysaki tasarruf için en önemli yapısal önlem Kamu İhale Kanunu. Türkiye’de her yıl 2,6 trilyon lira tutarında bir kamu harcaması Kamu İhale Kanunu dışında tamamıyla kurlsız biçimde yapılmaktadır. Eğer kapsamlı bir Kamu İhale Kanunu reformu yapılırsa buradan 260 milyarlık bir tasarruf yapılabilecek. Sormak isteriz, bu durumda kamu alımlarının Kamu İhale Kanunu kapsamında tutulmaya çalışılması asıl hedef olmak zorunda değil midir?

Yine bu pakette damga vergisi muafiyeti, Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesi için sağlanacak dış finansmanlara hazine garantisi gibi muafiyet ve garantiler var.

Yine, düzenlemede geçen kara para aklamanın, vergi kaçırmanın önlemini almak sizin göreviniz iken suç zemini oluştuktan sonra avukatları hiç de etik olmayan bir şekilde, bir muhbir gibi konunun yükümlüsü kılmak kabul edilemez. Bu, demokratik toplum düzenini, uluslararası ilkeleri ve avukatlık meslek ilkelerini yok saymaktır.

Son olarak, dün Hazine ve Maliye Bakanlığı Haziran ayı bütçe dengesi sonuçlarını paylaştı. Buna göre, 2024 yılı Haziran ayı bütçe açığı 275,3 milyar lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) – İlk altı ayda toplam bütçe açığı 1 trilyon 639 milyar lira oldu. Bunları açıklamanız iyi, güzel de yetmez. Bu yıl, 2024 Bütçe Kanunu’nda öngörülenden 800 milyar daha fazla açık verileceği tahmin ediliyor. Emekçiden, asgari ücretliden esirgediğiniz bu zamlar eğer buna neden olmuyorsa bu harcama nereye yapılmaktadır? Toplum bu sorulara açıklama beklemektedir.

Bakın, en iyisi, işçiler, emekçiler birleşelim ve emeğin iktidarını, halkın iktidarını kuralım.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamuoyunda tasarruf tedbirleri kanunu olarak bilinen Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin -Uzun bir isim değil mi? Bu da bir torba kanun çünkü- tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini belirtmek üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, yüce heyeti ve televizyonları başında bizleri izleyen yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken, 12 Temmuz tarihinde İzmir’de elektrik akımına kapılarak hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah’tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum. Yargıya intikal eden olayın bir an önce sonuçlanması ve sorumlularının tespit edilerek en ağır cezaların verilmesi en büyük dileğimizdir fakat dün itibarıyla hem Cumhuriyet Halk Partisi hem İYİ Partinin elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesine ilişkin olarak Meclis araştırması açılması önergeleri reddedildi ve bunun için gerekçe olarak da konunun yargıya intikal etmiş olması gösterildi. Değerli arkadaşlar, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu konunun görüşülmesine herhangi bir engel yok, yargı ayrıca zaten bir olay üzerinden çalışacak ama genel olarak elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesinin çok büyük problemler yarattığını biliyoruz ve görüyoruz. Bu konuyu Türkiye Büyük Millet Meclisi araştırmayacaksa ne zaman, neyi araştıracağız? Bundan daha önemli ne var? Ülkeyi ilgilendiren, toplumu ilgilendiren konuların Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi gerekir. (CHP sıralarından alkışlar) Burada bir iktidar-muhalefet ayrımının dışında, bütün milletvekilleri olarak bunu yapmakla sorumlu olduğumuzu düşünüyorum.

Tabii, şimdi bir yine kanun teklifiyle karşı karşıyayız, birbiriyle ilişkisiz 16 kanun ve 2 kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapan, 31 maddeden oluşan bir torba kanun bu. Değerli arkadaşlar, defalarca konuştuk, önümüze gelen kanun tekliflerinin torba kanun formatında gelmesi yanlış çünkü konuların kendi içinde bir bütünlüğüyle görüşülmesine ihtiyaç var. Bakın, burada birbiriyle ilişkisiz konular var. Ben burada tümü üzerine konuşuyorum ve hemen hemen bütün torba kanunlarda konuşmamızın ilk beş dakikasını, on dakikasını bu usul tartışmasına ayırıyoruz; böyle bir görüşme sistematigi olmaz. Burada kanunda bir değişiklik yapılıyor. Acaba o kanunun bütünü açısından baktığımızda bu ne getiriyor, ne götürüyor, ne yazık ki bunları bilemiyoruz. Bu sistem son derece yanlış bir sistem. Bu sistemin bir an önce terk edilmesi gerekiyor. İç Tüzük’te buna ilişkin olarak aykırı bir hüküm yok; o yüzden torba kanun sistematiginin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesinin bir an önce engellenmesi gerekiyor.

Diğer taraftan, tali komisyonlar çalıştırılmıyor. Bakın, gene bize asli komisyon olarak geldi, tabii ki görüşeceğiz ama tali komisyon var, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ama bu Komisyonu ilgilendiren konular var burada. Hâlbuki orada görüşülmüş olsaydı, ondan sonra oradaki fikirler bize gelmiş olsaydı çok daha verimli, çok daha kaliteli bir yasama süreci oluşurdu ama ne yazık ki bu konuda da gene torba kanun gibi son derece yanlış bir uygulama var.

Yine, başka bir konu, düzenleyici etki analizleri, bakın, önümüze düzenleyici etki analizi geldi. Bu çok önemli bir konu, gelen bir kanunun bütçe gelirleri ve giderleri açısından ne getirip ne götürdüğünün bilinmesine gerek var, ayrıntılı bir biçimde bilinmesi gerekiyor ama ne yazık ki önümüze gelen düzenleyici etki analizi son derece yetersiz bir analiz. Birkaç örnek vereyim: Mesela, teklifin 2’nci maddesinde satılması planlanan kamu taşıtlarının sayısı, araç türleri itibarıyla dağılımı, satıştan elde edilecek gelirlere ilişkin hiçbir şey yoktu burada. 10’uncu maddede yer alan düzenleme nedeniyle ne tutarda bir devlet iç borçlanma senedi ihraç edilecek, buna ilişkin bir bilgi yoktu. 11’inci maddede elektrikli araçlar için getirilen ÖTV indiriminin bugün ve gelecekte ne kadarlık bir vergi kaybına neden olabileceğine ilişkin bir planlama, yapılmış bir hesaplama yok. O zaman düzenleyici etki analizini niye yapıyoruz? Görüntüyü kurtarmak için. Bunu kabul etmiyoruz, düzenleyici etki analizleri Meclisin kaliteli kanun yapması için son derece gereklidir.

Son olarak şunu söyleyeyim, bakın, temel kanun olarak görüşüyoruz bunu, temel kanun olarak görüştüğümüzde bölümler itibarıyla görüşüyoruz. Hâlbuki bir bütünlük içinde olmuş olsaydı bu, başka bir kanun, torba kanun değil, bir kanun bütünlüğü içinde gelseydi son derece verimli olacaktı ve her madde üzerinde konuşacaktık. Burada önerge vermediğimiz zaman konuşamıyoruz. Bütün bunların hepsi usul üzerine çok ciddi eleştirilerimizdir.

Tabii, burada şunu söylemek isterim: Bu, adı üzerinde zaten, tasarruf tedbirleriyle ilgili olan bir kanun, genel gerekçede de bu var ve kamuoyunda da böyle algılandı. Fakat değerli arkadaşlar, kanun teklifinde sadece 2 tane madde var bu konuyu ilgilendiren, hadi, dolaylı olarak da koyduğumuz zaman 5 madde diyebiliriz ama onun dışında, başka konularla ilgili düzenlemeler var. Şunu görüyoruz biz, mayıs ayında çıkan Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'nin son derece verimsiz, verimliliği artırmayan ve tasarruf yapmayan bir paket olduğu ortaya çıktı. Bakın, şimdi burada bir kanun getirildi, bu kanunda, biraz önce söylediğim gibi, buna ilişkin tedbirler yok ama daha önemlisi, bu uygulanan paket, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi, genelge de çıktı üzerine, son derece yetersiz. Hani bir laf var Türkçede "Dağ fare doğurdu." aynen o şekilde. Tasarruf yok, verimlilik zaten hiç yok.

Yani, aslında, ben şunu görüyorum, AKP, iktidar partisi, algı yönetimiyle işi götürmeye çalışıyor ama algı yönetimiyle götüremezsiniz arkadaşlar. Yani artık yolun sonuna geldiniz, yapmıyorsunuz bir şey, bütün toplum bunu görüyor. Bakın, bu tasarruf paketi AKP iktidarları döneminde çıkarılan 6'ncı tasarruf paketi ve hemen hemen hepsi birbirinin aynısı ve hiçbir gelişme, bir iyileşme sağlanamamış. Bunun içinde vergi reformu yok. Hani, yarın Plan ve Bütçe Komisyonuna vergiyle ilgili bir kanun teklifi geliyor, ona hızlı olarak bir göz attım, içinde hiçbir şey yok; ne vergi adaleti var ne dolaylı-dolaysız vergi ayırımının düzeltilmesi var ne de vergi harcaması var. Hani, istisna, muafiyet ve indirimler nedeniyle vazgeçilen vergiler, vergi harcamaları ne kadar biliyor musunuz değerli arkadaşlar 2024 yılında? 2,2 trilyon. Pakete hızlı bir baktım, yeni geldi düzenleyici etki analizi; bu pakette vergi harcaması 30 milyar lira yani istisna ve indirimlerden vazgeçilmesi sadece 30 milyar; 2,2 trilyonluk bir paket içinde. Hiçbir şey yok bunun içinde; kamu-özel iş birliğiyle yapılan projeler yok. Bakın, 2024 yılında 162,4 milyar; önümüzdeki 2024-2026 döneminde 673,6 milyar liralık bir kamu-özel iş birliği modeli var. Buna tıkr tıkr para ödüyörüz, döviz cinsinden ödüyörüz; garantiler vermişiz, köprülerde, otoyollarda araç geçiş garantileri, havaalanlarında uçuş garantileri ve şehir hastanelerinde yatak garantileri. E, ne olacak? Niye buna dokunmadık tasarruf paketinde, neden kamu-özel iş birliğiyle ilgili hiçbir madde yok? Bu soruyu soruyoruz.

Kamu ihale sistemiyle ilgili hiçbir düzenleme yok. Değerli arkadaşlar, bakın, iktidarınız döneminde Kamu İhale Kanunu yaklaşık 200 kere değişti ve bugün Türkiye'de hukuksuzlukların, usulsüzlüklerin, yolsuzlukların temeli olarak görülen bir kanun var. Neden buna ilişkin bir şey getirmediniz? Eğer gerçekten samimi olsanız buna ilişkin bir şeyler getirirdiniz. İsrafın azaltılması için ciddi hiçbir tedbir yok. Bakın, bütçede yeni rakamlar açıklandı: Mal ve hizmet alım giderleri artmaya devam ediyor, temsil ve ağırlama giderleri artmaya devam ediyor. Daha geçen hafta ABD'deki NATO zirvesine Cumhurbaşkanı 5 uçakla katıldı arkadaşlar; 1 uçak önceden gitti TBMM Başkanı ve yanındaki heyeti, arkadan 4 uçak, 1 uçak da Cumhurbaşkanının zırhlı aracını taşıdı. El insaf arkadaşlar, böyle gayriciddi bir iş mi olur!

Bir de getirdiğiniz bu işin içinde diyorsunuz ki: "Tasarruf tedbirlerine uymayan kamu görevlilerine verilen disiplin cezaları Cumhurbaşkanına bildirilir." Arkadaşlar, bir laf var Türkçede, kimi kime şikâyet ediyorsunuz? Bu israfi yapan, buna uymayan zaten sarayın ta kendisi. Böyle gayriciddi iş mi olur! Ama şu çok açık ve net, çok açık: Tasarruf paketinin yükü kamuda çalışanların üzerinde. Personel servis hizmetleri kaldırılıyor, lojman kiralari artırılıyor, sosyal tesisler satılacak, kamuda yeni personel alımı üç yıllığına yasaklanıyor.

Değerli milletvekilleri, bakan, Türkiye’de, bugün atanmayı bekleyen eğitimde, sağlıkta, sosyal hizmetlerde, tarımda meslek mensupları var. Öğretmenler, ziraat mühendisleri, veterinerler, sağlık teknikerleri, sosyal hizmet uzmanları; bunlar en önemli konular; sosyal hizmet, çocuk bakımı, yaşlı bakımı.

Kamu hizmetlerinin nicelik ve nitelik olarak etkin ve yeterli sunulması bir devletin olmazsa olmaz kurallarından ve vazgeçemeyeceği ilkelerden bir tanesidir ama ne yazık ki burada bu yok. Tamamen bu tasarrufta hiç kimse tasarruf yapmıyor. Tasarrufun bütün yükü bu ülkede çalışan kamu çalışanlarının üzerine yüklenmiştir.

Tasarruf paketinin büyüklüğü ne kadar? Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek bunu açıklamadı. Yaklaşık 100 milyar diye bir rakam söylendi, 100 milyar hadi olsun 150 milyar. Bütçe büyüklüğü 11,1 trilyon arkadaşlar, bütçe içindeki pay binde 9, yüzde 1 bile değil, millî gelir içindeki pay binde 2,5; el insaf, böyle tasarruf paketi olmaz. Hem bu çıkan tasarruf paketi hem de buna dayalı olarak önümüze gelen bu kanun teklifi son derece yetersizdir. Burada ciddi hiçbir tasarruf yok, dediğim gibi, sadece algı yönetimiyle işi sürdürmeye çalışıyorsunuz.

Kanun teklifinde başka ne yok? Türkiye bu kadar büyük bir bölüşüm şoku yaşarken arkadaşlar; işçi yok, memur yok, emekli yok, esnaf yok, çiftçi yok, kamuda çalışan taşeron yok, hiçbirisi yok; oysa bakın, Türkiye’nin kalbi buralarda atıyor. Biz bu kanun teklifini Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşürken “Bizim sorunlarımızı çözün.” diye emeklilerden, çiftçilerden, esnaftan, asgari ücretle çalışanlardan her gün bize yüzlerce, binlerce mail geldi. Asgari ücretle çalışan milyonlarca insan, yılın ikinci yarısında asgari ücret artışı bekliyor arkadaşlar, şu anda açlık sınırının altında.

Bakın, asgari ücreti sadece “bir komisyonda belirleniyor” diye değerlendirmeyin çünkü asgari ücret artışı bu ülkedeki birçok ücret ve gelir seviyesini belirliyor; mesela, İşsizlik Fonu’ndan yapılan işsizlik yardımları asgari ücrete göre belirleniyor, Genel Sağlık Sigortasından yararlanma koşulları asgari ücrete göre belirleniyor. Emekli, maaş artışı bekliyor; en düşük emekli maaşının asgari ücrete eşitlenmesini... Emekli, intibak yasası istiyor; emekli, ekonomik büyümeden pay almak, refah payı almak istiyor; aylık bağlama oranlarının ve güncelleme katsayılarının yeniden arttırılmasını istiyor. Çiftçi, girdi maliyetlerinin azaltılmasını istiyor ama ne yazık ki bu kanunda buna ilişkin hiçbir şey yok. Şu ana kadar uygulanan yanlış politikaların yükü bu ülkede yaşayan milyonlarca insanın üzerinde ve görüyoruz ki bunların üzerinde olmaya devam edecek.

Son olarak, birkaç madde üzerinde durmak istiyorum; tabii, torba kanun olunca çok madde var ama önemli maddeler. Biri, 5’inci madde, BOTAŞ’ın görevlendirmeler nedeniyle hazineden alacağı görev zararı alacaklarıdır ve doğal gaz ithal etmesi nedeniyle KDV ve gümrük vergisi borçları; bu ikisi birbirinden mahsup ediliyor. Daha önce 2 kere kanunlaşmış, 2021 ve 2022 Aralık aylarında fakat bu mahsup işlemi doğru değil; bu, Anayasa’ya aykırı çünkü ilgili yıl bütçe kanununda yer alan miktarların kanun teklifleriyle başka bir kanununa ek geçici madde eklenmesi suretiyle değiştirilmesi veya silinmesi Anayasa’nın 116’ncı maddesine aykırı. İki, ayrıca bütçeleme ilkelerinden gayrisafilik ilkesine de aykırı. 5018 sayılı Kanun’un 13’üncü maddesi diyor ki: “Tüm gelir ve giderler gayrisafî olarak bütçede gösterilir.” Siz mahsuplaştırdığınız zaman bunları gelir ve gider olarak göremiyoruz. Yarın önümüze kesin hesap kanun teklifi geldiği zaman orada da göremeyeceğiz. Böyle bir şey olmaz, Anayasa’ya ve yasalara aykırı bir durumdur. Bunun kanun teklifi metninden çıkartılması gerekir.

Madde 10, Kamu bankalarının sermaye artırımında kullanabilmesi için Hazinesin, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi İstikrar ve Denge Alt Fonuna ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senedi vermesi. Bakın, bu kamu bankalarının sermaye artırımı ne ilk ne de son, öyle anlaşıyor devam edecek. Mayıs 2021’de 21 milyar lira aktarılmış kamu bankalarına, Mart 2022’de 51,5 milyar lira aktarılmış, Mart 2023’te 111,7 milyar lira artırılmış ve nasıl oluyor biliyor musunuz bunlar? Bunları,

normalde Hazinesinin çıkarması gereken senetleri Türkiye Varlık Fonunun altındaki bir alt fon aracılığıyla yapıyorsunuz. Burada şu soruları sorduk, Komisyonunda bilgi alamadık: Ne kadarlık bir borçlanma yapacaksınız? Kamu bankalarının şu anda ihtiyacı olan sermaye artırımını ne kadar?

İki, neden borçlanmayı Hazine eliyle değil, Türkiye Varlık Fonunun bir alt fonu eliyle yapıyorsunuz? Sayıştay denetiminden kaçırarak için mi?

Üç, kamu bankaları neden zarar ediyor? Eğer kamu bankaları eliyle belli gruplara, yandaşlara kaynak aktarılıyorsa kamu bankaları tabii ki zarar eder. Bunun ciddi bir biçimde Meclis tarafından araştırılması gerekir. Bu düzenleme yapılacaksa ek bütçeyle yapılmalı, Anayasa'ya aykırı.

Madde 11'le elektrikli, özellikle hibrit olan araçlar üzerinde bir ÖTV indirimi sağlanıyor; yüzde 80 olan ÖTV oranı bazı araçlar için yüzde 70, yüzde 60, yüzde 30'a indiriliyor. Şimdi, kamuoyunda bu düzenlemenin adrese teslim bir düzenleme olduğu konusunda âdeta bir konsensüs oluşmuş durumda. Geçtiğimiz günlerde Türkiye'de 1 milyar dolarlık yatırım yapan, basında da çıkan, bir Çin firması BYD'nin "SEAL U" modelini kapsayacağı iddia ediliyor. Bir kere, şu soruyu soruyoruz: Bu düzenlemeye neden gerek duyuldu? Bu düzenleme hangi marka ve model araçları etkileyecek ve en ilginç, en önemlisi, yerli ve millî otomobilimiz Togg'u nasıl etkileyecek? Plan ve Bütçe Komisyonunda bu konuları gündeme getirdik ve biliyorsunuz, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) de TOGG'un hissedarlarından, bu işi yapan kurumlarımızdan biri; bunun Togg'u olumsuz etkileyeceğini söyledi.

Değerli milletvekilleri, Togg'a sahip çıkalım. Bu kadar büyük iddialarla Türkiye'de bir Togg, bir elektrikli otomobil yapılması söz konusu oldu ama burada yaratılan haksız rekabetle, olumsuz bir bakışla Togg olumsuz etkilenecek; bunu kabul etmiyoruz, böyle bir şey olmaz. (CHP sıralarından alkışlar) Çin firması burada, Türkiye'de yatırım yapacak, otomobil üretecek fakat ilginç olan, bu gelen düzenlemeyle otomobil üretene kadar ithal ettiği bütün araçları bu ÖTV indirimiyle alacak, bunu kabul etmiyoruz; Türkiye'de bir üretim yapılmış olur, iki yıl, üç yıl, dört yıl sonra fabrika biter, hayata geçer, o zaman konuşulur bunlar teşvik kapsamında ama bugün böyle bir şey yok. Bu yatırımın ne kadar olduğunu bilmiyoruz, sözleşmelerini bilmiyoruz, ne getirecek ne götürececek, ne zaman fabrika bitecek, ne zaman üretime geçecek bilmiyoruz değerli milletvekilleri. Böyle bir şey olmaz çünkü bu firma ithalat yapacak yani ciddi bir ithalat, 100 bine yakın bir ithalat yaptığını düşündüğünüz zaman o Türkiye'ye girecek olan 1 milyar doların kat kat fazlası bu vergi indirimi yoluyla dışarı çıkacak. Bir taraftan, siz diyeceksiniz ki: "Dışarıdan doğrudan yabancı yatırım getirdik." ama aslında vergi indirimiyle sonuç itibarıyla bunun kat kat fazlasını ödemiş olacağız. Böyle milliyetçilik olmaz, böyle ülke sevilmez, böyle yurtsever olunmaz. Ülkeyi sevmek demek bu ülkenin çıkarlarını her şeyin üstünde tutmak demektir ve bunun için de bu maddenin son derece yanlış olduğunu ve madde metninden çıkarılması gerektiğini söylüyoruz. Burası Türkiye, burası muz cumhuriyeti değil. Doğrudan yabancı sermaye gelecekse dediğim gibi gelir, o koşullar için de gerekli yatırımı elbette yapar.

Son olarak madde 29'a değineyim. Bu kamu görevlileri için biliyorsunuz, çoklu maaş uygulaması dediğimiz hikâye bu yani bir kamu görevlisi birden çok şirkette, kamu şirketinde görev aldığı zaman işte yönetim kurulunda, danışma kurulunda, denetim kurulunda, komitelerde, komisyonlarda görev aldığı zaman birçok maaş, 4 maaş, 5 maaş, 10 maaş alıyordu. Şimdi, burada önümüze baktığımız zaman bu sınırlanıyor, sadece tek maaş alınması söz konusu olacak gibi gözüküyor. İlk bakışta baktığımız zaman olumlu gibi, hatta bir de miktar koymuş -tam rakamı söyleyeyim- 98 bin 42 lira ama burada bakın, bizim en çok eleştirdiğimiz konulardan biri, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim üzerinde çok durduğumuzu ve bu çoklu maaş uygulamasını eleştirdiğimizi biliyorsunuz, bütün kamuoyu da bunun bilgisine sahip ama burada ciddi eleştiriler var. Birincisi, söz konusu düzenlemenin kamu açısından kapsamı genişletilmeli; bakan yardımcılar, Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki politika kurul üyeleri, ofis yöneticileri, Türkiye Varlık Fonu bünyesindeki şirketlerde görev alanlar, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kapsamındaki kuruluşlara kayyım olarak atananlar da burada kapsanmalı, bunlar kapsanmıyor.

Bu da yetmez, diyelim ki dışarıdan kamu görevlisi değil, özel bir kişi, özel şahıs geldi, isterse kamuda var olan şirketlerin 5'inde, 10'unda birden görev alabilir; o zaman kamu görevlisi değil, kamu ya da özel herhangi bir kişinin kamuya ait bir şirkette sadece bir kere görev alabilmesini sağlamak zorundayız. Orada bir ücret... Sonuçta manevi tatmini olan bir iştir ülkeye hizmet etmek; memlekete, insanlara, topluma hizmet etmek önemlidir. 98 bin lira çok yüksek, bugün Türkiye'de milyonlarca insan asgari ücretle geçiniyor, bu da asgari ücret seviyesine çekilir, çok makul; sonuç itibarıyla yapılan hizmetin karşılığı alınmış olur.

Daha birçok maddede eleştirimiz var ama konuşmamı burada bitirmek istiyorum. Konuşmamda bahsettiğim hususlar çerçevesinde, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu kanun teklifine ret oyu vereceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, şahsı adına ilk konuşmacı Malatya Milletvekili Veli Ağbaba.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, sözlerimin başında önemli bir olayı dikkatlerinize sunmak istiyorum. Biliyorsunuz, geçtiğimiz hafta Cumhurbaşkanı'nın da katıldığı bir törenle Çinli bir firmayla bir anlaşma yapıldı, hayırlı olsun. Tabii, bu anlaşmayı desteklediğimizi ifade etmek istiyorum ancak burada, teklifin 11'inci maddesinde ciddi kuşklarımız var. Bir şirket için vergi oranlarında değişiklik yapılıyor, şirket yatırım bitmeden gümrük vergisinden muaf tutuluyor; şirkete resmen özel bir indirim yapılıyor. Herhâlde bu 1 milyar dolarlık yatırım Türkiye hazinesinden finanse edilecek.

Değerli arkadaşlar, bakın, bir örnek vermek istiyorum: Şu anki mevcut duruma göre 1.000 TL'lik araç yüzde 50 İGV vergisiyle 1.500 lira yapıyor; yüzde 80 ÖTV, 2.700 yapıyor; KDV'yle beraber 3.240 yapıyor. Bu yasayla beraber 1.000 üzerinden yüzde 10 İGV, 1.100; ÖTV yüzde 30'a düşüyor; İGV yüzde 50'den yüzde 10'a düşüyor; ÖTV yüzde 80'den yüzde 30'a düşüyor, 1.430; KDV'yle beraber 1.716 lira. Yani bugün alsanız 3.240 TL'ye alacağınız araba 1.716 TL'ye mal oluyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bunun iki tarafı var: Bir, bir şirkete özel indirim yapıyorsunuz ve devlet bunu finanse ediyor, bunun arkası gelmez; ayrıca bu, Anayasa'ya aykırı.

Şimdi, Sayın Mustafa Varank burada mı bilmiyorum, Sayın Akbaşıoğlu'na da söylüyorum, MHP grubuna da söylüyorum: Biliyorsunuz, Togg burada üretiliyor ve maalesef bir partinin markası yaptınız Togg'u, maalesef sadece bir partiye araç gibi yaptınız ama bu Togg'un da satışlarını düşürecek ve belki de Togg'u batıracak. Bir Çinli firmayla yapmış olduğunuz anlaşma bu. Maalesef teklif sahipleri de bu konuda net bilgi veremiyor, Bakanlık da net bilgi veremiyor. Bunu Türkiye'nin dikkatine sunmak istiyorum. Bakın, bu çok ciddi bir mesele, bu meselenin tekrar burada görüşülmesi lazım, tekrar müzakere edilmesi lazım ama maalesef, Aşkın Türel'i'nin de söylediği gibi, Plan ve Bütçe Komisyonunda bu konuda arkadaşlarımız duyarsız kaldı; bu çok önemli bir konu, herkesin dikkatini çekmek istiyorum. Burada, aslında, test edilen şey sizin her zaman kullandığınız, işinize geldiği zaman kullandığınız yerli ve millîliğiniz. Yerli misiniz, millî misiniz, Çin malına karşı Türk malını koruyor musunuz, bugün göreceğiz değerli arkadaşlar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii, tasarruf genelgesiyle ilgili -adı "tasarruf genelgesi" ama- birkaç düşüncüyü sizlerle paylaşmak istiyorum. Biliyorsunuz emekliye 2.500 TL zam yapıldı, sadece en düşük emekli maaşı alan emeklilere 2.500 TL zam AKP Grup Başkanı tarafından yapıldı, bunu Abdullah Güler açıkladı. Buna sadece Abdullah güler, emekli gülmeyi, yoksul gülmeyi, sadece Abdullah güler ve bu açıklamayı da Abdullah Güler'e yaptırdınız, buna da dikkatinizi çekmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Bu parayla 2 kişi Malatya'ya gidip dönemez, giderse geri gelemiyor, otobüs parasını

karşılayamıyor ve maalesef emekliye 2.500 TL'yi reva görenler lüks içinde, şatafat içinde yaşamaya devam ediyor. Savurganlık âdeta bir yaşam biçimine, bir ahlaka dönüşmüş durumda. Emekliye 2.500 TL zam verenler tuvaletlerine, WC'lerine, keneflerine 24 milyon lira yatırım yapıyorlar. Bakın, değerli arkadaşlar, daha bugün 24 milyon lira yatırım yapıyorlar, tuvaletlerini yeniliyorlar. Emekliye 2.500 TL zammı layık görenler -Akbaşoğlu saat takıyor mu bilmiyorum ama- Akbaşoğlu'nun mevkidaşı 562 bin TL'lik saat takıyor. Tabii, gelen gidene rahmet okutuyor; biri var ki Cumhurbaşkanı danışmanı, 1 milyon 282 bin TL'lik saat takıyor yani 512 tane 2.500 TL yapıyor bu, 75 tane asgari ücrete denk geliyor. Maalesef, ülkemiz, bu dönemde çetelerin cirît attığı, devleti yönetenlerin şatafatta boğulduğu, dünyada yaşanmayan her türlü kirliliğin, rezilliğin yaşandığı bir ülkeye dönüştü.

Bakın, değerli arkadaşlar, hemen, yeni açıklanan bir rapor var. OECD Rüşvetle Mücadele Çalışma Grubu tarafından yayınlanan raporda Türkiye "rüşvet cenneti" olarak nitelendirildi. Hani, eskiden bir laf vardı ya, Fuzuli'nindi sanırım: "Selam verdim rüşvet değildir diye almadılar." Eskiye geçtik, şimdi kurumlarda rüşvetten para üstü alacak kadar yüzüstlük hâkim. Memleket rüşvet cennetine dönüşmüş durumda, fuhuş olmadığı kadar artmış, ülke sanal kumar ve yasa dışı bahis cennetine dönmüş durumda. Maalesef memleket, dolandırıcıların, kara para aklayanların başkenti olmuş durumda. Değerli arkadaşlar, artık kara para aklayanları İçişleri Bakanlığında, Adalet Bakanlığında değil, nerede görüyoruz? MASAK bulamıyor, İstihbarat bulamıyor, İçişleri Bakanlığı bulamıyor, nereden buluyoruz? Instagram'dan buluyoruz. Allah Mark Zuckerberg'den razı olsun, onun sayesinde kara paracıları görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, Emniyetin haberi yok, MASAK'ın haberi yok, istihbaratın haberi yok, kadın saçlarına dolarla bigudi yapıyor, lüks araçlarını Instagram'da paylaşınca haberimiz oluyor. Değerli arkadaşlar, bu tipleri memleketi hediye eden kim biliyor musunuz? Muhafazakâr iktidar. Maalesef, bunlar AK PARTİ'nin yaratmış olduğu model tipler yani yirmi sene sonra "AK PARTİ" deyince kim akla gelecek, biliyor musunuz? Engin Polat, Dilan Polat, Çiftlik Bank CEO'su Tosuncuk -biri daha vardı, ne Özer'di- Faruk Özer; ne kadar dolandırıcı varsa, ne kadar kara para aklayıcısı varsa en muhafazakâr, en millî hükûmet döneminde Türkiye'de marka olmuş durumda. Bunlar sizin yarattığınız tipler. Allah onları da ıslah etsin, onları yaratan sizi de Allah ıslah etsin. (CHP sıralarından alkışlar)

Millet "tasarruf" diyor, şatafat içinde, lüks içinde yaşamaya devam ediyorlar değerli arkadaşlar. Bu kanun teklifinde tasarruf yok, müriflik var; maalesef, mürif bakanlar var, şatafat var, israf var. Bakın değerli arkadaşlar, bu kanun teklifinin arkasında Audi'sinden vazgeçmeyen, Audi'sini depoda saklayan katakullici bir Diyanet İşleri Başkanı var. Dua okumayıp avcunun içine yazan Diyanet İşleri Başkanı duayı ezbere bilmiyor ama Audi modellerinin hepsini, A8'inden A4'üne kadar hepsini ezbere biliyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bir de bu kanun teklifinde bir hinlik var. Bakın, ne? Tasarrufa uymayan kamu görevlilerine ceza geliyor yani CHP'li belediyelere sopa gösteriliyor. Şimdi size bununla ilgili bir hikâye anlatacağım, yaşanmış bir hikâye anlatacağım. Trabzonspor önemli bir maça hazırlanıyor, hoca Özkan Sümer; taktikler veriyor, neyse, maç başlıyor, benim de çok sevdiğim, hayranı olduğum Lemi 1'inci dakikada ters bir vuruş yapıyor, gol oluyor, 15'inci dakikada ters bir vuruş daha yapıyor, direktten dönüyor. İlk yarı bitiyor, soyunma odasına gidiyorlar, futbolcular soruyor rahmetli Özkan Sümer'e "Taktik ne, taktik?" diye, diyor ki: "Taktiği boş verin, Lemi'yi tutun yeter." Bakın, şimdi siz de tasarruf genelgesini boş verin, reisi tutun başka bir şey istemiyoruz değerli arkadaşlar, sadece reisi tutun. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, AKP iktidara geldiğinde 3 özel uçağımız vardı, şu anda 16 tane özel uçak var. Uçağı yapan, Airbus'ı yapan Fransa'da bunun yarısı kadar, Amerika'da yok, Almanya'da yok ama bizim ülkemizde, fakir fukaranın ülkesinde var.

Bir başka örneği daha söylemek istiyorum. Geçtiğimiz yıl acaba yanlış mı görüyorum dedim, inanmadım ama geçtiğimiz hafta Amerika Birleşik Devletleri'nde görünce inandım; değerli milletvekilleri, Erdoğan buradaki zırhlısını kargo uçağıyla Amerika'ya götürüyor, araba kalmamış, buradan uçakla araba gidiyor, bunu da dikkatlerinize sunmak istiyorum. Almanya'da maça gidiyorlar, ya, hadi, burada rezil olduk da Almanya'da, bakın, bütün Avrupa liderleri var, kimisi arabayla geliyor, kimisi tarifeli uçakla geliyor; bizimkisi Berlin'de 100 araçlık konvoyla geliyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, size bir örnek vereceğim, size bir şey göstereceğim: Bu bir limuzin arkadaşlar, bizim milletvekilleri bunu fotoğrafta görüyor sadece ama bunlar biniyor, bakın, bunlar biniyor, el de sallıyor. Akbaşıoğlu, el sallıyorsunuz. Değerli arkadaşlar, bakın, bu limuzinin Türkiye'deki fiyatı 550 milyon lira -bakın, şurada ilandan bulduk- 550 milyon lira. 1 taneyle gezemiyor beyefendi, 2 limuzinle gezmesi lazım; 1 milyar 100 TL. Bakın, bu ne perhiz bu ne lahana turşusu! Şu gördüğümüz rezilliği, şu şatafatı da sizlerin dikkatine sunmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, saray çok masraflı bir saray. Sarayın günlük masrafı ortalama 43 milyon 706 bin TL, saatte 1 milyon 820 bin TL, bir saatte 107 asgari ücret yeniyor değerli arkadaşlar. Bakın, özel zırhlı limuzinler, özel araçlar... Yani, nereden bakarsanız maalesef, elinizde kalıyor. Yine, aynı şey, taşıt kiralama giderlerine bakın değerli arkadaşlar. Mayıs ayında 169 milyon hava taşıtı kiralama gideri varken haziran ayında 573 milyon lira, tam 4 kat civarında artış var.

Şimdi, bunlar yapılırken Meclis ne yapıyor? Bakın, Meclis Başkanının hakkını yemeyelim, o tasarruf yapıyor, Allah için. Ne yapıyor? Değerli arkadaşlar, tasarruf genelgesi yayımlandı, damacana suyu yasakladı; damacana suyu yasakladı ve çözdü. Biliyorsunuz, bunları İsrail'i boykot ederken de yapmışlardı. Ne yapmışlardı? Mecliste Nescafe'yi yasakladılar, Cola'yı yasakladılar; İsrail'de Netanyahu'nun dizi titredi! Ya, bu kadar çocukça, bu kadar insanın güleceği şeyler yapılmaya devam ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sağ olun Başkanım.

Değerli arkadaşlar, bir de üç beş maaş alan insanlar var. Bunun yine bu teklifle üst sınırı. 98 bin lira olarak belirliyorlar. Burada bir kişinin 3 maaş, 5 maaş, 10 maaş alması önlenmiyor, sadece üst sınır belirleniyor, bunu da kamuoyunun dikkatine sunmak istiyorum. 98 bin lira almaya devam edecekler ve maalesef AK PARTİ'nin yapmış olduğu gibi devlet çiftlik gibi yönetilmeye devam edilecek.

Bakın, bazı kurumlardan örnek vereyim, Ziraat Bankası, Vakıfbank, Halkbank; bunların yönetim kurulu üyelerine bakın, ömürlerinde bankaya para yatırma, çekme dışında hiçbir bankacılık deneyimi olmayan insanlar. Kimisi yönetim kurulu başkanı, kimisi yönetim kurulu üyesi. Yine, Türk Telekom var ki tam bir çiftlik, bir çiftlik. jölelisinden AKP eski milletvekillerine kadar herkes Türk Telekomda, maalesef bir çiftlikte yemeğe devam ediyorlar.

Bizim anlayışımız şu: Devletin malı deniz, yemeyen domuz değil; devletin malı deniz, yiyen domuz oğlu domuzdur. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahsi adına ikinci konuşmacı İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar.

Buyurun Sayın Kırkpınar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 156 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'miz üzerine söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun teklifimizin ülkemize, ülke insanımıza hayır ve bereket getirmesini temenni ediyorum.

Kanun teklifimize geçmeden önce genel olarak birkaç hususa değinmek istiyorum. Değerli arkadaşlar, enflasyon bütün ekonomilerin en önemli problemi, gerek gelişmiş ekonomiler gerekse gelişmekte olan ekonomilere baktığımızda, özellikle euro bölgesine ve ABD'ye baktığımızda bu sorunu görebiliyoruz. Dünyada pandemiyle başlayan, Ukrayna-Rusya savaşıyla devam eden bir süreç var. Ülkemize baktığımızda bu küresel etkilerin dışında yine 11 vilayetimizi kapsayan depremin etkisi, ayrıca çalışma hayatıyla ilgili yapmış olduğumuz düzenlemeler, terör ve doğal afetler, tüm bu gelişmelere baktığımızda ekonomimiz üzerinde ciddi bir yük oluşturduğunu görebiliyoruz. Bu etkenler fiyat istikrarının bozulmasına ve enflasyonun yukarı doğru ivmelenmesine yol açıyor, dolayısıyla arz-talep dengesinin de olumsuz yönde etkilendiğini görüyoruz. Gerek ulusal kaynaklı gerekse küresel kaynaklı bu olumsuzlukları ortadan kaldırmak için ekonomi yönetimimiz ciddi tedbirler alarak bu durumu ortadan kaldırmaya yönelik birtakım düzenlemeler yaptı ve yapıyor. Atılan bu adımlar On İkinci Kalkınma Planı'mıza ve orta vadeli programımıza uyumlu bir şekilde devam ediyor. Burada tabii ki birinci hedefimiz kalıcı refahı sağlamak, bunun için de sıkı para ve maliye politikası uyguluyoruz, bu durumu yapısal reformlarla da destekliyoruz. Bir yıllık neticeye baktığımızda programın iyi bir şekilde çalıştığını söyleyebiliriz.

Buradan hareketle bu teklifimizde neyi amaçlıyoruz, kısaca onu da ifade etmek istiyorum. Değerli arkadaşlar, mali disiplini güçlendirmek amacıyla uygulamaya konulan maliye politikası çerçevesinde kamu tasarruflarının artırılması, tasarruf kültürü ve bilincinin yaygınlaştırılması, bu bağlamda kamuda tasarruf anlayışına riayet edilmesi ve kaynakların en rasyonel şekilde kullanılması amaçlanıyor. 2024'te 5 Cumhurbaşkanlığı genelgesiyle tasarruf tedbirlerinin tamamı kapsamlı bir şekilde yayınlandı. Burada, bu pakette kanun gerektiren düzenlemeleri bu kanun teklifimizde de ayrıca düzenliyoruz.

Maddelere baktığımızda, yine genel bütçede yapılacak hazine yardımlarını 132 sayılı Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanunu'nun olan 11'inci maddesine bu kanunu dercediyoruz.

2918 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlanan taşıt ve iş makinelerinin bütüncül ve hızlı bir şekilde satışının gerçekleştirilmesi amacıyla Özelleştirme İdaresi Başkanlığının yetkilendirilmesini bir maddeyle sağlıyoruz.

Yine, damga vergisiyle ilgili yapmış olduğumuz bir düzenleme var. Yatırım sözleşmelerinin yatırım teşvik belgelerine istinaden uygulamalara benzer şekilde damga vergisinden istisna tutulmasını amaçlayan bir madde düzenliyoruz. Yine, bu teklifimizde, BOTAŞ borçlarının mahsuplaşma suretiyle terkinine ilişkin bir madde düzenliyoruz. BOTAŞ'la ilgili tabii, birkaç madde daha var burada. BOTAŞ'ın Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı... Bu sağlanan istisnaların Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesiyle birlikte 4'üncü maddeye istinaden, iptal gerekçeleri de dikkate alınarak yeniden düzenlendiğini ifade etmek istiyorum. Yine, bir başka madde de Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesine sağlayacağı dış finansman için hazine geri ödeme garantisini düzenleyen bir madde söz konusu.

Yine, başka bir maddede, 6741 sayılı Kanun kapsamında kurulan Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi Piyasa İstikrar ve Denge Alt Fonuna kamu bankalarının sermayelerinin güçlendirilmesi amacıyla 2024 mali yılı içerisinde ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihraç etme hususunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki veriyoruz; bu yetki geçmiş olduğumuz yıllarda birkaç kez daha tekrarlandı.

ÖTV düzenlemesiyle ilgili bir maddemiz var. Yine, sadece dışarıdan şarj edilebilen kamuoyunda hibrit elektrikli araçlardan birleştirilmiş kilometre başına karbondioksit emisyonu 25 gramın altında, birleştirilmiş elektrikli motor menzili de 70 kilometrenin üzerinde ve 1.800 santimetreküpü geçmeyen motor silindir hacmi ve matrah eşiklerine göre ÖTV düzenlemesi yapıyoruz. Tabii, burada Cumhuriyet Halk Partisinin Togg'la ilgili hassasiyetini de takdirle karşıladığımı ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, yine, başka bir madde, istasyon dışında gerçekleştirilen satışlarda, teslimlerde akaryakıtın alıcı deposuna taşınması veya taşıtırılmasının bayilik lisansına sahip satıcı tarafından yapılmasını düzenleyen bir madde. Burada çeşitli olumsuzlukların önüne geçmek istiyoruz.

Tasarruf tedbirlerinin uygulanmasının denetimine ilişkin bir madde var. Bu maddeyle kamuda uygulamaya konulan tasarruf tedbirlerinin etkin bir şekilde uygulanmasına katkı sağlaması amacıyla, bu alandaki uygulamalara yönelik olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı ve idarelerince yapılacak izleme ve denetim sonucunda tasarruf tedbirlerine aykırı iş ve işlemlerde bulunduğu tespit edilenlere disiplin cezası verilmesi ve yapılan iş ve işlemlerin sonuçlarının da rapor edilip ilgili kurumlara iletilmesini düzenleyen bir maddemiz var.

Yine, diğer bir maddede, il özel idareleri aracılığıyla yapılan yatırımlara ilişkin düzenleme söz konusu. Burada bakanlıklar, diğer merkezî idareler ve kuruluşların il özel idareleri aracılığıyla yapılacak yatırımların karşılığı kaynak transferleri ve avans ödemeleri hariç hak ediş raporlarına göre yapılmasını mecbur kılan bir madde düzenlemesi yapıyoruz.

Diğer bir maddede, yine, Gelir İdaresi Başkanlığımızın kadrolarında görev yapan ve Başkanlığın toplam personelinin yüzde 73'ünü oluşturan kamu personelimizin 5345 sayılı Kanun'da yeniden düzenlemesini yapıyoruz.

Diğer bir maddede, Anayasa Mahkemesi tarafından yine iptal edilen, serbest avukatların 5549 sayılı Kanun kapsamında yükümlü sayılmasına ilişkin ibare iptal gerekçeleri de dikkate alınarak yeniden düzenleniyor.

Bir başka maddemizle Mali Suçları Araştırma Kurulu tarafından verilen idari para cezalarına ilişkin olarak idari yargıya başvuru yapılabilmesine yönelik bir düzenleme yapıyoruz. Burada sulh mahkemeleri yerine idare mahkemelerine başvurunun önünü açıyoruz.

Diğer bir maddemizle deprem bölgesinde nüfusu azalan belediyeler için, bu kanun uyarınca nüfus esas alınarak genel bütçeden yapılacak pay dağılımında 2023 yılı nüfusu esas alınarak deprem sebebiyle nüfusu azalan belediyelerimizin bu olumsuz durumdan etkilenmemesi için bir düzenleme yapıyoruz.

Başka bir maddede, yine, Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun'un uygulama görev ve yetkisinin Strateji ve Bütçe Başkanlığına tevdi edilmesi dolayısıyla bu kanundaki kurumsal atıflar değiştirilmekte ve özellikle bu atıfların karşılığı gelen Strateji Bütçe Başkanlığı olarak ifade edilmekte. Bununla ilgili birtakım maddeler var, onları düzenliyoruz.

Yine, İller Bankası Anonim Şirketinin sermaye tavanının artırılmasına yönelik bir düzenleme yapıyoruz.

Bir başka düzenlememizle, vergi müfettişlerinin mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik mevzuatsal bir düzenleme yapıyoruz.

Başka bir maddeye baktığımızda, kurul üyeliği ücretlerine ilişkin olarak hâlihazırda, 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca, memurlar ve diğer kamu görevlilerine -yönetim kurulu, denetim kurulu- tek bir yerden ödeme yapılabilmektedir. Söz konusu düzenlemenin kapsamını genişletiyoruz ve ödenecek ücrete de burada bir üst sınır getiriyoruz. Ayrıca, mevcut uygulamalarda olduğu gibi tek bir görev için tek bir yerden ödeme yapılmasına devam edilecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Tabii, değerli arkadaşlar, özellikle bu konularla ilgili düzenlemeler AK PARTİ hükümetlerinden önce yoktu. Bizim hükümetlerimiz döneminde bu gelişmeler

ve düzenlemeler gerçekleştirildi. Tabii, özellikle şunu ifade etmek istiyorum: Bu tip konularla ilgili, tasarrufla ilgili, bu paket, özellikle kanun teklifimiz... Yapılacak olan tasarrufların devam edeceğinin altını da özellikle çizmek istiyorum.

Geneli üzerinde özet olarak ifade etmek istediğim konular bunlar.

Ben bu vesileyle destekleriniz için şimdiden hepinize teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dinç...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, Uluslararası Olimpiyat Komitesinin, soykırımcı İsrail'in Paris 2024 Yaz Olimpiyatları'ndan men edilmesiyle ilgili hâlâ bir karar almadığına ilişkin açıklaması

FARUK DİNÇ (Mersin) – Bismillahirrahmanirrahim.

Soykırımcı İsrail'in 7 Ekimden beri Gazze'de sürdürdüğü vahşete halklar büyük tepki gösterirken devletler çifte standartçı yaklaşımlarını sürdürüyor. Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenecek olan Paris 2024 Yaz Olimpiyatları işte bu yaklaşımın somut bir örneği olmuştur.

Ukrayna savaşı gerekçesiyle Rusya'ya yaptırım uygulayan ülkeler konu İsrail olunca üç maymunu oynamaktadır. Ukrayna savaşı gerekçesiyle Rusya ve Belarus'u olimpiyatlardan men eden Uluslararası Olimpiyat Komitesi, soykırımcı İsrail'in olimpiyat oyunlarından men edilmesiyle ilgili hâlâ bir karar almadı. Önceki yıllarda ayrımcılıktan dolayı Güney Afrika, savaş suçundan dolayı da Sovyetler ve Almanya olimpiyatlara alınmamıştı. Başta ülkemiz olmak üzere İslam dünyası ve tüm duyarlı ülkeler siyonist rejimin olimpiyatlara katılmasını engellemek için tepkilerini ortaya koymalıdır.

BAŞKAN – Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.41

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.22****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Kurtcan ÇELEBİ (Ankara), Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

156 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

**VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 15’inci maddeleri kapsamaktadır.

Şimdi Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “tasarruf tedbiri” adı altında Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik içeren yasa teklifinin birinci bölümü üzerine Saadet-Gelecek Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Ülkemizde yaşanan ekonomik sorunlar aslında yıllar itibarıyla kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılamaması, sıcak paranın üretime dayalı projelerde değerlendirilememesi neticesinde ekonomimizin dış şoklara açık, kırılgan bir yapıya bürünen modelinden kaynaklanmaktadır. Hâlbuki halkımızın ödediği vergiler ve ülkeye gelen sıcak para etkin, verimli ve katma değeri yüksek yatırımların desteklenmesinde kullanılmış olsaydı yaşanan birçok ekonomik sorunu basit ekonomik programlar ve uygulamalarla gidermemiz mümkün olabilirdi. Ancak geline nokta ekonomimizdeki sorunlar artık basit ekonomik sorunlar olmaktan çıkmış, kronikleşen kriz yapısına bürünmüştür. Bunun tüm müsebbibi ülkede yirmi iki yıldır iktidarda bulunan Adalet ve Kalkınma Partisidir. Elbette devriktidarınızda önemli işlere de imza attınız, bunlarla ilgili “Herhangi bir olumlu iş yapmadınız.” demek, yirmi iki yıldır oy veren millete haksızlık olur. Fakat ülkeyi getirdiğiniz nokta, 2011’de teslim aldığınız ekonomiden katbekat geride. Basit bir örnekle ifade etmek gerekirse, siz geldiğinizde bir emekli 1,5 asgari ücret oranında emekli maaşı alırken bugün asgari ücretin 17 bin TL olduğu bir yerde emekli ancak yüzde 60’ı olan 12 bin TL civarında bir maaşa talim ediyorsa bu sizin Adalet ve Kalkınma Partisi olarak 2001 ile 2024’teki durumunuzu izah etmek için basit bir örnek olabilir.

Mevcut Hazine ve Maliye Bakanı sadece para politikalarını kullanarak kronikleşen bu sorunları ortadan kaldıracabileceğini düşünmektedir. Oysa uygulanacak para politikaları sadece zengini daha zengin edecek, fakiri daha fakir kılacak ve ekonomik tercihlerin faturasını ise sabit ücretlilere, dar gelirliilere, emeklilere, asgari ücretlilere, işçilere ve emeklilere kesecektir.

Geçen sene, dokuz ay önce, 2024 bütçesini hazırlarken aklınıza gelmeyen tasarruf tedbirleri, tüm kamu harcamaları ve ödenekleri belirlendikten sonra, bütçe yılının bitimine az bir zaman kala, şimdi “tasarruf paketi” adı altında süslü cümlelerle Türkiye Büyük Millet Meclisine getiriyorsunuz; tam da Meclisin tatilde olması gereken bir dönemde, sanki tasarruf etmek için elinizi tutan varmış gibi bu yasayı alalelace Türkiye Büyük Millet Meclisine sunuyorsunuz. Daha dokuz ay önce 2024 bütçesini hazırlarken tasarruf yerine cumhuriyet tarihimizin rekor bütçe açığını verdiniz ve rekor faiz ödemelerine ayrılan parada rekor bir ödemede bulundunuz. Yine, rekor faiz dışı bütçe açığıyla kendi rekorunuzu yeniden kırdınız. Bu bütçeyi Türkiye Büyük Millet Meclisine sunan siz değil miydiniz? Bu ülkenin kıt imkânlarının farkında değil miydiniz de dokuz ay sonra “tasarruf tedbirleri” adı altında bir paketi kanunlaştırmak için Türkiye Büyük Millet Meclisine getiriyorsunuz? Bu bütçeyi ve yüzde 50’leri aşan faiz oranlarına ulaşan faiz artırımı kararlarını sizin iktidarınız almadı mı? Bu bütçe açıklarının sebebi siz ve sizin onay verdiğiniz kurumlarınız değil mi? Bir işe nasıl başladığınız, o işi nasıl bitirdiğiniz kadar önemlidir. Siz başlarken zaten tasarruf yerine israfı öncelediniz. Sonra, bütçe onaylandıktan sonra da 2024 yılına giriş yaptığınızda da “tasarruf tedbirleri” adı altında bir genelge yayımladınız, uygulamalarını hayata geçirmeye çalışınız. Ancak geç kalınan tasarruf uygulamaları ve paketleri elbette sadra şifa olamadı ve bütçe açığı ve cari açık her geçen gün artmakta.

Yine, bir yıldır yükselen vergi yüküyle halkımızın sorunları ise katlanarak devam etmektedir. Tüm bunların üzerine iktidar partisi olarak şimdi de “tasarruf paketi” adı altında bir torba kanun teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisine sundunuz. Sanki tasarruf edecektiniz de kanuni altyapı müsait olmadığı için bundan geri duruyormuşsunuz gibi davranıyorsunuz. Başka meselelerde “Yürüyün, kanun arkanızdan gelir, Anayasa önemli değil, Anayasa Mahkemesi bunu iptal edinceye kadar yol yürürüz.” diyen siyasi anlayışınız sizin anlayışınız değil mi? Bugün mü kanunilik ve anayasal hassasiyetiniz aklınıza geldi de tasarruf yapmak için kanuni bir düzenlemeye ihtiyaç hissediyorsunuz? Durumunuz tam da düğünde oynamak istemeyen gelinin “Yerim dar.” mazeretine benziyor, yer genişletilince de “Eteğim dar.” diyerek, aslında tasarruf yapma niyetinde olmadığınız gün gibi ortada. Bir türlü beceremediğiniz tasarrufu bu kanunla mı becereceksiniz? Ama bu kanunda hakkınızı teslim etmek lazım ki bir şeyde tasarruf yapmayı becerdiniz. 31 maddelik bir kanun teklifinin sadece 3 maddesini tasarrufa ayırarak aslında tasarruftan tasarruf ettiniz. Bu konuda hakkınızı yememek lazım. Keşke 31 maddede tasarruf ederek sadece 3 maddede tasarrufu gündeme getirdiğiniz hassasiyetinizi kamu kaynaklarını kullanmakta da gösterebilmiş olsaydınız.

Söz konusu kanun teklifinin Türkiye’nin bütçe açığına, borçlanma ihtiyaçlarına, cari açık ve tasarruf açığı gibi kronik ekonomik sorunlarına çözüm getireceğini eminim sizler de beklemiyorsunuz. Önerilen düzenlemelerin tasarruf tedbirleri açısından eksiklikleri ve çelişkileri barındırdığını sizler de bal gibi biliyorsunuz. Türkiye’nin ekonomik durumu incelendiğinde son altı yılda bütçe açığının ciddi oranda arttığı ve cari açığın artık sürdürülemez bir noktaya doğru gittiği görülmektedir. Bu durum, tasarrufun en önemli sorun hâline geldiğinin de bir göstergesidir.

Türkiye, şu an, sizin 2000’li yıllarda da uyguladığınız ama son birkaç yıldır uygulamaya tekrar karar verdiğiniz sıcak para politikası sebebiyle yabancı yatırımcıların âdeta finansal sömürge cenneti hâline geldi. “Carry trade” yöntemiyle yatırımcılar düşük faizli para birimlerinden borç alarak daha yüksek faizli para birimlerine yatırım yapmaktadırlar. Türkiye de bu yatırımlar için bir cennet hâline

sizin ellerinizle getirildi. Almanya'dan, İngiltere'den finans şirketleri kendi müşterilerine yıllık yüzde 4-5'le faizler vermekte, o faizleri de Türkiye'ye getirip TL'ye çevirerek altı aylık süreçler içerisinde ortalama yüzde 30, yüzde 40, TL bazında para kazanmaktalar. Kuru sabit veya belli bir seviyede tutmanız sebebiyle de döviz bazında 1 milyar dolar para getiren kişinin altı ay içerisinde 1,5 milyar, 1 milyar 400 milyon dolar gibi paraları yurt dışına çıkardığını hep beraber görmekteyiz. İşte bu sıcak para politikalarıyla siz, Amerika'daki, İngiltere'deki ve Avrupa'daki düşük faizlerle alınan döviz kredilerinin âdeti el sürülmeden Türkiye'de bir sömürü aracı olarak kullanılıp dışarıya para transferini yapan bir iktidar hâline geldiniz. Siz İngiltere'deki para babalarının dövizini Türkiye'ye sokarak altı aylık süreç içerisinde borsa ve yüksek faizle parasını değerlendirip daha sonra bu ülkenin kaynaklarını yurt dışına sömürten bir iktidarsınız ve böyle anılmaya mahkûm olacağınızı da buradan ifade etmek istiyorum.

Peki, bütün bu sıcak para politikalarıyla ülke kaynakları sömürülürken siz nesiniz Allah aşkına? Konu mankeni misiniz yoksa at yarışı spikeri gibi “Borsa çıktı, dolar çıktı; döviz indi, şu oldu, bu oldu.” diye sadece sonuçlar üzerinden mi konuşacaksınız? Süreçlerin neresindesiniz? Ülke soyulurken yoksunuz ve bu soygunun neticeleri anlatılırken ise at yarışı spikeri gibi sadece “Kırmızı at geçti, beyaz at geride durdu; beyaz at geçti, kırmızı at geride durdu.” diye sonuçları okuyorsunuz. Yoksa siz otomat makinesi misiniz? Bütçe açığını artırmak için düğmeye basıp sadece vergi gelirini artırarak mı ihtiyaçları karşılayacaksınız? Bunu yapay zekâ da yapar, hem de hata payı olmaksızın yapar. Siz insan aklını kullanarak niçin daha yapıcı çözümler bulmayı aklınıza getirmiyorsunuz da sadece giderleri karşılamak için gelir kaynağı olan vergileri artırmayı aklınıza getiriyorsunuz? Dolayısıyla bütün bu sonuçlardan sonra ülkeyi getirdiğiniz noktada “Efendim, bütçe imkânlarımız emekliye sadece 2.500 TL zam yapabilme imkânını bize sunuyor.” diyorsunuz. Bu bütçe imkânlarının müsebbibi sizlersiniz, bu rekor faiz harcamalarının müsebbibi sizlersiniz, bu rekor bütçe açığının müsebbibi sizlersiniz. Dolayısıyla “sınırlı bütçe imkânları” demeniz asla ve asla mazeret olarak kabul edilemez. Peki, bunu yaparken neye güveniyorsunuz? Dört yıllık seçimsiz bir dönem var, iki yıl bu milletin ümüğünü sıkarsız, iki yıl sonra yavaş yavaş bunun sonuçlarını görürüz, bu millet tekrar bize oy verir gibi bir beklenti içerisinde iseniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamlı) – Bir dakikam var mı Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KAYA (Devamlı) – Teşekkür ederim.

Dört yıl seçimsiz bir döneme güveniyorsanız, emin olun, sokak kaynıyor, çarşı pazar kaynıyor, emekli feryat içerisinde, asgari ücretli evini geçindiremiyor; bu kadar ekonomik sorunların olduğu bir ülkede asla ve asla “Dört yıl elimizi kolumuzu sallaya sallaya seçimleri bekleriz.” gafletine düşmeyin. Bu millet nice iktidarlara boş tencereleriyle gönderdiği gibi sizleri de göndermesini bilir.

Aklınızı başınıza alın; sermayenin, rantiyenin değil, milletin iktidarı olun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Aydın Milletvekili Ömer Karakaş.

Buyurun Sayın Karakaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hazine ve Maliye Bakanı vergimatik Mehmet Şimşek tasarruf paketine ilişkin yeni bir kanun teklifinin geleceğini söylemişti ve nihayet bu kanun teklifi geldi. Şimdi, 31 maddelik bu kanun teklifine baktığımızda, aslında tasarrufa dair hiçbir şey yok, sadece 3 maddesinde birazcık bir şeylerden bahsediliyor. Şimdi, adı “tasarruf paketi” fakat içinde yok yok. Diğer taraftan, şimdi, biz buna muhalefet ettiğimizde “E, muhalefet tasarruf istemiyor.” diyecekler.

Şimdi, üç ay önce kamuda tasarruf paketini getirdiniz, burada da onayladınız. Peki, arkasından ne oldu? Dediniz ki: “Burada 100 milyarlık bir tasarruf edeceğiz.” Hemen arkasından, işte, A Millî Futbol Takımı’mız Avrupa Şampiyonası’na gitti. Bu şampiyonaya giderken Fransa’nın kafile dışında 27 davetli götürdüğü, İsviçre’nin 14, İspanya’nın 40, Portekiz’in 33 davetli götürdüğü yerde bizim Futbol Federasyonu 613 misafir götürdü yani biz tasarruf ediyoruz! Bu da yetmezmiş gibi, işte, geçenlerde, Sayın Cumhurbaşkanı 11 Temmuzda Amerika Birleşik Devletleri’ne gitti, 5 tane özel uçakla Amerika’ya gitti ve en lüks otellerde kaldı. Peki, bu mudur tasarruf? Tasarrufu kim yapacak? Yani tasarrufu sadece vatandaş, millet mi yapacak? Merkez Bankası ise kur korumalı mevduattan dolayı 2023 yılında 818 milyar zarar ediyor, millettten tasarruf bekliyorsunuz ancak sarayın bir dakikalık harcaması 37 bin lira, bir saatlik harcaması 2 milyon 227 bin lira. Böyle bir şey olur mu arkadaşlar? Burada sarayın israflarıyla ilgili hiçbir düzenleme yok. Peki, bu tasarruf paketi... Nasıl oluyor bu tasarruf paketi? Burada tasarruf yapan kim? Çiftçi, gariban memur, asgari ücretli ve emekli. En düşük emekli maaşını dün 12.500 lira olarak açıkladınız. Bu ülkede açlık sınırı -bakın, arkadaşlar, yoksulluk sınırı demiyorum- 19 bin lira. Peki, emekli 12.500 lirayla nasıl geçinecek? Tasarrufu emekli yapacak değil mi?

Şimdi, değerli arkadaşlar, asgari ücretliye herhangi bir düzenleme yapılmadı. Çiftçimizin ürettiği buğdayın, fındığın, çayın, pamuğun taban fiyatlarını açıklıyorsunuz; bunlar maalesef maliyetinin çok çok altında, zararına fiyatlar. Ancak zengini daha zengin, fakiriyse daha fakirleştiriyorsunuz. Aslında, işin özeti şu: Siz ekonomiyi yönetirken tamamen bir sömürü düzeni uyguluyorsunuz. Nasıl yapıyorsunuz bunu? Bütün Türk milleti sizin az sayıdaki zengin zümreniz için çalışıyor, üretiyor, kazanıyor, vergisini veriyor ancak sizse bu gelirleri yandaşlarınıza peşkeş çekiyorsunuz. Eğer gerçekten ekonomik yönetim iyiye gidecekse tabii ki kamuda tasarruf yapılması gerekir. Ancak bürokratların israf ve savurganlıklarının hüküm sürdüğü kamuda dar gelirli memurlardan kısılarak tasarruf tedbirlerine gitmek doğru bir uygulama değildir. Daha ilginç, sarayın bir bürokrati ile bir il yöneticisi, iki kişi bir akşam yemeği yiyor, bu akşam yemeğinin, iki kişilik bir akşam yemeğinin maliyeti 168 bin lira. Bir bürokrat, saraydaki bir bürokrat ne kadar maaş alıyor da bir akşam yemeğine 168 bin lira verebiliyor?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Beş yerden alıyorlar maaş.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Arkadaşlar, bu, hırsızlığın, yolsuzluğun çok aleni bir şekilde itirafıdır. Siz yapabilir misiniz bunu yani bir akşam yemeğine 168 bin lira verebilir misiniz milletvekili olarak? Tabii ki hayır. Ama biliyoruz ki...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Faturası var mı sende, faturası var mı? 168 bin liranın faturası var mı? Var mı yok mu 168 bin liranın faturası?

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Biliyoruz ki...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Yahu, 168 bin liranın faturası var mı?

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Var kardeşim, var.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Hani nerede?

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Otur oturduğün yerde, laf atma?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Ben milletvekilliğinden istifa ediyorum, sen de edecek misin?

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Var, belgesi de var.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Bak, hazırlıyorum burada istifamı.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Babana sor, babana sor faturasını.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Allah Allah! Niye? Metinden olunca istediğiniz lafı atacaksınız, hani, nerede?

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Konuşma, babana sor.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Faturayı göster, faturayı göster.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Babana sor, konuşma!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Faturayı göster, göstereceğine faturayı.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Faturayı göstermek onun işi değil ki ya! Faturayı o mu kesiyor?

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Konuşma!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – 168 bin liralık faturayı göster. Burada iftira atamazsınız, var mı böyle bir şey? (İYİ Parti sıralarından gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Osman... Osman...

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Kamuda...

BAŞKAN – Bir dakika, bir dakika...

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz ben konuşayım.

BAŞKAN – Osman Bey, laf atmayın.

Buyurun Sayın Milletvekili.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Fatura var mı? Yalan söylüyorsun, iftira atıyorsun, iftira atıyorsunuz.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Efendim, Osman Bey de her mal varlığının faturasını cebinde taşısın.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Senin babanın faturaları var mıydı? Sen kendi babanın faturalarını ibraz et.

BAŞKAN – Ömer Bey, buyurun siz.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Konuşma, babana sor! Terbiyesizlik yapma!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – İftira atamazsın sen! Nerede bu fatura? Nerede fatura? (İYİ Parti sıralarından gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müdahale ediyor, görüyorsunuz.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Başkanım, ben mi konuşacağım...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Kamuoyuna mal olmuş bir yemeğin hesabını o yemeği yiyenler verecek. Kamuoyuna mal olmuş, neyin faturasını soruyorsun?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Faturası nerede Beyefendi? Faturası nerede? Yalan söylüyorsunuz.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Ya senin üstündeki takım elbisenin faturası nerede? Sen çıkar hadi, çıkar faturayı.

BAŞKAN – Bir dakika... Laf atmayın ya, bırakın konuşsun milletvekili.

Buyurun Sayın Milletvekili.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Yahu, yaptığınız hırsızlıkların hangisinin faturası var?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Yalan söylüyorsun! Yalan söylüyorsun!

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Konuşma! Konuşma!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Öyle bir yemek faturası yok, yalan söylüyorsun!

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – “Yalan söylüyorsun.” diyemezsin! Bir vekile “Yalan söylüyorsun.” diyemezsin.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Konuşma! Sesini kes!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Hadi, ben milletvekilliğimden istifa ediyorum, sen ediyor musun?

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Kes sesini!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – İşine gelmeyince “Kes sesini!”

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Fatura sorma, sen vergi dairesi misin?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Yalan söylüyor Kıymetli Vekilim, yalan söylüyor!

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Ağabeyciğim, sen şimdi üstündeki takım elbisenin faturasını cebinde mi taşıyorsun?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Yalan söylüyor Kıymetli Vekilim, yalan söylüyor, yalan söylüyor!

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Yalan söylüyorsa niye gizlilik kararı aldınız?

BAŞKAN – Bir dakika...

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Bak kardeşim, sen yapılan şeylerin hesabını, faturasını babana sor, başkasına değil; tamam mı?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Yalan söylüyorsunuz!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Osman, bu lafları işitmek zorunda mısın ya! Hoşuna mı gidiyor bu lafları duymak? Lütfen ya... Lütfen... Osman, rica ediyorum...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Yalan söylüyorsunuz!

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Bak, buna cevap veremiyorsun, sadece “Yalan söylüyor.” diyorsun. Babana sor!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Yalan söylüyorsunuz!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Osman, bak, bu lafları duymak zorunda mısın oğlum sen? Babana söylüyorlar her gün, hoşuna mı gidiyor bu senin?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Yalan söylüyorsunuz!

BAŞKAN – Bir dakika... Bir dakika...

(Gürültüler)

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Babana sor, baban onun faturasını biliyor.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Sana da bir iftira atılsa aynısını söylerim, öyle yok.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Senin baban onun faturasını biliyor.

BAŞKAN – Şimdi, böyle bir üslup yok.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Babana söylenen bu laflar hoşuna mı gidiyor arkadaş, ayıp ya! Bir dur ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Değerli milletvekilleri...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Yalan söylüyorsunuz!

MEHMET AKALIN (Edirne) – Karıştırdı Meclisi.

BAŞKAN – Sayın Gökçek, böyle bir üslup yok. Bırakın, sayın milletvekilimiz konuşmasını yapsın. Buyurun.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Arkadaşlar, bu kanunda tasarruf yok. Peki, bu kanunda ne var? Türk Standartları Enstitüsünün gelirlerinden vergi dairesi başkanlarının mevcut özlük haklarına, BOTAŞ ihalelerinden avukatların kendi müvekkillerini gammazlama mecburiyeti var. Bu kanunda tasarruf yok. Şimdi, kamu-özel iş birliğiyle ilgili hiçbir düzenleme yok. Bakınız, köprüler, otoyollar, şunlar bunlar yapılıyor kamu-özel iş birliğiyle ilgili. Şimdi, bu işi yapan 44 firma var. 44 firmanın sadece ve sadece 7 tanesi 12,6 milyar vergi bildirmiş, geriye kalan 37 firma zarar açıklamış. Bu nasıl bir iştir? Yani “Köprülere, otoyollara sadece sene başında zam yapılır.” ibaresi olduğu hâlde bu sene üçüncüsü yapıldı, bunların hepsi geçiş garantili, 44 firmanın sadece 7 tanesi vergi bildirmiş, diğerleri zarar etmiş, vergi vermiyor. Bununla ilgili hiçbir düzenleme yok.

Hibrit araçlarla ilgili bir kanun maddesi getiriyorsunuz, 5 tane madde koymuşsunuz. Bu maddelere baktığımızda, sadece Çin’den bir firma bu maddelere uyuyor. Peki, bununla ilgili ne yapmışsınız? Siz yüzde 80 olan ÖTV’yi yüzde 30’a düşürmüşsünüz. Sonra ne yapmışsınız? Yine, ihraç edildiği için de gümrük vergisini düşürmüşsünüz yüzde 50’den yüzde 10’a. Bu, şu anlama geliyor: Yani bu aracın maliyeti Türkiye’de satılan araçların yarı fiyatı. Peki, biz göz bebeğimiz TOGG dedik. Bununla ilgili, iş adamlarımıza yatırım yaptırdık, kendi yerli ve millî aracımızı ürettirdik. Peki, bu, TOGG’a zarar verecek mi? Tabii ki verecek çünkü komisyonda TOGG’un en büyük ortaklarından Türkiye Odalar Birliğinin temsilcisi diyor ki: “E, tabii ki bu bizi iflas ettirir.” Böyle bir şey olur mu? Yani peki, şimdi, bütün maddelerde çıkardığınız kanunun geçerlilik süresini koymuşsunuz, “Şu madde 2025’ten itibaren, şu madde 2026’dan itibaren.” şeklinde maddeleri koymuşsunuz; bununla ilgili, bu firma eğer Türkiye’de yatırım yapacaksa, eğer burada üretim yapacaksa niye tarih koymadınız? Bugünden itibaren herhangi bir eski milletvekiliniz, eski bakanınız, yandaşınız hemen distribütörlük anlaşmasını yapsın, bu ürün getirsin, yarı fiyatına ülkede satsın. Böyle bir şey olur mu arkadaşlar? Eğer teşvik edeceksek Türkiye’de üretildiği tarihten itibaren, Türkiye’de üretilen araçlara yapılır bu. Dolayısıyla bu ve benzeri şeyler yolsuzluğun, hırsızlığın ve kayırmacılığın belgesi niteliğine gelmiştir.

Şimdi, diğer taraftan, BOTAŞ... Şimdi, BOTAŞ’ın alımlarıyla ilgili, ihaleleriyle ilgili, Kamu İhale Kurumu yetkili değil. Niye? Bununla ilgili tüm yetki Cumhurbaşkanlığına verilmiş, kanun maddesinde yazıyor.

Şimdi, BOTAŞ zamanında sözleşmeleri yenilemediği için 4-5 kat fiyatla tekrar doğal gaz alımı yapıldı ve bu, vatandaşın cebine girmiyor hiçbir şekilde, vatandaşa yansıyor, artı, kamu zararı olarak BOTAŞ’a geçiyor. Onun dışında, bir de Varlık Fonuyla ilgili, bankalara aktarılan paralar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Şimdi, bankalara kaynak aktarıyoruz. 2006 ila 2019 yılları arasında ortalama 545 milyar bankalara kaynak aktarılırken 2019 yılında bu rakam bir anda fırlıyor, 2023 yılında da 9,1 milyar dolara ulaşıyor yani yaklaşık 320 milyar. Şimdi, yıllarca dediniz ki: “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” E, güzel. Ne yaptınız? Kamu bankaları sürekli faiz indirdi. Ancak arkadaşlar, asıl mesele “faiz sebep, enflasyon sonuç” değil, asıl mesele “AK PARTİ sebep, enflasyon sonuç”tur, “AK PARTİ, sebep yoksulluk sonuç”tur, “AK PARTİ sebep, yolsuzluk sonuç”tur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Sayın Başkanım, konuşmam hep kesildi.

BAŞKAN – Bir dakika... Şimdi, dört dakika uzattık, bir dakika daha ek süre veriyorum.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Kusura bakmayın, bir provokatör milletvekili tarafından sözüm kesildi.

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) - Şimdi, başka bir konu, çoklu maaş uygulaması. Şimdi, tasarruf tedbirleri paketi geldiğinde ben dedim ki: Arkadaşlar, çoklu maaşları durdurdunuz, 1'e indirdiniz, çok güzel. Bununla ilgili bir üst sınır belirlemesi de yapmıyorsunuz, bununla ilgili bir belirleme yapın. Şimdi, burada bir belirleme yapmışsınız, en yüksek 98 bin lira şeklinde bir tavan belirlemişsiniz, çok çok uçuk ve yüksek bir rakam. Yani bir bürokrat ekstra bir yönetim kurulu üyesi olduğunda, zaten 100 bin liranın üzerinde maaşı var, oldu 200 bin lira. Sizin milletvekili maaşınız ne kadar? Şimdi, asıl önemlisi, özeldeki kişilere karşı bir sınırlama yok. Yani eski bakan, eski milletvekili yine 5 tane, 10 tane yerden yönetim kurulu maaşı alacak. Böyle bir şey olur mu? Bu mu tasarruf tedbiri? O yüzden, maalesef arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) - Teşekkür ediyorum Başkanım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu.

Buyurun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüştüğümüz kanun teklifi kamuda tasarruf ve verimlilik sağlanmasına ilişkin düzenlemelerden oluşmaktadır. Hatırlanacağı gibi, 13 Mayıs 2024 tarihinde Hükümet tarafından Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi açıklanmıştır. Açıklanan paketin temel amacı, kamu harcamalarının belli kurallara bağlanması, tasarruf ve verimliliğin artırılması olarak ifade edilmiştir.

Esasen kamu kaynaklarının her zaman tasarruf bilinciyle kullanılması gerektiği açıktır. Bununla birlikte, yaşanan bazı gelişmeler bu alanda daha geniş bir çerçevede ve daha güçlü adımlar atma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bunlardan birincisi, geçen yıl yaşadığımız asrın felaketi deprem afetinin yaralarının süratle sarılma ihtiyacı, ikincisi ise pandemi sonrası tüm dünyanın gündemi hâline gelen enflasyonla kararlı şekilde mücadele etme iradesidir.

Kamuda tasarruf, bütçe harcamalarında disiplin ve kamu yatırımlarında verimlilik esaslı harcama tedbirlerinden kanun gerektirmeyen hususlara ilişkin Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 17 Mayıs 2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Görüştüğümüz kanun teklifinde ise yasal düzenleme gerektiren bazı konulara yer verilmektedir:

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde, uygulanan ekonomi programıyla da uyumlu olarak mali disiplini güçlendirmek ve kamu kaynaklarının azami tasarruf prensipleri doğrultusunda kullanılmasını sağlamak üzere düzenlemeler yapılmaktadır. Buna göre, ihtiyaç fazlası kamu taşıtlarının ekonomiye kazandırılması için Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca tasfiyesinin sağlanması, il özel idareleri aracılığıyla gerçekleştirilen yatırımlar karşılığı yapılan kaynak transferlerinin hak ediş raporlarına bağlanması, hangi statüde olursa olsun kamu görevlilerinin yönetim kurulu ve benzeri görevler nedeniyle alacağı ücrete üst sınır getirilmesi öngörülmektedir. Ülkemize doğrudan yatırım kapsamında yatırımcılarla yapılan sözleşmeler damga vergisinden istisna edilmekte, öngörülen şartları taşıyan hibrit elektrikli araçların ÖTV oranları düşürülerek bu alandaki yatırımların teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

Bir başka önemli düzenleme ise nüfusa göre genel bütçeden yapılacak pay dağılımında, deprem sebebiyle nüfusu azalan belediyelerin deprem öncesi nüfuslarının esas alınmasına ilişkindir. Bu şekilde, depreme maruz kalmış illerimizin genel bütçeden alacakları payın azalmaması ve bölgenin imarının aksamaması hedeflenmiştir.

Teklifte, ayrıca, enerji arz güvenliğini sağlamak, kaçakçılığı ve vergi kaybını önlemek amacıyla akaryakıt ikmalinin bayilik lisansı ve yeterli donanımı olan akaryakıt istasyonları dışında yapılamayacağı hükme bağlanmaktadır.

Diğer yandan, kanun teklifinde, Maliye teşkilatındaki değişiklikler doğrultusunda personelin özlük haklarına, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen Türk Standartları Enstitüsünün gelirlerine, yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı kadrolarına, BOTAS'ın mal ve hizmet alımlarına yönelik hükümler yargı kararına uygun olarak yeniden düzenlenmektedir.

Kanun teklifinde, sürecin etkin bir şekilde yürütülebilmesini teminen tasarruf tedbirlerine aykırı hareket eden kamu görevlilerine disiplin hükümleri çerçevesinde yaptırım uygulanacağı da hükme bağlanmaktadır.

Sayın milletvekilleri, Türkiye'nin, ekonomik ve siyasi olarak öne çıkmış, sosyal gelişimini, millî birliğini güçlendirmiş, küresel düzeyde etkili bir ülke olmasını sağlamak Milliyetçi Hareket Partisinin stratejik hedefidir. Bu doğrultuda, ülkemizin makroekonomik hedeflerini gerçekleştirmeyi de içerecek şekilde, kamu gelir ve harcamalarının kalitesini iyileştirmeyi ve kamu açıklarını kalıcı bir biçimde azaltmayı öngörüyoruz. Kamu harcamalarında etkinlik sağlanarak israf ve usulsüzlüğün önüne geçilmesini, daha az kaynakla daha fazla kamu hizmeti üretilmesini, kamu harcamalarının denetiminde fayda-maliyet analizini de kapsayan ve verimlilik ölçen yöntemlerin uygulanmasını gerekli görüyoruz. Bu anlayışla hazırlandığını değerlendirdiğimiz düzenlemeler kaynakların rasyonel kullanımına katkı yapacak, daha az bütçe açığı, kamu borçlanması ve faiz yükü ile daha az cari açığı mümkün kılacak, artan tasarruflar yatırım, üretim ve istihdama, eğitim, sağlık gibi öncelikli alanlara yönelecek, Türkiye'nin büyüme ve kalkınma hedeflerine ulaşmayı kolaylaştıracaktır. Milletimizin de önemli bir beklentisi olan kamuda tasarruf ve verimlilik bu konuda toplumsal bilincin artırılmasına da katkı sağlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, küresel ekonominin karşı karşıya kaldığı durgunluk riskine ve yaşanan deprem afetine rağmen Türkiye ekonomisi birçok alanda emsallerine göre olumlu bir tablo sergilemiştir. 2023 yılında, yüzde 4,5 oranıyla AB ülkeleri arasında en çok büyüyen Türkiye ekonomisi 2024 yılı ilk çeyrek verilerine göre de yüzde 5,7 oranında büyümüş, millî gelirimiz 1 trilyon 158 milyar dolara ulaşarak önemli bir eşiği aşmıştır. Son açıklanan verilere göre, iş gücü piyasasındaki olumlu seyir sürmektedir. İşsizlik oranımız düşerken istihdamımız 33 milyona yaklaşmıştır. İhracatımız artmakta, dış ticaret dengesindeki iyileşme devam etmektedir. Yıllık dış ticaret açığı haziran ayında önceki yılın aynı ayına göre 31 milyar dolar azalmıştır. Yıllık cari açık mayısta 25,2 milyar dolarla 2022 yılı Haziran ayından sonraki en düşük seviyesine gerilemiştir. Cari açıktaki düşüşün yanı sıra olumlu dış finansman görünümü devam etmekte, dış borcun millî gelire oranı ise düşmektedir. Merkez Bankası rezervleri artmakta, rezerv yeterliliğimiz güçlenmektedir. Ülkemizin risk primi gerilerken yabancı yatırımcı ilgisi artmaktadır. 6 Şubat depreminin bütçe üzerindeki etkisi sürse de bütçe dengesini iyileştirmede önemli mesafe katedilmiştir. Haziran ayı enflasyon verileri, dezenflasyon sürecinin başladığına işaret etmektedir.

Tüm bu gelişmeler, uygulanan rasyonel politikalar sonucunda ekonomideki dengelenme sürecinin olumlu şekilde sürdüğünü göstermektedir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle sağlanan yönetim istikrarı ve etkin icra kabiliyeti, öngörülen programın kararlı bir şekilde uygulanabilmesini mümkün kılan en önemli unsur ve motivasyon kaynağı olmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi milletimizin dertleriyle dertlenmekte, toplumsal sorunların kalıcı çözüme kavuşturulmasını siyasetinin ana konusu olarak görmektedir, bu doğrultuda vatandaşlarımızın beklentilerinin karşılanması için samimiyetle gayret göstermektedir. Parti olarak, üreten, istihdam

yaratan, üretilen değerden herkesin adil pay almasını sağlayan bir sosyal refah düzeninin tesisi suretiyle milletimizin huzur ve refahını artırmayı, ülkemizin kalkınmasına katkı sağlamayı öngörüyoruz. Millî birlikle nice badireler atlatan, sorunların üstesinden gelen Türkiye'nin, Cumhuriyet İttifakı'nın güçlü ve kararlı iradesiyle milletimizin huzur ve refah beklentilerini karşılamaya, Türkiye'yi küresel bir kudret hâline getirmeye muktedir olduğuna yürekten inanıyoruz. Cumhuriyet İttifakı, FETÖ ve PKK başta olmak üzere her türlü terör örgütüyle amansız mücadelesini sürdürecektir, hiçbir şer güç Türk ve Türkiye Yüzyılı'nın inşasına mâni olamayacaktır.

Bu düşüncelerle kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Ali Bozan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ALİ BOZAN (Mersin) – Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce AKP'li vekillere bir soru sormak istiyorum, cevap verirler mi bilmiyorum ama size daha önceden bu kürsüde beceriksiz olduğunuz hiç söylendi mi? Yani söylenmediyse ben söyleyeyim, söylenmişse tekrarı olacak. Bence, sadece beceriksiz değilsiniz, aynı zamanda kötüsünüz, aynı zamanda...

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Sana “Saygısız!” dendi mi hiç?

ALİ BOZAN (Devamla) – ...aynı zamanda...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kendi sıfatlarını sayıyorsun! Kendi sıfatlarını sayıyorsun!

ALİ BOZAN (Devamla) – ...aynı zamanda...

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Çok saygısız bir adamsın! Her kürsüye çıktığında bu saygısızlığı yapıyorsun!

ALİ BOZAN (Devamla) – ...85 milyon yurttaşa organize kötülük yapıyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kendi niyetini söylüyorsun. Kendi niyetini, kendi sıfatlarını sayıyorsun!

ALİ BOZAN (Devamla) – Birazcık sabrederseniz, dinlemeyi öğrenirseniz, tane tane, anlayacağınız dilden anlatacağım.

Bakın, buraya her torba getirdiğinizde, her torba kanunda Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş 2-3 tane kanun maddesi var; işte, bu, sizin beceriksizliğinizin göstergesi. Sizin kötülüğünüzün göstergesi ne? Anayasa Mahkemesi iptal etmiş, yeniden düzenleme yapıyorsunuz bile isteye; bir sene, iki sene, üç sene sonra Anayasa Mahkemesinden iptal edileceğini bile bile yeniden düzenleme yapıyorsunuz; işte, bu da sizin kötülüğünüzün göstergesi. Ama ne oluyor? Sizin, beceriksizlik ve kötülüklerinizin derdini maalesef 85 milyon halk çekiyor. Tabii, size hava hoş, keyfiniz yerinde, işleriniz tıkr tıkr işliyor; refah ve huzurla ilgili bir sıkıntınız yok, refahınız ve huzurunuz yerinde. Niye mi? Saraylarda yaşıyorsunuz, halkın ekmeğinden alıyorsunuz ve sarayınızdaki lüksünüze harcıyorsunuz. İradenizi teslim ettiğiniz saraya günde 40-50 milyon TL harcama yapılıyor. Peki, soruyorum size: Ey AKP'liler, hangi tasarruf paketinden harcanıyor bu 40-50 milyon TL? İşçiye, emekliye, esnafa uğrayan tasarruf neden saraya uğramıyor? Hiçbiriniz gerçekten bu soruyu kendinize soruyor musunuz? Eminim sormuyorsunuz, şundan kaynaklı: Çünkü siz, iradenizi saraya teslim etmişsiniz. Şunu söylüyorum: Allah'tan, iyi ki tasarrufunuz var; tasarruf olmasaydı acaba saraya günde kaç milyon harcama

yapacaktır? Bu arada, saraydaki hiç kusura bakmasın; devletin en tepesindeki yönetici olarak halk açken kendisi tok yatıyor; dinimize göre böyle bir yönetici mümin olamaz. Ben de diyorum ki yanlışım varsa rica ediyorum düzeltilsin ama lüksünden, lüks arabalarından vazgeçmeyen Diyanet İşleri Başkanı veya televizyonlarınızda din tüccarlığı yapanlar değil helal lokmayla beslenen din âlimleri söylediğimi düzeltsin eğer yanlışım varsa.

Emekli maaşı 10 binden 12.500 TL'ye çıkarılmış; gerçekten çok büyük başarı, büyük başarı(!) Bence şu an var ya, bütün AKP Grubu kendinizi de alkışlamalısınız 10 bin lira verdiğiniz emekliye 2.500 lira zam yaptığınız için; ben bunun için sizi alkışlıyorum(!) Helal olsun size, kutluyorum sizi emekliye 2.500 lira zammı reva gördüğünüz için ama dedim ya, bence kendiniz de kendi kendinizi alkışlamalısınız.

İktidarınız boyunca ne yaptınız? Yanlış politikalarınızın sonuçlarını halkın sırtına yüklediniz. Bugün görüşülmekte olan teklifle yine aynısını yapıyorsunuz. Bu halkın emeğinden kıstınız, alın terinden söktünüz. Halkta dayanacak bir dirhem güç dahi kalmadı, şimdi ise zorbalıkla ekonomiyi götürmeye çalışıyorsunuz ama şunu söyleyelim: Bu halk sizin iktidarınızın kölesi değil ve bu halk 31 Martta bunu size gösterdi. 31 Marttan sonraki uygulamalarınıza baktığımızda siz halkın size verdiği mesajı almadığınız ama eminim en kısa sürede halk size öyle bir mesaj verecek ki o zaman ne olacak biliyor musunuz? Vallahi billahi “...” (*) gideceksiniz, arkanıza bakmadan gideceksiniz, bundan şüpheniz olmasın.

Sizin damatla başlattığınız bir ekonomik kalkınma politikanız vardı. Damatla başlattığınız politika çöktü, damat sınıfta kaldı. Sonra ne yaptınız? Gözlerinizi ışıl ışıl açtınız ve bu halka diktiniz. Işıl ışıl gözlerinizle devşirdiğiniz yeni politikalarınız bir kez daha dumura uğradı. Bu defa ne yaptınız? Sonra haber kanallarında büyük kurtarıcı gibi günlerce manipüle ettiğiniz Mehmet Şimşek'i getirdiniz. Sanki Şimşek geldiğinde her şey düzelecek, tüm ekonomik hatalarınız düzelecek ama biz biliyoruz ki yirmi iki yılda yaptığınız hataları düzelterek kimse yok, böyle bir kurtarıcı yok. Mehmet Şimşek ne yaptı? Algı için, manipülasyon için kırk yılda bir sokağa çıktı, gitti, oturdu, bir yerde kumpir yedi. Vay, bu ülkenin Bakanı halkın içine çıkmış, bir yerde kumpir yemiş. Günlerce şaşaa, günlerce alkış ama ülkeyi öyle bir hâle getirdiniz ki bu ülkenin bir bakanının gidip bir yerde, yurttaşların içinde kumpir yemesini dahi âdeta alkışlanacak bir şey gibi yansıttınız. Ülke sizin yirmi iki yıllık iktidarınız yüzünden bu hâle geldi.

Şimdi, peki, yere göğe sığdıramadığınız Maliye Bakanınız ne yaptı? Paketin Meclise sunulduğu gün Maliye Bakanlığının tuvalet tadilatı için 23 milyon 933 bin TL harcama yapılmış, tuvalet tadilatı için. Sonradan çıkmışlar, utanmadan, yüzsüzce açıklama yapıyorlar, diyorlar ki: “Bakım ve onarım giderleri Tasarruf Genelgesi'nin kapsamında değil.” Tabii, asgari ücretli Tasarruf Genelgesi kapsamında, çiftçi kapsamında, emekli kapsamında ama Maliye Bakanının kullandığı tuvalet bu kapsamda değil; işte bu, bu halkla dalga geçmektir.

Diyanet İşleri Başkanı ne yapmış? Helali, haramı en iyi bilmesi gereken, helali, haramı birbirinden en iyi ayırt etmesi gereken Diyanet İşleri Başkanlığı paketin açıklanmasından hemen sonra, en uygun günlük konaklama ücreti 6.980 lira olan lüks bir otelde toplantı yapmış; işte, bunun adı da halkla dalga geçmek.

Peki, tasarrufu nerede yapmışsınız? Hemen söyleyeyim. Aydın'ın Söke ilçesinde 9 köy var. Çocuklar servisle okula gidip geliyor. İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü muhtarlara yazı yazmış, demiş ki:

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

“Tasarruf Genelgesi kapsamında artık bu öğrenciler servisle okula gitmeyecekler.” Maliye Bakanlığına uğramayan Tasarruf Genelgesi, Diyanet İşleri Başkanlığına uğramayan Tasarruf Genelgesi, Aydın’ın Söke ilçesindeki 9 köye maalesef uğramış.

Gelin, ben size samimiyetle bir tasarruf önerisinde bulunayım, bir: Önce, çalmaktan tasarruf edin; sonra, 5’li çetenize yaptığınız vergi muafiyetlerinden tasarruf edin, sonra çoklu maaş verdiklerinizin maaşlarından tasarruf edin; “Ekonomi düzelecek, şu yılın şu ayından itibaren şu olacak, bu olacak.” şeklindeki palavralarınızdan tasarruf edin ve eğer gerçekten tasarruf paketi diyorsanız, eğer gerçekten 85 milyon yurttaş düşünüyorsanız önce yalanlarınızdan tasarruf etmeye başlayın diyorum.

Şimdi “tasarruf” diyorsanız israfın varlığını kabul ediyorsunuz demektir. “Tasarruf” deniyorsa demek ki israf var, demek ki müsriflik var. Size 2024 yılı bütçesinden bir israf örneği vereyim -başta söyledim ya beceriksizsiniz diye- dokuz ay önce eğer gerçekten muhalefeti dinleseydiniz, dokuz ay önce gerçekten halkın bütçesini yapsaydınız, bugün bu paketi tartışmak zorunda kalmazdık. 2024 yılı bütçesinde “vergi harcaması” adı altında sermayeye peşkeş çekilen rakam yaklaşık olarak 2 trilyon 200 milyar lira. Daha da anlaşılır olması için şöyle söyleyeyim: 2024 yılı bütçesinde “vergi harcaması” adı altında bu halkın parasını sermayeye peşkeş çekmeseydiniz bu parayla 16 milyon emekliye her ay 10.500 lira ek ödeme yapılabilirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ALİ BOZAN (Devamlı) - Yani gerçekten halkın bütçesini yapmış olsaydınız -bugün emeklilerin aldığı maaşa 2.500 lira zam yapmıştınız ya- bugün her bir emekli 21.500 lira maaş alabilecekti. Yine, eğer siz “vergi harcaması” adı altında yandaşlarınıza, sermayeye o 2 trilyon 200 milyar lirayı peşkeş çekmeseydiniz bugün 7,5 milyon asgari ücretliye aylık 24.445 lira ek ödeme yapılabilirdi yani bugün her bir asgari ücretli 41.447 lira maaş alabilirdi. İşte tam da bu yüzden diyoruz ki: Siz beceriksizsiniz, siz kötüsünüz, siz bu halka gerçekten organize kötülük yapıyorsunuz ama ilk seçimde bu halk 31 Martta yaptığını yeniden yapacak ve sizi “...” (*) evlerinize gönderecek.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kamuoyunda tasarruf tedbirleriyle ilgili bir kanuni düzenleme yapılacağı beklentisi uzun zamandan beri dile getirilmekteydi ve karşımıza böyle bir paket geldi. Baktığımız zaman, bu torba yasada 31 tane madde var ancak 2 tanesi tasarruf tedbirleriyle alakalı; bunlar da birinci bölümde yer alan madde 2 ve madde 13.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi, tasarruf tedbirleri genelgesi mayıs ayının ortasında yayınlandı, 100 milyar lira tasarruf edilmesi beklenmekte. Geçmişte de buna benzer birtakım tedbir paketleri açıklanmıştı. Geçmişteki uygulamalara baktığımız zaman, bu pakette yer alan maddelere baktığımız zaman bu tedbirlerin uygulanmasının imkânsız olduğunu üzülerек görmekteyiz. Geçmişte de benzer paketler açıklanmıştı. Bakıyoruz sonuçlarına, en son 2021 yılında açıklanmıştı, oradan bir ibare

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

okuyacağım sizlere: “2020 yılındaki taşıt sayısı kademeli olarak 2021 yılından başlayarak azaltılacak, 2023 sonunda da kümülatif olarak yüzde 20 azaltılacak.” 2021’deki hedef buydu. Bakıyoruz ne olmuş diye; 2021 yılında bütçeden ayrılan taşıt kirası ödeneği 371 milyon lira, yıl 2023, artış yüzde 550, ayrılan ödenek 2 milyar 100 milyon lira yani yüzde 20 indirim beklenirken iki yıl sonrasında tam 5,5 katına çıkmış taşıt kiralarına ayrılan para. Kanun teklifine baktığımız zaman, madde 2 şunu söylemekte: “Fazlalık, ihtiyaç fazlası, ekonomik ömrünü tamamlamış araçlar Özelleştirme İdaresi Başkanlığında, onun gözetiminde satılacak.” Etki analizine bakıyoruz acaba kaç araç satışa çıkarılacak ve bundan ne kadar gelir elde edilecek diye ancak hiçbir ibare yok. Teklif sahiplerine soruyoruz aynı soruları, onlardan da bir cevap gelmiyor. Yani genelge çıkmalı iki aydan fazla olmuş ancak hiçbir kamu kurumu satışla ilgili herhangi bir çalışma yapmamış, bu da çok ciddi bir ciddiyetsizlik. Bir diğer soru: Neden bu satışları Özelleştirme İdaresi Başkanlığı yapıyor? Gene cevap yok. Neden Devlet İhale Kanunu’na göre yapılmıyor? Gene cevap yok. Özellikle geçmişte Özelleştirme İdaresinin yapmış olduğu özelleştirmelere baktığımız zaman, ciddi sıkıntılar olduğunu görmekteyiz. Örneğin, TEKEL’in sigara bölümü, TEKEL’in alkol bölümü. Mesela, TEKEL’in alkol bölümünde 17 tane fabrika vardı; bu 17 tane fabrika, araziler, binalar, stoklar, bunların hepsi 290 milyon dolara özelleştirildi. Alan Amerikalı bunu üç yıl sonra 810 milyon dolara sattı, onu alan da dört yıl sonra 2 milyar 100 milyon dolara İngilizlere sattı.

Şimdi, geçmişini böylesine şaibeli olan bir kuruma biz diyoruz ki: “Sen bu özelleştirmeyi yap.” Biz bunu kabul etmiyoruz.

Madde 13’e geldiğimiz zaman, Tasarruf Tedbirleri Genelgesi’ne uymayan kamu personeline disiplin cezası verilecek. Yani öğretmenler odasında “kettle”la çay demleyen öğretmen disiplin cezası alacak. Peki, buradan bir soru sormak istiyoruz: Jetlerden inmeyen bakanlar, bakan yardımcılar herhangi bir disiplin cezası alacaklar mı? Veyahut da -biraz evvel bahsedildi- tasarruf tedbirleri olduğu hâlde 9 tane lüks araç tahsis edilen Diyanet İşleri Başkanına herhangi birisi disiplin cezası verecek mi? Veyahut da -Veli ağabeyin dediği gibi- Cumhurbaşkanını kim durduracak arkadaşlar? Yani olan gariban öğretmene, gariban memura mı olacak? Bu da önemli bir konu.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin 3’üncü maddesi ile 11’inci maddesini birlikte değerlendirmek gerek. Madde 3’te Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile yabancı yatırımcılar arasında imzalanacak doğrudan yabancı yatırım yapılmasına ilişkin sözleşmelere damga vergisi istisnası getirilmekte. Madde 11’de ise araç dışından şarj edilen hibrit otomobillerde ÖTV oranları yüzde 80’den yüzde 30’a kadar düşürülüyor. Şimdi, bu 2 maddeyi okuduğumuz zaman mahiyetlerinin çok farklı olduğunu görmekteyiz ancak kazın ayağı öyle değil.

Değerli milletvekilleri, temmuz ayının başında bir tarafta Sanayi Bakanı, bir tarafta elektrikli ve “Plug-in Hybrid” otomotiv üretiminde dünya lideri Çinli bir firmanın temsilcisi, ortada Cumhurbaşkanı, 1 milyar dolarlık doğrudan yabancı yatırım sözleşmesine imza atılır. Eğer 3’üncü madde yasalışırsa madde gereği bu firma damga vergisi vermeyecek. Eğer madde 11 yasalışırsa 70 kilometre menzilli “plug-in Hybrid” üreten -ki piyasada bundan başka bir üretici olmadığı söylenmekte, iddia edilmekte- bu firmanın sattığı araçlardaki ÖTV yüzde 80’den yüzde 30’a düşecek. Burada “puzzle”ın parçalarını yan yana getirince adrese teslim bir kanuni düzenleme ortaya çıkmakta. Yüksek teknoloji içerikli doğrudan yabancı yatırım doğrudur, yatırımın yapıldığı adres Manisa doğru adrestir ancak rekabeti engelleyecek, özellikle “yerli ve milli” dediğimiz TOGG’un rekabet şansını düşürecek, kişiye özel, şahsa özel yasama faaliyetleri yanlıştır.

Değerli milletvekilleri, teklifin 5’inci, 6’ncı, 7’nci, 8’inci maddeleri BOTAŞ’la ilgilidir. Buna göre, 5’inci maddeyle BOTAŞ’ın doğal gaz ithalatından kaynaklanan KDV ve gümrük vergisi borçları hazineden olan görevlendirme bedeli alacaklarına mahsup ediliyor ve bu mahsuplaşma 3’üncü defa yapılmakta. Değerli milletvekilleri, bu mahsuplaşma bir daha yenilenirse -ki bu 3’üncü olacak- biz bu işlemin sonucunu ilgili yılın kesin hesap kanununda göremeyeceğiz. Burada yapılan şey Anayasa

87'ye aykındır, teklif metninden çıkarılması gerekmektedir. Aynı şekilde, teklifin 6'ncı, 7'inci ve 8'inci maddeleri BOTAŞ'ın doğal gaz alımlarında satın alma yöntemlerini düzenlemekte. Geçmişte, tüm itirazlarımıza rağmen BOTAŞ'ın doğal gaz alımları Kamu İhale Kanunu'na istisna getirilmişti. O gün, düzenlemenin saydamlık, hesap verebilirlik ve fırsat eşitliği ilkelerine aykırı olduğunu, Anayasa'ya aykırı olduğunu iddia etmiştik ve sonuç itibarıyla, Anayasa Mahkemesi bizim haklı itirazlarımızı doğru buldu ve maddeyi iptal etti. Şimdi, bununla ilgili bir düzenleme var ancak yapılan düzenleme ne yazık ki Anayasa'ya uygunluğu yerine getirmiyor, bu hâliyle de Anayasa'ya aykırılıklar barındırmaktadır.

Şimdi, burada, devamlı Kamu İhale Kanunu'ndan bahsettik, bu Kamu İhale Kanunu esasında çok tartışılan bir konu, kamuoyunda da Mecliste de çok tartıştık; defalarca değiştirilmiş, özellikle 3'üncü maddesi ve geçici 4'üncü maddesi, burada da birtakım değişiklikler yapılıyor. O hâlde, Kamu İhale Kanunu'ndan ve kamu alımlarından birazcık bahsetmek gerekli. Özellikle, istisnalardan, madde 3'ten ve 21/b pazarlık usulünü tartışmamız gerekiyor. Neydi 21/b? Eğer deprem olur, sel olur, felaket olur; o anlarda, böylesi olağanüstü hâllerde pazarlık usulüyle ihale yapabiliyorsunuz. Şimdi, bunu tartışmamız lazım çünkü bugün yaptığımız gibi adrese teslim yasal düzenleme yapılan bir ülkede yapılan ihaleler de adrese teslim olur; bu bir gerçektir. Rakamlara bakalım, 2023 yılı kamu alımlarının yüzde 10'u istisna kapsamında. Bakın, kamu alımlarının yüzde 10'u istisna. Rakam ne kadar, biliyor musunuz? 174 milyar lira. Peki, pazarlık usulüyle yapılan alımların tutarı ne kadar? 585 milyar. Toplam alımların yüzde 43'ü pazarlık usulüyle yapılmış, bunun da yüzde 96'sı 21/b'yle yapılmış. 2005 yılında durum neydi? 2005 yılında durum yüzde 90 açık ihale, yüzde 8 pazarlık usulü yani tam tersiydi, yüzde 8'den pazarlık usulü yüzde 45'lere kadar çıkmış durumda. Diyebilirsiniz ki "Ya, 2023'te deprem vardı." 2022'ye bakalım: 2022 yılında kamunun yapmış olduğu alımlarda istisna yüzde 17, yüzde 17. 129 milyar liralık kamu alımı Kamu İhale Kanunu'ndan muaf bir şekilde yapılmış, 129 milyar lira. Pazarlık usulü ise yüzde 33, 184 milyar lira; bunun da yüzde 91'i 21/b'yle. Peki, ben soruyorum: 2023'te bir deprem faciası geçirdik, 2022'de ne oldu? Sel mi oldu, deprem mi oldu, ne oldu 2022'de?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Neden biz yapmış olduğumuz kamu alımlarının yüzde 33'ünü, 184 milyar lirasını 21/b'yle yaptık.

Şimdi, bir taraftan da gündemimiz ne? 10 bin lira sefalet ücretiyle yaşayan emeklilerimize lütfediliyor, 12.500'e çıkarılıyor en düşük emekli maaşı. Öyle mi, 12.500 lira. Gerekçe ne? Gerekçe bütçe, "Bütçemiz el vermiyor, 33 milyar lira ek ödenek lazım." diyor, "Masrafı bu kadar." deniyor. Arkadaşlar, eğer bir memlekette bir yılda 585 milyar liralık 21/b'yle kamu ihalesi yapılıyorsa, pazarlık usulüyle yapılıyorsa o memlekette o memleketin emeklisi, emekçisi, çiftçisi, esnafı açlığa mahkûmdur.

Bu duygularla hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin birinci bölümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, şahsı adına ilk konuşmacı Kars Milletvekili İnan Akgün Alp.

Buyurun Sayın Alp. (CHP sıralarından alkışlar)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın milletvekilleri, ben, aslında bu kanun teklifinin bazı maddelerinin Anayasa'ya aykırılığı üzerine bir konuşma hazırlamıştım fakat AK PARTİ'nin Sayın Grup Başkan Vekili Akbaşıoğlu, rahmetli Bakanımız Moğultay ve bugün de Esenyurt Belediyemiz üzerine bazı kadrolaşma iddialarında bulununca ben de sizi size anlatmaya çalışacağım, tabii eğer tahammülünüz olursa.

Kıymetli milletvekilleri, şimdi AK PARTİ Grubu 32 madde hâlinde bir tasarruf paketi hazırlamış, birçok sektörde de düzenleme öngörüyor, 100 milyar lira da tasarruf hedefi var fakat ben, bunların değil 100 milyar lira, 100 kuruş bile tasarruf edeceğine inanmıyorum. Niye inanmıyorum? Çünkü bu kanunu hazırlayan Sayın Bakan yedi yılda bir sistematik olarak hem ülkemize hem dünyaya yalanlar söylüyor. 2010 yılında bir yalan söyledi. O zaman referandum yapıyorduk, Anayasa referandumu yapıyorduk, dedi ki: “Siz bu Anayasa’ya ‘evet’ oyu verirsiniz Türkiye’de kişi başına düşen millî gelir 30 bin dolara çıkacak, 60 bin dolara giden yolu da açacağız.” O zaman dolar 1,5 liraydı, şimdi 33 lira ve Sayın Bakan 30 bin dolar, 60 bin dolar hedefinde 10 bin doların altında kaldı. Aradan yedi yıl geçti, bir referandum daha oldu. 2017 referandumunda aynı Mehmet Şimşek bir daha çıktı sahneye, dedi ki: “Bu referanduma eğer ‘kabul’ oyu verirsiniz Türkiye’de belirsizlik bitecek ve en kötü senaryo geride kalacak.” O zaman dolar 3 lira 80 kuruştı, şimdi oldu 33 lira. Bugün ne diyor: “100 milyar liraya ihtiyacımız var, kemer sıkacağız, aman tasarruf yapalım.” Hani en kötüsü geride kalmıştı? Her günü daha kötü bir gün hâline getirdi Türkiye’de. Bu Sayın Bakan’a bizim zerre kadar bir güvenimiz yoktur. (CHP sıralarından alkışlar) Bakana güvenimiz yok ama sanki vekile mi güvenimiz var? Şimdi, bakın, bunların vekilleri biraz sonra bu oylamaya katılacaklar, eminim, hepsi “evet” oyu verecekler ama bak, bu vekillerin içerisinde bir milletvekili var, tek bir kalemde 159 milyon liralık ihale aldı, AK PARTİ’nin milletvekilidir.

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Vay be, vay be!

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Çık “Benim.” de veya “Ben değilim.” de veya “Almadım.” de.

HALUK İPEK (Amasya) – Ya, sen de!

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Ben söylüyorum, aç bakalım 18 Ekim 2023 tarihli Kamu İhale Bülteni’ni, Sağlık Bakanlığı ihalesine bak. Laf atarken çok dikkat et, bizim elimizde belge var.

HALUK İPEK (Amasya) – Konuşan sensin, sen söyleyeceksin.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Bak, sadece 159 milyon değil; bunların o milletvekili toplamda 1 milyar 800 milyonluk ihale almış, 43 ayrı ihaleyi kazanmış.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – 21/b’dir o.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Bak, ihale almış demişken sakın yanlış anlama ha, siz ihale açıp da serbest bir piyasa oluşturmamışsınız. Sanki bütün millet kuduz olmuş gibi bir kuduz ihalesi açmışlar, 21/b’ye göre açmışlar ve kendi milletvekillerine bu ihaleyi vermişler. “Ben değilim.” diye ortaya çıkarsa tartışmaya hazırım. Bu partide öyle milletvekili var ki babası ihale açıyor, öyle milletvekili var ki kocası o ihaleyi alıyor. Bir de Kamuyu Aydınlatma Platformu’na bilgi veriyorlar, diyorlar ki: “Biz bu ihaleden 5 milyar kazanıyoruz.” 2022’nin parasıyla... 100 milyar tasarruf yapacak gruba bak, kamu kaynaklarını kendi aralarında paylaşıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Çık de ki: “Ben değilim.”

Peki, bunların vekili böyle de belediye başkanı nasıl? Bak, sizin bugün tutuklanan Belediye Başkanınızı -az önce “belge, belge” diyordun ya, al sana belgeyi açıklıyorum- savcılığın dosyasının içerisinde mülkiye başmüfettişinin raporundan anlatıyorum. Bunların Belediye Başkanı, Bağlar Belediye Başkanı, adam aslında emekli bir imam, emekli olurken bile sahte belge düzenlemiş. Belediye Başkanı olmadan önce sürücü kursu işletmiş, elektrik faturasını ödemediği için mührü kırmış, ceza almış; bunu götürmüşler önce ilçe başkanı yapmışlar; sonra götürmüşler belediye başkanı yapmışlar. Belediye başkanı yapmışken müfettiş raporu ne tespit ediyor? 80 tane araba kiralamış, 54 milyon liraya ihale açmış, 3 kişiyi davet etmiş, 3’ünün, 3 firmanın sahibi de aynı adam. Indira Gandhici bunlar, bunlar Indira Gandhici! 88 milyon liraya asfalt ihalesi yapmış; bilirkişi tespit etmiş, demiş ki: “Bu ihalenin bedeli 30 milyondur.” 50 milyonu bir kalemde yemiş. Belediye 12 tane farklı araziye dörtte 1 fiyatına satmış. Be imansız, yarısına satsaydın, dörtte bir nedir ya? Diyarbakır’ı parsel parsel satmışlar bunlar. Bak, 12 tane farklı imarlı arsayı, kentten 30 kilometre uzakta, otuz yıl sonra bile imar geçmeyecek kiraç

tarlalarla takas etmişler, Diyarbakır'ı parsel parsel yemişler. Belediye Başkanlığının bitmesine iki gün kala kendi baldızını belediye başkan yardımcısı atamış, baldızının zihinsel engelli çocuğunun hesabına 30 milyon lira yatırmış; MASAK parayı tespit etmiş, “Ya, bu çocuk zihinsel engelli.” demiş. Ya, sizde hiç izan da kalmadı ya! Siz deveyi havuduyla götürmeye başladınız ya! (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bak, bunlar ne yapmış? Bu Belediye Başkanı tek yememiş, milletvekilini ortak etmiş. AK PARTİ'nin 26'ncı ve 27'nci Dönem Diyarbakır Milletvekili Ebubekir Bal'a ait arsanın imarının artırılması karşılığında milletvekiline ait plazaya yüzde 50 ortak olmuş -o plazanın bugünkü değeri bilirkişilerin tespitine göre 100 milyon lira- Belediye Başkanı ile milletvekili ortak olmuşlar, bunlar Diyarbakır'ı yemişler, hem de kayyum döneminde.

Bakın şimdi, bitmedi, dinlemeye tahammülünüz varsa devam ediyorum. Diyarbakır'ın merkeze bağlı Eser köyünün 850 dönüm susuz tarlasını imara açılması karşılığında, arazi sahibinin sahibi olduğu plazayı kendi eşine tapulamış, plazayı almış fakat imarı da yapamamış. Niye? İmarda kendi ilçesinin sınırında değil diye... Rüşveti bile eline yüzüne bulaştırmış. Siz tasarruf masarruf edemezsiniz, siz bu memleketi yediniz bitirdiniz. Size bizim bu memleketi dar edeceğimiz günler de yakındır.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz evvel kürsüde kendi kendine gölge boksı yapan hatibi, kendi iddialarını ispata ve ilgililerle ilgili suç duyurusunda bulunarak onları takibe davet ediyorum. Yoksa bu iddialarını ispatlamazsa müfteri olduğu, yalan söylediği apaçık bir durumdur, bu hususu kendilerine hatırlatıyorum.

Teşekkür ediyorum.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz iki kelimeyle cevap verebilir miyim efendim? Sayın Başkanım, iftirayla bizi itham etti, bir cümleyle cevap vermek istiyorum.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Süreniz boyunca hakaret ettiniz ve iftira attınız. Hâlâ söz istiyorsunuz, yapmayın.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (Devam)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci konuşmacı Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bazı Kanun ve Kanun Hükmündeki Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'miz üzerine söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Küresel ekonominin son beş-altı yıldır sarsıntılı dönemlerden geçtiğini hepimiz gözlemledik. Dünyanın başına gelen, yaşadığımız en büyük olaylardan biri olan pandemi öncesinde etrafı saran belirsizlik bulutu, Rusya-Ukrayna savaşıyla ve diğer bölgesel çatışmaların neticesinde daha da kara bir hâl aldı.

Dünya genelinde son elli beş-altmış yılın zirvelerinde seyreden enflasyon atılan tüm adımlara, tüm çalışmalara rağmen endişe unsuru olmayı ve tehditkâr davranmayı sürdürüyor. Amerika ve Avrupa Merkez Bankaları enflasyon fırtınasının ne zaman dineceğine dair net bir tarih veremiyorlar. Biz de ülke olarak küresel ekonomideki bu depremlerden, bölgemizdeki krizlerden diğer ülkeler gibi maalesef olumsuz şekilde etkilenmekteyiz. Savaş ekonomisini fırsat olarak görüp kendi enflasyon sorunlarını bu şekilde yok etmeyi düşünen bazı kesimlerin de farkındayız.

Filistin’de yaşanan insanlık tarihinin en vahşi, en acımasız katliamları ve onların destekçilerine baktığımızda dünyayı bir savaşa sürüklemek istediklerini çok net görüyoruz. 7 Ekim öncesinde bir açık hava hapishanesi olan Gazze, ekimden bu yana akıl almaz bir vahşetin ev sahibi oldu. Çocuk, kadın demeden vahşice katlettiği masumların yanı sıra milyonları da evinden ediyor. Buradan bir kez daha Filistinli kardeşlerimizin yanında olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Tüm bu etkenlerin, dış faktörlerin yanı sıra ekonomimize maliyeti 104 milyar dolara ulaşan asrın felaketini yaşamış bir ülkeyiz. 6 Şubat depremlerinde 53 bini aşkın canımızı maalesef kaybettik. Devletimiz tüm unsurlarıyla, tüm imkânlarını seferber ederek bölgedeki devasa yıkımın toparlanması için gece gündüz demeden çalışmalar gerçekleştirdi, kaynakların çok ciddi bir kısmını bölgeye aktardı.

Kıymetli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; böyle bir darboğazdan geçerken güçlü bir ekonomi yönetiminin çizdiği yol haritasıyla orta vadeli program ve On İkinci Kalkınma Planı’yla gelecek beş yıla ait hedeflerimizi belirledik. Çizdiğimiz bu yol haritasında önceliğimiz kalıcı refahı sağlayarak vatandaşlarımıza daha güzel bir hayat sunmak. Yapısal reformlarla destekleyerek uyguladığımız sıkı para ve maliye politikası neticesinde dünya genelinde etkisinin şiddetli şekilde hissedildiği enflasyon sorununu en az hasarla atlatmayı öngörüyoruz. Ülkemizi geleceğe daha güçlü şekilde taşıyacak en önemli unsurlardan biri mali disiplini güçlendirmek, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımını sağlamaktır. Mali disiplin, kamu kaynaklarının sürdürülebilir bir biçimde yönetilmesi ve ekonomik istikrarın sağlanması açısından elzemdir. Mali disiplin, kamusal mali yönetimin temel taşıdır; ekonominin istikrarı için vazgeçilmez, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımını sağlamak bakımından da önemli bir düzenlemedir. Mali disiplini sağlamak, kamunun mali yükümlülüklerini yerine getirebilmesi, ekonominin sürdürülebilir olması ve sosyal yapının artırılması için temel bir gerekliliktir. Devletin sürdürülebilir bir ekonomik yapı oluşturması ve toplumsal refahın artırılması ancak mali disiplinle mümkündür. Mali disiplini güçlendirmek, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımını sağlamak amacıyla uygulamaya konulan maliye politikası çerçevesinde kamuda tasarrufların artırılması büyük önem taşımaktadır. Hükûmetlerimiz döneminde mali disiplin her zaman önceliğimiz olmuştur. Uygulamaya aldığımız politikalarla kamu maliyesi göstergeleri uluslararası kriterler baz alındığında uygun bir seyir izlemiş ve bizi dünyada ön sıralara taşımıştır. Avrupa Birliği üyesi ülkelerin ekonomik ve parasal birliğine katılmak için karşılanması gereken ekonomik ve mali koşulları açıklayan Maastricht Kriterleri baz alındığında, ülkemizin geçmiş yirmi yıllık bütçe performansını inceleyecek olursak bütçe açığının sınır olan yüzde 3’ün altında kalarak yüzde 2,4 seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir. Asrın felaketi olan 6 Şubat depremlerine rağmen 2023 yılında bu oranın orta vadeli program öngörüsü olan yüzde 6,4’ün altında kalarak yüzde 5,2 seviyesinde gerçekleştiği görülmüştür, eğer 11 şehrimizin yıkıma uğradığı asrın felaketini yaşamamış olsaydık bu oranın yüzde 1,6’ya kadar düşmesi öngörülmekteydi. 2024 yılına baktığımızda ise bütçe açığının millî

gelire oran olarak orta vadeli programımızda öngörülen yüzde 6,4'lük seviyeden yüzde 5'in altına çekilmesi hedeflenmektedir. Önümüzdeki dönemde de bütçe açığını Maastricht Kriteri olan yüzde 3'ün altına indirecek adımları kararlıkla atacağımızdan hiç kimsenin şüphesi olmasın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Alp, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın Başkanım, cevap hakkımı tanıdığınız için teşekkür ediyorum.

Şimdi, ben az önce Diyarbakır Bağlar Belediye Başkanı hakkında bazı iddialarda bulundum. Akbaşıoğlu bana cevaben dedi ki: “Bu iddiasını ispat etsin, yoksa müfteridir.” Sayın Akbaşıoğlu, ben de bir hukukçuyum, siz de bir hukukçusunuz; ben bu iddiaları İçişleri Bakanlığı Mülkiye Başmüfettişinin raporuna dayandırıyorum efendim ve bu iddialar Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının sanık hakkındaki tutuklama talebinde de vardır. Şimdi ben size bir tavsiyede bulunuyorum: Diyarbakır'da açılacak o davaya müdahil olun, savcıya da “Siz bu iddiaları ispat etmezseniz müfterisiniz.” deyin çünkü bu, savcı iddiasıdır. Sizin gibi tecrübeli bir hukukçuya yakışmamıştır. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Hiçbir şey yok, efendim, hiçbir şey yok.

BAŞKAN – Bir cevap hakkı oluştu.

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

53.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle, Sayın Başkanım: Şimdi, Diyarbakır Bağlar'la ilgili bir söz söylemedik. Sonuç itibarıyla, bütün milletvekili arkadaşlarımızı töhmet altında bulundurarak ve birtakım insanların eşlerine iftiralar atarak, bu konuyla ilgili birçok arkadaşımıza ilişkin kendince imalarda bulunarak...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Eş değil, o da sanık, o da dosyanın sanığı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Gölge boksı” dediğim o; bir isim yok, bir zikir yok ama ondan sonra getirip bağladığı nokta, Diyarbakır Bağlar'daki daha önce Belediye Başkanlığı yapmış kişiyle ilgili olarak...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Biri, Kamuyu Aydınlatma Platformu'nun belgesi, biri Savcılığın. Tarihi de verdim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu söyleyeyim: Biz şeffaf bir yönetimi ortaya koymuş, ahlaki ilkelerle bugünlere gelmiş, 17 seçimi kazanarak yirmi iki yıldır kesintisiz iktidar olmuş, şeffaf bir yönetimiz. Dolayısıyla, milletimiz bizi kendisiyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama az önce konuştuğunla çeliştin şimdi Başkan. Sen yalancılıkla suçluyordun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Milletimiz kendisine hizmet ettiğimiz için bizi işbaşına getiriyor.

Şunu söylüyorum: Kendisinin imalarda bulunduğu, gölge boksu yaptığı ne husus varsa onu somutlaştırsın, ihale alan kişilerin isimlerini teker teker zikretsin; gitsin, suç duyurusunda bulunsun, hep beraber takip edelim. Bunu yapmazsa müfteridir ve yalancısıdır dedim. Ben de sözümdeyim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Konu savcılıkta, savcılıkta.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (Devam)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Komisyonu gitmek mecburiyetinde olan Milletvekilimiz söz istedikler.

Sayın Aygün...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un, Tekirdağ'ın Süleymanpaşa ilçesindeki olimpiik havuza ve Atatürk Kapalı Spor Salonu'na ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGÜN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Süleymanpaşa ilçemizdeki olimpiik havuz ve Atatürk Kapalı Spor Salonu ne zaman açılacak? İlimiz Tekirdağ çok sayıda şampiyon yetiştiriyor. Tekirdağ'da küçük yaşlarda başladıkları yüzmede Türkiye şampiyonluğu kazanan Melisa Zobar ve Derin Anbarlı ilimizin gururu, aynı şekilde yüzmede 8 Türkiye şampiyonluğu bulunan Dila Gençay bir madalya prensesi ama gençlerimizin bu alanda daha büyük başarılarına ulaşması için gerekli olan olimpiik havuz ne yazık ki bir yıldır kapalı. Tekirdağ Süleymanpaşa ilçesinde bulunan olimpiik havuz 19 Haziran 2023 tarihinde kapatıldı, "iki aylık tadilat" diye yola çıktılar, bir sene bir ay geçti, hâlen kapalı, ne zaman açılacağı da belli değil. İki aylık tadilat süreci için kapatılan havuz ne zaman açılacak diye soruyorum. Türkiye şampiyonu olan, Türkiye rekoru kıran yüzmeye sporcularımıza yazık ediyoruz. Bir yılda gökdelenler bitiyor, basit bir yüzme havuzu tadilatı bir yıldır bitmiyor. Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ı göreve davet ediyorum. İlimizde ne kapalı spor salonu ne futbol sahası ne de yüzme havuzları... Kısacası, kovboy filmlerindeki gibi terk edilmiş bir şehir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürer, buyurun.

55.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, en düşük emekli maaşına getirilecek 2.500 liralık artışa ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

En düşük emekli maaşına 2.500 liralık bir artış getirildi; özünde bu, 10 bin lira olarak açıklanan en düşük emekli maaşının alım gücünün altında bir artışa yol açtı. 12.500 liranın alım gücü 10 bin liranın açıklandığı günkü alım gücüne denk değil, böylece emekli açlığa mahkûm edildi. Bu anlamda en düşük emekli maaşı mutlaka asgari ücret düzeyine çıkarılmalı, aylık bağlama oranı da yüzde 70 oranına yeniden çekilmeli. Aksi takdirde, emeklinin açlık sınırının altındaki yaşam mücadelesinde uğradığı haksızlığı vicdan kabul etmez.

Bu konudaki düzenlemenin yetersiz olduğunu ifade etmek istiyor, teşekkür ediyorum.

**VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (Devam)

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2266) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Çömez

Burhanettin Kocamaz

Balıkesir

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 156 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 1’inci maddesinde Türk Standartları Enstitüsünün gelirleri ve hazine yardımlarına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Türk Standartları Enstitüsü akreditasyon, standardizasyon ve sertifikasyon konusunda oldukça önem arz eden bir kurumdur. Bu konularda Türkiye yurt dışından hizmet almakta ve ciddi paralar ödemektedir. Bu nedenle, Türk Standartları Enstitüsünün bugüne kadar altyapısının güçlendirilmiş olması gerekirdi. Yirmi iki yıllık AKP iktidarında bu konuya dair hiçbir şey yapılmamıştır. Eğer kuruma doğru yatırımlar yapılmış olsaydı, bugün kurumun hazine yardımına ihtiyacı kalmayacaktı. Bir an evvel Türk Standartları Enstitüsünün niteliğinin artırılması gerekmektedir. Zira Türk Standartları Enstitüsü uluslararası akreditasyona sahip kuruluşların verebildiği onayları veremediği için yurt dışındaki kurumlara büyük miktarlarda paralar ödenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hazırlanan yeni vergi paketinde engelli vatandaşlarımız yalnızca arada sırada çıkabildikleri evlerine tamamen kapatılmak istenmektedir. ÖTV istisnasını beş yıldan on yıla çıkaran düzenlemenin yer aldığı vergi paketinde taşıtların veraset yoluyla intikalinde istisnaya konu vergilerin mirasçılar tarafından ödenmesi öngörülmektedir. Ayrıca, düzenlemede, bugüne kadar her sene yeniden değerlendirme oranında artan engelli otomobili için ÖTV muafiyeti bedelinin şimdi yeniden değerlendirme oranının ancak yarısı kadar artırılması planlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde özellikle ağır engelli vatandaşlarımızın bir yerden başka bir yere gitme şansı neredeyse hiç yoktur, engellilerin mutlaka özel bir araçla taşınmaları gerekmektedir. Bu nedenle ÖTV muafiyeti ve engelli aracı, engellilerimizin başta sosyal hayat olmak üzere eğitim,

sağlık ve istihdam imkânlarına kavuşabilmeleri açısından büyük önem taşımaktadır. Hükûmetin ÖTV muafiyeti ve engelli araçlarının kullanım süresinde kısıtlamaya gitmesi çok büyük bir mağduriyete yol açacaktır. ÖTV muafiyeti 1970’li yıllardan itibaren “gümrük muafiyeti” adı altında başlamış ve bugüne kadar da uygulanmıştır. Kaldı ki engelli vatandaşlarımız için ÖTV muafiyetini sınırlamak veya tamamen ortadan kaldırmak Anayasa’ya ve taraf olduğumuz Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi’ne tamamen aykırıdır. ÖTV muafiyeti hakkının beş yıldan on yıla çıkarılması engelli araçlarının teknolojik gelişmelerin çok gerisinde kalmasına da yol açacaktır. Engelli bireylerin vefatı sonrasında yakınlarından ÖTV tahsil edilmesi uygulaması da şeytanın dahi aklına gelmeyecek ama yalnızca sizlerin aklına gelecek bir düzenleme olacaktır. Sizleri bu konuda gerçekten tebrik etmek gerekir. Hükûmetin yerine yani sizlerin yerine ömrü boyunca engellileri -başta sağlık kuruluşları olmak üzere- bir yerden bir yere taşıyan aile bireylerini ödüllendirmek yerine tam tersine cezalandırıyorsunuz. ÖTV muafiyetini istismar edenleri elbette cezalandırabilirsiniz, bu tamamen Hükûmetin yani sizin elinizdedir ancak konuyu istismar edenlerden kaynaklı olarak bütün engellileri cezalandırmak doğru bir karar değildir.

Engelli vatandaşlarımıza önemli kısıtlamalar ve mağduriyetler getirecek bu düzenlemeden vazgeçilmesini diliyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2266) sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinde yer alan “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigıt

Gülderen Varlı

Mehmet Zeki İrmaz

Van

Van

Şırnak

Burcuğül Çubuk

Zeynep Oduncu

Celal Fırat

İzmir

Batman

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge hakkında söz talep eden İstanbul Milletvekili Celal Fırat.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, Genel Kurulu sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Hakikat ve adaletin kaynağı eşitliktir. Alevi toplumunun yas-ı muharrem oruçlarını tuttıkları günlerdeyiz. Tüm canlarımızın Şah Hüseyin’in onurlu duruşuna, tevazusuna, sevgisine, vazgeçilmez adalet tutkusuna ithafen tuttıkları oruçların Hak ve hakikat katında kabul olmasını diliyorum. Orucumuz kendimizi anlatmak, tarif etmek için değil, başkalarına dayatmalarda bulunmak için de değil; inancımızın toplumsal adalet vurgusunu yapmak, yaşamak ve yaşatmaktır. Herkesin mozaikten, farklı kültürlerden, inançlardan bahsettiği ülkemizde inanç yapımızdan onur duymalı, mutlu olmalıyız şüphesiz ancak farklılıkları tanıımıyorsak, hakkını vermiyoruz, bu kimliklere yönelik nefret suçlarının, şiddetin zeminini yaratıyorsak, seyirci kalıyorsak, asimile etmeye çalışıyorsak hiç kimse mozaikten, çoklu kimliklerden, saygınlıktan, kardeşlikten bahsetmesin. Aleviler bu topraklarda haksızlığa uğruyor, uğrattılıyor; devlet eliyle Alevilere inançsal, kültürel, sosyal, hukuksal anlamda müdahale ediliyor, yok sayılıyor. Sorunların çözümü için ise sorumluluktan kaçarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine

sürgüne yolluyor. Yurttaşlığın gereğini yerine getiren Alevilere neden haksızlık yapılıyor? Bunu vicdanınıza hiç sordunuz mu? Bir saniye de olsa durun, düşünün; bu haksızlığın sebebi nedir, Aleviler size ne yaptı, kimin tavuğuna “kışt” dedi? Bu, yok sayma değil de nedir? 21’inci yüzyılda insanların inancını özgürce yaşayamaması zulüm değil midir? İbadethaneleri ibadethane olarak kabul görmüyorsa bu zulüm değil de nedir?

Değerli milletvekilleri, tarih İmam Hüseyin ile yoldaşlarına, insanlığın görüp göreceği en büyük zulümlerden birine Kerbelâ’da şahitlik etti. Bu vahşet, İslam tarihinin en büyük kara lekelerindendir. Şu anda İsrail’in Gazze’de Filistin halkına yaşattığı vahşeti Kerbelâ’dan ayrı görebilir miyiz? Elbette ki göremeyiz. Yeryüzünde nerede bir acı varsa orası bizim için Kerbelâ’dır. Kerbelâ’daki Hüseyin’in, Kufe’deki Müslim bin Akil’in, oklanan masumu pakların, darağacındaki Hallacı’nın, Pir Sultan’ın, derisi yüzülen Nesimi’nin, Dersim’de, Maraş’ta, Çorum’da, Sivas’ta, Gazi’de, Gezi’de, dünyanın her yerinde katledilen, yakılan cümle canlarımızın matemini tutuyor, oruçlarını tutuyoruz. Orucumuzun amacı bedeni aç bırakmak değildir; onurlu nefes almaktır, Hüseyin’i anlamak, dünyanın neresinde olursa olsun yaşanan acıları duyumsamaktır, Yezit ve zihniyetine “Hayır.” demektir, acı çeken, zulme uğrayan herkesle birlikte olmaktır. Orucumuz sessiz sedasız, şatafatsız, gösterişsizdir; şaşalı iftar sofraları zül gelir bize.

Kamu ve özel sektörde ramazan orucuna yönelik gerekli düzenlemeler yapılmaktadır, aynı hassasiyetin Alevi vatandaşların oruç aylarında da gösterilmesini bekliyoruz. Hapishanelerdeki Alevi yurttaşlarımız inançsal ihtiyaçlarının karşılanmasında ciddi zorluklar yaşıyorlar, diğer inançlar için gerekli kolaylıklar sağlanırken Aleviler yok sayılıyor. Aşuremiz birçok bölgede 12’nci gününde, bazılarında ise 13’üncü günde yapılmaktadır. Diğer bütün dinsel, özel, resmî bayramlar zamanında yapılırken bizim suçumuz nedir? Alevilik suç mudur ki?

Değerli milletvekilleri, iktidar zaman kaybetmeden bu ayrımcılığa son vermelidir, tam bir inanç özgürlüğü için gerekli yasal düzenleme yapılmalıdır. Tüm kamu, özel alanlarda oruçlu canların durumu göz önünde bulundurularak düzenlemeler yapılmalıdır. Alevilik inancındaki canların aşure günü için resmî tatil hakkı veya idari izin getirilmelidir. Özellikle, Alevilerin özel günlerinde artan nefret, şiddet suçları cezasızlıkla sonuçlanmamalıdır.

Bütün inançlara, dinlere, mezheplere her türlü düşünceye saygılıyız, aynı saygıyı da biz bekliyoruz. Siyasi, itikadi, tasavvufi açıdan yürüdüğümüz yol Şah Hüseyin’in yoludur, bu yol cümleden uludur. Bizim istediğimiz adalet Yezit’in zıtlıklarına, fikirlerine, eylemlerine, hayal ve hırslarına bulaşan adalet değildir; dil, din, renk, ırk sınırlarını aşan Şah’ın adaletidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

CELAL FIRAT (Devamla) – Düşünseldir, kapsayıcıdır, tarafsızdır, vazgeçilmezdir. Kerbelâ’nın üzerinden bin üç yüz kırk dört yıl geçti ama Yezit zihniyeti hiç değişmedi. Hüseyin’i Deşti Kerbelâ’da şehitler şahı yapan, Yezit ve onun mantığına, zihniyetine karşı başkaldırması, mazlumların meşalesini yakmasıdır. Biliyoruz ki insanlık tarihinde Yezitler hiç bitmedi, bitmeyecek ancak her dönemin de bir Hüseyin’i vardır. Selam olsun Hüseyin’e ve yoldaşlarına; lanet olsun Yezit’e.

Şah Hüseyin’imiz buyurur ki: “Onursuz bir şekilde yüz gün yaşamaktansa izzetli bir şekilde bir gün yaşa; aç kal, alçalma.” Bu anlamda, tekrar muharrem oruçlarını tutan tüm canlarımızın oruçlarını Hak kabul etsin, o zatı Hızır görünür görünmez kazalardan, kin gibi şeytani fiillerden hepimizi uzak eylesin.

Aşkla. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Necmettin Çalışkan

Birol Aydın

İstanbul

Hatay

İstanbul

Mustafa Kaya

Mustafa Bilici

Mehmet Karaman

İstanbul

İzmir

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden İzmir Milletvekili Mustafa Bilici.

Buyurun Sayın Bilici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “tasarruf paketi” olarak adlandırılan fakat tasarrufa dair maddelerden uzak bu torba kanun teklifinin 2'nci maddesi üzerinde Gelecek-Saadet Grubu olarak söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin yıllardır içinde bulunduğu ekonomik buhran tam gaz sürmekte, vatandaşlarımız geçimlerini sağlama noktasında zorluk çekmeye devam etmektedir. Bozulan ekonominin düzelebilmesi için iktidar yıllardır çözüm arayışlarını sürdürmekte fakat bir türlü dertlere derman olamamaktadır. İktidar dertlere derman olamadığı gibi vatandaşlarımızı daha da dibe çekmekte, düşük ücretler ve enflasyon, insanlarımızı perişan etmektedir. Bugün “tasarruf paketi” adı altında görüşmekte olduğumuz kanun teklifi ne yazık ki insanlarımızı bu ekonomik sıkıntılardan kurtaracak hiçbir maddeyi ihtiva etmediği gibi kamuda oluşması muhtemel birçok spekülasyona da açıktır. Ülke ekonomisinin yalnızca para politikasıyla kalkanamayacağının geç de olsa farkına varan iktidar, doğru çözümler aramak yerine çözümü yine kolay ve zahmet gerektirmeyen yollarda aramakta, kamu alacakları ve vergileri artırarak dertlere derman olacağı yanılgısında ısrar etmektedir. Bugüne kadar günü kurtaracak ekonomi politikalarından fazlasını gerçekleştirmeye niyeti olmayanlar, maalesef bugün de uzun vadeli ekonomi politikalarına yönelik adımlar atmamaktadır. Yıllardır ekonomiyi seçime göre dizayn edenler, ekonomik refahın temel misyonunu seçim kazanmak olarak algılayanlar ne yazık ki hâlen içinde bulundukları hâlin bilincinde değildir, bu hâl hâl değildir. İktidar öylesine bir çıkmaz içerisinde ki çift maaş uygulamasını tamamen kaldırmaktan çekinmekte fakat en düşük emekli maaşını 12.500 liraya çıkarmaktan çekinmemektedir. Yeni vergi paketine ilişkin düzenlemede emekliye ödenecek en düşük 12.500 liralık maaşın bütçeye yük olduğunu ifade edenler, hâlen itibardan tasarruf etmemektedirler. İktidar unutmamalıdır ki emekliler bir lütuf neticesinde bu maaşa hak kazanmamışlardır, emeklilik alın teriyle kazanılmış bir haktır ve kesinlikle iktidarın bahsettiği bir iyilik, bir lütuf değildir. Emekli maaşı insan onuruna yakışır bir yaşam standardı sağlayacak düzeye ulaşıncaya kadar emeklinin sesi olmaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, 2024 Haziran ayı itibarıyla açlık sınırının 19 bin TL'yi, yoksulluk sınırının ise 12 bin TL'yi aştığı bir Türkiye'den bahsediyoruz. Bakınız, en düşük emekli maaşı -asgari ücret dâhil- açlık sınırının altında seyretmekteyken asgari ücretle çalışan vatandaşlarımız aylardır feryat ediyor, “Bu asgari ücretle geçinmek mümkün değildir.” diyor, “Yaşamımızı idame ettirecek gücümüz kalmadı.” diyor ancak duyan yok, umursayan yok. Emeklilerimiz ise iktidardan umudunu çoktan kesti, iktidara olan inançlarını tamamen kaybetmiş durumdalar.

Bu kürsüden defalarca seslendik, şimdi bir kez daha sesleniyoruz ve diyoruz ki: İnsanlarımızın daha fazla vergi verecek, daha fazla tasarruf edecek gücü kalmadı. Vatandaş kendi tasarruf paketini çoktan yürürlüğe koydu ve uyguluyor. Vatandaşın uyguladığı tasarruf paketi bizim bugün görüştüğümüz pakete kıyasla daha gerçekçi ve daha sahici bir pakettir.

Değerli arkadaşlar, şimdi sorumuz şu: Bu maddelerden kaç tanesi tasarrufla ilgili hükümler içeriyor, kaç tanesi gerçek anlamda kamu israfını azaltmaya yöneliktir? Vatandaşlarımız bu kanun teklifini hazırlayanlardan haklı olarak bunun cevabını beklemektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2266) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle 237 sayılı Taşıt Kanunu'na eklenmesi öngörülen ek 2'nci maddenin birinci fıkrasının son cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Turhan Çömez

Kayseri

Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen tasarruf tedbirleriyle ilgili kanun teklifinin 2'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, kanun teklifinin görüşülen maddesi kamudaki tasarruf tedbirleri kapsamında kamu idarelerinde bulunan fazla taşıt ve iş makinelerinin tek elden satılması için Özelleştirme İdaresine yetki verilmesini düzenlemektedir. Daha önce de pek çok farklı mecralarda defalarca dile getirdiğimiz gibi kamuda araç saltanatı bulunmaktadır. Millete israfın günah olduğunu anlatıp bir lüks makam aracını iade edip daha lüksünü alan Diyanet İşleri Başkanlığından tutun -emekli 12.500 lira maaşla geçinmeye çalışırken- 3 ayrı makam aracı kullanan SGK Başkanına kadar tüm kurumlarda tam anlamıyla makam aracı saltanatı bulunmaktadır. Bunun dışında, bugün kurumlarda hizmet aracı olarak milletin cebinden alınan araçlar yasak olmasına rağmen genel müdürlere, daire başkanlarına, il müdürlere, ilçe müdürlere, şube müdürlere makam aracı olarak tahsis edilmektedir. Biz araç saltanatı var dediğimizde “Böyle bir şey yok.” diye inkâr edip “O araçların hepsini toptasanız çerez parası değil.” diyen Sayın Mehmet Şimşek, bugün araç saltanatını kabul ederek bu kanunu hazırlayıp getirmiştir. 2021 yılında yayımlanan tasarruf tedbirlerinde de “Kamudaki ihtiyaç fazlası araçları satacağız.” diyerek aynı şeyleri yazıp hiçbirini uygulamayanlar bugün bu kanunu hazırlayıp getirmişlerdir.

Değerli milletvekilleri, yıllarca “İtibardan tasarruf olmaz.” diyerek vatandaşın parasını har vurup harman savuran, yazlık kışlık saraylar yaptıran, özel uçak filoları kuran, lüks makam araçları satın alan, “çılgın projeler” diyerek hazineye garantiler vererek milletin malını müteahhitlere ulufe gibi dağıtan AKP iktidarı bugün “kamuda tasarruf vakti” diyor. Seçimlerden önce de “Vakit, Türkiye vakti.” diyorlardı. Türkiye’nin hâlini görünce vaktin Türkiye vakti olmadığına eminiz ama anlaşılan, vakit, AKP için söylediği sözlerini yeme vaktidir. Nitekim “İtibardan tasarruf olmaz.” diyenler ülkenin itibarını harcıyor. Birbiriyle lüks makam aracı alma yarışına girenler, şimdi, araçları, hatta iş makinelerini bile satma yolunu arıyor. Lüks ve şatafattan vazgeçmeyenler millete acı reçete hazırlıyor. Sarayın danışmanlarına, bürokratlarına üçer beşer maaş dağıtanlar, TÜİK’in rakamlarını eğip bükerek memurun, emeklinin maaşlarına gelmesi gereken zammı gasbediyor. İstisna, muafiyet ve indirimlerle yandaş zenginlerden tam 1,5 milyar lira vergiden vazgeçenler, açlık sınırının altında yaşayan asgari ücretliye zam yapmıyor. Sarayda yaşayan günlük 55 milyon lira millete fatura edenler, daha önceki senelerde de çıkarpı hiçbir işe yaramayan tasarruf tedbirlerini ısıtıp ısıtıp önümüze koyuyorlar.

Değerli milletvekilleri, “Ben ekonomistim.”, “En çok büyüyen ekonomiyiz.”, “2023’te uçacağız.”, “Şaha kalkıyoruz.”, “Ay’a gidiyoruz.”, “Almanya bizi kısıkanıyor.”, “Gözlerimdeki ışıltıyı görmüyor musunuz?” derken Andersen’den Masallar sona erdi. Gerçekler ise maalesef çok acı. Ülkemiz AKP’nin yanlış politikaları yüzünden derin bir ekonomik krizin pençesinde kıvrılıyor. Vatandaş her geçen gün artan hayat pahalılığı ve geçim derdiyle boğuşuyor. Gençlerimiz umutlarını yitiriyor, iş bulamıyor. Emeklilerimiz ise hayatlarını idame ettirmekte zorlanıyor. Çalışanlarımız alın terlerinin karşılığını alamıyor, âdeta sefalet içinde yaşam mücadelesi veriyor. AKP’nin ışıltılı masallarının sonuna geldik ama ne yazık ki iktidarın yarattığı bu kâbusun sonu henüz gelmedi. Buradan açıkça uyarıyorum: Halkın parasıyla lüks içinde yaşayanlar, israf edenler, saltanat sürenler, bu milletin vicdanında mahkûm olacaklardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bugün, burada, bu kanun teklifini tartışıyoruz ama asıl mesele kamuda bir türlü sonu gelmeyen israfın ve lüksün artık son bulmasıdır. Milletimizin sabrı tükenmiştir. Millet artık söz değil icraat beklemektedir. Hükûmeti artık gerçek tasarruf tedbirlerini almaya, milletimizin kaynaklarını israf etmekten vazgeçmeye çağırıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gökhan Günaydın	Ömer Fethi Gürer	Rahmi Aşkın Türeli
İstanbul	Niğde	İzmir
Ahmet Vehbi Bakırlioğlu	Tahsin Ocaklı	Kadim Durmaz
Manisa	Rize	Tokat
İnan Akgün Alp	İlhami Özcan Aygun	Cevdet Akay
Kars	Tekirdağ	Karabük

“MADDE 2 – 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa dair ek madde ilave edilmiştir.

EK MADDE 2 – 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II), (III), ve (IV) sayılı cetveller kapsamındaki kamu idareleri ve bu idarelere bağlı ilgili ve ilişkili kamu kurum ve kuruluşları 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler, özelleştirme kapsam ve programına alınmış hisselerinin yarısından fazlası kamuya ait olan özel hukuk hükümlerine tabi kuruluşlar, fonlar, döner sermayeler ve diğer tüm kamu kurum ve kuruluşlarının (il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile kurdukları birlik, müessese ve işletmeler hariç) 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun 3 üncü maddesinde tanımlanan taşıt ve iş makineleri ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına devredilen bu neviden taşıt ve iş makinelerinin idareler adına satılmasına yönelik esas ve usulleri belirlemeye ve belirlenen esas ve usuller kapsamında açık ihale ve/veya e-ihale yöntemiyle ihaleleri yapmaya Özelleştirme idaresi Başkanlığı yetkilidir. Bu madde kapsamında yapılacak satış işlemlerinde 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun ve 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkradaki işlemler ve ihale sürecinin yürütülmesi dâhil ihtiyaç duyulan her türlü danışmanlık hizmeti alınımının 4046 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi için yapılacak giderler Özelleştirme Fonundan karşılanır. Yapılan satışların bedellerinden masraflar düşülür ve kalan tutar genel bütçeli idareler için Hazine ve Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Müdürlüğü hesabına, diğerlerinde ise ilgili idare muhasebe birimi hesaplarına aktarılır, aktarılan bu tutarlar ilgisine göre genel bütçeye veya ilgili kamu kurum ve kuruluş bütçelerine gelir kaydedilir.”

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ekranları başında izleyen izleyicilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, “tasarruf tedbirleri” başlığıyla bize sunulan paketle ilgili konuşuyoruz. Önce bu paketin içeriğinde neler olduğunu kısa başlıklarla hemen hatırlatacağım ve sonra da arkasından neler yapılması gerektiğini söyleyeceğim. Ne var bu paketin içinde, tekrar bir baştan bakalım arkadaşlar. Birincisi, elektrikli otomobillerin üretilmesi için yabancı yatırımcılara imtiyaz tanınması, ÖTV indirimi yapılması, damga vergisinden muaf tutulması gibi bir düzenleme var.

Ne var başka? BOTAŞ’ın zararlarının; 52,5 trilyonu bulan BOTAŞ’ın zararlarının hazineye devri ve yine BOTAŞ’ın gaz alımına ilişkin kamu ihale kapsamında bırakılmak suretiyle istediği biçimde gaz alımı sağlamasına meydan verecek düzenlemeler var.

Üçüncüsünde ne var değerli arkadaşlar? Yine, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı kurumumuzun ortaklarına da ona tanınan imtiyazların tamamının tanınmasına dair düzenlemeler var.

Yine, ne var? Hazine ve Maliye Bakanlığına Varlık Fonundaki şirketlere ait devlet iç borçlanma senedi ihraç edebilme yetkisi var ve birden fazla görevi olan, ikinci yerde yönetim kurulu üyeliği yapanlar için maaşının 98 bin TL olmasını düzenleyen bir madde var.

Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin kurulması için hazine garantisi veren bir düzenleme var.

Şimdi, değerli arkadaşlar, buraya kadar saydıklarımın neredede tasarruf ettiğimizi anlayabileniniz varsa beri gelsin, özellikle AKP sıralarından bununla ilgili bir cevap verilmesi hâli beni çok mutlu eder.

Şimdi, gelelim teklifin 2'nci maddesine, benim asıl onun üzerinde konuşmam gerekiyor, başlığı söyledikten sonra genelini. 2'nci maddesinde ne var? Bir sürü milletvekili arkadaşım da söz etti, taşıtların ve iş makinelerinin satışına ilişkin yetkinin Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devredilmesiyle ilgili bir yetki düzenliyor. Sanıyorum, 700'ün üzerinde bir taşıtın satışından söz ediliyor.

Bizim iddiamız da şu: Değerli arkadaşlar, buradaki satışları niçin Kamu İhale Kanunu'yla açık bir şekilde, herkesin görüp denetleyebildiği bir biçimde yapmıyorsunuz da özel yetkilerle Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devrediyorsunuz? Bunu komisyonlarda da çokça konuştuk ama ne yazık ki bu satışlara ilişkin usul ve esasların çerçevesini Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devretmek suretiyle yeniden bazı şeyleri gözden kaçırmak istiyorsunuz.

Şimdi, taşıtları satın da servisleri özellikle çalışanlardan aldığınızda o insanların -maaşlarının- cebinden parasını alma eylemini yapmış olmayacak mısınız? Buradaki tasarrufla bu konudan kurtarabilir misiniz?

Başka önemli bir şey değerli arkadaşlar, bir çıkışla ilgili tavsiyemi anlatmam lazım. Bir kere, Türkiye'nin sizin hazırladığınız bu paketle 100-120 milyar arasında -sizin de rakamını bilmediğiniz- bir tasarruf yapacağı öngörünüzü şöyle size bir karşılıklı özetleyeyim, bence bunu yapın diye öneriyorum: Örneğin, sarayın harcamalarının geçen yıla göre maliyeti 8 kat arttı ve rakamlar 1 milyar 600 milyonu buluyor. Değerli arkadaşlar, işte, saray, harcamalarının yüzde 10'unu tasarruf ederse eğer, bu da 160 milyar lira eder, sizin öngördüğünüz 110 milyar liralık harcamanın yerini karşılar. Hani, bu araçlardan edeceğiniz tasarruflar var ya, bunu cuma namazlarına ya da başka yerlere giderken çokça oluşan konvoylardan kısıtlayın, gelin, buradan da yine size ayrıca çıkar.

Devlet davet ederek -yine, başka bir tasarruf yolu budur, çok önemlidir, milletvekili arkadaşlarım da bahsetti- 21/d metoduyla ihale ettiğiniz yani adresi belli, 2-3 kişiyi davet ederek verdiğiniz ihaleleri durdurun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Sayın Başkanım, izninizle bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Eğer bunu durdurursanız sizin hazırladığınız bu tasarruf paketinin en az 10 katı kadar daha tasarruf elde edersiniz. Tasarruf, sizin yaptığınız gibi üreticileri zora sokmakla olmaz.

Bakın, bugün de söyledim arkadaşlar, 17 liraya ilan ettiğiniz çayın bedeli şu anda 10-12 liraya satın alınıyor, çiftçi böyle on altı saat çalıştırılarak eziliyor; buna dair bir çırtınız çıkmıyor, tasarruftan söz ediyorsunuz.

Mesela, başka bir tasarruf metodu da enerji dağıtım şirketlerine sağladığınız faydalardır. Bakın, yüzde 65,88 fayda sağlanıyor, yüzde 38 enerjiye zam yaptınız ama buralardan, enerji dağıtım şirketlerinden herhangi bir indirim almak suretiyle de tasarruf etmiyorsunuz. Yazıktır arkadaşlar, bu insanlar çok eziliyor. Bu maddeyi gelin, geri çekin.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2266) sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Gülderen Varli

Mehmet Zeki İrmez

Van

Van

Şırnak

Burcugül Çubuk

Zeynep Oduncu

Sümeyye Boz

İzmir

Batman

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Muş Milletvekili Sümeyye Boz.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Sayın Başkan, değerli Genel Kurul; birbiriyle alakasız birçok madde içeren ve adına "kanun teklifi" dedikleri bir torba yasa daha karşımızda.

Baktığımızda "Kamuda Tasarruf Tedbirleri" adı altında taşıt ve iş makinelerinin satılmasını sanki devletin maliyetlerinin azaltılması bahanesiyle sunulduğunu görmüş oluyoruz. İktidar "tasarruf" diyerek kamuoyunda bir kabul yaratmaya, bir rıza inşa etmeye çalışıyor ve elbette ki olması gerekeni, yapılması gerekenmiş şeklinde lanse ederek aslında "Bunu biz yapacağız." diyerek kendinden sahte kahramanlar yaratmaya çalışıyor.

"Kamuda Tasarruf Tedbiri" adı altında taşıt ve iş makinelerinin satılması bir tasarruf önlemi değil. Ülkede ekonominin çok ciddi bir irin bağlamış yaraya dönüştüğü, kocaman bir yaraya dönüştüğü bu ülkede, bu büyük yaraya küçücük yara bantlarıyla müdahale ederek şifa beklemek iktidarın tasarruf tedbiridir. Kaldı ki bunun çok kontrollü ve dikkatli yapılması gerekiyor çünkü söz konusu taşıt ve iş makinelerinin kontrolsüzce ve ilgili kurumlara danışmadan, faydaları gözetilmeden satılması özellikle yerel yönetimlerde belediyelerin altyapı, temizlik, ulaşım gibi hayati hizmetlerinin aksamasına neden olabilir, bu yüzden dikkatli olmak gerekiyor. Hele hele bir de bu yetkinin Özelleştirme İdaresi Başkanlığına verilmesi de açıkçası karşımıza kamu malının yağmalanmasına kapı aralamak olarak bir ihtimali getiriyor ki bu da kayyım talanlarının yeni bir versiyonuna imkân sağlamak anlamına gelmektedir.

TÜİK Başkanının 6 bin liralık ev kirası ve 34 liralık doktor muayene ücretinin Türkiye'nin gündemine oturması, TÜİK'in güvenilirliği ve aynı zamanda hesaplamalarına dair ciddi soru işaretlerini akılda tuttu. "Dünyada enflasyon nasıl hesaplanıyorsa Türkiye'de de öyle hesaplanıyor." diyerek aklımızla dalga geçen TÜİK Başkanı "Enflasyonun yüzde 75 olması ile yüzde 45 olması arasında herhangi bir fark yoktur, olsa olsa bile bu, psikolojiktir." diyerek aslında halkın yaşadığı bu ekonomik krizle, yoksullukla ve onların bu geçim sıkıntısıyla dalga geçme cüreti göstermiştir. Bu açıklamalar, enflasyonun toplum üzerindeki gerçek etkisini hiçe sayan, halkın hissettiği ekonomik krizi önemsizleştiren, âdeta buram buram kibir kokan bir yaklaşımdır. TÜİK, halkın gündelik yaşamında karşılaştığı zorlukları ve sıkıntıları, artan maliyetleri görmezden gelerek kendisini iktidarın propaganda aracı hâline getirmiştir. Her gün markette, pazarda, faturada, kirada artan maliyetler ortadayken bu türden bir açıklama yapmak ancak ve ancak halkın zekâsıyla, onların acısıyla, açlığıyla, sorunuyla alay etmektir.

TÜİK'in açıkladığı enflasyon rakamları ile halkın cebinden çıkan rakamlar arasında da keza çok ciddi bir fark var. TÜİK, Hükûmetin gerçek ekonomik durumunu gizlemek için kullandığı bir perde olmaktan öteye gitmiyor ve rakamları manipüle ederek iktidarın politikalarını meşrulaştırmaya çalışıyor. Oysa gerçek enflasyon TÜİK'in uyduruk rakamlarından çok ötede, halkın her gün yaşadığı ekonomik krizdedir. Peki, ya tasarruf tedbirleri? Elbette ki bunlar da akla ziyan. Her zaman olduğu gibi, yine hedef, dar gelirli vatandaş ama çoklu maaş alan bürokratlar, devlet kademesindeki üst düzey yöneticiler, yirmi iki yıllık AKP iktidarında bunun ayrıcalıklı durumundan faydalandılar. İşsizlikle, yoksullukla boğuşan milyonlar varken onlar çoklu maaşların sefasını sürdürdüler ve sürmeye de devam ediyorlar. Biz bu çoklu maaş meselelerini gündeme getirdiğimizde, iktidar sıralarından her defasında retler, itirazlar, inkârlar ayyuka çıktı ancak en azından buradaki tasarıyla bunu itiraf etmiş oldular, çoklu maaş aldıklarını kabul etmiş oldular.

Tabii, bu çoklu maaşlar üstün hizmetlerinden dolayı veriliyor olmalı. Acaba bu yirmi iki yıl boyunca nasıl bir üstün hizmeti sağladılar, nasıl bir maksimum fayda ortaya çıktı, sormak gerekiyor. Halkın sırtından geçinen bu bürokratlar hangi müthiş katkılarıyla bu maaşları almayı hak ettiler, merak ediyoruz. Belki de ekonomik krizin derinleşmesindeki büyük katkılarından dolayı ödüllendirildiler, kim bilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin lütfen.

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Şimdi, gerçek tasarruf nedir? Halkın gözüne, halkın cebine göz dikerek değil, yıllarca süren ve hâlâ devam eden israfın had safhada olduğu saraylardan, yandaşın silinen vergilerinden, lüks harcamalarından yapılmasıyla olur ancak gerçek tasarruf. Ama görüyoruz ki bu tedbirler yüzeysel ve adaletsizdir. Gerçek tasarruf ve adil ekonomi politikaları, israfın önlenmesi ve kaynakların etkin ve adil bir şekilde dağıtılmasıyla mümkündür. Bu bağlamda, Hükûmetin ekonomik politikalarını gözden geçirmesi ve gerçekçi, adil, uzun vadeli çözümler üretmesi gerekmektedir. Halkın cebine elinizi sokarak yaptığınız tasarruflar toplumda daha derin ekonomik buhranlar yaratacaktır. Sanmayın ki bu devran böyle devam eder; gün gelir, bu yaptıklarınız için hesap verir hâlde bulursunuz kendinizi ve bu halkın öfkesinden asla kurtulamazsınız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2266) sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Gülderen Varli

Mehmet Zeki İrmaz

Van

Van

Şırnak

Burcuğül Çubuk

Zeynep Oduncu

İzmir

Batman

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Lütfü Türkkan

Turhan Çömez

Kocaeli

Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ilk konuşmacı Batman Milletvekili Zeynep Oduncu

Buyurun Sayın Oduncu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen sevgili halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sarayda şatafatın tam gaz devam ettiği bir ortamda ekonomik krizin yükünü yine halka kesmek için koca bir aldatmaca olan tasarruf paketini yine görüşüyoruz. Bakın, daha dün açıklanan rakamlara göre Cumhurbaşkanlığının 2024 yılının ilk altı ayındaki harcamaları 6 milyar 10 milyon 491 TL’ye ulaşmış, geçen yılın aynı döneminde bu rakam 2 milyar 171 milyon idi yani sarayın harcamaları bir yılda 3 kat artmış durumda ama siz utanmadan sıkılmadan aynı gün çıkıp en düşük emekli maaşını 12.500 TL’ye yükselttiğinizi açıkladınız. Sarayın şatafatının harcamalarını kısıp bunu emekliye, emekçiye yansıtmamız gerekirken kalkıp bir de bu sefalet ücretini bir müjde olarak veriyorsunuz. Saray günlük ortalama 33 milyon 391 TL yani her saat 1 milyon 391 TL harcama yaparken emekli maaşlarına yapılan bu zammın bir kıyak olduğunu söylemek emeklinin, halkın aklıyla dalga geçmektir.

Söz konusu emekliler, emekçiler olunca kuruş hesabı yapan iktidarın alın teriyle çalışan emekçiye yaklaşımını rakamlarla ortaya koymak istiyorum: 2013’te 1.235; 2014’te 1.886; 2015’te 1.730; 2016’da 1.970; 2017’de 2.006; 2018’de 1.923; 2019’da 1.736; 2020’de 2.427; 2021’de 2.170; 2022’de 1.843 ve 2023’te 1.932. Bunlar size bir rakamdan ibaretmiş gibi gelecektir ancak bu bilanço ne, biliyor musunuz? İktidarınızın yarattığı güvensiz iş ortamının ağır bilançosu. Ne yazık ki 2013 ile 2024 yılları arasındaki on yıllık süreçte 20.858, 2024 yılının ilk altı ayında ise 878 emekçimizi iş cinayetlerinde kaybettik. Yani 1 Ocak 2013’ten bu yana 21.736 işçimiz maalesef, iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi. Bugüne kadar, önlenabilir iş kazaları ve iş cinayetlerini “fitrat” “kader” “İşin doğasında var.” diyerek açıklamalarla normalleştirmeye çalıştınız. İktidar, yitirdiğimiz bunca emekçinin canından sorumludur ve bunların vebali bu iktidarın boynundadır.

İşçiye, emekçiye sefalet koşullarında yaşamayı, güvensiz iş ortamında çalışmayı dayatan iktidar şimdi kalkmış kendi yarattığı ekonomik krizin faturasını da yoksulluk ve yoksunluğa terk ettiği halkımızdan kesiyor. Adına “tasarruf” dediğimiz koca bir yalandan ibarettir bu teklif, gerçek bir tasarrufu sağlayamayacaktır. Gerçek bir tasarruf ve derinleşen ekonomik krizden çıkış, barış politikalarını devreye sokmak, hukukun üstünlüğünü tesis etmek ve demokrasinin güçlendirilmesiyle ancak sağlanabilecektir.

Bir diğer konu, yine, seçim bölgem Batman’da hafta sonu iktidarın yaşattığı bir utanç fotoğrafından bahsetmek istiyorum. Dün söz etmiştim, yine de söz etmek istiyoruz çünkü Türkiye’de artık her gün yaşanan hukuksuzluk gözle görülür bir şekilde artmaya devam ediyor. Gercüş’te darbedilerek gözaltına alınan ve serbest bırakılan yurtaşlarımızdan 9’u savcılığın itirazı üzerine tutuklandı. Emine Kaya 54, Nezete Bölek 58, Sare Kaya 59, Habib Kaya 61, İsa Gitmez 60, Nedim Kaya 62, Yusuf Bölek 68, Zübeyir Şimşek 41 ve köy muhtarı Murat Gelir 24 yaşında. Saydığım bu isimlerin çoğu yaşlı ve kronik hastalıkları bulunan isimler. Örneğin, Emine Kaya’nın yüzde 71 engelli raporu bulunuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZEYNEP ODUNCU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Ancak ne Emine Kaya hakkında rapor ne de diğerlerinin kronik rahatsızlıkları göz önünde bulundurulmayarak savcılığın itirazı üzerine köyde yaşayan yurttaşlarımız tekrar tutuklandılar. Ve şunu söylemek istiyorum, savcılığın itirazı üzerine hâkimin tutuklama gerekçesini aynı şekilde okuyorum: “Adli kontrol tedbirlerine uyup uymaması kendi iktidarına bağlı olup bu tedbire uyacağı konusunda vicdani kanaatin oluşmaması.” Bu gerekçeyle köyde yaşayan halkımız tutuklanmış durumda.

Peki, size buradan soruyorum: Vicdani kanaatin oluşmaması hangi vicdana dayanıyor, hangi ahlaka dayanıyor? Ülkeyi getirdiğiniz bu sorumsuzluk, ülkeyi getirdiğiniz bu adaletsizlik elbette sizin de yarın öbür gün karşınıza çıkacak ve bu adalete, bu hukuksuzluğa sizin de ihtiyacınız olacak. Adaletin tekrar tesis edilmesini diliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ikinci konuşmacı Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ismin “tasarruf tedbirleri” diye geçen bir torba yasanın 3’üncü maddesi hakkında konuşacağım. Kanun 31 madde, ismini verdiği tasarruf tedbirleri sadece 3 tane. Şimdiye kadar 7 defa tasarruf genelgesi çıkardılar, hiçbirine uymadılar. “Dur bakalım, bu sefer kendimizi terbiye edebilir miyiz?” diye düşündüler, bu sefer kanun çıkardılar, 8’incisini kanun olarak getirdiler ama mümkün mü yahu? Bir kere, bunlar israf etmeye alışmışlar, devleti pahalı yönetmeye alışmışlar, bir de hoşlarına gitmiş. Niyeyse bu pahalı yönetmek? Niye olduğunu ben de biliyorum, siz de biliyorsunuz.

Bu Tasarruf Genelgesi’nde demişler ki: “Yüzde 25 kesinti yapacağız tanıtım ve temsil, ikram giderlerinde.” Ne yapmışlar biliyor musunuz bu kesintide? Fren falan yapmamışlar, gaza basmışlar; nisanda 61,2 milyon lira harcama yapmışlar, mayısta bu 418 milyon liraya çıkmış. Ciddi bir tasarrufa başladılar! Ocak-mayıs döneminde 1 milyar 304 milyon lira harcama yaptılar yani ilk beş ayda bu bütçenin yüzde 70’ini yemişler. Kiralama işlemlerini de söyleyeceğim, bu kiralamalar çok önemli, en çok rantın döndüğü yerler çünkü kiralama yaptığı şirketler, tanıdıklar mutlaka yandaş; ya akraba ya eş dost veya hahur da gizli ortak oldukları yerler. Ocak-mayıs döneminde 7 milyar 474 milyon lira kira harcaması yapmışlar. Sadece mayıs ayında 395 milyon liralık araç kiralamışlar. Satın alsalardı daha ucuza alırlardı, vallahi daha ucuza alırlardı. 169 milyon lira da uçak şirketlerine para ödemişler.

Örtülü ödeneye girmek istiyorum. İlk beş ayda örtülü ödenekten ne kadar harcanmış biliyor musunuz? 5 milyar 34 milyon lira, mayısta sadece örtülü ödenekten 920 milyon lira para harcanmış. Arkadaşlar, ben size bir şey söyleyeyim: Bu kanun teklifinin 3’üncü maddesinde yer alan bütün mesele, Çin’in elektrikli otomobil firmasına bir ayrıcalık getirmek. Yahu, eğer siz adaleti, hukuku, insan haklarını, insanca yaşamayı vadeden kanunları kaim etmezseniz hiçbir yatırımcı gelmez buraya ancak Çin gibi bir yatırımcı gelir, o da sizden ciddi tavizler alır, bu aldığı tavizlerle de Togg’u paçavra eder gider. Göreceksiniz, buradan söylüyorum, buraya da not olsun, Togg ya kapanır ya da bu gelen Çin markasının altında bir alt marka olarak kalır, başka da hiçbir şey olmaz bu saatten sonra.

“Tasarruf edeceğiz.” diyen bu arkadaşlar kur korumalı mevduatlara tam 800 milyar lira ödemişler. Merak ediyorum ya, bu kur korumalı mevduata, hesaba para yatıranlar ciddi anlamda araştırılrsa kim çıkar altından, çok merak ediyorum. Size iddia ediyorum, vallahi billahi çok tanıdığınız isimler çıkar, ihaleyle birilerinin adına para yatırmış olsalar bile kendilerinin mutlaka irtibatı olan kişiler çıkar. Hazine böyle soyulurken neyin tasarrufundan bahsediyorsunuz siz ya? 800 milyar lira birilerine peşkeş çekmişsiniz. 2024 bütçesinde 8,5 trilyon lira gelir, 11 trilyon lira gider vardı; 2,5 trilyon lira bütçe açığı varken siz hakikaten tasarrufa başlayacaksanız bu devleti pahalı yönetmekten vazgeçin. Son sekiz senede devletteki istihdam sayısı tam 2 misline çıkmış. Memlekette yatırım olmayınca, iş

alanı açamayınca anca insanları devlette memur, işçi yapmışsınız, devleti hantallaştırmışsınız, devletin bütçesini personel giderlerine ayırmışsınız. Ben size bir şey söyleyeyim mi, son yirmi yılda 563 milyar dolar faize para ödediler bunlar; Türk parasıyla söyleyeyim, bugünkü kurla 19 trilyon lira, sadece bu seneki faiz 1,2 trilyon lira. Ya, Türkiye Galata tefecilerinin eline düşmüşken siz neyin tasarrufundan bahsediyorsunuz ya, dalga geçiyorsunuz sadece. Memlekette 2,5 trilyon dolar vergi topladınız. Ne yaptınız? Yol, baraj, köprü; yap-işlet-devret yaptınız, bu millet hâlâ para ödüyor, siz de o müteahhitlere para ödüyorsunuz. Ne kadar hazin bir şey söyleyeceğim size.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Bitiriyorum.

O köprülerden geçen vatandaş vergi ödüyor, o köprüyü yapan müteahhit vergi ödemiyor. Böyle bir garabet olur mu ya! Bu memlekette bu iktidarın yirmi iki senedir vatandaşa yaptığı zulmüne olanak sağlayan bu kanun teklifi sadece ve sadece emeklinin, çiftçinin, işçinin, emekçinin sırtına yük olmaktan başka hiçbir şey getirmeyecek, devlet soyulmaya devam edecek.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önermeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Necmettin Çalışkan

Biröl Aydın

İstanbul

Hatay

İstanbul

Mustafa Kaya

Mehmet Karaman

Serap Yazıcı Özbudun

İstanbul

Samsun

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Serap Yazıcı Özbudun.

Buyurun efendim. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kanun teklifinin 4'üncü maddesine ilişkin görüşlerimi açıklamadan önce geneliyle ilgili bir iki hususa işaret etmek istiyorum. Biliyorsunuz, bu kanun teklifi kamuoyuna tasarrufa ilişkin tedbirler içeren bir metin olarak takdim edildi ama benden önceki hatiplerin de isabetle işaret ettikleri gibi aslında böyle bir içerik taşıyor. Ne yazık ki gene karşımızda bir algı yönetimi meselesi var.

Fakat en az bunun kadar önemli olan bir başka husus da şu: Gene bir torba kanun teklifiyle karşı karşıyayız. 28'inci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi bir yılı aşkın bir süredir görev yapıyor ve şu ana kadar görüştüğümüz bütün kanun teklifleri torba kanun teklifi mahiyeti taşıyor ve biz burada

muhalefet grupları olarak torba kanunların hukuk devletinin “belirlilik” ve “öngörülebilirlik” ilkelerini ihlal ettiğini, bu sebeple Anayasa’ya aykırı olduğunu beyan ettik ama Parlamento çoğunluğu bundan vazgeçmiyor. Deyim yerindeyse Parlamento çoğunluğumuz torba kanun teklifleri aracılığıyla ülkenin hukuk sistemini parça parça, tedricen yok etmek konusunda bir kararlılık sergiliyor ama benim onlara çok kötü bir haberim var. Onlar bu konuda çok kararlılar fakat seçmen de bunu görüyor ve izliyor. Seçmenler de onların iktidarına aynı yöntemle parça parça tedricen son verecek, altındaki koltukları çekecek. Nitekim, 31 Martta yerel iktidarları sona erdi, müteakip seçimlerde de Cumhurbaşkanlığı ve Parlamentodaki iktidarları sona erecek. Bizden söylemesi.

Şimdi, gelelim 4’üncü maddeye. Bu madde, aslında Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçişle yakından ilgili. Neden? Çünkü bu sisteme geçişle birlikte Cumhurbaşkanına kararname çıkarmak gibi çok geniş bir yetki sunuldu. Gene de Anayasa’nın 104’üncü maddesi on yedinci fıkrasında Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin sınırını çizmiş durumda. Ne var ki hukuk tanımaz yönetimimiz bu sınırlara riayet etmiyor. Dolayısıyla, çıkarılan kararnameler Anayasa Mahkemesinin önüne gidiyor ve peyderpey iptal ediliyor. İşte, şu an görüşmekte olduğumuz 4’üncü madde de bununla yakından ilgili çünkü bu maddeyle aslında evvelce Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenen bir husus, yükseköğretim kurumlarına kadro tahsisıyla ilgili bir konu, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi; bu alanın münhasıran kanuna ait bir alan olduğu ifade edildi; böylece Meclise bir süre tanındı, o süre de 29 Ağustosta doluyor. Kanunla biz şimdi bunu düzenlemeye çalışıyoruz. Elbette yükseköğretim kurumlarına kadro tahsis çok önemli bir konu ve titizlikle düşünülmesi gereken bir konu ama Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde hiçbir konunun önemi yok, bütün yöntemler, bütün yetkiler, kurumları yok etmek amacıyla kullanılıyor. Dolayısıyla, bu sisteme geçişten beri aslında üniversiteler de yok edilmiş ve yıpratılmış durumda. Örneğin, Türkiye’nin dört bir yanına, köşe başına üniversiteler kuruldu, böylece lisans diplomaları tamamen pratikte değerini kaybetti, öğrencilere hayal satıldı, bilgi falan sunulmadı. Keza, yüksek lisans ve doktora derecelerine işaret eden diplomaların da bir önemi kalmadı. Doçentlik ünvanına gelince, onun da hiçbir önemi yok çünkü doçentlik sınavı kaldırıldı, yandaşlara bu ünvanlar, doçentlik, profesörlük bol bol, cömertçe dağıtıldı. Tabii, üniversiteler üzerindeki işlemler bununla da bitmedi, Şehir Üniversitesi gibi gelecek vadeden bir üniversite kapatıldı, Boğaziçi Üniversitesi gibi Türkiye’nin göz bebeği olması gereken bir üniversite kurnazca planlarla yok edilme sürecine terk edildi.

Ben buradan bize yeni Anayasa vaadinde bulunan Parlamento çoğunluğuna seslenmek istiyorum: Gerçekten böyle bir niyetiniz varsa gelin, el birliğiyle parlamenter hükûmet sistemine geçelim ve ülkeyi şu karşı karşıya bıraktığınız hukuk enkazından kurtaralım ve bu yok ettiğiniz, çöktürdüğünüz kurumları aklın ve bilimin ışığında yeniden inşa edelim ve 85 milyonu bu ızdıraptan kurtaralım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2266) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Akalın

Turhan Çömez

Edirne

Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) –Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Edirne Milletvekili Mehmet Akalın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu’nun ek 207’nci maddesinin yeniden düzenlenmesi hakkında konuşmak istiyorum.

Bu maddeyle karşımızda yalnızca teknik bir düzenleme değil aynı zamanda yasama yetkilerimizin ve Anayasa’mızın ihlal edilmesi riski taşıyan ciddi bir mesele durmaktadır. Anayasa Mahkemesinin 29/4/2021 tarihli kararı ortadadır. Bu karar 27/7/2020 tarihli ve 65 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle bazı yükseköğretim kurumlarına kadro ihdas edilmesine ilişkin düzenlemeyi iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, mali işleri ve özlük haklarının kanunla düzenlenmesi gerektiğini net bir şekilde ortaya koymuştur. Bu karar Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin sınırlarını açıkça belirlemektedir. Ancak AK PARTİ’nin bu karara rağmen Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenleme ısrarı yasama yetkilerimizin açıkça ihlal edilmesi anlamına gelmektedir. Anayasa’mızın 7’nci maddesi yasama yetkisinin Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğunu belirtmektedir. Anayasa’nın 87’nci maddesi ve diğer ilgili maddeleri de Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkilerini detaylı bir şekilde tanımlamaktadır. Yasama yetkisinin genelliği ilkesi gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi her konuda ve dilediği ayrıntılarla kanunlarda düzenleme yetkisine sahiptir. Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin en temel ve en vazgeçilmez yetkisidir.

Sayın milletvekilleri, burada bir çelişki ve tehlike vardır. Anayasa’nın 104’üncü maddesi Cumhurbaşkanına Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarma yetkisi tanımaktadır ancak bu yetki Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama yetkisini devre dışı bırakamaz. Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesinde belirttiği gibi kadro ünvanları sadece bir iş tanımı değildir, bu ünvanlar öğretim elemanlarının hak ve yükümlülüklerini, aylık ve ödeneklerini de kapsamaktadır. Bu nedenle, bu hususların yalnızca kanunla düzenlenmesi gerekmektedir. AK PARTİ’nin bu düzenleme ısrarı Anayasa’mızın 104’üncü maddesine aykırıdır ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama yetkisinin gasbedilmesi anlamına gelmektedir. Anayasa’mızın 130’uncu maddesi bağlamında Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenmesi öngörülen konular arasında öğretim elemanlarının kadrolarının düzenlenmesi yer almamaktadır. Bu nedenle bu düzenlemenin Anayasa’ya aykırı olduğu çok açıktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu düzenleme Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkisinin, yetkilerinin Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle devre dışı bırakılmak istenmesinin bir örneğidir. Yasama yetkimizin korunması Anayasa’mıza sadakatimizin bir gereğidir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu tür müdahalelere karşı durması ve yetkilerini koruması şarttır. Anayasa Mahkemesinin kararlarına uygun hareket etmek sadece hukukun gereği değil, aynı zamanda demokrasimizin de bir gereğidir. Hepinizi Anayasa’mızın ve Anayasa yetkimizin korunması için bu düzenlemeye karşı çıkmaya davet ediyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkilerinin korunması hepimizin ortak sorumluluğudur.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisimizi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2266) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan "aşağıdaki şekilde" ibaresinin "aşağıdaki biçimde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Güleren Varli

Mehmet Zeki İrmez

Van

Van

Şırnak

Bircugül Çubuk

Zeynep Oduncu

Osman Cengiz Çandar

İzmir

Batman

Diyarbakır

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge hakkında söz talep eden Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar.

Buyurun Sayın Çandar.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce bir sitemde bulunarak başlamama izin verin lütfen. Daha önceki bir oturumda AK PARTİ ve HÜDA PAR'lı milletvekillerine bir davette bulundum, bir öneriyi desteklemeleri için. Diyarbakır'da son zamanlarda meydana gelen ortak yaşam alanlarındaki saldırılara ilişkin bir Meclis araştırması açılmasına destek vermelerini rica ettim, karşı çıktınız. Meclisin bir Meclis araştırması yapmasına niye karşı çıktınız? Bu Meclis, illa 15 Temmuzda olduğu gibi zorbalıkla görevini yapmaktan menedilmiyor. Siz -iktidar partisi grubuna söylüyorum- bu Meclisin en temel işlevi olan denetim görevi yapmasını engelliyorsunuz.

Bakın, hesap ortada: Türkiye Büyük Millet Meclisi salı, çarşamba ve perşembe günleri toplanıyor. Günde ortalama 4 araştırma önergesi veriliyor, bu da haftada 12 yapar, ayda 48 önerge, yaklaşık 50 önerge diyelim. 1 Ekimden yani yeni yasama yılına başladığımızdan bu yana yaklaşık 450 önerge verilmiş durumda ve bunlardan hiçbirini kabul edilmedi. Yani bu 450 önerge içinde bir tane önerge yok mu kabule değer, üzerine Meclis araştırması yapılsın? Bir tanesini hatırlıyorum, en masum olanlarından biri -hadi muhalefet veriyor diye kabul etmiyorsunuz- Kahramanmaraş'taki ve Hatay'daki depremde kaybolan, haklarında bilgi edinilemeyen çocukların araştırılması; o da reddedildi. Niye reddedildi bir türlü anlamış değilim. Ne zararı var bu önerilerin? Sizin iktidar şansınıza, imkânlarınıza ne zararı var onu anlayabilmiş değilim. Meclise denetim görevi yaptırmıyorsunuz ama kendi getirdiğiniz teklifleri zorbalıkla geçirmeye kalkıyorsunuz. Şu anda Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonunda kıyamet kopuyor, Meclisin çevresindeki parklarda güvenlik kuvvetleri ile insanlar birbirine giriyor. Şunu söyleyeyim: Hayvanları Koruma Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bir tür itlaf ve katliam teklifi hâlini almış durumda ve bunu geçirmek için insanlara saldırıyorsunuz. Şunu söyleyeyim: Tüm toplumsal muhalefete rağmen bu kanlı yasa teklifi bu Meclis için bir utanç belgesi olacaktır ve bunu asla kabul etmeyeceğiz; bunu bilesiniz. Şimdi getirdiğiniz ve tartıştığımız kanun teklifini kabul etmemiz de mümkün değildir.

Evet, görüşülmekte olan kanun teklifinin üniversitelere akademik kadrolar ihdas edilmesini düzenleyen 4'üncü maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Özetle, Hükûmet kanunla yapılması gereken işleri kararnameyle yapıyor ve Anayasa Mahkemesi de iptal ediyor. Az önce bu ülkenin yetiştirdiği en değerli anayasa hukukçularından birisi olan Sayın Serap Yazıcı gayet ayrıntılı bir şekilde bunun ne olduğunu, ne olmadığını, ne olması gerektiğini açıkladı ama bir kez daha teyiden söyleyeyim onun sözleri üzerine: Bu madde, Anayasa Mahkemesinin 2 ayrı iptal kararı üzerine sunulmuş bir teklif

maddesi. Anayasa Mahkemesi 2 kere iptal ediyor, tekrar bu maddeyi buraya getiriyorsunuz. Komisyon tutanaklarını incelerken bu madde üzerine görüşmelerde dikkatimi cezbeden bir diyaloga denk geldim. Mealen aktarıyorum diyalogu; Cumhuriyet Halk Partisi İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın Türeli YÖK Genel Sekreterine soruyor bu diyalogda, diyor ki: “Bu teklifteki bahsi geçen kadrolar hâlihazırda kullanılıyor mu, yoksa yeni mi ihdas edildi?” YÖK Genel Sekreteri de şöyle cevap veriyor, diyor ki: “Sayın Milletvekilim, dolu-boş kadro değişikliklerini Cumhurbaşkanlığı yaptığı için, dolayısıyla tamamına ilişkin bir bilğim yok ama bir kısmının kullanıldığı doğrudur.” Yani Sayın Cumhurbaşkanı biliyor kaç akademik kadronun kullanıldığını fakat YÖK Genel Sekreteri bilmiyor; hâl bu, manzara bu. Şimdi, akademi ne hâldedir, Türkiye’de akademik özgürlük, özgünlük ne hâle gelmiştir, bunu konuşmak gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) – Bu konuda partimdeki çok sayıda milletvekili arkadaşımız bu dönem ve geçtiğimiz yasama yılında çokça konuşma yapmıştır. Akademik özgürlüğü, üniversitelerin özerk yönetim koşullarını, öğrencilerin özgür ve eleştirel düşünme potansiyelini tamamen ortadan kaldırmak isteyen bir siyasi aklın ve yönetim anlayışının ülkeye verdiği zarar ortadadır. İşte Boğaziçi Üniversitesi; 4 Ocak 2021 yılından bu yana demokratik üniversite için, akademik özerklik ve özgürlükler için her gün kampüs meydanında akademik nöbet tutuluyor; tam bin iki yüz doksan bir gündür, yüz seksen beş haftadır, sekiz yüz yetmiş iki gündür akademisyenler kendi okullarında akademik özgürlüğün yok edilmeye çalışılmasına karşı direniyorlar. Hâl bu iken bu teklifin ne 4’üncü maddesini ne de diğer maddelerini kabul etmek mümkün değildir.

Sizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4’üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Kara, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara’nın, taş ocaklarının sebep olduğu toz ve toprak kirliliğinin Hataylıları canından bezdirdiğine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Depremden sonra Hatay âdeta bir köstebek yuvasına döndü. Taş ocakları ve sebep olduğu toz ve toprak kirliliği bizi canımızdan bezdirdi. İskenderun, Modernevler, Defne Dursunlu; Samandağ yoğun olup İskenderun Güzelçay, Antakya Karaali Mahalleleri başta olmak üzere muhtelif birçok mahallemizde yaptığımız tüm itirazlara rağmen maalesef hafta sonlarında dahi dinamit patlatmaları devam ediyor.

Yurttaşlar basın açıklaması yapıyor, şikâyetler ediyor, biz bunları kollarla bildiriyoruz ancak bizi duyan yok. Kümülatif olarak hava kirliliğine maruz kalan Hatay’da bir de depremin kirlilik yükü eklenince insan ve canlı yaşamı olumsuz etkileniyor. Yeni yapılacak kırma ve eleme tesisi başta olmak üzere beton santralleri ve yeni yapılan tüm bu işletmelerin faaliyetleri durdurulmalıdır.

Buradan Hatay Valiliğine tekrar sesleniyoruz: Bu kirlilik yükü yaratan işletmelerle ilgili denetimleri yapın ve faaliyetlerini sonlandırın.

**VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (Devam)

BAŞKAN – 5’inci madde üzerinde aynı mahiyette 3 önerge vardır, önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin
İstanbul

Necmettin Çalışkan
Hatay

Mustafa Kaya
İstanbul

Birol Aydın
İstanbul

Mehmet Karaman
Samsun

Aynı mahiyetteki 2’nci önergenin imza sahipleri:

Gülcan Kaçmaz Sayyigit
Van

Gülderen Varli
Van

Mehmet Zeki İrmez
Şırnak

Burcuğül Çubuk
İzmir

Zeynep Oduncu
Batman

Sevda Karaca Demir
Gaziantep

Aynı mahiyetteki 3’üncü önergenin imza sahipleri:

Mustafa Erdem
Antalya

Gökhan Günaydın
İstanbul

Ahmet Vehbi Bakırloğlu
Manisa

Tahsin Ocaklı
Rize

Ömer Fethi Gürer
Niğde

Cevdet Akay
Karabük

İnan Akgün Alp
Kars

Kadim Durmaz
Tokat

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan’dır.

Buyurunuz Sayın Çalışkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir torba kanunu, tasarruf tedbirlerini konuşuyoruz. Burada, tasarruf tedbirlerinden bahsederken israfta, kamu kaynaklarının nasıl tarumar edildiğini, saçıp savrulduğunu elbette hatırlamak durumundayız.

Değerli milletvekilleri, bir işte başarı, o işteki samimiyet ihlasa dayanır. Maalesef ki AK PARTİ iktidarı icraatlarında samimi olmadığı için yaptığı işlerde de bereket görmüyor. Samimi değilsiniz çünkü dış politikada her gün zikzak çiziliyor, her gün yeni yeni dönüşler yapılıyor. Yine, aslında şuradan başlamamız gerekir ki İslam'ın "i"si ihlastır ama bu arkadaşlar ihlası ihlas değil de istismar zannettikleri için her şeyi istismar etmekle meşguller. İşte, bu istismarlarının sonucunda da emekli mağdur, asgari ücretli mağdur, ücretli öğretmen mağdur; madenci, işçi, depremzede, herkes bu istismar siyasetinin kurbanı oluyor. Samimi değilsiniz, ekonomide samimi olmadığınız için önce "Türk tipi ekonomi" dediniz, sonra "epistemolojik kopuş" dediniz, sonra "Nas var, faize karşıyız." dediniz; şimdi bunların hepsi unutuldu, bugün bambaşka bir yoldayız; "tasarruf" diyorsunuz ama biliyoruz ki tasarrufunuz şekilcilikten, şekilci itibarcılıktan uzak değil, israfın ta dibindesiniz.

Burada şunu sormak isterim: Sayın Cumhurbaşkanının imzasıyla defalarca bir genelge yayınlanmasına rağmen hâlen böyle bir kanun çıkarılmasının acaba gerekçesi ne? Acaba bürokrasi Sayın Cumhurbaşkanını ciddiye mi almıyor, yoksa balık baştan kokar "Zaten her yerde israf var." deyip onları da ciddiye almıyor mu?

Bugün tasarruftan bahsederken anlaşılan şey, sadece alt gelir gruplarına kemer sıktırmak, emeklinin maaşına, belediyenin bütçesine, memurun servisine göz dikmek; yoksa gerçek anlamda şatafattan vazgeçmek gündemde değil. "Makam aracı alınmayacak, yeni bina yapılmayacak." denildi, kat kat fazlasıyla hepsi yapıldı. Hepsini geçtik, en basit örnek, Avrupa Futbol Şampiyonası'na yüzlerce kişi TFF aracılığıyla gönderildi, ağırlandı. Utandık; inanın, utandık. Daha beteri, bizi dünyaya rezil ettiniz. Ülkemizdeki araç konvoylarına alışkındık. Dünyanın başka ülkelerinde bunu yaptınız, insanlar bizi rezil bir hâlde gördüler.

Değerli milletvekilleri, geçiş garantili köprüler, yolcu garantili havalimanları, hasta garantili hastaneler, hepsini biliyoruz. Bakın, Zafer Havaalanı'na 1 milyon 320 bin yolcu sözü verilmiş, geçen yolcu sayısı 43 bin; Kuzey Marmara Otoyolu'na 1,5 milyar araç garantisi veriliyor, 864 bin araç geçmiş.

Şimdi, son altı ay içerisindeki bütçe açığı 747 milyar. Şunu bilmemiz gerekir ki değerli milletvekilleri, faizin olduğu yerde asla bereket olmaz. Siz yirmi iki yıldan beri 563 milyar lirayı faizcilere verdiniz. Bütün her şeyimiz faizin içerisinde, bataklıktayız. Bir taraftan faizin içerisinde ol, bir taraftan israfın, şatafatın; çevreniz ihale yolsuzluklarıyla anılsın, ondan sonra gelin "tasarruf" deyin ve bu hikâye, hani, meşhur, ilkokulda öğretilen çobanın kurt kapma hikâyesinden öte bir şey değil. Sizin "tasarruf" dediğiniz her an, insanların aklına çobanın o hikâyesi geliyor.

Değerli milletvekilleri, yasada pek çok madde var. Mesela BOTAŞ'ın affı. Ya, Allah'tan korkun, şu Gazze'yi bombalayan gemilerin mazotları BOTAŞ kanalıyla gidiyor, ödül veriyorsunuz BOTAŞ'ı maddeye getirerek. Bu, yüz karası olarak yeter.

Yine, burada, bir kurum olarak kimi getirdiniz? Türk-Japon Üniversitesi. Yani bunların hepsinin; yolların, köprülerin, hastanelerin garantisi bitti, yeni bir şey başladı, Türk-Japon Üniversitesi kurulacak garantili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Ne garantisi bu? İnşaat garantisi mi, öğrenci garantisi mi, mezun olan öğrencilere iş garantisi mi; neyin karşılığında bu garantiyi veriyoruz, bunların hiçbirini bilmiyoruz. Yani ağır kelime kullanmak istemiyorum ama bu kadar acemice bir tavrın olması kabul edilemez.

Bakın, çift maaş uygulaması. Siz, bu milleti devletine düşman etmek için elinizden gelen her şeyi yapıyorsunuz, adalete güveni sarsıyorsunuz. Bazıları belki 10 yerden maaş alabilecek, memur da kaç kat maaş alabilecek? Samimiyetinizi şuradan anlarız: Getirin -biz en doğru sözü bile getirsek reddedeceksiniz- deyin ki: “3 büyükşehir hariç hiçbir ilde bir bürokrat validen fazla maaş alamaz.” Haydi, samimiyenseniz, bu milletin hakkını düşünüyorsanız gelin görelim. Ama biliyoruz ki elinizdeki dosyadaki talimatları yerine getireceksiniz. Siz, tasarruf yapıyorsunuz da engel olan kim acaba, bunu da çok merak ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Bir dakika verdim.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Eyvallah Başkanım.

BAŞKAN – Sana söz vermek istiyorum ama şartlar müsait değil.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Eyvallah Başkanım, teşekkür ediyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir’e ait.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Evet, sayın vekiller, yukarıda, Komisyonda “hayvan hakları” adı altında hayvanları katletme yasası konuşuluyor, burada da “tasarruf” adı altında talan ve peşkeşi konuşuyoruz. Şimdi, üzerinde konuşacağım madde de tam da bunun apaçık örneklerinden bir tanesi. Şimdi, vergi ve tasarrufu tartışırken bir kez daha BOTAŞ’ın borçlarının silinmesine yönelik bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Bir kez daha dedim çünkü ne zaman “tasarruf” kelimesi geçse akıllarına BOTAŞ’ın borçlarının silinmesi geliyor. Neymiş Efendim? BOTAŞ sübvansiyonlu gaz satması nedeniyle nakit yönetiminde zorlanıyormuş. Şimdi, açık bir soru var, bu sorunun cevaplanması lazım. Türkiye’nin en büyük kamu kurumlarından biri BOTAŞ ve her yıl bütçeden 10 milyarlarca lira tutarında pay ayrılıyor bu KİT’e. Peki, neden sürekli zarar ediyor? Niye iki senede bir biz BOTAŞ’ın zararlarının, borçlarının silinmesine yönelik bir maddeyi bir torba yasanın içinde konuşuyoruz? Daha yeni BOTAŞ’ın Rus devi Gazprom’a milyonlarca liralık borcunu bu iktidarın ötelettiği konuşuluyordu. Hatta bunu eski Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı bile doğruladı ama mevcut Bakan Bayraktar daha dün çıktı, dedi ki: “Bizim kimseye borcumuz yok. Asla öyle bir şey söz konusu değil.” Ama bugün önümüze bir kanun koyup “BOTAŞ nakit yönetiminde zorlanıyor, geleceği düşünmemiz lazım.” diyerek halkın cebine el atıyorsunuz. Yıllardır enerji uzmanları uyarıyor, biz uyarıyoruz, sübvansiyon politikanız bu halka açık bir yük. Boğaz kenarındaki bir kodamanın yalısında yaktığı gazın fiyatı ile Sultanbeyli’deki Ayşe teyzenin 50 metrekairelik gecekondusunda yaktığı gazın fiyatı aynı; ikisi de sübvansiyon edilmiş gaz kullanıyor. Zengini sübvansiyon ediyorsunuz, BOTAŞ zarar edince de yükü tekrar halka yıkıyorsunuz. Bütçe açık verdikçe halkın eğitiminden, sağlığından, memurun servisinden kısıyorsunuz; davulu halkın sırtına yüklemişsiniz, tokmağı sermayenin elinde çalmaya çalışıyorsunuz.

Siz ne dediniz seçimlerde “yerli ve millî gaz” diyerek? Oy için çıktınız, dediniz ki: “Zengin-fakir ayrımı yapmadan bir yıl bedava gaz vereceğiz.” Ne oldu peki? 35,6 milyarlık fatura “görev zararı” adı altında hazineye, yine halka fatura edilmiş durumda. BOTAŞ gibi stratejik bir kurumu siyasi iktidarın açık bir aparatı hâline getirdiniz, üstüne sermaye aktarma aracı olarak kullanıyorsunuz. Bütün gaz depolama alanı inşasının, kargolamalarının, tedarik işlemlerinin bildik yandaş şirketlere, Erdoğan ailesiyle yakınlığı bilinen şirketlere ihale edilmesini nasıl açıklayacaksınız? Bu seçilmiş tedarikçilerle “al ya da öde” esasına dayanan anlaşmaları nasıl açıklayacaksınız? Kimlere ne peşkeş çektiniz? Bunu açıklayın, BOTAŞ neden acaba nakit yönetiminde zorlanıyormuş hep beraber görelim.

Tekrar söyleyelim: BOTAS’ı zarara uğratan şey, sizin halk düşmanı, kapitalist dostu ekonomi planlarınız ve uygulamalarınız. Doğal gazın ucuz olduğu dönemde yenilemediğiniz uzun vadeli anlaşmaların bedelini de yine bu yoksul halkın sırtına bindirdiniz. TL’yi değersiz kılan politikalarınız kurlar yükseldikçe BOTAS’ın zararını kabarttı. Varlık Fonuna devredildikten sonra sürekli zarar etmeye başlayan BOTAS’ı mali açıdan neredeyse iflas ettiren uygulamalarınızla özelleştirmenin de kapısını açıyorsunuz.

KİT’leri yediniz doymadınız, sattınız, sermayeyi doyuramadınız, elde avuçta kalanı da talan etme peşindesiniz; bu madde onun örneklerinden biri. Yanlış politika ve kararlar nedeniyle vatandaşın cebi yanıyor. Halktan paket paket, torba torba çalılıyorsunuz, Parlamentoyu da bu paketlerinize kılıf yapıyorsunuz. Önce halkın bütçeye katılım hakkını gasbettiniz, şimdi Parlatmentonun bütçe hakkını elinden alılıyorsunuz, yine Anayasa’yı çılığnılıyorsunuz. Tek adam iktidarının kapitalistleri ihya etme ideolojisini kanuna çevirme projesini biz bugün oyluyoruz burada. Bütçe gelirlerinin dörtte 1’ini büyük patronların borçlarını silerek peşkeş çektiniz, memurun tuvalet kâğıdını elinden alarak açık kapatacaksınız; biz de buna inanacağız. Peki, sarayın uçaklarını ne yapacaksınız? Halkı garanti yaparak kamu-özel ortaklığı adıyla yabancı sermayenin önüne serdiğiniz dövizden halılara dokunacak mısınız bu tasarruf paketiyle? Hayır. Kamu İhale Yasası’na dayandırdığınız, adrese teslim uygulamalarınız da orta yerde duruyor maşallah.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SEVDA KARACA DEMİR (Devamla) – Bu kanunu tasarruf için falan çıkarmılıyorsunuz, bu maddenin tasarrufla falan da hiçbir ilgisi yok. Bu kanunu, BOTAS’ın borçlarını silmek, BOTAS’ın alım, satım ve ihalelerini kanun ve denetim dışı bırakmak, kirli bir sermaye grubuna vergi teşviki sağlamak; özetle, bütün mali yetkileri tek adamın elinde toplamak için çıkartılıyorsunuz. Borç yaratıp halka fatura etmek midir tasarruf? Açıklıkla yaşamaya mahkûm ettiğiniz bu halkın, onlarca araçlık konvoylarla tur attırdığınız yalanlara artık karnı tok. Bu ülkenin yoksul işçi ve emekçileri tasarrufu, ampülü söndürerek yapacak. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Antalya Milletvekili Mustafa Erdem.

Buyurun Sayın Erdem. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ERDEM (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; adı “tasarruf” ama kendi torba olan kanun teklifi metninin 5’inci maddesi üzerinde söz aldım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Maddeyle, BOTAS görevlendirmeleri nedeniyle bütçeden olan alacakları ile yaptığı ithalattan kaynaklanan KDV ve gümrük vergisi, idari para cezası, gecikme zamları gibi borçların birbirinden mahsup edilmesi öngörülüyor. Madde gerekçesinde özetle “Maliyetlerdeki söz konusu artışların tamamı devlet politikası olarak vatandaşa yansıtılmamış, bir kısmı devlet tarafından üstlenilmiş ancak vatandaşa yansıtılmamak adına devlet tarafından üstlenilen bu maliyetler BOTAS’ın nakit yönetimini zorlaştırmış.” denilmekte. Değerli arkadaşlar, yani BOTAS, ithalattan ve diğer işlemlerden kaynaklanan vergi borcunu Maliyeye ödeyememekte çünkü Cumhurbaşkanlığı görevlendirmesi gereğı doğal gazı maliyetinin altında bir fiyattan satmakta ancak görevlendirmeden kaynaklı zararını hazineden tahsil edememekte.

Şimdi, AKP’li arkadaşlarım hemen hatırlayacaktır, bir cümleyi onlarla paylaşmak istiyorum, aslında reklamı paylaşmak istiyorum: “Müjdeler olsun, evlerde mutfak ve sıcak su tüketimindeki

doğal gaz bir yıl ücretsiz. Önümüzdeki bir ay boyunca ısınma dâhil evlerdeki tüm doğal gaz tüketimi ücretsiz. Evlere bedava doğal gaz armağan olsun!” Hatırladınız değil mi, değerli arkadaşlar? Bu en son Mayıs 2023’te seçim öncesi vatandaşa verdiğiniz müjde. Neden? Çünkü AKP iktidarı her seçim öncesi ne hikmetse ya Karadeniz’de ya Sakarya’da ya da Akdeniz’de bir doğal gaz buluyor. Hani, yandaşlarınızın söylediği bir cümle vardı seçim öncesi: “Açın kombileri, açın pencereleri, açın, doğal gaz bulduk, kışın da olsa açın pencereleri, artık doğal gaz bedava.” diyorlardı. Gerçi, şöyle geriye dönüp bir baktığımızda görüyoruz ki AKP’li arkadaşlar 2004’ten bu yana her seçim öncesi 30’un üzerinde doğal gaz ve petrol bulmuş; şaşırمامamız lazım. Peki, bu doğal gaz bedava mıydı? Hayır. “Doğal gaza zam yapmıyoruz.” diyerek her zaman yaptığınız gibi sadece vatandaşı kandırıyorsunuz. Seçim kazanmak için faturalara yansıtmadığınız bedeli dönüyorsunuz emeklinin, işçinin, memurun, asgari ücretlinin üç kuruş maaşından topladığınız vergilerle ödettiriyorsunuz, KİT’lere yapılan görev zararlarını maalesef vergilerimizle ödüyoruz. Ben buradan hatırlatmak istiyorum: Bu algı yönetiminiz artık maalesef işe yaramıyor, vatandaş sizin gerçek yüzünüzü gördü ve yerel seçimlerde de notunuzu verdi. Biz Komisyon da söyledik, bu durum sürdürülebilir bir durum değildir; bu durum bir kamu maliyesi krizidir ve bu şekilde geçici yöntemlerle çözülemez. Daha önce aynı yöntem 2021 ve 2022 yıllarında uygulanmış, şimdi 3’üncüsünü tekrarlıyorsunuz.

Komisyon sunulan etki analizinde yer alan bilgilere göre, 2021 ve 2022 yıllarında aynı düzenleme yürürlüğe konulmuş olup düzenlemeler kapsamında kuruluşun toplam 155,9 milyar TL feîleriyle birlikte vergi borcu terkin edilerek görevlendirme bedeli alacaklarından mahsup edilmiştir. Ayrıca, bütçe gider verilerine göre, 2021 yılı için 19 milyar TL, 2022 yılı için 5 milyar TL bakiye BOTAŞ’a görevlendirme ödemesi yapılmıştır. 2023 ve 2024 döneminde BOTAŞ’ın ne kadar kamu borcu olduğu ve ne kadar görev zararı olduğu henüz açıklanmamış. Komisyondaki açıklamalar kapsamında BOTAŞ’ın 232 milyar TL’lik görevlendirme alacağı söz konusu olduğu ama herhangi bir borcunun olmadığı ifade edilmiş. Bu zararlar yalnızca görev zararı değildir değerli arkadaşlar, burada becerisizlik de söz konusudur. Dünyada doğal gaz fiyatlarındaki dönüm noktası 2021 yılının Eylül ayında olmuştur. Pandemi sonrasında ve Şubat 2022’de Ukrayna ile Rusya arasındaki gerilimin askerî çatışmaya dönmesiyle birlikte doğal gaz fiyatlarında 10 katı aşan yükselme olmuştur. Spot piyasadaki fiyat artışının BOTAŞ’ın tedarik maliyetlerinin aşırı derecede etkilenmesini önlemenin tek yolu uzun vadeli doğal gaz kontratlarının zamanında yenilenmiş olmasıydı. Ancak sorunun kaynağı buradan kaynaklıdır ki BOTAŞ’ın sağanak yağışa şemsiyesiz yakalanması sonucu bu fiyat artışları kaynağını artırmıştır. Vatandaşın onca sorunu varken Anayasa’ya aykırı, palyatif çözümler sunan böyle düzenlemelerle uğraşıyoruz. Burada bir kez daha söylüyorum: Henüz vakit varken asgari ücreti en az 25 bin TL yapın, en düşük emekli maaşını asgari ücret düzeyine çıkarın, insanların umutlarını söndürmeyin diyorum.

Zamanım tükendi ama AKP iktidarı da bilsin ki sizin de zamanınız tükendi diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde aynı mahiyette iki önerge vardır, önergeleri birlikte işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Necmettin Çalışkan

Mustafa Kaya

İstanbul

Hatay

İstanbul

Ali Fazıl Kasap

Birol Aydın

Mehmet Karaman

Kütahya

İstanbul

Samsun

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahiplerini okuyorum:

Turhan Çömez

Burak Akburak

Balıkesir

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ilk konuşmacı Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap.

Buyurunuz Sayın Kasap. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kaynak israfı burada da var da o kısmına girmeyeceğim. Şimdi, Hacı Bayram Veli Camisi'nin bahçesinde SMA'lı çocuklar için Valilik onaylı dilencilik yaptırıyorsunuz, yıl 2024 Türkiye'si. Emekli maaşları 10 bin TL, dul, yetim maaşları 10 bin TL'nin altında olan bir ülkedeyiz. Emeklilerin yüzde 70'i yani 11,5 milyon emekli asgari ücretin altında maaş alıyor, 11 milyon vatandaş açlık sınırının altında, milyonlarca insanımız, vatandaşımız da yoksulluk sınırının altında yaşıyor.

Şimdi, BOTAŞ'la ilgili bir kanun teklifi gelmiş, öbür taraftan Ankara'da, şu yaşadığımız şehirde 500 bin ön ödemeli doğal gaz sayacı kullanan, parasını peşin verdiği hâlde sayaçta kalana tekrar zam yapılan, aynı şekilde seçim bölgem olan Kütahya'da bir doğal gaz dağıtım şebekesi vasıtasıyla soygun yapılan yani benzini alıyorsunuz, peşin veriyorsunuz parasını, deponuzdaki benzine, geri kalana zam yapılıyor ve siz bu zulme izin veriyorsunuz yıllardır. Ben bunu on defa söyledim. Cumhurbaşkanlığı envanterinde 8 tane VIP uçak var. Dünyada VIP uçak rekoru bizde. Tasarruftan mıydı yoksa neden itibar olmuyordu? İtibardan tasarruf olmuyordu değil mi? Şimdi, o cümleleri kullanmak biraz belki sizin için ağır olacak ama müsrifin tasarrufu olmaz. Yetim hakkı yiyenlerin tasarrufu olmaz. Hacı Bayram Veli Camisi'nde orada valilik onaylı dilencilik yaptırdığınız insanlar için tasarruf olmaz. Mirasyedinin tasarrufu, haramzadenin tasarrufu hiç olmaz.

Şimdi dünyada en fazla VIP araca sahip olan ülke Türkiye. Kamu araç rekoru bizde. Yüzlerce kamu aracı var. Audi A8'le sırat köprüsünden geçeceğini söyleyen Diyanet İşleri Başkanının olduğu ülkede inananlar nasıl inanacaklar? Diyecekler ki: "İsraf etmeyin." Siz "Balık baştan kokar." lafının tam temsilcisisiniz. Seçim bölgemde -yine bunu söylemekten artık kaçınıyordum ama bu defa tekrar söyleyeceğim- yüzde 98-99'luk öngörüsüzlük olan Zafer Havalimanı sizin eseriniz. Soygun! Şehir hastaneleri sizin eseriniz. Soygun! Kara yollarındaki o 5'li çeteye verilen yerler sizin eseriniz. Hiçbiriniz yoksunuz burada. Tasarrufla ilgili belki önerilerde bulunacaktık. 8 VIP araçla, ondan sonra Mercedes'i Amerika'ya taşıtmakla nasıl övünüyorsunuz? Hacı Bayram Veli Camisi'nin oraya gidin, dilencilik yaptırdığınız insanların vebali sizin üzerinizde, hepsi sizin üzerinizde.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Hangi partinin listesindeydiniz?

ALİ FAZİL KASAP (Devamla) - Ya, bu, kamuda 1961’de çıkmış Taşıt Kanunu var. Taşıt Kanunu’na siz riayet etmiyorsunuz, sizin o liyakatsiz müdürleriniz, sendikaların etkisiyle gelen müdürleriniz, ilçe müdürleriniz normalde o araçlara binemezler; makam tahsisli araçlar değildir onlar ama eşini kuaförden alıyor sizin müdürleriniz, kreşten çocuklarını alıyor, kreşe bırakıyor, pikniğe gidiyor, her yere gidiyor ve siz buna göz yumuyorsunuz. O sendika destekli müdürleriniz vasıtasıyla kamuda tasarruf... Siz neden bahsediyorsunuz ya? Siz neden bahsediyorsunuz? En büyük müsrif sizsiniz, zaman...

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Kardeş niye bağırıyorsun ki?

ALİ FAZİL KASAP (Devamla) – Ben bağırıyorum çünkü siz anlamıyorsunuz belki de veya biz anlatamıyoruz.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Kimse size bir şey demiyor ki?

ALİ FAZİL KASAP (Devamla) – Suimisal, kötü misal emsal olmaz.

Siz taşıtmadınız mı uçakla Mercedes’i Amerika’ya, makam aracını taşıtmadınız mı? Ve ben tekrar söylüyorum: Hacı Bayram Veli Camisi’nde... Türkiye’de toplam -ben size onu da söyleyeyim- 110 SMA tip 1’li çocuk var ve siz -yaklaşık altı yıldır bu Parlamentodayım- altı yıldır bu insanların valilik vasıtasıyla, valilik onayıyla dilencilik yapmasından hiç mi çekinmiyorsunuz, hiç mi utanmıyorsunuz, hiç mi yüzünüz kızarmıyor? Türkiye bu 2024 Türkiye’inde bir çöp konteynerine insanlar tarafından bir gıda, bir malzeme temin etmek için 10 defa bakılıyor ve sizin bu durumda getirdiğiniz durum şu: Cumhurbaşkanlığının 8 VIP aracı var ve yüzlerce koruma, yüzlerce konvoy eşlik ediyor cuma namazına giderken.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kötü misal, misal olmaz.

Teşekkürler. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Burak Akburak.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURAK AKBURAK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesi üzerine İYİ Parti adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle BOTAŞ tarafından yapılacak doğal gaz alımlarına yönelik satın alma yöntemleri dâhil alım sürecinin yürütülmesi ve sonuçlandırılmasına ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanlığı tarafından belirleneceğinin düzenleneceği ifade edilmektedir. Düzenlemenin piyasa koşulları, gizlilik, ihtiyaçların uygun şartlarda zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri doğrultusunda yapılacağı belirtiliyor ancak burada ciddi şekilde bazı riskler ortaya çıkabilecektir. Kamu kaynaklarının verimsiz kullanılması, ihale süreçlerinde usulsüzlüklerin yapılabileceği, ihalelere dair şeffaflığın ortadan kalkabileceği ve kamu kaynaklarının siyasi ranta kurban edilebileceği gibi sorunların yaşanması muhtemeldir. Doğal gaz alımları ülkemizin enerji politikası ve ekonomik güvenliği açısından büyük öneme sahiptir. BOTAŞ’ın yapacağı doğal gaz alımlarında ihale süreçlerinin hangi kurallar çerçevesinde yürütüleceği ve bu süreçlerin nasıl denetleneceği belirlenmelidir. Anayasa Mahkemesinin iptal kararına rağmen BOTAŞ’ın hangi usul ve esaslar çerçevesinde ihale yapacağını, mal ve hizmet alımlarında hangi kanuni hükümlere bağlı olacağına dair belirsizlik ortadan kaldırılmamıştır.

Değerli milletvekilleri, özellikle satın alma yöntemleri ve alım sürecine ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenmesi, yürütme organının yetkilerini artırırken yasama ve denetim mekanizmalarını zayıflatmaktadır. Sürekli olarak düzenleme ve kanun yapma yetkisini Cumhurbaşkanlığına devreden bu kanun yapma usulü millet iradesi başta olmak üzere, TBMM’yi yok hükmünde saymaktadır. Bu durum, hukuk devletinin temel ilkelerinden biri olan kuvvetler ayrılığı ilkesine de zarar vermektedir.

Değerli milletvekilleri, satın alma süreçlerinin şeffaf ve hesap verilebilir olması gerekmektedir ancak bu maddenin getirdiği düzenleme süreçlerin şeffaflığını azaltmaktadır. Bu da kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını tehlikeye sokmakta, kamu yararına aykırı sonuçlar doğurabilecek bir durum yaratmaktadır. Biz, bu maddenin kamu ihale süreçlerinde saydamlık, hesap verilebilirlik, fırsat eşitliği ve öngörülebilirlik ilkelerini zedeleyeceğini düşünmekteyiz. Kamu ihale süreçlerinin keyfiliği ve suistimale açık hâle getirilmesi kabul edilemez. İYİ Parti olarak, 7'nci maddenin bu şekilde doğru olmadığını ve Anayasa Mahkemesinin kararlarına uygun bir düzenleme yapılması gerektiğini ifade ediyor, kanun teklifinin bu maddesine karşı oy kullanacağımızı belirtiyorum.

Değerli milletvekilleri, Türk futbolu karanlık bir dönemden geçiyor. Hâlen TFF Başkanı olarak göreve devam eden basiretsiz ve başarısız Başkanın karşısına aday dahi çıkarılmadan görevine devam etmesi isteniyor. Bugüne kadar ülkemizi ve futbol camiasını utandıran olaylar karşısında yüzü dahi kızarmıyor. Kamuoyunun ve bizlerin beklentisi istifa etmesi ya da görevden alınması yönündeydi fakat bu gerçekleşmedi. Kendisinden beklediğimiz bu onurlu davranışın olmayışı Türk futboluna ve ülkemize maalesef bedeller ödetmesine sebep olmuştur. Türkiye, bu kötü yönetim neticesinde uluslararası camiada saygınlığını kaybetmiş ve yapılan tüm haksızlıklara karşı mağdur edilmiştir. Mevcut Başkanın böyle bir kaygısı olmadığı gibi yapılanlar karşısında sessizliğini koruyarak koltuk planları yapmaya devam etmiştir. Geline bu noktada, Türk futboluna karanlık bir dönem yaşatan tarafsızlığı şüpheli bu isim aday asla olmamalıdır. Türk futbolu mazisine ve Türk milletine yakışır şekilde yönetilmelidir. Fenerbahçe kongre üyesi olması nedeniyle önüne engeller çıkartılan Servet Yardımcı'ya iktidarı etkisi altına alan güçlü bir lobi baskısı ve onların kumpaslarıyla adaylıktan el çektirilmiştir. Aday sayısı azaltılarak verilecek oylar demokrasiden uzak bir biçimde iki isim üzerinde yoğunlaştırılmıştır. Bu süreç, demokratik bir seçim olmaktan uzak, âdeta bir dayatma hâline getirilmiştir. Kimse spor kulüplerinin ve delegelerin iradesine ipotek koyamaz ve koymamalıdır. Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı adaylığı lobi baskısıyla dayatılan ve desteklenen karanlık dönemin başkanı Büyükeksi'ye en gür sesi çıkartan Fenerbahçe camiasına ve Başkan Ali Koç'a bir kez daha buradan teşekkürlerimi iletiyorum. Türk futbolunun üzerinde gezen kara bulutların bir an önce dağılmasını temenni ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

TURAN YALDIR (Aksaray) – ByLock'çu Federasyon Başkanı istemiyoruz, geçsin tutanaklara.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde bir önerge vardır.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Atay Uslu

Fehmi Alpay Özalan

Ahmet Çolakoğlu

Antalya

İzmir

Zonguldak

Oğuz Üçüncü

Ahmet Fethan Baykoç

İstanbul

Ankara

“MADDE 8 - 4734 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “ve Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketinin ve bu şirketlerin bağlı ortaklıkları ile” ibaresi “ve BOTAŞ'ın ve bu şirketlerin bağlı ortaklıkları ile” şeklinde, “yapılacak” ibaresi “yapacakları”

şeklinde değiştirilmiş, cümleye “yapım işlerinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün faaliyet ve görev alanı kapsamında yer alan tarımsal ürünlerle ilgili olmak üzere, ilgili bakanın onayı ve Toprak Mahsulleri Ofisi Yönetim Kurulunun görevlendirmesi ile ithalat yoluyla yapacağı tarımsal ürün alımlarında ve buna ilişkin hizmet alımlarında” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Beşinci fıkra kapsamında BOTAŞ ve Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak alımlarda Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirlenen temel ilkeler doğrultusunda uygulanacak satın alma yöntemleri, ilan ve davet süreleri ile kuralları, doküman hazırlanması, tekliflerin sunulması, değerlendirilmesi ve alımların sonuçlandırılması dahil ihale süreci ve çerçeve anlaşmalara ilişkin iş ve işlemler ile ilgili esas ve usuller Kurum görüşü üzerine BOTAŞ ve Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir ve ihale sürecindeki işlemler kısmen veya tamamen Kurum tarafından kurulan ve işletilen EKAP üzerinden gerçekleştirilebilir.”

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü ithalat yoluyla yapacağı tarımsal ürün alımları ve buna ilişkin hizmet alımlarını 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (aa) bendine göre yapmakta iken 12/9/2023 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin (2020/11) esas sayılı (2023/98) karar sayılı kararıyla “faaliyet ve görev alanı kapsamında yer alan tarımsal ürünlerle ilgili olmak üzere üretimin yetersiz olması nedeniyle ürün fiyatlarında meydana gelebilecek olağanüstü dalgalanmaların önlenmesi veya ürünlerde fiyat istikrarının sağlanması amacıyla ilgili bakanın onayı ve Toprak Mahsulleri Ofisi Yönetim Kurulunun görevlendirmesiyle Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün ithalat yoluyla yapacağı tarımsal ürün alımları ve buna ilişkin hizmet alımları” hükmü iptal edilmiştir.

Önergeyle, Anayasa Mahkemesi kararındaki iptal gerekçeleri karşılanarak Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün ithalat yoluyla yapacağı tarımsal ürün alımları ve buna ilişkin hizmet alımlarında Kamu İhale Kanunu’nun 3’üncü maddesinin (g) bendinde yer alan parasal limitin uygulanmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Ekmen, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- *Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen’in, Dicle Elektrik AŞ’nin uygulamalarına ilişkin açıklaması*

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, yaz sıcaklığının bu kavurucu günlerinde, Dicle Elektrik AŞ dağıtım bölgesinde yaşayan vatandaşlarımız sadece yaz sıcakları, yüksek enflasyon ve hayat pahalılığıyla değil Dicle Elektrik AŞ’nin akıllara durgunluk veren uygulamalarıyla da mücadele etmektedir. Gün geçmiyor ki keyfi uygulamalarla, sekiz on saati bulan kesintilerle, tarımsal amaçlı su kuyularına gerekçeli veya gerekçesiz bir şekilde enerji verilmemesiyle, yüksek faturalar ve haksız cezalarla karşılaşmayalım.

Son olarak Batman ili Beşiri ilçesi Doğankavak köyünde yaklaşık 30 haneye 20 bin lira ile 50 bin lira arasında cezalar kesilmiş ve bunlarla ilgili hiçbir makul gerekçe sunulmamıştır, öyle ki boş evlere dahi ceza kesilmiştir. Aynı şekilde, Mardin ili Kızıltepe ilçesi Kaynarca köyünde sulama ihtiyacının en yoğun olduğu dönemde su kuyularına enerji verilmemiştir. Bu haksız uygulamalara son verilmesini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (Devam)

BAŞKAN – 9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

10’uncu madde üzerinde 1 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli	Gökhan Günaydın	Ömer Fethi Gürer
İzmir	İstanbul	Niğde
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Tahsin Ocaklı	Cevdet Akay
Manisa	Rize	Karabük
İnan Akgün Alp	Kadim Durmaz	
Kars	Tokat	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Karabük Milletvekili Cevdet Akay.

Buyurun Sayın Akay. (CHP sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. 156 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Şimdi, teklifin 10’uncu maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına görüşlerimizi beyan edeceğiz. Bu madde, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’a geçici bir madde ekliyor. Bu eklenen madde Türkiye Varlık Fonu Yönetimi AŞ’nin ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihracıyla ilgili bir madde. Buradaki 5’inci madde, esasında Bütçe Kanunu’nun 12’nci maddesine bir atıfta bulunuyor. Bütçe Kanunu’nun 12’nci maddesi şöyle söylüyor: Bir takvim yılı içerisinde yani bütçe kanunu dönemi içerisinde, ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihracının üst limiti, bütçe kanununun 1’inci maddesinde “Bütçe giderlerinin yüzde 3’ünü geçemez.” Yani buradaki rakam da 11 trilyon 89 milyar, onun yüzde 3’ü de 332 milyar civarında yapıyor. Bu geçici maddeyle bütçe kanununun bu limiti esasında aşılmış oluyor. Türkiye Varlık Fonunun

alt fonuna yani Piyasa İstikrar ve Denge Alt Fonu'na devlet iç borçlanma senedi ihracı yetkisi Maliye Bakanlığı tarafından onayla verilmiş oluyor; bu şekilde de bütçe kanunundaki bu limit aşılmış olacak. Bu açıdan da Anayasa'nın 87'nci ve 161'inci maddelerine aykırılık söz konusu.

Şimdi, bu Varlık Fonu bu yetkisini niçin kullanacak? Kamu bankalarının sermaye ihtiyacını gidermek için kullanacak. Geçmişte de bunu kullanmış; 2022 yılında 55,5 milyar, 2023 yılında da 111,7 milyar civarında Türkiye Varlık Fonu kamu bankalarına destek vermiş. Şimdi, sermaye yapısının güçlendirilmesiyle ilgili, sermaye yeterlilik rasyosunun düzeltilmesiyle ilgili de bu yetkiyi tekrar kullanmaya devam ediyor. O zaman, şu soru akla geliyor: Kamu bankalarının sermaye yapısında acaba bir sıkıntı mı var? Niçin böyle bir desteğe ihtiyaç duyuldu? Bunu düşündük, sorduk, Plan ve Bütçe Komisyonunda da sorduk; şimdilik böyle bir ihtiyaç yok ama olduğu zaman kullanılmak üzere bu yetkinin alındığı ifade edildi. Dönem içerisinde, bakıyoruz, kamu bankalarının sermaye yeterlilik rasyolarının yüzde 15 civarında olduğu, tüm bankaların yüzde 17 civarında olduğu söyleniyor, ifade ediliyor ama risk ağırlıklı varlıklar açısından baktığımızda bazı kamu bankalarının kredilerinin sıkıntılı olduğunu görüyoruz. Takibe alınması gerektiği hâlde tahsili gecikmiş alacaklara karşılık ayrılmayan giderler olduğunda da bunların sermaye yapısı zayıflıyor, otofinansmanı zayıflıyor, bünyede bırakılan kârlarla ilgili olarak da giderlerden gerçekten aşağı çekilmesi gereken tutarlar olduğu hâlde yapılmadığı için olduğundan daha yüksek kârlılık ve sermaye yapısı görülüyor.

Şimdi, bu maddeyle kamu bankalarının bu pozisyonlarının güçlenmesi beklenir, değil mi? Hâlbuki bakıyoruz, kamu bankaları daha önce aktarılan bu sermaye desteklerini çok verimli kullanmamış. Bankalar Kanunu'na aykırı hareket eden yönetim kurulu üyelerinin bazıları kendi kurduğu şirketlere, kendi yönetim kurulu üyesi olduğu bankalardan finansman aktarıyor. Ziraat Bankası çiftçiye kredi vermesi gerekirken Bankalar Kanunu'nun 50'nci maddesine aykırı bir vaziyette yönetim kurulu üyesinin ortak olduğu şirkete kredi veriyor.

Yine, reklam ve ilan giderleriyle ilgili kamu bankalarının beş yıllık giderine baktığımız zaman, 6 milyar 200 milyon civarında reklam ve ilan gideri var. En son, sadece 2023 yılı içerisinde iki kamu bankasının -Ziraat ve Halk Bankasının- reklam ve ilan gideri 2 milyar 899 milyon yani neredeyse 3 milyara yakın. Siz şimdi kaynakları aktarıyorsunuz ama bu kamu kurumları, kamu bankaları bu kaynakları etkin ve verimli bir şekilde kullanmıyor, düzgün kanalize etmiyor.

Yine, baktığımız zaman, liyakatsiz atamalar olduğunu görüyoruz; eş, dost, akraba atamaları olduğunu görüyoruz, bunlar yanlış uygulamalar. Doğru düzgün yönetilmeyen kurumların sonunda mutlaka zararı büyük olur.

Bu açıdan da dikkat edilmesi gereken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CEVDET AKAY (Devamla) – ...tasarruf tedbirleri çıktı, mayıs ayında genelge Resmî Gazete'de yayımlandı ama yayınlanmış olmasına rağmen bu banka hâlen fütursuzca harcamalarına devam ediyor. Dört yılda şube hizmet binası tefrişiyle ilgili 16 milyar para harcayacak. Genelge yok mu? Var. Siz niçin genelgeye uygun hareket etmiyorsunuz? Bir şubenin maliyeti 10 milyon; yılda 400 şube, dört yılda da 1.600 şubeyi yenileyecekler. Şimdi, bu kaynakları buraya aktarıyorsunuz ama bu kaynaklar savurganca kullanılmaya devam ediliyor, düzgün kullanılmıyor. Bunu defalarca belirttiğimiz hâlde, ilgili Hazine ve Maliye Bakanlığına da buradaki yolsuzluk ve usulsüzlüklerle ilgili soru sordüğümüz hâlde düzgün cevap alamadık. Buranın yöneticileri Genel Kurulda atanarak görevlerine devam ediyor; oysa, Hazine ve Maliye Bakanlığından atanan yönetim kurulu üyesi de bu görevden ayrılıyor, ayrılmaması gerekir ve hesap sorması gerekirdi diyorum.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

11’inci madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

Ömer Fethi Gürer

Cevdet Akay

İzmir

Niğde

Karabük

Tahsin Ocaklı

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

İnan Akgün Alp

Rize

Manisa

Kars

Kadim Durmaz

Tokat

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

Önerge hakkında söz talep eden Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Başkanım, sanırım hayvancılıkla ilgili Komisyonunda, önergeyi çekmiş olalım.

BAŞKAN – Önerge geri çekilmiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

12’nci madde üzerinde 1 önerge vardır.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesiyle değiştirilen 5015 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin yedinci fıkrasının birinci cümlesine “kamu kurum ve kuruluşlarına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “liman, havalimanı,” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Atay Uslu

Fehmi Alpay Özalan

Ahmet Çolakoğlu

Antalya

İzmir

Zonguldak

Oğuz Üçüncü

Ahmet Fethan Baykoç

İstanbul

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle limanların ve havalimanlarının meskûn mahal dışında ve akaryakıt istasyonlarına uzak konumda bulunabilmesi, havalimanlarında görevli yangınla mücadele, karla mücadele gibi özel ekipmanlı araçlar ile limancılık faaliyetlerinde elleçleme amacıyla kullanılan iş makinelerinin -mobil vinçler, konteyner çekicileri gibi- yakıt ikmali için trafikte seyretmesinin doğurabileceği güçlük, muhtemel anlık yakıt ihtiyacı nedeniyle havacılık veya denizcilik faaliyetlerinin olumsuz etkilenebileceği, süresini uzatabileceği ve işlerin zamanında yerine getirilmemesinin ticari kayıplara neden olabileceği, gemi ambarlarında kullanılan iş makinelerine ise yerinde yakıt verilmesi zorunluluğu gibi hususlar nazara alınarak limanlarda ve havalimanlarında kullanılan araçlara da fıkra da belirlenen şartları sağlamaları durumunda akaryakıt istasyonunun dışında akaryakıt ikmali yapılabilmesine imkân tanınmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.39

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 23.40****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Kurtcan ÇELEBİ (Ankara), Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

156 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

3.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 133 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2258) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 157)

BAŞKAN – 157 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlayacağız.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 18 Temmuz 2024 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.41